ה' ניסן תשל"ח 12.4.78 שנה 42 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2119

העולם הזה

מכת השמועות על נחיתת המחבלים

איך נולדו השמועות?

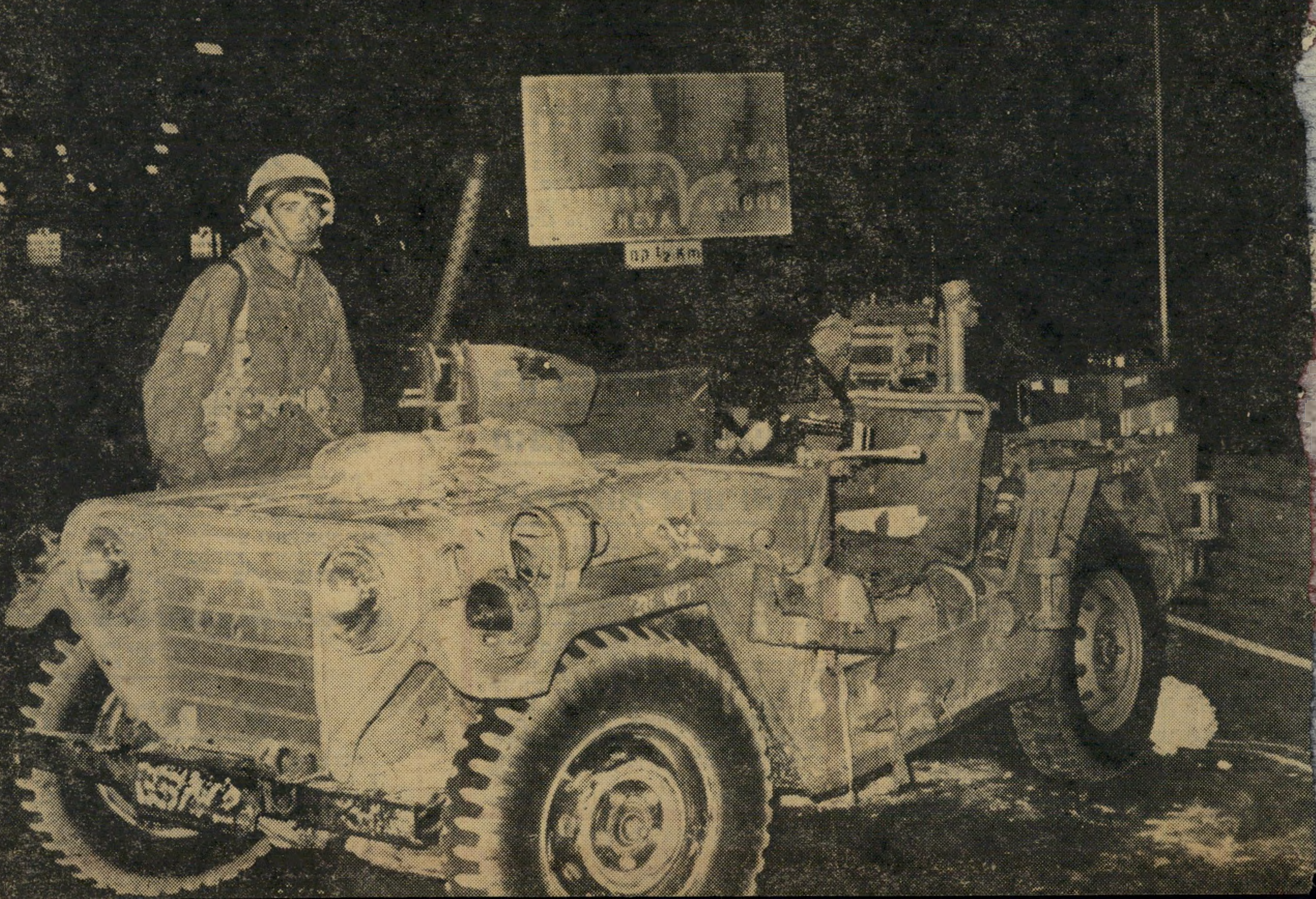

תשקיף

מדוע מתעכבת

הנסיגה בלבנון?

נסיגת צה"ל מדרום לבנון מתעכבת, ופינויים המוחלט של כוחות צה"ל מהשטחים שנכבשו בדרום־לבנון עשוי להתמשך עוד שבועות רבים, כיוון שבממשלה טרם התגבשה דיעה ברורה לגבי ההסדר הרצוי לישראל בתחום זה. למעשה עדיין לא התקבלה בממשלה כל החלטה בנושא, וקיימים חילוקי־דיעות בין השרים לגבי הדרך הטובה ביותר למניעת שובם של אירגוני המחבלים לשטחים שמהם סולקו.

יש שרים המחזיקים בדיעה כי רצוי לישראל להגיע להסדר עם הסורים בעניין זה, כיוון שרק הסורים מסוגלים למנוע פעילות מחודשת של המחבלים מגבול הלבנון.

הסורים כבר הוכיחו בעבר כי הצליחו למנוע חדירות מגבולם, והם כיום בעלי ההשפעה הגדולה ביותר על אש"ף.

על פי הדיעה המצדדת בהסכם עם הסורים, עשוי הסכם כזה לסלול את הדרך להידברות עם סוריה בעתיד לגבי הסדר כולל בגבול הצפוני.

ראש־הממשלה, מנחם בגין, מתנגד לתפיסה זו.

בגין מגלה

סימני חולשה

מחלב־הלב של ראש־הממשלה מנחם בגין, נותנת בו לאחרונה את אותותיה. בגין מגלה סימני עייפות פיסית, נאלץ לנוח שעות רבות אחרי כל מאמץ.

לאחרונה אף בוטלו מיספר פגישות וראיונות שקבע ראש־הממשלה אחרי שבגין חש שלא בטוב והיצטווה ע"י רופאיו לנוח ולהימנע מפגישות.

עזר לאריק: "על ראש

הגנב בוער השלום"!

שר־הביטחון עזר וייצמן נאלץ להתנצל בפני שר־החקלאות אריאל שרון, אחרי שבאחד הוויכוחים ביניהם הטיח כלפי אריק את המישפט: "על ראש הגנב בוער השלום!"

עזר השמיע מישפט זה אחרי שאריק טען כלפיו כי אין כאלה בממשלה "הרוצים פחות שלום וכאלה הרוצים יותר שלום."

למרות שכלפי חוץ שוררת בין השניים שביתת־נשק אישית, נמשך העימות ביניהם. כך, למשל, היה זה אריק שתבע מוויצמן להורות לגלי צה"ל לשדר מהדורת חדשות מדי שעה כדי לנטרל את שביתת רשות־השידור.

עזר התנגד להפעיל את הצבא לשבירת השביתה. גם כשהממשלה כולה תמכה בעמדתו של אריק הישהה וייצמן את ההוראה להוציא צווי־חירום ל־30 העיתונאים האזרחיים בתחנה הצבאית, והיתגלה כשר בעל העמדה הליבראלית ביותר ביחסי־עבודה בממשלה.

צפוי קיצור

שנת־הלימודים

אם תממש הסתדרות המורים את איומה לפתוח בשביתה כללית של כל המורים והגננות במדינה, על רקע סירובה של הממשלה לדון בתביעתה להעלאת שכר בשיעור של 40%, עלולה הממשלה להגיב בדיוק כפי שהגיבה בשביתת הימאים ובאל־על.

במישרד האוצר מתגבשת מגמה להגיב ביד חזקה, ולדחות את תביעות המורים העלולות, לדעת שר־האוצר, לגרום סחף כללי של תביעות־שכר נוספות במשק ולהעלאת שיעור דמי הביטוח־הלאומי כדי לממן את התוספת שתדרש עקב תביעות אלה בחינוך התיכון.

אחת האפשרויות היא הכרזה ממשלתית רישמית על קיצור שנת־הלימודים, כך שהחופש הגדול יחל כבר באמצע חודש מאי במקום בסוף חודש יוני. קיצור שנת־הלימודים יאפשר לדחות את המו"מ עם המורים עד לתחילת שנת הלימודים הבאה.

להשבתה־מאונס של מיליון תלמידים לחופשה שתארך יותר משלושה חודשים, עלולות להיות השלכות רבות במשק. הורים רבים, שאין להם אפשרויות להשאיר את ילדיהם לבד, עלולים ליטול אף הם חופשה במקביל.

בעיקר תפגע ההשבתה בתלמידי השמיניות בבתי־הספר התיכוניים, שלא יוכלו לגשת לבחינות־הבגרות במועד שנקבע לכך.

מפ"ם תתמוך

בממשלה בלי בגין

בצמרת מפ"ם כבר מתגבשת דיעה למיקרה שתיפול ממשלת בגין ותקום קואליציה חדשה, שבמרכזה יעמדו מיפלגת־העבודה, הליברלים וד"ש.

אחדים מראשי מפ"ם סבורים, כי במיקרה זה על מפ"ם לתמוך בממשלה, מבלי להצטרף אליה.

אפשרות לפיטורי כל

עובדי "אל על"

אם הסיכסוך באל־על יגיע למבוי סתום, לא מן הנמנע כי הנהלת החברה תגיע למצב שבו יהיה עליה לפטר את כל עובדיה — במטרה לארגנה מחדש על בסיס של חוזי־עבודה חדשים, שייחתמו עם אלה מן העובדים שיתקבלו לעבודה מחדש.

מסתבר כי סך־כל הפיצויים שיגיע לכל עובדי החברה, אם יפוטרו, מסתכם בכמיליארד ו־200 מיליון ל"י. סכום בגודל זה שמור בקרנות־הפיצויים של החברה, ומופיע בכל מאזניה.

חוסכי "גחלת" יאלצו

להמשיך לחסוך

ההחלטה שהועברה בכנסת להנהגת חינוך־תיכון חינם, החל משנת הלימודים הבאה, מעמידה במצב קשה את רבבות החוסכים שחסכו את שכר הלימוד התיכוני לילדיהם בתוכניות החיסכון לחינוך־תיכון. שלוש התוכניות מסוג זה הקיימות בארץ, גחלת, חסך ומרגלית, מקיפות כיום כ־56 אלף חוסכים, שמתוכם רשומים כ־42 אלף בתוכנית החיסכון של עיריית תל־אביב, גחלת.

אחת מזכויות החוסכים היא להפסיק את החיסכון בכל עת, ולהינות מריבית בשיעור של 6% לשנה על חסכונותיהם. אולם להצמדת החסכונות זכאים רק חוסכים שחסכו במשך יותר מחמש שנים. בגחלת בלבד קיימים 11 אלף חוסכים שהחלו לחסוך לפני פחות מחמש שנים, ואלה לא ייהנו מהצמדת ערך חסכונותיהם אם יפסיקו לחסוך.

האפשרות העומדת לפני החוסכים היא להסב את החסכונות לחינוך גבוה, תוך מתן הטבות מושכות במיוחד. אלה שלא ירצו בכך יוכלו להמשיך לחסוך לחינוך־תיכון בתנאים הקיימים, עד שיגיעו לוותק של חמש שנים לפחות, ואז יהיו זכאים להצמדה.

חוסכים שירצו להמשיך יותר מחמש שנים, יוכלו להתמיד עד תום תקופת החיסכון ולקבל את כספם כאילו הופקד בתוכנית־חיסכון בנקאית.

עם זאת מעריך מנכ"ל "גחלת", אריה שטיין, כי עשרת אלפים חוסכים יבקשו לשבור את חסכונותיהם, ובכך יוחזרו לידי החוסכים כמאה מיליון ל"י.

רון בן־ישי

עובר מהטלוויזיה

ל"ידיעות אחרונות"

הכתב לתפקידים מיוחדים של הטל־וויזיה, רון בן־ישי, מי שכיהן בעבר ככתב הצבאי של הטלוויזיה וכשליח רשות־השידור בבון, ביקש מהנהלת רשות־השידור חופשה ממושכת ללא־תשלום.

רון עומד לצאת בעוד כשבועיים לוואשינגטון, וקרוב לוודאי שהוא ימלא שם את מקומו של ניסים קי־וויתי, ככתב "ידיעות אחרונות" ב־וואשינגטון. שליחותו של קיוויתי ב־וואשינגטון עומדת להסתיים באחד במאי.

נפט בקידוח

עלמה 4

קידוח עלמה 4 במיפרץ סואץ מול חוף א־טור, הגיע לשיכבת־חול רוויית נפט, כדוגמת השיכבה שממנה מופק הנפט בקידוחי עלמה 2 ו־3. השבוע נערכות בדיקות מעבדתיות, לקבוע אם השיכבה מיסחרית דיה או אם יהיה צורך בהעמקת הקידוח.

מישלוח של

יצאניות

איטלקיות לחיפה

מיטען גדול יצאניות איטלקיות הו־טס השבוע לחיפה.

האחראים על הפעולה, אנשי ה־עולם־התחתון האיטלקי, ניחשו נכונה כי עמיתיהם בישראל לא יהיו מסו־גלים לספק את הצרכים של צוות־הענק של נושאת־המטוסים האמרי־קאית "נימיץ", שבאה לביקור בחיפה.

מנכ"ל חדש

ל"נאות מרפא"

הוועד־המנהל של רשות נאות־מרפא, אישר השבוע את מינויו של סמי טוויג לתפקיד מנכ"ל הרשות, במקומו של סם סגל. סמי כיהן עד כה בתפקיד עוזר מיוחד לשר־האוצר שימחה ארליך.

ארליך נענה לבקשתו של שר התעשייה, המיסחר והתיירות, יגאל הורביץ, לשחרר את טוויג כדי למנותו כמנכ"ל הרשות, האמורה לבצע את חוק נאות־המרפא שהתקבל בכנסת לפני חמש שנים ושמטרתו לעודד תיירות־מרפא לישראל.

תביעת־דיבה נגד

אורי גלר

המורה הישראלי לפיתוח־קול, יאשה כ"ץ, מי שהיה בעבר אמרגנו של "מכופף המזלגות" אורי גלר, עשוי לתבוע את הישראלי שקנה לו שם עולמי בזכות תכונותיו העל־טבעיות, על הוצאת דיבה.

כ"ץ הופיע בתוכנית־טלוויזיה איטלקית על אורי גלר, שבה הטיל ספק באמינות התכונות שאורי גלר מפגין. כתוצאה מכך פירסם עיתון־ההמונים הבריטי דיילי מירור כתבה, שבה טען כי כ"ץ מאשים את גלר ברמאות. באותה כתבה פורסמה גם תגובתו של גלר, שטען כי יאשה מעולם לא היה אמרגנו אלא בסך־הכל עוזרו, וכי נאלץ לזרוק אותו מאחר שתפס אותו בגניבת כספים.

יאשה כ"ץ מברר את האפשרות לתבוע את גלר על הוצאת־דיבה בלונדון, שם פורסמו דבריו, או בישראל, אליה עומד גלר להגיע בחודש הבא, כדי לככב בסרט הוליוודי גדול על חייו שחלקו הגדול יצולם בארץ.

המבוקשים
הקניה הטובה ביותר 1978
1978
חדש!
SONY
HMK-55
HMK-70
HMK-419
HMK 70
מגבר 2×20 וואט R.M.S
פטיפון חצי אוטומטי
עם ראש מגנטי
טיונר FM/AM/LW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"
HMK 55
מגבר 2×18 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
עם ראש מגנטי
טיונר FM/MW/LW/SW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"
HMK 419
מגבר 2×15 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
עם ראש קרמי
טיונר FM/MW/SW1/SW2 סטריאו
טייפ קסטות סטריאו
"IT'S A SONY."
בואו לראות לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9, טל. 5 24 31
שאל כל אחד

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תכנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהוראי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר•

מיספר קוראים היפנו את תשומת־לבנו להיבט אחר, שונה מכל אלה שהוארו לאחרונה בהרחבה, של פלישת צה"ל לדרום לבנון. הוא טמון דווקא בין גיליונות העולם הזה, ומצוי במאמר שפירסם הפרשן הצבאי של העולם הזה, בנימין עמידרור עוד לפני כעשרה חודשים.

הכוונה היא לניתוח הצבאי שפירסם עמידרור בחודש יוני 1977 (העולם הזה 2078) על היעדים האיסטרטגים הניצבים בפני מדינת־ישראל, נוכח פלישתה של סוריה ללבנון. בניתוח זה, שפורסם תחת הכותרת הליטאני — ,קו תיחום', צפה וחזה עמידרור מראש, כמעט בדייקנות מוחלטת, את מה שעתיד להתחולל במקרה שצה"ל יידרש לפעול בדרום לבנון. הוא נימק בו והסביר מדוע יהיה על צה"ל, לכשיתבע לחסל את האיום האש"פי שנוצר בקו הגבול עם לבנון, להגיע עד לגדות נהר הליטאני ולקבוע אותו כקו־תיחום שיפריד בין צבאות סוריה וישראל — דבר המתבצע עתה במציאות.

מעבר להתפארות שבתחזית מוקדמת של העלול להתחולל, מבחינה איסטרטגית ומדינית, יש עניין מייוחד לחזור ולקרוא מאמר פרשנות צבאי זה — דבר המומלץ לכל מי שאותו גיליון מצוי עדיין בידו. יש בו כדי להטיל אור חדש על גרוע ביותר, למיגננה כמו למיתקפה — על כל ההשלכות הנובעות גם לגבי מצבנו בכל החזיתות האחרות.

„הטעם השני למורכבותה המייוחדת של חזית הלבנון נעוץ באיום של פעולות אש"ף. בעייתיותן של פעולות אלו לגבינו מקורה בכך שהן פעולות־גרילה, אשר תכליתן הפחדה ועירעור ולא פגיעה חומרית בגורמי־עוצמה צבאיים. לוחמה כזאת, מעצם טיבה וטיבעה איננה כפופה לחוקים או כללים כלשהם. על כן היא בלתי־ניתנת לחיזוי...

„אנשי אש"ף — ולצורך ההבהרה נכלול במונח זה את כל שאר האירגונים — נהנים מחסינות ומאי־פגיעות יחסיות, מישום שאין הם פועלים מארץ מולדתם, והרס האובייקטים השונים הפועלים באזור שממנו הם פועלים נגדנו, איננו משפיע עליהם ובוודאי שאיננו גורם בעל אפקט של הרתעה. על־כן אין ביכולתנו, אפילו רצינו, להשיב להם באותו מטבע ממש.

„...איומם של אנשי אש"ף, על אירגוניו, איננו טמון בכוחם הסגולי — שהוא, לעומת צה"ל, כמעט אפסי. אבל אם יחליטו הסורים לשלחם בנו — או להרשותם לפעול נגד ישראל — תהיה יכולתם לנהל מילחמת־גרילה בטכניקות של לוחמת־טרור, גדולה בהרבה מזו שהכרנו עד מילחמת האזרחים בלבנון.

„...על כן, אין בשום פנים לומר כי החזרת אנשי אש"ף לדרום מותרת, על בסיס של השבת הסטאטוס־קוו הישן על מכונו; כי כל מה שהיה ניתן לסבול בעבר —

מאמרו של עמידרור, „העולם הזה" 2078
עניין מייוחד לחזור ולקרוא

„מיבצע הליטאני", כפי שמכונה פלישת צה"ל ללבנון רישמית.

מיספר ציטטות מתוך אותו מאמר יש בהן להביא לידי מסקנות מאלפות ומעוררות מחשבה.

„מבחינת ההכנות והתיכנון הצבאיים," קובע עמידרור באותו מאמר, „קו הגבול עם לבנון הפך, מזה שנה לערך (כלומר, מאז כניסת הסורים ללבנון) חזית לכל דבר — הרביעית במיספר. ראוי היה שגבול זה יוכן למילחמה לפחות להגנה... אנו חייבים, בחזית הלבנון, לנקוט את התפיסה האיסטרטגית הקלאסית שלנו, מאז עידן ,מכת־המנע': מחוסר עומק בין קו־הגבול וקו שעליו יש לעצור כל פלישה, יש להישען בהכרח על ,עומק איסטרטגי לפנים.'

„...ויתור נוסף, הכרוך באובדן ,העומק לפנים' מעמיד את צה"ל במצב־פתיחה ולפחות, מבחינה מדינית, גם להרשות — איננו נסבל ואיננו יכול להיות מורשה מעתה ואילך.

„ ,הקו־האדום' הצבאי־איסטרטגי שלנו אינו מקביל לגבול אלא ניצב לו: זהו רכס ,מול־הלבנון' שלאורכו עובר גבול סוריה־לבנון. בחצותם את המיכשול הגיאוגרפי העיקרי, בחודרם אל ביקעת־הלבנון ובהגיעם עד חוף־הים, חוללו הסורים בבת אחת מיקדמה טריטוריאלית עצומה לטובתם: הם סגרו, או לפחות הכבידו, כל ,אופציה לבנונית' של התקפה צה"לית...

„המצב הטוב ביותר הוא שבגבולו הקידמי של מרחב כזה ימצאו מלכתחילה כוחות שלנו, אשר יוכלו אז, בשעת הצורך, גם לסגת, תוך תשלום בשטח עבור זמן... במילים אחרות: איזור ,העומק לפנים' בחזית הצפון צריך שיהיה תפוס על ידינו, או — לפחות, דרישה מינימאליסטית ביותר — שיהיה פנוי גם מכוחות אויב."

נראה כי על בסיס אותה תפיסה איסטרטגית, אותה ביטא עמידרור, פעל צה"ל בדרום לבנון וכי יעדיה של תפיסה זו הן שהיו יעדיו העיקריים של המיבצע.

■ ■ ■

מתוך היכרות אישית וממושכת אני יכול להעיד כי אין זו מלאכה קלה כל עיקר להרגיז ולהוציא מגידרה את אודטה דנין, בעלת המדור לא לגברים. בניגוד למה שעלול אולי להסתבר מסיגנון כתיבתה, שכבר יצר לה מחנה של מעריצים, היא משתבחת במזג נוח, מאור־פנים ואהבת־בריות.

אבל מזה כמה ימים שהיא מסתובבת כמו לביאה בסוגר, המשחרת לטרף מסויים מאד. על מנת להרגיעה לא נותר לנו אלא להניח לה לחרוג מסוגרה ולזנק על טרפה.

בבקשה, אודטה, הטרף כולו שלך:

„יש בארץ שבועון שכל הרומנים קוראים, בשם רוויסטה מיה. מעל דפיו מככב גזרן זריז בשם מריוס גוזגנו, או מריוס שובולגו, אינני זוכרת את שמו במדוייק. איש זה בולע כל השבוע חוכמה ודעת מין העיתונות העיברית, ומן העולם הזה בראש וראשונה, ואחר, בפליטה עזת לחץ, הוא מתרגם זאת לקהלו השוקק — שאינו שולט בווקבולר עשיר בעיברית, אינו קורא עיתונים בשפת הארץ, ועל כן ניזקק לפרש השבועי של הגזרן דנן.

אודטה דנין
מזג נוח ואהבת־הבריות

„מר גוזגנו גייס את כל האינטליגנציה הרופסת שלו, ובמאמץ עליון, לאחר טחינה וגריסה אדירה, הצליח הדבר הזה שלו, המצוי במקומו הרגיל של מוח, להבין מתוך כתבה מסויימת שלי על קונדיטוריה משגעת השייכת לרומנים ש: אני שונאת רומנים; רומניה היא ארץ פרימיטיבית, תושביה פרענקים (שיא העלבון! שיא העלבון!) והכי חשוב — שהעולם הזה מלבה שינאה (?) גיזענית לרומנים.

„דבר כזה לא יתכן! על כן קם המחצצר האמיץ על הפרד, לנקום את כבוד הרומנים. שבועות רצופים הוא עושה זאת על־ידי הדבקת סופרלטיבים מבישים לשמי, פרשנויות מעוותות של כל מישפט, כשכל שבוע הוא דולה פנינה דימיונית חדשה מתוך אותה כתבה עצמה.

„למרות רצוני הטוב, לא אוכל להתייחס אל טענותיו גופא. אין לי אלא לבקשו לקרוא את כל העסק מחדש, והפעם, למען השם, בהשגחה צמודה של מישהו אינטליגנטי יותר. הבנתו של איש זה היתה מופזת באור יקרות, לו ידע שאני בעצמי „רומניה", ויודעת את שאני סחה בעניין.

„מעולם לא היה עולה בדעתי לתת לאיש זה כיבודים שאינם במקומם, על־ידי הזכרת שמו, והתיחסות אליו כפרט. אני בכל זאת מוצאת את עצמי מגיבה, כיוון שאלפי אנשים טובים וישרים, אותם אני כן מכבדת, קוראים דיברי בלע ושינאה של איש אחד. וציבור גדול זה אף אינו מעלה בדעתו שאין הדברים נכונים, וכבר הוא ממורמר עד העצם, כבר מרגיש בצד השני של המיתרס, וכבר מנץ תסביכי רדיפה. וכל זאת, בגלל טיפש אחד. איך אפשר?"

שיחת הסאחבק

היכרות רישמית

את בוודאי זוכרת אותי. זה אני שהסתכלתי לך בעיניים. אני הסתכלתי עלייך עוד קודם ולא הרגשת. כשהרמת את עינייך, מבטינו נפשו. את השפלת אותן מייד חזרה.

אני עשיתי צעד אחד בכיוון שלך ונעצרתי. חזרתי חזרה, ושוב עשיתי צעד אלייך, וחזרתי שוב.

בסך הכל רציתי לדעת מה השעה וחשבתי שאולי את יודעת. אבל כשעשיתי את הצעד השלישי אליך, והפעם בכוונה נחושה לגשת ולשאול, הגיע האוטובוס שלך ואת עלית עליו.

תראי, בואי נהיה כנים, רציתי לפנות אליך כי את מוכרת לי מאיזה שהוא מקום.

את לא במקרה החברה של אבישג? לא? רק רגע! לא נפגשנו במסיבה אצל חבצלת? לא? נסי להיזכר, זו לא היית את ששאלתי במסיבה אצל חבצלת אם את לא מוכרת לי מאיזה שהוא מקום?

רק רגע! הקמב"ץ בחטיבה! את היית הפקידה שלו! לא? פקידה בקורס מ"כים? לא? טירונות? לא נאה לך לענות לי? עכשיו אני נזכר! את היית בחוליה של רנן! זאת את שאיבדת לנו את הבזוקה בפשיטה לאנטבח! זה לא מצחיק אותך? את יודעת שהכושים של אידי אמין היו יותר נחמדים אלי ממך!

אני מצטער. סליחה! לא שמתי־לב. מצטער אם הבהלתי אותך. אמא אמרה לך לא לענות לזרים שפונים אליך ברחוב? תלמידה? איזה כיתה? שישית? חמישית? פחות?!! אז אני אגיד לך משהו. זה לא פשע אם טוב לך כך, עם השיעורים והחברות והפעולות בתנועה — רק אל תעשי עיניים לגברים ברחוב!

היי! אם זה לא נכון את לא צריכה להיעלב! לפי המיבנה שלך הייתי נותן לך אפילו עשרים־ושתיים עשרים־ושלוש! לאן את בורחת!? חכי! חכי שנייה!

מותר לבקש סליחה? אז אני מתנצל! את צריכה להבין, זה מה שכמה שנים של חיים במידבר עושות לבן־אדם. אף פעם לא חשבתי שאגיע למצב הזה. בעצם, די מרגיז אותי כשאני רואה את הבנות האלה, שעונות לכל חמור ברחוב. אני דווקא מעריך את אלה ששומרות על כבוד עצמי. הבעייה היא רק שעד שאני מתחיל לגלות להן, כמו שצריך, שאני מעריך את זה שהן מתנהגות כמו ליידי אמיתית — נפתחת מילחמה חדשה!

את מבינה? אחרי שלוש שנים באיזה חור בסוף העולם, סיורים, מארבים, מירדפים. רק חול וחול. יוצאים לאזרחות ומגלים את כל הזבל שבחיים. מתחילים להסתדר במשהו וחוטפים כל שנה חצי שנה מילואים. פוגשים בנות, נחמדות, בסדר. מחכות שיזמינו, שישרפו כסף, שיחזרו בחן, עם סטייל! אירופה! — למי יש זמן? מחר בבוקר יכולים לחטוף פגז, בלי לדעת אפילו למה.

זהו. אז ראיתי אותך. לא היה לי זמן, אבל החלטתי בכל זאת לנסות. לא יודע למה. נראית לי אחרת. שונה. גם יפה. על אחת כמוך אני חלמתי כל החיים. לכן החלטתי הפעם לעשות משהו.

אז מה את אומרת? קפה? את רוצה שזה יהיה מסודר? נמצא כאן בסביבה מישהו ונבקש ממנו שיעשה בינינו היכרות רישמית. שאני אתקשר אליך? טוב. אם את אוהבת את זה כך — כתבי אלי. אבל אני לא מבטיח לענות. את יודעת איך זה — מילואים, מילחמות.

יאיר כספי

BOIS LE DOUCEMENT.*

הצרפתים יודעים להנות מכל רגע.

לוקחים אותה לאט.
מחזיקים בה בעדינות.
מתענגים על כל רגע.
הניחוח משכר את החושים.
הצבע העונג מעלה זכרונות.
אך הטעם הטוב עוד לפניך.

דברים נפלאים עתידים לקרות
עם כוסית של שטוק 84.

שטוק 84 ברנדי שכדאי
לשתות לאט...

STOCK '84
הברנדי הנבחר ב-127 ארצות.

*שתה אותו לאט.

אתה והלירה

צפוי מיזוג באולפני הסרטים בישראל

השיחות על מיזוג שני אולפני הסרטים
שראל נמצאות בשלב מתקדם. מנכ"ל
ולפני הרצליה", **יצחק קול**, ומנכ"ל
ולפני גבע", **יצחק שני**, נפגשו בניו־
ק ובפנסילבניה עם בעלי המניות של
וצת „גבע" במטרה לשכנעם בזכות ה־
זוג. לפי ההצעה תוקם חברה שלישית,
נהיה החוכרת של שני האולפנים ה־
ימים.

שני מסר כי לא כל בעלי חמניות של
רתו מסכימים להצעה. הוא עצמו תומך
צעה, אך שותפו לניהול, **יוסף דיא־
נט**, מהסס. לדבריו הציעה „הרצליה"
ס מועדף בחברה החדשה לעצמה ו־
לו בעלי מניותיו דורשים יחס שווה.
יבה העיקרית הדוחפת לדבריו למיזוג,
א החיסכון בהשקעות בציוד זהה ב־
י האולפנים וכן חוסר יציבות בריוו־
ת החברה. בעלי המניות שלו צריכים
חליט תוך שלושה חודשים אם לקבל
לדחות את הצעות „הרצליה".

„אולפני גבע" צברו הפסדים כבדים

מנכ"ל שני
— מיזוג

דות לסרטים כושלים שהפיקו, כמו
גג", „סרט וארוחת בוקר", „500 אלף
ור". גם ב„סוס עץ" יהיו הפסדים.
ברה השקיעה עתה 200 אלף דולר
בציוד חדש ונפגעה קשות מן המהפך.

מכה נוספת לבעלי החברה מהווה פסק־דין של בית־המישפט בקשר לתשלום דמי ניהול לשני ודיאמנט מחברת

מנכ"ל קול
לטובת מי?

„אבנעל" — היא רשת חנויות הנעליים שנרכשה על־ידם והיא ריווחית ביותר. „אבנעל" מלווה כספים בריבית גבוהה לאולפנים, ונראה כי חשבונותיה חוייבו בדמי־ניהול גבוהים לטובת שני ודיאמנט. בית־המישפט פסק כי דמי הניהול צריכים להיות משולמים כמשכורות ולא כדמי ניהול. מדובר בסכום של קרוב ל־3 מיליון לירות, כולל הצמדה. אם מוסיפים לסכום זה את ההפסד מסרטי השנה האחרונה, העולה על 2 מיליון לירות, אפשר להבין את הנטייה למיזוג השוררת בחברה זו.

לעומת זאת מגלה מאזן „אולפני הר־צליה", לתקופה אפריל—ספטמבר 1977, רווח תיפעולי של 7 מיליון לירות. בשנת 1976/7 היה הרווח התיפעולי 4.5 מיליון לירות.

מכרה מחצית
אמנים המאוחדים

מחצית דפוס „האמנים המאוחדים"
ברה לחברת „חפיף", שמנהלה הוא
ד־הדין **גדעון קריב**. המחצית נמ־
ה בסכום של 1.5 מיליון לירות. המוכר
א **אמנון אורבאך**, שיישאר גם ב־
יד מנהל הדפוס, המתמחה בעיקר
בודות מיוחדות לחו"ל.

ועצת מנהלים
דשה ל„היסתור"

עלי המניות של חברת הנסיעות
יסתור" בחרו במועצת מנהלים חד־
. היושב־ראש הוא **צבי פיכמן**, וחב־
בה **יהושע קופליס**, **אריה**
ור, **הרצל שלם**, **ארצי רייזנר**,
מנון שדה וכן מנכ"ל החברה, **חיים**
רא. כן נבחרה הנהלה חדשה לכפר
פש באשקלון.

התמוטטות גביית
מס־הכנסה מחברות

בתקופה שבין אפריל לספטמבר 1977 נגבה מס־הכנסה משכירים בשיעור של 4.9 מיליארד לירות; גידול של 75% לעומת השנה הקודמת. באותה תקופה גדלה הגבייה מחברות ב־36%. בשנת 1976 גבה אגף מס־הכנסה 23.3 מיליארד לירות. הגבייה משכירים הסתכמה ב־6.8 מיליארד — גידול של 42% לעומת השנה הקודמת. הגבייה מחברות הסתכמה ב־5.7 מיליירד — גידול של 15% בלבד לעומת השנה הקודמת.

פרטים אלה, המתפרסמים ברבעון הישראלי למסים (גיליון מס' 39, עמ' 299), מסבירים בצורה חד־משמעית מדוע גדל ותופח ההון השחור בישראל.

הבורסה
בנקים וביטוח

הכסף השחור הנוצר במשק ללא הפרעה מצד הממשלה (20 מיליארד לירות שחורות הצטברו בשנת 1977, והצטרפו ל־120 מיליארד הלירות השחורות שהצטברו קודם לכן, לפי הערכות האוצר) זורם לבורסה, בגלל היעדר מקום השקעה אחר. מחירי הדירות עלו, ורכישתן אינה כדאית. בהשקעה בנכסים מתעוררת בעייה כאשר רוצים למכור את הנכס. יש מס־הכנסה ומס־שבח. ההשקעה באיגרות־חוב הכזיבה, נוכח עליית המדד הצנועה בשלושה החודשים האחרונים. ההשקעה במטבע זר הכזיבה אף היא, נוכח התמורות החדות בשערי המטבע והתשואה הנמוכה, כולל המארק. המקום היחידי שבו ניתן להרוויח בקלות ובשקט, מעל ל־10% בשבוע, הוא הבורסה, והכל פטור ממס. המקום האחרון שממשלת הליכוד תסגור בישראל הוא מרכז הייצור ששמו הבורסה.

גם כיום כדאי להשקיע קודם כל במניות בנקים וביטוח, ששעריהן נמוכים. בין הבנקים, קבוצת אי־די־בי רחוקה מרחק רב משערי יתר הבנקים וכן משיאי העבר, ובין מניות הביטוח „הסנה" נמכרה יותר מכל השאר. אם לא תחול התרחשות חיצונית שתשפיע על הבורסה, כמו סכנת מילחמה או החלטת האוצר להתערב בבורסה — הגיאות תימשך.

ענף חדש -
מכירת מזון בזול

בשנה האחרונה נפתחו חנויות, שהפכו לרשתות, המציעות מוצרי־מזון שונים במחירים נמוכים בשליש מאשר בחנויות הרגילות. מדובר בעיקר במכירות של מוצרי בשר ושימורים, אולם ניתן למצוא בחנויות אלה, שמספרן ניכר, גם משקאות אלכוהוליים במחירי דמפינג וכן מוצרים אחרים. הרשת הגדולה של מוצרים אלה היא בידי משפחת עציוני; היא הוקמה על־ידי שלושה אחים שנפרדו באחרונה. האחד פתח חנות חדשה, מאחרי בורסת היהלומים ברמת־גן; השני הממשיך בניהול החנות ברחוב גיבורי ישראל, ואילו המייסד, **ישעיהו עציוני**, המשיך בניהול החנות ברחוב סלמה.

האחים עציוני היו תלמידי־ישיבה, שנכנסו לענף הבשר לפני שש שנים, כאשר היו עודפי עופות קפואים והוחלט לחלקם, כמעט חינם, לישיבות ולעיירות־פיתוח. האחים קנו 200 טון עופות, עבור ישיבות במחיר של 1.8 ל"י הקילו, ומכרו את הבשר לקיבוצים ב־5 ל"י הקילו. כאשר התגלתה השיטה, הוגשה נגדם תביעה מטעם המדינה. עציוני התגונן באמצעות עורכי־דין מעולים ונקנס ב־4000 לירות. הרווח המשוער שלו היה מעל חצי מיליון לירות.

לאחר מכן שכר חדרי קירור בבית הקירור „עוז" ונכנס לעסקי־בשר זולים: הוא מכר בעיקר בשר קפוא כטרי ועופות קפואים כטריים — אחרי שהפשיר אותם. בצורה זו מרוויחים כ־5 לירות לכל קילו. לפני כשנה נתפס עובד בחנותו ברחוב סלמה, בגניבת כמה קרטונים של בשר. הוגשה תביעה נגד חברת הביטוח על גניבות ממושכות בהיקף של 2 מיליון לירות, והיא שילמה 1.5 מיליון לירות. יודעי־דבר טוענים, כי הקרטונים שנתפסו היו היחידים שנגנבו.

מחזור העסקים של עציוני עולה על מיליון לירות בשבוע. הוא מוכר דברי פיגולים, מרמה ללא הרף, מוכר בשר מקולקל וקפוא כטרי, וצובר רווחים של מיליוני לירות מבלי שרשות כל שהיא, כולל מס־הכנסה, תדע על עסקיו.

הוצאת „כתר" -
מהפסדים לרווחים

חברת „כתר", שהיא בעלת דפוס בירושלים והוצאת ספרים, הגיעה השנה לרווח של 12.5 מיליון לירות, לעומת הפסד מצטבר של 28 מיליון לירות. בשנה השוטפת (1978/77) יסתכמו הרווחים ב־15 מיליון לירות לפחות.

הסיבה העיקרית למעבר מהפסדים לרווחים היא ההנהלה החדשה. כמנהל החברה החל לכהן **מאיר שני** ולידו נקבע, כיועץ מיוחד, **נחמן אוריאלי**, שהבריא קודם לכן את הוצאת הספרים הכושלת „עם עובד". ההנהלה החדשה החלה לפעול לאחר שבוטלה מכירת ההוצאה למשקיע **בלוך**, מברזיל. ל„כתר" אחד מבתי־הדפוס החדישים בארץ, עם מכונת ההדפסה הגדולה ביותר בישראל. חיקף פעולותיה דומה להוצאות כמו „מסדה", „יבנה" ו„עם עובד". הדפוס מעסיק 120 איש ואילו הוצאת הספרים, שמכירותיה הסתכמו השנה ב־25 מיליון לירות, מעסיקה רק 8 איש (לעומת 45 ב„עם עובד"). הדפוס עובד בעיקר לשם ייצוא והיקף עבודותיו בשנת 1978 יסתכם ב־30 מיליון לירות; היקף דומה יהיה להוצאת הספרים.

הגורם העיקרי לריווחיות הוא צימצום דרסטי בכוח אדם (מ־200 עובדים בהוצאה, ל־8 בלבד), מעבר להוצאה של פרוייקטים לייצוא, וביצוע סדרות גדולות לשוק המקומי. ההוצאה נכנסה בתנופה לענף ספרי הילדים, שהוא ענף ריווחי במיוחד.

כן מדפיסים עתה 10 מדריכים בסידרה אחת על ישראל, בשותפות עם ההוצאה לאור של מערכת הביטחון, שתהיה כדוגמת מדריך מועדון המכוניות האמריקאי. ההשקעה במדריכים אלה תהיה 2 מיליון לירות. כן מכינים עתה מדריכים בשיתוף עם „אל על", לתיירים לישראל ולארצות אחרות. בקרוב יוצאו לאור מדריך לאנשי עסקים זרים הבאים לישראל, מדריך לאנשי עסקים ישראלים הבאים לניו־יורק ומדריך כללי לקפריסין. ההשקעה בענף זה בלבד מסתכמת ב־4 מיליון לירות.

החנות של עציוני
בשר לכל

* אקו דיזיקטול - נגד מקקים ונמלים בבית ומחוץ לבית מכיל: DIAZINON ופיריטרינים. ** אקו דיויפאן - נגד יתושים, זבובים, צרעות ודבורים מכיל: .D.D.V.P *** אקו רוגור - נגד זבובים מחוץ לבית מכיל: DIMETHOATE ופיריטרינים.

מכתבים

לסגור את ארליך!

כל הכבוד לשר־האוצר שמחה ארליך. אחרי שהצליח לסגור לנו את הצי, סגר לנו גם את חברת־התעופה הלאומית וגם את הרדיו והטלוויזיה. הוא מאמין שפתרון בעיותיה של המדינה יבוא על־ידי סגירתה. ואני מציע לסגור קודם כל את שמחה ארליך.

יהושע ברזילי, תל־אביב

ביום שבו הושבתו שלושת ילדי מלימודים, מבלי שהדבר יגע כהוא זה לממשלה, הופתעתי לשמוע שראש־הממשלה וסגנו מצאו עניין דחוף לעסוק בו: לבקר ביקור נימוסים בנושאת־המטוסים האמריקאית נימיץ, שביקרה בנמל־חיפה. וזאת אחרי שיום קודם לכן עסקו באירוע חשוב לא פחות: קבלת־פנים לאליל הזמר פרנק סינטרה. כמה טוב לו לעם, שסוף־סוף יש לו ממשלה שמתפקדת כהלכה וממלאת את החובות המוטלות עליה.

רינה שטרן, תל־אביב

● ● ●

חב"ד נגד עמלק

כחייל צה"ל בשרות פעיל, הייתי רוצה לחתום על מיכתב הקצינים, אך מסתבר שהדבר אסור לנו, החיילים. הייתי רוצה לתרום את חלקי למחנה השלום בהצגת עובדה שנעלמה אולי מעיני הציבור ה־אזרחי.

בהיותנו בדרום־לבנון הופיעו בפנינו חסידי חב"ד בשירה ובריקודים, אך גם בהטפות ובסיסמות למען ארץ־ישראל שלמה, למען הרג בעמלק וניצחון בני האור על בני החושך.

אני וחברים נוספים יצאנו למילחמה בהרגשה קשה. אומנם כלפי חוץ שמרנו על טוהר נשקנו, אך הדבר לא נתאפשר כל הזמן, ולא פעם לא ידענו נגד מי אנחנו נילחמים. והנה, באים החסידים הנ"ל בסיוע צה"לי מובהק ומטיפים לנו להרוג, להשמיד, לכבוש ולהישאר, ולא להאמין לכוחות השלום ול„תכסיסי סאדאת".

יש להקים קול זעקה נגד פוליטיזציה זו של הצבא. אנא, העבירו את תמיכתי במיכתב הקצינים, הקורא לפינוי שטחים למען השלום, כי מול עיני מתהווה תהליך ברור שבו אנו פחות ופחות יודעים למען מה אנו נילחמים. ואתם יכולים לבשר זאת גם לבגין.

אבקשכם לא לפרסם את שמי, אלא ב־ראשי תיבות.

א. א., חיפה

● ● ●

חבל לבזבז את נבון

לדעתי, ההפוכה אולי מדעת הרוב, לא תהיה בחירת יצחק נבון לנשיא הבחירה המוצלחת ביותר. וזאת לא מפני שאין לו את כל הסגולות היפות הדרושות לכך. אלה קיימות אצלו לא פחות מאצל כל המועמדים האחרים הבאים בחשבון. אלא מאי? לפי דעתי יצחק נבון הוא עדיין מספיק צעיר ומוכשר למלא תפקידי ביצוע, להם הוא מתאים יותר עתה וגם במשך כמה שנים טובות בעתיד. זה פשוט מוקדם מדי בשבילו, לדעתי, לכהן כנשיא, וחבל שמדינת־ישראל תבזבז כישרונות כמו שלו.

אני, למשל, חושב שהרבה יותר מועיל בשעה זו היה לוא היו ממנים את יצחק נבון לתפקיד שר־החוץ במקומו של משה דיין. אם יש היום בצמרת המדינית שלנו אדם היכול להיחשב כמבין וכבקיא בנושא הסיכסוך הישראלי־ערבי — נבון הוא האיש.

מנחם בגין, בכישרונו המדהים להעלות בזה אחר זה רעיונות מבריקים, שמאז כניסתו לתפקיד ראש־הממשלה הצטיינו כולם בחוסר שיקול־דעת, הגיע לאחרונה לשיא חדש בהצעתו הילדותית, הגובלת בביזיון לאומי, לבחור את הד"ר יצחק שווה לנשיא המדינה. בזאת הוכיח בגין את עצמו כמנהיג חסר אמינות. הפארדוכס הוא בכך, שמאז בחירתו הכריז בגין מיספר פעמים שהממשלות הקודמות חלקו מספיק כבוד לנשיא־ישראל.

גיל דגני, גבעתיים

אחת השאלות שנשאלו בקשר להצעתו של מר בגין היתה: מדוע הוא **החליט** שייבחר הפעם **דווקא נשיא מעדות המזרח?** מייד החלו הפרשנים מפרשים מדוע:

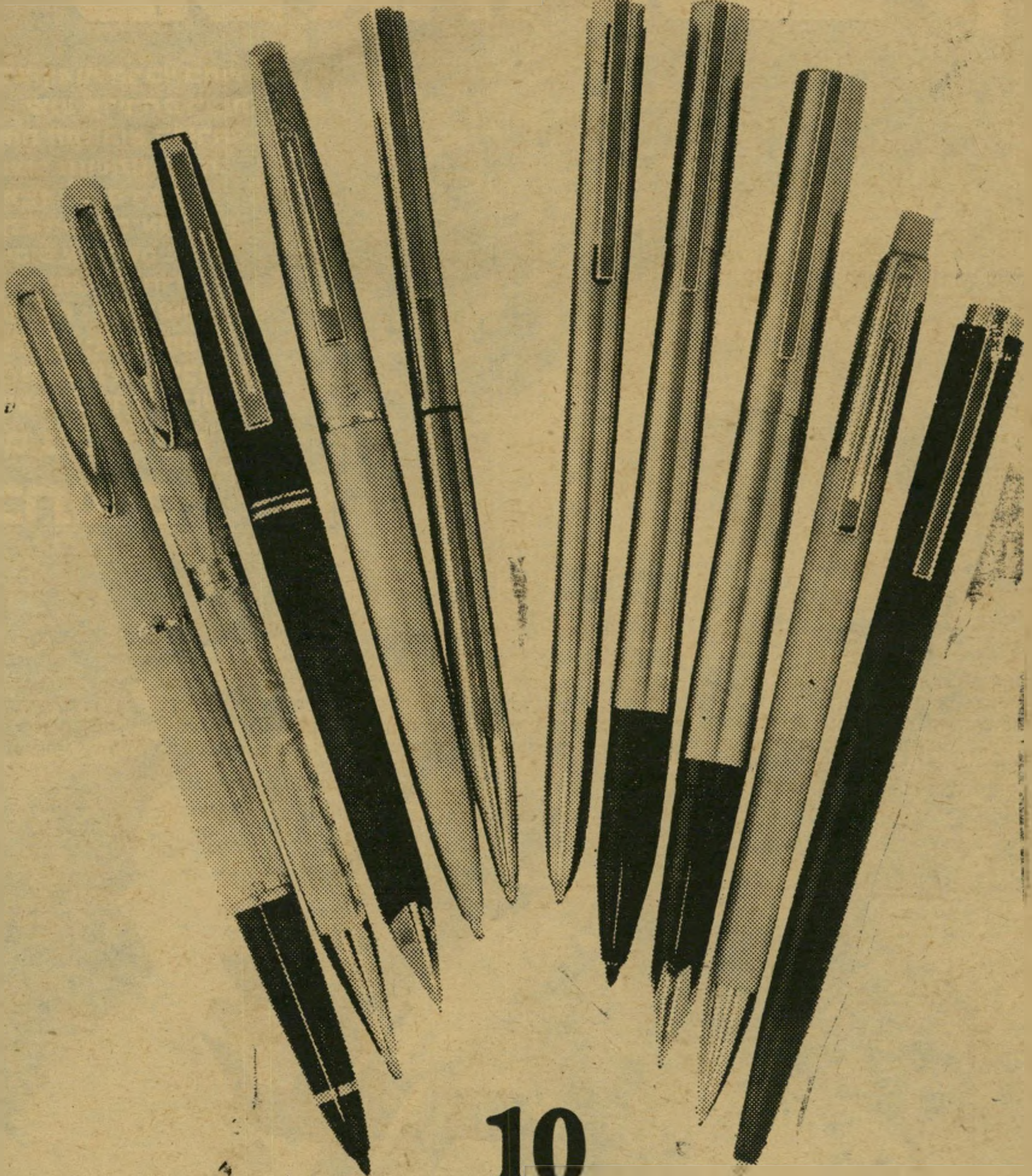

10
העטים הטובים בעולם... וכולם
waterman

עטים נובעים, עטים כדוריים, עטי טוש ועפרונות מכניים. כולם **ווטרמן** וכולם הם הטובים בעולם. וזאת עובדה.

ווטרמן. השם האומר: עיצוב מעודן ויחיד במינו, ביצוע קפדני ביותר ואיכות ללא תחרות.

ווטרמן. ללא ספק - העט המיוחס ביותר בעולם!

להשיג בחנויות המובחרות למכשירי כתיבה
המפיצים בישראל:
עטר - חב' למסחר בע"מ. רח' פרץ 17. ת"א. טל. 611833, 622897-8

ADMARK

מכתבים

צריך שלעדה, או לקובץ עדות, שהם ה־רוב ביישוב יהיה נציג עימו יוכלו להז־דהות. כך נולדה בדיחת הפרופסור שוחה, שסגולתו היחידה היתה כנראה שהוא מ־עדות המזרח.

אבל לא שוחה הוא הבעייה. מדוע בכל זאת רוצה בגין בנשיא מעדות המזרח? הסיבה לכך פשוטה: 65% מבוחרי הלי־כוד הם מעדות המזרח. אבל המדיניות הכלכלית עליה מנצח שימחה ארליך פגעה ב־95% מבני עדות המזרח. קרנו של הלי־כוד, שעלתה בבחירות האחרונות, נפלה במדיניות הכלכלית של ממשלת הליכוד. בגין מנסה כעת להציל את תדמית הלי־כוד בעיני בוחריו על־ידי בחירת נשיא ספרדי, תמורת ההרס הכלכלי שגרמה ממשלתו לבני עדות המזרח.

חבל שבגין מנסה לבצע שינויים מהפ־כניים בכל מיני תחומים שוליים מלבד בעצמו. כך היינו משיגים, אולי, משהו מניסיון השלום של סאדאת.

מיקי הירש, גבעתיים

● ● ●

עלה תאנה מפלסטיק

מוזרים בעיני השבחים שמרבה נשיא מצרים, סאדאת, להרעיף על ראשו של שר־בטחוננו, עזר וייצמן, שמשום מה גם אתם נתפסתם להם. אסור לשכוח, שלפ־חות מבחינה פורמלית, אחראי עזר וייצמן על ההידרדרות ב„מיבצע הליטאני" ועל הפגיעה באזרחים חפים מפשע שבוצעה במהלכו. בכל מצב אחר היה דווקא המחנה, שאתם מכנים אותו „מחנה השלום", תובע את התפטרותו של וייצמן על רקע מה שאירע בלבנון. אולם כיוון שוייצמן מצ־טייר כשר המתון, הראציונאלי והגמיש ביותר בממשלת־הליכוד, מוכנים אתם וגם סאדאת לסלוח לו אובדן חיי מאות אזר־חים ולשבח את „מתינותו".

כישלונו של עזר וייצמן בלבנון יוצר ספק לגבי כושר שיפוטו ודרך קבלת ה־החלטות על־ידו. אם שגה ב„מיבצע הלי־טאני" והניח לעניינים לחמוק משליטתו, מי לידנו יערוב, שהוא לא יחזור על אותן שגיאות גם במהלך המגעים שלו במיבצע השלום?

שובבות־נעורים וכאריזמה אישית מסוג אלה בהן נחון עזר, שכבשו את לב המצ־רים והפכו את נשיא מצרים ואת שר־המילחמה שלו, גאמסי, לידידיו האישיים ומעריציו של עזר וייצמן, עדיין אינן ערו־בה לכושרו לעמוד בראש המו"מ עם ה־מצרים. מה שחשוב יותר לשפיטתו היא מידת מה שמכונה ה„אינטגריטי" שלו. אם אומנם כנה עזר וייצמן בהרגשתו שהממ־שלה שהוא מכהן בה מחמיצה את ההז־דמנות לשלום, מה הוא ממשיך לעשות בה? גמישותו ומתינותו, כביכול, מספ־קים לממשלה הזאת את כסות עלה־התאנה מפלסטיק, שעליו היא יכולה להסתמך. לא ירחק היום ותשמע הטענה כי אם ה־מצרים לא היו מסוגלים להגיע להסכם גם עם אדם „מתון" ו„ריאלי" כמו וייצמן, סימן שהאחריות לכישלון המומנטום לש־לום מוטלת עליהם.

ישראל תמיר, תל־אביב

עזר וייצמן והגנראל גאמסי במטוס
התפטרות בכל מצב אחר

● ● ●

הרגזה חסרת־מצפון

אני פונה אליכם בשמי ובשם כל ציבור בעלי מקלטי הרדיו, שאין להם מקלטי טל־וויזיה. רבים, כמוני, לא היו מוכנים לקבל את „תיבת־הכסילים" גם במתנה. רוב הציבור הזה זקן, כי רק הצעירים להוטים אחרי „תיבת הכסילים". אחוז ניכר מאי־תנו הם חולי־לב ואסור להם להתרגז. והנה מה שעושה לנו מחלקת־הגבייה של רשות־השידור:

במכתב מודפס הם מודים, קודם כל, שלפי מיטב ידיעתם אין לי מקלט טלוויזיה („אתה מוגדר על־ידי המחשב כבעל מקלט רדיו בלבד..."). אבל, מפני שאפשר ש־קניתי מכשיר טלוויזיה ולא הודעתי להם, הם אינם שואלים, אלא שולחים לי חשבון לתשלום האגרה לאלתר, בתוספת ריבית פיגורים, וזאת למרות שגם לפני חצי שנה התלוננתי במשרד־החינוך על התביעה ה־מדומה והדבר הועבר לידיעת רשות־ה־שידור.

במכתב מאיימים עלי בקנס ובמישפט. אבל אין בו פירוט חשבון. לא ברור לי אם הם לקחו בחשבון גם את אגרת הרדיו ששולמה על־ידי. אין גם חתימה שמית על המכתב, אלא רק תואר „מנהל מחלקת הגבייה". האיש מבין היטב שזה מבצע סחיטה בלתי־חוקי ולכן אולי אינו חותם בשמו.

על הטופס ששלחו לי אין כלל מקום להשיב שאין לי מקלט טלוויזיה. ואני שואל: כמה חולי־לב נרצחו בדרך זו של הרגזה חסרת־מצפון?

גם ההטרדה הממושכת ברדיו מהווה הס־גת־גבול פלילית, כי ההטרדה אינה נפסקת עם התשלום והיא פוגעת במי שאין לו קשר או צורך לשלם. אילו היה מישהו עושה זאת בדרך של כניסה דרך הדלת, אפשר היה לעוצרו בגלל הסגת־גבול פלי־לית. אבל הם נכנסים אל בתינו דרך גלי האתר ואין אפשרות להפסיקם.

הייתי מודה לכם לוא פירסמתם גם את כתובתי, כדי שנפגעים אחרים ממיטרד זה יוכלו להתקשר עמי על מנת שנוכל להתארגן נגד ההטרדה והרדיפה של רשות־השידור.

פנחס כהן, ת.ד. 12, בנימינה

● ● ●

התנצלות

בעיתונכם (העולם הזה 2106) התפרסמה כתבה בה נכתב, בין היתר, בעמוד 34:

„ליחידה המרכזית לא היתה שוטרת בת שבע־עשרה שתוכל למלא את תפקיד הנערה המתחזה. הם פנו אל אחת מפרקליטות מחוז תל־אביב, עורכת־הדין שרה רדי, הנראית כ„חתיכה בת 17", כדי שהיא תפתה את הבחור להיפגש איתה. זו היתה הפעם

(המשך בעמוד 10)

פרסום אבנת

מרקיאדה בטרמפיאדה

מפעלי „בלובנד תלמה" בשיתוף עם האגודה למען החייל בישראל מגישים לחיילים בטרמפיאדה ספל מרק נמס חם

פוליגרף מכונת אמת בע"מ
מעבדה לתשאול מדעי

בדיקות פוליגרף באמינות ובסודיות מירבית בתחומים:

- בוררות (בעסקים שותפות וכ"ו)
- גניבת רכוש, ממון וידע
- הסרת אוירת חשדות בקרב עובדים
- תביעות נזיקין ובטוח
- מיון עובדים לפני קבלתם לעבודה
- בדיקות מנע שגרתיות לעובדים

עזרה בחקירה פלילית
בתי דין למשמעת
דיני אישות
תביעות ארהות שונות

- בדיקות בכל רחבי הארץ
- לקבלת פרטים פנה למומחי המעבדה

רח' איתמר בן אבי 7 ת"א 03 253468 לאחר 16⁰⁰ 03-454342, 052-91023

מכתבים

(המשך מעמוד 9)

הראשונה בה עירבה המישטרה את אנשי הפרקליטות במיבצעים שלה, דבר שעליו חל איסור מוחלט. כך מצאה עצמה עורכת־הדין שרה רדי מנופפת בידה לצעיר ש־נהג בפולקסוואגן הצהובה, ליד מיגרש החנייה של היכל התרבות.

„רק אחר־כך התברר, כי אבי פז הוא בן־דודו של אברהם זנקו וכי זנקו היה בביתו של אבי פז כאשר טילפנה עו־רכת־הדין מן הפ־רקליטות והוא היה גם זה שבא לפגי־שה. אולי כדי לקחת אותה אחר־כך אל אבי פז, שהוא בחור צעיר וחולני מאד."

עו"ד רדין

כן ניתן, בעמוד 27, מעל לכותרת „נערת הפתיון", צי־לום של הפרקלי־טה שרה רדין, אשר הכתבה הנ"ל מתי־ייחסת אליה (למרות ששמה נכתב שם בלי הנו"ן הסופית).

גברת שרה רדין לא השתתפה כלל בפעולה זאת של המישטרה ולא בכל פעילות מיבצעית אחרת של המישטרה, ואף הודיעה מראש לכתבכם, שפגש אותה, שכל המיוחס לה בכתבה זאת איננו אמת.

גבריאל בך, פרקליט המדינה, ירושלים

● **העולם הזה** מצטער על שהוכשל בפירסום מידע מוטעה ומתנצל בפני עו"ד רדין על עוגמת־הנפש שנגרמה לה עקב פירסום זה.

● ● ●

ככה אנחנו ?!

אנחנו — סטודנט ישראלי הלומד בהו־לנד ואשתו — מבקשים לפרסם מכתב זה כלשונו, מפני שהעניין נראה לנו חשוב וכאוב מכדי לוותר עליו.

רבה היתה שימחתנו וגאוותנו כאשר נתבשרנו כאן, ממקורות שונים, כי לרגל חגיגות ה־30 לעצמאות מדינת־ישראל יוצ־גו בטלוויזיה ההולנדית שני סרטים ישרא־לים: מסע אלונקות וגבעת חלפון אינה עונה. הסרטים הוקרנו בשבת בערב, ש־

את כל התכונות „הנאצלות" החבויות בקר־ציני צה"ל, את כל „המוסר הנפלא" המס־תתר בכל נפש צה"לית, את חיילות צה"ל „בתולות הברזל", שוברות שיאי־עולם ב־מעבר ממיטה למיטה ועוד כהנה וכהנה.

איננו יודעים מי אחראי להפצת הסרט הנ"ל ועד כמה השתלמה לו שליחת הסרט לטלוויזיה ההולנדית, אבל, רבותי! הנזק התעמולתי שנגרם לנו בעיקבות הצגת סרט זה לא יישכח. אם יש באמתחתכם עוד כמה סרטים מהסוג הנ"ל, אנא שילחו אותם לכאן ונאבד את אחת הידידות האח־רונות שעדיין נותרו למדינת־ישראל.

ישראל ומרגלית שני,
רוטרדם, הולנד

● ● ●

בריחה מהמציאות

נראה ככל הנראה למר בגין כי מיכתב הקצינים הוא מיפלצת לא מזיקה, המופ־עלת על־ידי תנועה שמאלנית כלשהיא. לא ולא, מר בגין! הפעם זה נראה רציני. זו תנועת מחאה המורכבת גם ממיבחר הקצינים של צבאך (צבאנו). קח זאת לת־שומת־ליבך.

יחיאל כהן, רמת־גן

הפגנת כותבי מיכתב הקצינים בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב היתה לדעתי מיש־גה. כל עוד הסתפקו כותבי המיכתב בהע־ברת המסר שבליבם למר בגין, ניחא. אבל להפוך את ההתנגדות למדיניות ראש־הממ־שלה לתנועת מחאה ולדגל, כדי למשוך בעזרתם המונים, זה אינו משרת את השלום. מעשה הפגנתי ראוותני זה עלול לטעת בלב הנשיא סאדאת את התיקווה, שהוא יכול באמת לקומם את העם בישראל נגד הממשלה. כולנו יודעים שאין כל סיכוי לכך. אם תנועת המחאה שנוצרה בעיק־בות מחדלי מילחמת יום־הכיפורים לא הצ־ליחה להפיל את ממשלת־גולדה, ספק אם תנועת מחאה חדשה תפיל את מנחם בגין.

צריך להביא לידיעת סאדאת ולידיעת העולם, שהעם בישראל רוצה בשלום, אבל לא בשלום של תכתיבים. גם על סאדאת להגמיש את עמדותיו אם הוא רוצה לת־רום תרומה אמיתית לקידום השלום.

שמעון בן־עמי, תל־אביב

ממשלת בגין מסבירה את סירובה לסגת מיהודה, משומרון ומרצועת עזה בכך ש־

חיילי צה"ל בסרט הישראלי „מסע האלונקות"
תגובות אנטישמיות ואנטי־ישראליות

הוא הערב שבו מגיעה הצפיה בטלוויזיה בהולנד לשיאה. הסרט הראשון שהוצג היה מסע אלונקות.

מייד אחרי תום השידור נודע לנו טל־פונית מפי חברה ישראלים ממורמרים על תגובות אנטישמיות ואנטי־ישראליות שבאו מצד ההולנדים שחזו בסרט. מה היה המסר של במאי הסרט? זב"שו! אבל, אלוהים אדירים! בימים אלה, כשכל שמץ תעמולה המגיע מאזורנו גורם לאנשים כאן שינויים ותנודות ביחסם לצדדים המעו־רבים בסיכסוך המזרח־תיכוני, מה עושה התעמולה הישראלית רבת התבונה וה־טאקטיקה? היא מראה לכל העם בהולנד

לישראל דרושים „גבולות בטוחים". אם אחזקת השטחים מגבירה את ביטחונה של ישראל, איך מגיעים אלינו חבלנים ותומ־רי־חבלה? הרי אנו שולטים בשטחים ויש „גבולות ביטחון"? האם שליטת ישראל בשטחים אינה מקילה על החבלנים את הקשר עם ישראל?

זאת ועוד: איך אפשר לדבר בכלל על גבולות בטוחים בתקופתנו, כשישנם טי־לים היורים למרחק של אלף קילומטר? בתקופתנו הגבולות הם בטוחים רק כ־ששוררים יחסי ידידות בין העמים.

ש. אושרוביץ, רמת־גן

להשוות זו זכותך

נפח מנוע זה דבר אחד
אבל הכח האמיתי הוא כח הסוס המגיע לגלגלים
קוראים לו BHP DIN

דגם המכונית	נפח המנוע	BHP	מחיר * לא כולל מ.ע.מ
וולוו 244L	1986 cc	97 DIN	-.324.000 ל"י
אאודי L	1588 cc	85 DIN	-.293.070 ל"י
סיטרואן CX2000	1985 cc	102 DIN	-.368.750 ל"י
רנו GTL20 הילוכים אוטומטיים	1647 cc	91 DIN	-.299.950 ל"י

דגם המכונית	נפח המנוע	BHP	מחיר * לא כולל מ.ע.מ
ב.מ.וו. 318	1766 cc	98 DIN	-.255.800 ל"י
קורטינה GL 1600	1593 cc	68 DIN	-.246.950 ל"י
קורטינה 2000 הילוכים אוטומטיים	1993 cc	98 DIN	-.336.800 ל"י
לנצ'יה 1600	1585 cc	100 DIN	229.100 ל"י

* המחירים הם לתאריך 13.3 לפי מחירוני היבואנים.

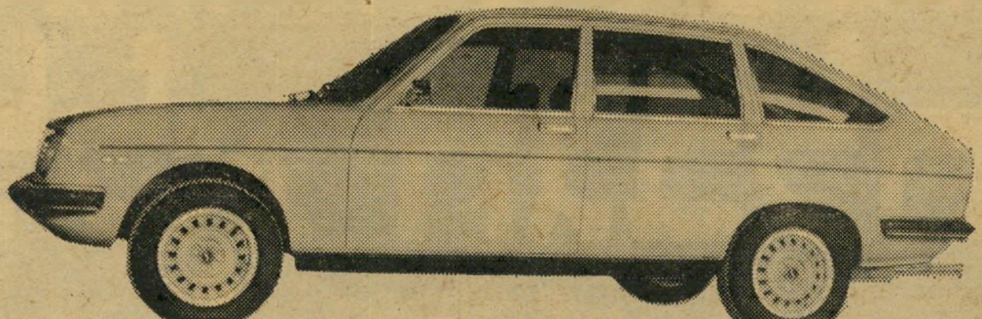

LANCIA AUTOBIANCHI

לנצ'יה-עוצמה שהתחילה ב-1906

aroyo-barel

תצוגה ומכירות: תל־אביב — טלקאר חב' בע"מ רח' המסגר 32, טל' 03-37538, 03-33539. **ירושלים** — רח' דוד המלך 8, טל' 02-225522. **חיפה** — חיפה־קאר בע"מ רח' המגינים 53, טל' 04-515392. **רחובות** — הרצל 221, טל' 03-951462. **באר־שבע** — כרמלי, דרך חברון, אזור התעשיה, טל' 057-77021. **נתניה** — מוסך מרכזי בע"מ טל' 053-23037. **שרות: תל־אביב** — מוסך מרכזי, רח' חומה ומגדל 27, טל' 03-37538. מוסך כדורי, רח' ארתור שניצלר 4 — פינת סלמה 25, טל' 03-823732. **רמת־גן** — מוסך קרול, רח' היצירה 21, טל' 03-725451. **חולון** — מוסך אתגר, אזור התעשיה, רח' המשביר 4, טל' 03-803591 **ירושלים** — מוסך גדעון לוי, אזור התעשיה, תלפיות, טל' 02-717555. **חיפה** — אייבי את עזריה, חוף שמן, טל' 04-660456. מוסך אופירה, שד' ההסתדרות, טל' 04-724696. **אשקלון** — מוסך שוסטר, אזור התעשיה, טל' 051-24658. **באר־שבע** — כרמלי, טל' 057-77021 **נתניה** — מוסך מרכזי בע"מ, טל' 053-23037.

חידוש מהפכני בפיג'ו

אנו גאים להכריז על חידוש מהפכני בשיווק מכוניות פיג'ו בישראל: אחריות לשנה ללא הגבלת קילומטרים, לכל מכוניות פיג'ו החל מדגמי 1978 אחריות זו כוללת חלקי חילוף והוצאות עבודה — ללא כל תשלום.

אל תסתפק באחריות חלקית, אל תתפשר על מספר קילומטרים מוגבל, רכוש לך פיג'ו ותיהנה ממכונית מעולה, שאחזקתה זולה, ואשר תלווה אותך בכל קילומטר — ללא כל הגבלה.

חידוש נוסף!
חסכון 50% בהוצאות הטיפול ברכב.
החלפת שמנים: כל 7500 ק"מ.
טיפול מונע: כל 15,000 ק"מ.

הארי שבחבורה
PEUGEOT

אחריות לשנה ללא הגבלת קילומטרים

14

המפיץ הבלעדי: **דוד לובינסקי בע"מ, תל־אביב:** רח' שונצינו 16, טל. 6־33214. **ירושלים:** רח' הס 3, טל. 222666, 228888
סוכנויות: ירושלים: מוסך גסנר, איזור התעשיה טל. 2־523221. **חיפה:** אוריאל כהן, רח' אלנבי 51, טל. 523363, 536822, רכב הצפון בע"מ, שדרות הכרמל 8, טל. 538228.
נצרת: מישל וזוהיר סרוג'י, מרכז התעשיה החדש, טל. 54053 — 56860. **חדרה:** קל־נע שיווק רכב בע"מ, הרברט סמואל 25, טל. 26689. **שכם:** עומר כליפא, רח' פייסל, טל. 1894
רמאללה: מכון „אל מצרי" אל בירה, איזור התעשיה, טל. 3657. **באר־שבע:** מוסך אכספרס, איזור התעשיה, טל. 78292. אשנב הנגב, דרך חברון 3, טל. 77021.
ראשון לציון: מוסך „שרתון" רח' הרצל 41, טל. 949481. **אשקלון:** אלבי ושות' סוכנות לרכב פיג'ו רח' צה"ל 16, טל. 5305. **כפר־סבא:** מוסך פוספלד טל. 20161.

זה היה העולם הזה שהיה

„העולם הזה" 807
תאריך: 9.4.53

לפני 25 שנה

בגיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנים בדיוק, הובאה כתבת־תחקיר תחת הכותרת „מי רוצה בהם?" בפתיח הכתבה נכתב: „עשרות אלפי זוגות בעולם, מאות בישראל, שנמנעה מהם הולדת ילדים, אימצו ילדי אחרים..." הכתבה סיקרה את תהליך האימוץ מהבחינה החוקית, את המניעים לנטישת או למסירת ילדים, ואת התרומה לחברה ולפרט מעצם תהליך האימוץ. היתה זו אחת מסידרת כתבות בעלות רקע הומאני־מחנך, שכולן היו ראשונות מסוגן בארץ ופורסמו ב„העולם הזה".

במרכז גליון „העולם הזה" השבוע לפני 25 שנים, הובאה כתבה־מצולמת תחת הכותרת „גלגלים בבוץ ובאוויר", שתיארה את מירוץ האופנועים „שועלי שמשון" שנערך על־ידי מערכת „העולם הזה" לזכר יחידת־הקומנדו המהוללת של מילחמת השיחרור, שמרבית עורכי השבועון נימנו עימה בעבר. מדור המוסיקה הביא כתבה שהוקדשה לקונצרט תחת כיפת השמים, שנערך על־ידי תיזמורת הגדנ"ע בחוף גיבעת־אולגה, ליד חדרה.

תחת הכותרת „אהבה בין בדונים" הביא „העולם הזה" את סיפור הראשית של „שורת המתנדבים", שהיו סטודנטים מן האוניברסיטה העיברית בירושלים שיצאו למעברות, ללמד את העולים־החדשים את העיברית, ולתמוך בהם תמיכה יומיומית בקשיי הקליטה שלהם. „דו"ח מהחדר" שהוכן על־ידי צוות כתבי „העולם הזה", עסק ברשימת העבריינים ה„מבוקשים" על־ידי מישטרת ישראל והמהווים סכנה לשלום הציבור. מדור ה„קולנוע" סיקר, בין השאר, את סירטם של סטנלי קרמר וקרל פורמן „בצהרי היום", שהוחל בהקרנתו בארץ.

כשער הגיליון: לאורנטי בריה, ראש הנ.ק.ו.ד. הסובייטי, שיחד עם גיאורגי מלנקוב שלט בברית־המועצות עד להדחתם בידי ניקיטה חרושצ'וב, שנה מאוחר יותר.

משה סנה ו„מישפט הרופאים" ✱ ה„עיתונאי" אהוד אבריאל

✱ מלון „מיטת סדום" ✱ האוויר שהוצא ממכוניתו של ידין

מפלגות

כרטיסים בהגרלה

ההודעה הסובייטית באה, מן הסתם, בהפתעה נעימה למדי לרופאים היהודים הכלואים. אולם לכמה יהודים אחרים היתה זו הפתעה נעימה פחות.

אי־נעימות רבה הוסבה על־ידי מוסקבה לאוהדיה הנאמנים בישראל, אנשי מק"י וסיעתו של ד"ר משה סנה, שהודיעו כי הם מאמינים בפירוש בבגידת הרופאים המנוולים, ונאלצו עתה לשנות את דעתם. אולם להם היה, לפחות, מוצא־של־כבוד: הם יכלו לומר שהצדק הסובייטי ניצח, ככלות הכל.

במצב נעים עוד פחות נמצאו הנציגים הרישמיים של מישרד־החוץ הישראלי וראש־הממשלה, שהעתיקו בחודשים האחרונים הרים וגבעות כדי להוכיח שברית־המועצות הפכה אנטישמית. בניגוד למומחים שלהם־עצמם, שהכחישו את הדבר והתחננו כי יינקט קו מתון יותר, וכי המילה „אנטי־יהודי" לא תבוא תחת המילה „אנטי־ציוני", הוסיפו דויד בן־גוריון ומשה שרת לרכוב על הסוס האנטי־אנטי־יהודי. סוס זה מת השבוע.

אמר דויד בן־גוריון כי הוא מקווה ששיחרור הרופאים שם קץ למסע האנטי־יהודי בברית־המועצות. הוא דמה קצת לרופא שנוכח לדעת כי טעה בקובעו שהחולה לוקה בסרטן, וברך אותו על מחלה שלא היתה לו.

להפתעתם הרבה — והנעימה — גילו דווקא אנשי מפ"ם שהם יצאו מכל העניין בשלום יחסי. עם פרוץ עניין הרופאים טענו שאין הם מאמינים בעלילות נגד הציונות, אלא שהם מוסיפים לקוות כי הסובייטים יכירו בטעותם. הם דמו לאדם שהשקיע את כל כספו בהגרלה שבה היה לו רק סיכוי של אחד ממיליון. מפ"ם בחרה, במיקרה, בכרטיס בר־המזל.

מנגנון

הסופר הראשי של געתון

אהוד אבריאל, מנהלו הכללי של מישרד־האוצר, היה דיפלומט ישראלי עוד זמן רב לפני היות השירות הדיפלומטי הישראלי. כאחד מפעילי מנגנון המודיעין של ההגנה עמד בשעתו בראש אירגון העלייה הבלתי־לגאלית ובאחרונה, לפני קום המדינה, ניהל את המשא־והמתן עם ממשלת צ'כוסלובקיה על רכישת נשק למילחמת־העצמאות. משא־ומתן זה התפרסם בשעתו במישפטם של סלאנסקי וחבריו בפראג.

אבריאל לא ניחן בכישרונות הכלכליים של קודמו במישרת מנהל־כללי של האוצר, דויד הורוביץ. מעלתו המייוחדת היתה מאז־ומתמיד פיקחותו המייוחדת־במינה. ניסיונו בשטח האירגוני־ממלכתי לא היה מפואר.

מקורביו סיפרו מעשה האופייני לדרך פעולתו של אבריאל באירופה: כאשר שרת במטה ההגנה בליסבון, פורטוגל, נתקל בקשיים רבים בהשגת אשרות־מעבר מארץ לארץ. אבריאל, חבר קיבוץ געתון, סידר לעצמו תעודת עיתונאי, שעליה צויין כי הוא משמש כתב דיפלומטי ראשי של עיתון געתון דיילי מירור. עם תעודה זו חזר לליסבון, ונבחר כסגן־יושב־ראש כתבי־החוץ בפורטוגל. על סמך התעודה הצליח, כמובן, להשיג בקלות את האשרות שנדרשו לביצוע תפקידיו בהגנה.

חזרה למקצוע. דרך־עבודה זו התאימה למחתרת. היא התאימה אפילו, במידה מסויימת, לשירות הדיפלומטי, וגרמה את הצלחתו של אבריאל כשגריר ישראל בצ'כוסלובקיה וברומניה. אך היא לא נראתה, כנראה, לבוס החדש שלו, שר־האוצר לוי אשכול. בימים האחרונים התגלע בין השניים סיכסוך חריף, אשר ייגמר כנראה בפרישתו של אבריאל ממישרד־האוצר. אשכול היה מעוניין להעמיד בראש מישרדו אחד מעוזריו המקורבים, לשעבר מנהל רשות־הפיתוח, פינחס ספיר.

אבריאל ישוב להשתמש בכישרונותיו הדיפלומטיים, ויחזור לשירות החוץ. היו כאלה שהרחיקו לכת, וציינו כבר את מקום מישרתו החדשה של אבריאל: ציר ישראל בארצות־הברית במקומו של דויד גוייטין, שיחזור לארץ ויושבע כשופט בית־המישפט־העליון.

הווי

האורח הביא נקניק

באחת הדירות של הבית המשותף ברחוב הרא"ה ברמת־גן היתה השימחה רבה באורתו ערב. מישפחת דובקין אירחה קרוב שהגיע מאנגליה לחג־הפסח, והביא עימו מתנות מכל טוב: מיצרכי מזון וצעצועים לשני הילדים.

לארוחת־הערב נטלה עקרת־הבית את הנקניק האירופי המשובח שקיבלה מן האורח, וחילקה ממנו לכל המסובים מנות־צנע חסכוניות. הנקניק הפך את הערב לחג, כי נקניק כזה לא הגיע אל חך בני־המישפחה שנים רבות.

אולם האורח, שלא חדל לתאר באוזני מארחיו את החיים באי הבריטי, לא התלהב ביותר מן המיצרך שהביא, וכיבד בו כלבלב קטן שנכנס אותה שעה לדירה.

אחרי הסעודה שכבו הילדים לישון, והמבוגרים יצאו לטייל ברחוב השקט, לשאוף אוויר צח. כאשר עברו במיסדרון נעצרו לפתע, ונתחלחלו: על הריצפה היה מוטל הכלבלב הקטן. הוא היה מת.

פרצה בהלה נוראה. היה ברור להם כי הנקניק מורעל, וכי הכלב שאכל ממנו שבק חיים בגללו. מייד הוזעק אמבולנס של מגן דויד אדום, וחמש הנפשות הובאו במהירות לבית־החולים הירקון, שם נשטפו קיבותיהם במשך כמה שעות.

עייפים ורצוצים, מתפתלים מכאבים, הוחזרו עם שחר לביתם. רק מעטים מבין השכנים ידעו על כל מה שהתרחש.

בבוקר, כשיצאה גברת דובקין לקנות את מיצרכיה במכולת, פגשה בדרכה את שכנתה. שחה לה השכנה: „מה את אומרת לזה, גברת דובקין — החלבן המנוול, שהרג לפני שבוע את כלבו של רוזנצווייג, הרג גם אתמול כלב. ותארי לך איפה? דווקא במיסדרון הבית שלנו!"

כדורגל

שקע ברומטרי

לפני שש שנים ערכה קבוצת הכדורגל של מכבי תל־אביב סיור באי השכן, קפריסין. בכל חמשת משחקיה ניצחה הקבוצה, זכתה במאזן מכריע של 23 שערים שהבקיעה, לעומת חמישה שספגה.

מאז היה ברור לקהל הישראלי כי הכדורגל הקפריסאי מפגר לפחות בדרגה אחת אחר הכדורגל הישראלי. היתה זו סברה הגיונית. אולם הכדור היה עגול, והיגיון כמעט שאינו קיים על המגרש.

כאשר הופיעה נבחרת קפריסין, כעבור שלוש שנים, בתל־אביב, ערכה מישחק נגד ניבחרת ישראל שהתכוננה למישחקי הגביע העולמי. הישראלים, שראו במישחק כאימון קל, השתעשעו בכדור, תקפו מרבית הזמן. אולם שלושת השערים שהבקיעו במחצית הראשונה לא הספיקו להם כדי לנצח במיפגש. הקפריסאים חסרי־הטכניקה, אבל מהירי־התנועה, ערכו שלוש פריצות בודדות, והישוו את התוצאות להפתעת הכל.

הראות נקמה. מאז, נשכח הלקח. שוב הופיעה קבוצה מהאי השכן, והפעם — ניבחרת המורכבת מטובי השחקנים היוונים באי, למעשה — נבחרת קפריסין. הקהל, הצמא לכדורגל, נהר השבת באלפיו למיגרש הפועל ביפו, לחזות בתחרות הראשונה של האורחים נגד הפועל תל־אביב, שבה עמדו ההימורים על ניצחון מובטח של המקומיים.

אחרי מישחק חסר מתח ושערים שבו קיווה הקהל, עד לרגע האחרון, לראות את שער הניצחון, היו אלה האורחים שהבקיעו את השער היחידי, בדקה האחרונה, והשאירו 5000 צופים נדהמים במושביהם. הם לא רצו להאמין למראה עיניהם, והבטיחו לעצמם שכעבור יומיים תאלץ מכבי תל־אביב את הקפריסאים לשוב לביתם עם מיספר שערים גדול.

7000 הצופים שבאו לאיצטדיון שילמו מחירים גבוהים כדי לראות את הנקמה באורחים. אוהדי הכדורגל לא באו כדי לחזות במישחק־כדורגל יפה. הם היו חסרי־סבלנות, ושאפו לשערים. אולם תחת זאת הם ראו מישחק יפה ומהיר, ומבול השערים לא בא. מכבי ניצח 1:2 אחרי שהחמיץ בצורה מחפירה הזדמנויות רבות. שוב היוו האורחים מקפריסין אגוז קשה לפיצוח, דווקא על מיגרש־הכדורגל הישראלי.

העיר עיתונאי־ספורט: תחילה שלחו אלינו מקפריסין שקע ברומטרי שגרם גישמי זעף וקור חודר. עכשיו כמעט שעשו ללעג את הכדורגל שלנו. לגבי אי קטנטן, זה כבר יותר מדי.

מועמדים לאימוץ

שני תינוקות אלה הופיעו בגודל של חצי עמוד בפתיחת הכתבה הראשונה במדינת ישראל, שדנה בגילוי־לב בבעיית האימוץ. **העולם הזה** קבע: „מאות זוגות בישראל אימצו ילדים. הם מצאו בהם לא פחות, ולפעמים אף יותר, אושר מאשר בבשרם־ודמם."

אנשים

● מינהג חדש, העלול להפוך מסורת, הנהיג הנשיא **יצחק בן־צבי**. בחג־הפסח היה ביתו פתוח, במשך שעתיים, לכל דיכפין. כל אזרח שבא לאחל לנשיא ברכה לחג זכה בכוס יין, עוגה ולחיצת־יד של הנשיא.

● לרב־אלוף **ייגאל ידין**, שחזר מלונדון לביקור קצר, חיכתה הפתעה בלתי־נעימה שעה שביקר בבית־החולים התל־אביבי אסותא. נהג מונית, שמכוניתו של הרמטכ"ל־לשעבר (פלימות 1953) הפריעה למכוניתו לצאת באופן חופשי, והוא הוציא את האוויר מהצמיג האחורי של הפלימות. משראו שאר נהגי המוניות מיהו בעל המכונית המפריעה, עזרו לו להחליף גלגל. הם השתתפו בצערו, אך לא גילו לו את מקור הרעה.

● יושב־ראש אגודת העיתונאים ועורך הבוקר, **יוסף הפטמן**, הציע לקרוא למלון שייפתח בסדום בשם מיטת סדום.

מאמר שלישי בסידרה, הדן בהיבטים הצבאיים של „שלום סאדאת"

והמתאר את נקודות התורפה והסיכונים הביטחוניים הנשקפים לישראל

„מילחמת חיטין השנייה"

מאת בנימין עמידרור

כמו כל מאמריו של הפרשן הצבאי של „העולם הזה" מבטא גם מאמר זה את השקפתו האישית הפרטית של הכותב. הוא מתפרסם מעל דפי „העולם הזה" כתרומה לוויכוח הציבורי, מתוך הנחה שגם אנשי שלום צריכים להתמודד עם בעיות ואתגרים ביטחוניים וצבאיים. דיעותיו של הכותב מייצגות עמדות שיש להן מהלכים בקהילה הביטחונית של ישראל, המשפיעות על עמדותיה המדיניות של הממשלה, שמן הראוי להתמודד ולהתווכח עימן. בגיליון הקרוב יפורסם, במיסגרת ויכוח פומבי זה, הפרק הרביעי והאחרון בסידרת מאמרים זו וכן מאמר נוסף בסידרת מאמריו של שאבי תמיר, המייצג תפיסה הפוכה מזו של עמידרור.

„מילחמת חיטין השנייה" הוא — כזכור לקורא העיקבי של סידרה זו על „גבולות וביטחון" — שם המילחמה, אשר אם תפרוץ אחרי שיאומץ „שלום סאדאת" ובנסיבות הביטחוניות־הצבאיות שייצור, מפלתה הצבאית המוחלטת של ישראל בה תהיה ודאות בטוחה מראש. מאמר זה הוא ההמשך לשני המאמרים הקודמים המטפלים ב„שלום סאדאת" מן הבחינה הביטחונית־הצבאית — „הסכנה שבשלום סאדאת" (העולם הזה 2102), ו„מפלה בטוחה מראש" (העולם הזה 2104).

ישראל, אשר ביטחונה הצבאי הוא נשוא המאמרים האלה איננה ישראל בגבולות ששת הימים. זו ישראל הישנה, בגבולות '67 — כזומר, אלה שנקבעו בשנת 1949, בסיום מילחמת־העצמאות ואחרי מיבצע „עובדה" (כיבוש הנגב המרכזי והדרומי).

שתי „בשורות" לסידרה זו. האחת מציקה מאד ליונים למיניהם, ובדין כך. היא חושפת את הנביבות וקלות־הדעת (הבטחוניות־הצבאיות) של תביעת „שלום עכשיו", כאשר פירושו שלום בכל מחיר, בלא שיובטחו קודם התנאים הצבאיים, שבלעדיהם יבוא שלום זה על חשבון הביטחון ובמקומו.

הסבת הגלגל לאחור רק בתחום הטריטוריאלי פירושה חריצת־דין ישראל למפלה

התובעים „שלום עכשיו" יכולים להיחשב „שפויים" (ביטחונית־צבאית) רק בתנאי שינטרלו את הפרובלמטיקה הצבאית ויעקרוה מיסודה, על־ידי הפיכתה לא־רלוואנטית. זאת, על־ידי שיאמצו באופן מלא, החלטי ובלבדי את טיעון סאדאת, שבעיית ביטחונה של ישראל איננה נתון עובדתי, מוחשי ואובייקטיווי, אלא בעייה פסיכולוגית ביסודה; כלומר, מקורה האמיתי הוא פחדים לא־רציונאליים של היהודים, כציבור וכפרטים. ואז, די ב„ניתוץ המחסום הפסיכולוגי" — כלומר, באימוץ „שלום סאדאת" כצורתו, כפי שהועלה בנאום בכנסת — כדי שקיומה ושיגשוגה של ישראל (אחרי ומאחר שתיסוג לגבולות '49) יהיו מובטחים וודאיים לגמרי, מכאן ולנצח.

מי שטוען לנסיגה אבל איננו נכון ללכת בדרך זו, כאילו מנע את עצמו מלהטיף „שלום עכשיו". אלא, חובה עליו לתבוע, שקודם לנסיגה — ובלא שיצמצם כלשהו את תביעתו או הסכמתו לכך שהנסיגה תהיה מוחלטת! — ייווצרו ויפעלו אותם תנאים שיבטיחו, כי אם בעתיד תפרוץ מילחמה בכל־זאת יהיה לישראל סיכוי סביר לנהל ולסיים אותה בהצלחה, גם אם ההסכמים יופרו ורצון רע להשמיד את ישראל יחליף את הרצון הטוב לשלום עימה.

זה המטיף „שלום עכשיו" אבל איננו מקבל ומתחייב בפירוש שבעיית הביטחון של ישראל היא אכן רק פוליטית או פוליטית־פסיכולוגית, ובאותה עת איננו נכון לתבוע את מימוש התנאים הביטחוניים־הצבאיים המוקדמים ההכרחיים לשלום תוך קביעתם כמרכיבי השלום הראשוניים במעלה) — הוא שוטה מסוכן, או שוטה הנוהג כבת־יענה.

■ ■ ■

ה„בשורה" השנייה של סידרה זו ננעצת בקוטב ההפוך ומטרידה ביותר את הניצים; נכון יותר, אותם הניצים העושים שימוש בכסות ה„ביטחון" גם מעבר לתחומיה הראויים.

הללו, כנראה, חוששים שלא יצליחו למכור באופן משכנע את תפיסתם האמיתית — והיא, שיש להחזיק ביהודה, בשומרון וברצועת עזה, בעיקר וקודם־כל מסיבות היסטוריות, כלכליות וכיו"ב. לכן הם „מרחיבים" את הטיעון הביטחוני, ועל סמכו קובעים, אכסיומטים, כי ביטחוננו הצבאי מחייב שליטתנו באזורים אלה — בכל תנאי, בכל מצב, בכל הנסיבות.

בגלל כיוון הנטייה הפוליטית של מרבית הקוראים הפעילים (המגיבים) של העולם הזה, דומה שמאמרי מציקים רק ליונים, בעיקר אם הם „שפויים" — כלומר, בלתי מחושבים ומתעלמים מן המציאות ומעובדותיה ואפשרויותיה הפחות־מתאימות לתפיסותיהם.

אבל הביקורת השלילית שמגיעה אלי ישירות באה ברובה המכריע מן הצד המנוגד. **אי־שביעות־הרצון של הניצים מסידרתי נובעת מכך שישראל, אשר ביטחונה הצבאי הוא נשוא הסידרה היא, כאמור, ישראל „הקטנה" שבגבולות '49; וכן מכך שטיעוני משמיטים את הקרקע מתחת לנימוק „ההכרחיות הביטחונית הנצחית" שבאחזקת יהודה, שומרון ועזה, שהוא הטיעון ה„ביטחוני"־הניצי ארך־הטווח.**

בנסיבות הביטחוניות־הצבאיות הנוכחיות וכל עוד תשרורנה, מצבם של הניצים, כמובן מאליו, נוח ומוצק בהרבה מזה של היונים. כפי שכבר ציינו לא אחת, יכולה ישראל לשוב לגבולות '49 בלא שביטחונה הצבאי ייפגם, ואולי אפילו תוך שיפורו. אבל רק בתנאי הכללי האחד הזה — שאת סיבוב הגלגל אחור בתחום הטריטוריאלי תלווה הסבתו אחור, במקביל ובמידה שווה, גם בתחום העוצמות הצבאיות. דהיינו, שכאשר תימצא ישראל מחדש בגבולות המותלטים שעוצבו בתחילת 1949, תהיה

בנתונים צבאיים שווים היה בכוחו של שטח מצומצם להקנות לישראל ביטחון צבאי עדיף

העוצמה הצבאית הערבית המאיימת עליה, בכוח או בפועל, שווה לעוצמה הצבאית המוחלטת שאיימה על ישראל בסוף מילחמת העצמאות. (ואז, מובן מאליו, שגם צה"ל ישוב ויסוג לרמת עוצמתו המוחלטת, כפי שהייתה אז).

הדבר הזה ניתן להיעשות בפשטות וללא קושי — מבחינה צבאית. המניעות אינן צבאיות־מיקצועיות, אלא אך־ורק „פסיכולוגיות" — אם לשאול ביטוי זה מסאדאת

— וכן פוליטיות ואחרות. לכן אין הן מעניינינו כאן.

מה שברור הוא, שהסבת הגלגל אחור רק בתחום הטריטוריאלי פירושה חריצת דין ישראל למפלה ולאבדן בטוחים וסופיים בכל מלחמה שתפרוץ לאחר מכן; ובמידה שהדבר ייעשה על ידי ישראל מרצונה, פירושו שישראל עומדת וגוזרת על עצמה, כמו ידיה, עתיד, שבו פתוחות לפניה שתי אלטרנטיבות בלבד: הימנעות ממלחמה בכל מחיר — והכוונה, בכל מחיר וכולל כניעה על הסף במקרה שאיום המלחמה הופך ריאלי; או, אי־נכונות לשלם כל מחיר עבור שמירת השלום (במובן הימנעות ממלחמה) והעדפת השבת מלחמה בנסיבות מסויימות — מה שיסתיים, בוודאות בטוחה מראש, באיבוד־לדעת לאומי.

■ ■ ■

את תפריט „מילחמת חיטין השנייה" עזבנו, במאמר הקודם („מפלה בטוחה מראש" (העולם הזה 2104), אחרי פירוט

סאדאת הטוב לא רצה במילחמה - אבל הצליח להבטיח שאם תפרוץ תביא את הקץ על ישראל

נתוני הפתיחה: ישראל שבה ונמצאת בגבולות הקו הירוק; שלום מלא עם כל מדינות ערב; המזרח התיכון כולו בתנופת פיתוח, הנישאת לאורך הרשת החדשה והענפה של אוטוסטרדות ומסילות־הברזל, אשר מוקדה ישראל (כחוליית החיבור בין אסיה, אפריקה, ערב ודרום־אירופה). כל „סידורי הבטחון" שרירים וגם מקויימים. רק העוצמה הצבאית הערבית ממשיכה להתפתח — הגם שצה"ל מתעצם אף הוא, ואפילו משפר לטובתו את נתוני יחסי־הכוחות. תחנות ההתראה והמוצבים והמעוזים שמחזיק צה"ל בסיני, ברמה ובמיוחד לאורך בקעת הירדן וגב ההר קיימים, אך מוטרדים בלא הרף על ידי „כוחות התנגדות עממית".

בהיעדר שליטה צבאית של צה"ל בכל רחבי יהודה ושומרון, ולאור התנגדות ישראל לכניסת צבא ערבי סדיר להשלטת סדר ושקט, מורשית הקמת „מיליציה" מקומית, בת 30,000 איש, חמושה בנשק קל (נשק אישי, נ"ט קל, מרגמות) ומנויידת. ב־1983 נרצחים או מודחים סאדאת, חוסיין ושילטון המלוכה בסעודיה ומישטרים צבאיים משתלטים בעולם הערבי. במהלך דיונים שנערכו בכנס רמטכ"לי־ערב מצביע הרמטכ"ל המצרי — „כאיש־מיקצוע, לא כפוליטיקאי" — על העובדה, שאם יחליטו הפוליטיקאים על מילחמה נגד ישראל, בשלו הנסיבות לניהול מילחמה שתהיה קצרה וזולה ותסתיים בניצחון בטוח.

השנתיים שלאחר מכן הופכות לתקופת הכנה, כאשר במסגרתה, כמו ערב יום־הכיפורים, כאילו־עושות מדינות ערב חוכא ואיטלולה מעצמן על ידי שכורתות בריתות ו„מכריזות מילחמה" זו על רעותיה, בצירופי בריתות שונים, ומתוכננים. בעוד העולם כולו מלגלג וישראל מגיבה מתגובה וגם מורדמת, לומדים כך הערבים ומתרגלים את כל הווריאציות האפשריות לריכוז מהיר של כוחותיהם ולהנעתם עד לגבולות ישראל בפרק זמן קצר ככל האפשר — אף שברור כי ניצחונם מובטח בכל מקרה, ואפילו יתקפו לאחר שתשלים ישראל את גיוס כל המילואים.

„...המהלכים הערביים המקדימים כוונו לריכוז הכוחות בתנאי אי־הפרעה מכסימלית" (כותב הייכל הוותיק בסיפרו „מילחמת חיטין השנייה"). לשם כך הוכרזה „המילחמה" הבין־ערבית האחרונה: סוריה, סעודיה ומדינות המפרץ יצאו „לתקוף" את ירדן, אשר לעזרתה נחלצו עיראק ומצרים, בסיוע שאר מדינות צפון־אפריקה. המשאבים העצומים שהושקעו מאז חתימת „שלום סאדאת" ב־1977, בפיתוח הניידות האסטרטגית של צבאות ערב נתנו פריים — ומה גם שאת עיקר הדרך קדימה יכלו הכוחות הערביים לעשות בנחת: מזה שנתיים לערך, כבר קיבלו העולם וישראל בעובדת־חיים שאיננה מחייבת תגובה, את נוכחות הקבע של רוב הצבא העיראקי בבסיסיו החדשים שבגבול המערבי ליד ירדן וסוריה (במקום הבסיסים המסורתיים, בעימקי הנהרות, בצפון ובמזרח מול הכורדים והאירנים, שאת איומם דאגו עכשיו לנטרל); את ריכוזי הצבא הסעודי בצפון־מערב המדינה, בטאבוק ושבקירבת עקבה וכן צפונה יותר, מול רבת־עמון; את גיחותיו המאסיביות של הצבא המצרי לתוך סיני, מזרחה ל„קו המיצרים" (אותו הורשה להחזיק „בכח מדולל"). גיחות אלו הגיעו עד שטחי הפריסה הקדומניים המסורתיים, בם נפרס להתקפה על ישראל: המרחבים המוכרים של קידמת סיני, לאורך הגבול הבינלאומי, מאל־עריש ורפיח, דרך ג'בל ליבני ואבו־עגיילה עד הקוראיה ותמד; ואת נוכחותם בסיני של „צבאות המשלוח" ממדינות המאגרב, לוב וסודאן.

תנועות מצריות אלו נועדו „לקדם איום סעודי־ירדני לפלישה לסיני בהנחתת כוחות מעבר למיפרץ אילת", או כדי ליצור איום מצרי כזה על סעודיה וירדן — הכל לפי ה„מילחמה" התורנית. התקדמות הכוחות המצריים במקרים אלה עד גבול ישראל או סמוך לו הייתה מנומקת בכך, ש„נתגלה קשר של אויבי מצרים עם ישראל" לפרוש לסיני.

מול תרגילים אלה ניצבה ישראל אין־אונים. תמיד הקפידו הערבים במתן התראה מוקדמת לאו"ם ולארה"ב. כדבר שבשיגרה, אמנם היתה ארה"ב מזהירה את ישראל לבל „תתערב" — וכי כל ריכוזי כוחות ישראלי וגיוס מילואים ייחשבו „אקט מלחמתי, שיביא את מצב השלום על סיומו, מהיותו ראייה לכוונות הזדון של ישראל, השואפת לנצל את סיכסוכי הפנים בעולם הערבי כדי לכבוש מחדש טריטוריות ערביות. כהוכחה חותכת נסמכו האמריקאיים על כך, שבסיום כל „מלחמה" אכן היו הכוחות הערביים שבים ונסוגים לקווי ההתחלה.

■ ■ ■

ליתר ביטחון, היו השליטים הסעודיים החדשים (שלא הסתירו את שאיפתם „להשתחרר מן האפוטרופסות המחניקה של ארה"ב) מצרפים את איומיהם הרגילים בחרם נפט.

תרגיל ערבי תדיר אחר התבטא בכך, שמדי פעם היו שיירות ענקיות, נכנסות ליהודה ולשומרון — ואף לתוך ישראל עצמה.

היה ברור שאלה תרגילי־הוסעים אסטרטגיים ערביים — אבל המשאיות היו ריקות, או עמוסות ציוד וסחורות שונים, או „בהרצה" וכיו"ב וסימני הזיהוי שנשאו היו אזרחיים לכל דבר.

באמצעים כאלה ואחרים, הבטיחו הצבאות הערביים לעצמם חופש תנועה מוחלט, גם בהיותם מניעים את כל כוחותיהם בגלוי, תוך כינוס עוצמתם לפי בחירתם, ממש על גבול ישראל או בסמוך מאד לו. הם גם השיגו אופציה חסינה־למעשה של החדרת כוחות גדולים לתוך יהודה והשומרון.

הנוכחות האמריקאית והבינלאומית, בתוך ישראל ובאזורים המפורזים, האמורה להבטיח את ישראל, משמשת בפועל כשוטר יעיל וערני ביותר המשגיח על ישראל לבל „תעכור את השלום" בגיוס מוקדם, שלא לומר בתקיפה מוקדמת מן האוויר על השיירות הצבאיות הנעות לעבר גבולותיה, גם כאשר ברור כי יעדן האמיתי יכול להיות התקפה עליה.

48 שעות לפני ראש השנה כבר היו צבאות ערב ערוכים כך: 4 אוגדות סוריות ירדו מאיזור דמשק דרומה, „לכיוון ירדן" ונמצאו פרושות בטור, שראשו בירמוך וזנבו מול צפון הרמה. די היה בהסבת פניהן מדרום כלפי המערב כדי שיתייצבו בפריסת רוחב מלאה כלפי ישראל, כאשר זינוק מהיר, של 10־20 ק"מ על דרכים נוחות, מביאן אל מתלול הירדן. כוחות סוריים נוספים כבר נעו מצפון הרמה אל דרום הלבנון (גבול '67 מניח מעבר נוח כזה, למרגלות החרמון ובלא שההר יהווה מיכשול קשה ומנתק, כמו היום). שתי אוגדות סוריות נותרו מאחור, ליד דמשק.

מול „האיום הסורי" הישיר התרכזו בצפון ירדן שבע אוגדות עיראקיות, כאשר שש האוגדות של צבא ירדן פרושות מאחור, ליד הבירה (נכונות „לנוע צפונה", או לפנות דרומה, „מול כל איום סעודי־מצרי"). היערכות זו נגד „האוייב הערבי" גרמה, שכוחות עיראקיים כבר התבססו על הירדן, מול גזרת הכנרת—בית שאן כאשר אחרים כבר מכונסים ליד אירביד נכונים לנוע מיידית אל השומרון; וארבע האוגדות הירדניות, המיועדות לכיבוש ירושלים, כבר ממוקמות אידיאלית לזינוק המהיר והקצר ליעדיהם, על הדרכים המרווחות והנוחות המוליכות מרבת־עמון, מדרום ומצפון לירושלים, אל גוש דן ואל שפלת יהודה.

סמוך לאילת — כלומר, כ„איום על עקבה" — כבר ישבו שתי אוגדות „האוייב" הסעודי ועוד אוגדה מצבאות מדינות המפרץ („הערבי"). מולם, במרכז השטח המפורז של סיני — כלומר, בקו ביר חסנה—נח'ל — דווחו ההתרעות והתצפיות של ישראל וארה"ב על הימצאות 14 אוגדות מצריות ועוד שלוש אוגדות „משלוח" (מלוב, סודאן ואלג'יר — אוגדה מכל ארץ).

בהסירו מבטו מן המפה שיפשף הרמטכ"ל המצרי את עיניו העייפות. „דווחו לראיס: המילחמה כבר נסתיימה. הנצחון בטוח לגמרי בכיסנו. מזלנו שאנוואר איננו הבוס. הרי, כפי שאמרה ג'יהאן, הוא בוודאי לא היה מסכים להפר את השלום עם ישראל ולהתקיפה." ראש המיבצעים הציץ בו בתמיהה:

„אבל אנא היינו באים איזמלא אנוואר? הוא אשר הבטיח, כי שלום שיצר, את הנצחון הסופי והבטוח־מראש הזה — את היהודים דחף חזרה לגבולות '67 והשאיר לנו את הצבאות במלוא כוחם". הרמטכ"ל הניד ראשו בהסכמה מל־

המיליציה הפלסטינית בגדה קיבלה הוראות לחסימת הצירים מישראל לאיזור ההר

אה: „אבל זה מובן מאליו. אנוואר הטוב אמנם לא רצה מילחמה — אבל התכוון והצליח להבטיח, שאם תפרוץ עוד מילחמה, תהיה זו האחרונה — מפני שיבוא הקץ למדינת ישראל. לכן, אין שם הולם יותר לחלקנו במילחמה, שהפעם הוא מישני, מאשר ,מיבצע אנוואר'."

■ ■ ■

ממשלת־ישראל וצמרת צה"ל ידעו, כמובן, מה שמתרחש, אף פרט אחד לא נעלם מעיניהם ועל מפותיהם היו מצויינים מיקומם העדכני של כל יחידה, מטוס, טנק ותותח של כל אחד מצבאות ערב.

„אכן ידענו בדיוק מוחלט", הודה לאחר המלחמה רמטכ"ל צה"ל (כפי שצוטטו דבריו מסטנוגרמת חקירתו בשבי הירדני), „מהו עובי החבל שעומד להיכרך על צווארנו. היתה זו נחמתנו היחידה — כי הרי הכנו היטב שבשנת 1977, לאחר השלמת נסיגתנו לקו הירוק אבדה לנו לחלוטין היכולת הצבאית למנוע את הידוק הטבעת, או לנתק את החבל. אחרי השלום והנסיגה ב־1978 הפכו בטחוננו וקיומנו מותנים לחלוטין ברצון מדינות ערב ונתונים בשלמות בידן. ב־1983 נגמר רצונם הטוב של השליטים הערביים התורניים — ואז וגורלנו נחרץ מיידית ואוטומטית".

אם אכן שררו תחושות אלו בחוגי יודעי־הדבר של ממשלת ישראל הפורחת והמשגשגת של 1985, הן לא חילחלו למטה אל הציבור הרחב. ראש־השנה (היהודי) עמד אמנם בסימן ה„מילחמה" הערבית החדשה, אבל זו לא עשתה כל רושם — כ„מילחמה" העשירית מסוגה בשנתיים האחרונות, לא היה איש יכול להתייחס אליה ברצינות. מה גם שבאותם ימים לא חסרו ידיעות ודיווחים מרגיעים:

נשיא ארה"ב הודיע, כי „מעתה ואילך" תועמד אוגדה מוטסת שלימה, בכוננות מתמדת וקבועה, על כל מטוסיה, להמריא „לכיוון ישראל", במקרה שיופר השלום במזה"ת. נאום שר־הבטחון של ישראל לכבוד השנה החדשה הכיל פרטים חדשים ומפתיעים על מימדי התעצמות צה"ל ב„שלוש השנים האחרונות" — ובעקיפין אישר כי נמשך התהליך של שיפור מתמיד איכותי וגם כמותי, ביחסי־הכוחות שבין צה"ל לכל צבאות ערב (כפי שדיווחו כבר מזמן הפירסומים הזרים, אך ישראל לא אישרה, „כדי לא לפגוע בשלום עם שכנינו").

ביום הראשון של ראש־השנה מלאו כל אתרי הנופש בישראל ב־400,000 תושבים

(המשך בעמוד 57)

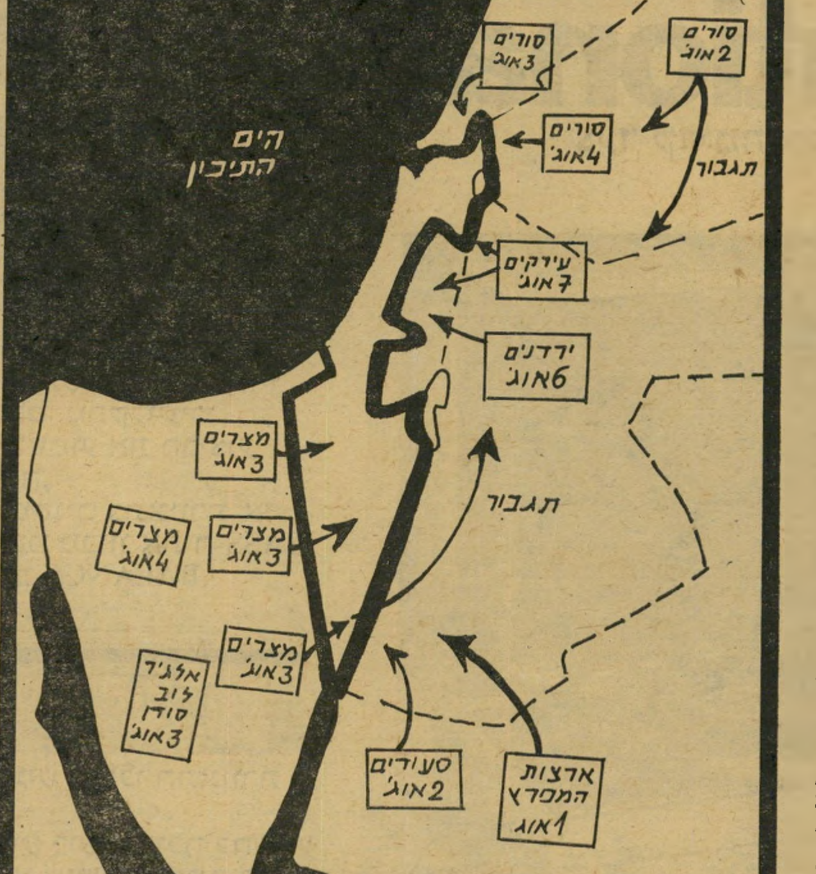

היערכות הכוחות

ל„מילחמה הבינערבית" (האחרונה), 24 שעות לפני פתיחת „מילחמת חיטין השנייה", בה אמורים צבאותיהם של חמש צבאות ערב — מצריים, סוריה, ירדן, עיראק וסעודיה, לתקוף את ישראל בתנאים שיווצרו עם קבלת „שלום סאדאת". בנוסף לחמש מדינות העימות העיקריות יטלו חלק במיתקפה גם אוגדות של חילות־מישלוח מאלג'יר, לוב, סודאן והמפרץ הפרסי.

אף אחד לא יכול לתופף כמו אהרל'ה קמינסקי. חוץ מהסטריאו שלו.

אהרל'ה קמינסקי יודע מהו ביצוע מושלם.

כמי שנמנה על צמרת נגני הג'אז והפופ, יודע אהרל'ה כמה נסיון, ידע ומאמץ דרושים כדי להגיע לשלמות מוסיקלית שאפשר להתגאות בה.

"כאיש מקצוע", אומר אהרל'ה, "אני מעדיף את מערכת הסטריאו S.G. 2080 של נשיונל. אני מאזין למוסיקה מתקדמת מכל העולם, מתקליטים ומקסטות, וחשוב לי במיוחד לשמוע את הביצוע המדויק, ממש כמו בהופעה חיה.

כשאני רוצה להתרכז בכלי מסוים בתזמורת, או בתחום מסוים של צלילים — אני מכוון את ה-BASS וה-TREBLE. "משחק" קצת ב-BALANCE,

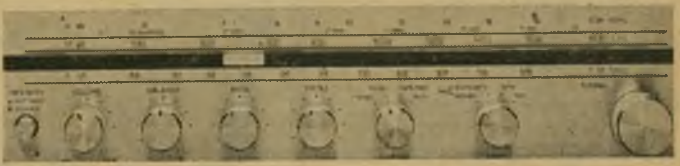

מוסיף VOLUME ואז אני מרגיש כאילו התזמורת מנגנת ממש בתוך החדר שלי".

אהרל'ה קמינסקי יודע בדיוק כיצד צריכה להשמע מוסיקה טובה. אחרי הכל, הוא "עושה" אותה במו ידיו.

וכשאהרל'ה קמינסקי מאזין לאהרל'ה קמינסקי במערכת הסטריאו S.G. 2080 של נשיונל, אפשר להיות בטוח שהביצוע יהיה מושלם.

National

צעד קדימה אל המחר.

S.G. 2080

רדיו stereo AM/SW/FM/FM • מגבר 108 וואט • פטיפון אוטומטי • טייפ קסטות סטריאופוני עם "DOLBY" • זוג רמקולים 2 Way משובחים

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric.

אחרי תשעה חודשים בתפקיד שר־המיסחר־והתעשייה שכח יגאל הורביץ את כל הסיסמות שהניף נגד המערך, והחזיר את שיטת ספיר שבה נלחם בעבר בשצף־קצף

בקשיש בסך

180 מיליון ל"י

הידיעה שפורסמה בעיתונות היתה יבשה ועניינית: שר התעשייה־המיסחר־והתיירות, יגאל הורביץ, הורה לתת למיפעלים פרוטארום וגדות הלוואות בסך 150 מיליון לירות (לכל אחד 75 מיליון לירות), למשך 12 שנים, בריבית לא־צמודה של 10%.

ההלוואות ניתנו מתקציב־הפיתוח, והן באו לפצות את המיפעלים, שקיבלו סיוע מיוחד לפני המהפך הכלכלי, לפי הוראות השר הקודם, חיים בר־לב. הסיוע היה בכך שקיבלו תמריצי־יצוא לפי הערך־המוסף הגבוה ביותר, למרות שהיו זכאים לערך־המוסף הנמוך ביותר.

המשמעות המעשית של הוראת השר היא, כי המיפעלים קיבלו במתנה את הפרשי־הריבית שבין 10% לא־צמוד לשנה ובין הריבית הריאלית בשוק, בתקופה של 12 שנים. בהנחה מינימלית ששער הריבית השנה הוא לפחות 30%, הרי שהמתנה מהווה 20% על 150 מיליון לירות, או 30 מיליון לירות. במשך 12 שנים, במונחים נומינאליים, תסתכם המתנה ב־180 מיליון לירות (בהנחה כי תשלומי הקרן והריבית קבועים במשך השנים, והקרן יורדת בהדרגה כל שנה).

ההלוואות שאישר השר החדש אושרו בניגוד לחוק. תקציב־הפיתוח מאפשר שימוש בו רק לפי חוק־עידוד־השקעות־הון, וכל הלוואה צריכה לקבל את אישור מרכז ההשקעות. הורביץ לא הביא את העניין לדיון במרכז ההשקעות, ולא הביאו גם לאישור ועדת־הכספים של הכנסת. שכן, בשעה שאישרה ועדת־הכספים של הכנסת את תקציב־הפיתוח, נמסר לה כי תקציב זה יופעל לפי חוק־עידוד־השקעות־הון ולא לפי רצונו הפרטי של השר.

אולם הלוואות אלה שאושרו, אינן עומדות רק בניגוד לחוק, אלא גם בניגוד לכל המדיניות הכלכלית של הליכוד בכלל, ושל יגאל הורביץ בפרט.

כאשר הנהיג הליכוד את המהפך הכלכלי, הצהיר הורביץ כי מיפעל שלא יעמוד בתנאים החדשים — ייסגר. המהפך היה צריך לחסל אחת ולתמיד את השיטה הכלכלית של המערך, שספיר היה סימלה, השיטה שלפיה התערב השר בכל תחום במשק וקבע תנאים שונים לכל מיפעל. בשנים האחרונות היה יגאל הורביץ מראשי המבקרים של שיטת ספיר, טען כי כאשר יגיע הליכוד לשילטון תיפסק שיטה זו של איפה־ואיפה ויונהג חוק אחיד לכולם.

ישוב — בדרכו של ספיר

והנה, זמן קצר אחרי המהפך חוזר יגאל הורביץ לשיטה של ספיר. חזרה זו אינה רק במיקרה של פרוטארום וגדות. בימים אלה מביא האוצר לוועדת הכספים של הכנסת, לפי בקשת הורביץ, בקשה למתן ערבות של המדינה בסך 100 מיליון לירות למיפעל החוטים הסינתטי ניליה במיגדל העמק. הנימוק הוא, כי המיפעל לא יוכל לגייס הון חוזר לייצור בדרך אחרת ויתמוטט, וכל ההשקעה הגדולה של המדינה (300 מיליון לירות) ושל המשקיע הפרטי מאיטליה, אניו לוי, תרד לטמיון. לו היה יגאל הורביץ נוהג בשיטה שלה הטיף כל השנים, היה צריך לסרב לבקשת המיפעל ולהניח לו להתמוטט. אולם נראה כי הוא הבין שדמגוגיה היא נשק טוב כדי לתקוף בו את השילטון, אך אי אפשר באמצעותה לקיים משק יצרני.

יגאל הורביץ היה מראשי התוקפים את מה שנקרא בזמנו קרן ספיר. היתה זו קרן שספיר אסף למענה תרומות ובאמצעותה מימן הקמת מוסדות חינוך ותרבות. הורביץ וראשי הליכוד דרשו בתוקף כי סיוע כזה יינתן רק מתקציב המדינה וכי יש להפסיק את התערבות ספיר בנעשה בכל מיפעל. והנה, מה עשה אותו הורביץ זמן קצר אחרי המהפך המהולל? הקים קרן למיפעלים במצוקה, בהון של 250 מיליון לירות. הקרן מחלקת הלוואות בריבית מגוחכת בסכומים של עד חצי מיליון לירות. ההחלטות למי לתת וכמה לתת, הן בידי השר ומנהלו הכללי, ללא ביקורת ציבורית כלשהי. ממש כמו קרן ספיר. קיומה של הקרן סותר את מטרות המהפך — לגרום לכל מיפעל שלא יעמוד בתנאים החדשים ליפול — אבל אין זה מפריע להורביץ או לארליך.

תמריצי ייצוא — במירמה

במה זכו פרוטארום וגדות במתנה של 180 מיליון לירות מכספי משלם המיסים? גדות שייכת, לאחים סמי ומשה יוחננוף, שנכנסו לפני 15 שנה לענף הובלת כימיקלים באוניות צובר, והקימו ממלכה אדירה ברחבי העולם ללא כל עזרה ממשלתית ישראלית. לפני שלוש שנים החליטו להקים מיפעל כימיקלים בארץ, בהשקעה נכבדה ביותר. תישלובת כימית אינה תפוזים, שאותם מוכרים כמה חודשים מראש. את תוצרת התישלובת מוכרים עוד לפני הנחת אבן־הפינה, והכל צריך להיות מושתת על תחשיבים מדוייקים. שאם לא כן, העסק לא ירוויח. נראה כי המהפך שינה את חישובי הכדאיות של תישלובת גדות, שכן בישיבה של צמרת מישרד התעשייה והמיסחר נאמר לשר הורביץ כי אם לא תבטל המדינה את השפעות המהפך על המיפעל החדש של גדות, יחסלו האחים יוחננוף את העסק ויבטלו את הקמת המיפעל למרות שכבר השקיעו בו סכום נכבד. תחת איום זה, עשה הורביץ בדיוק מה שהיה עושה ספיר בזמנו.

(המשך בעמוד 18)

זנבר

ספיר

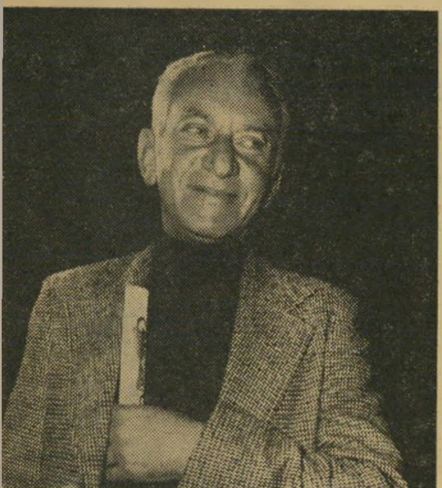

בר־לב

■ בקשיש בסך 180 מיליון

(המשך מעמוד 17)

הוא לא נהג לפי הבטחות הליכוד ולא השיב לאחים יוחננוף כי מצידו שיסגרו את המיפעל. הוא גם לא הלך בדרך־ביניים ישרה ואמיצה: להציג את הבעייה בפני ועדת הכספים של הכנסת ולהציע כי ה־מדינה תיתן מתנה של 80 מיליון לירות ב־12 שנה, כחלקה בהקמת המיפעל, ללא כל תמורה. כדי להסתיר את העובדה ש־הוא פועל בניגוד למה שהטיף, ביצע תרגיל של הלוואה בריבית נמוכה.

עבירה על החוק

הלוואה לפרוטארום חמורה יותר, ש־כן היא מסתירה עבירה על החוק ש־בוצעה בתקופת כהונתו של השר הקודם, ח. בר־לב. פרוטארום, המייצר חומר־גלם ל־תעשייה הפלסטית, הקרוי פי־וי־סי (במחי־רים מנופחים ביותר לעומת המחירים ב־חו״ל, דבר המייקר את כל התוצרת ה־פלסטית בארץ), שייך למשקיעים מאכס רטנר וג׳ון פרבר, שניהם מראשי המג־ביות באמריקה. לפני שלוש שנים באו לשר המיסחר והתעשייה, חיים בר־לב, ו־טענו כי המיפעל לא מרוויח. משקיע נוסף במיפעל היתה אז חברת משקיעי ישראל של סם רוטברג, שמכרה בינתיים את חל־קה. השר בר־לב הציע דרך אלגנטית ל־העברת כספים מאוצר המדינה לכיסי ה־משקיעים. המיפעל היה מייצא כל שנה 4 מיליון דולר והיה בקבוצה הנמוכה ביותר של הזכאים לתמריצי־יצוא, שכן כמעט ולא הוסיף דבר על ערך חומר־הגלם ש־רכש. רטנר ופרבר טענו כי תוך כמה שנים יגבירו את הייצור ויטפסו בייצוא לקבוצה בעלת הערך־המוסף הגבוה ביו־תר. השר בר־לב הורה לתת להם כבר אז את תמריצי־היצוא כאילו הם בעלי ערך־מוסף גבוה ביותר, למרות שהיו בעלי ערך־מוסף נמוך ביותר. ההפרש בין הדר־גות היה עד למהפך 80 אגורות לדולר. בשנת 1976 הסתכם ייצוא המיפעל ב־4.5 מיליון דולר וההפרש שניתן להם היה 3.6 מיליון לירות.

אין כל ספק כי הסדר זה הוא בלתי חוקי. בדרך כלל, המישטרה ממליצה להעמיד לדין מיפעלים ה־נוהגים כך. והנה שר המיסחר וה־תעשייה עושה קנוניה עם מיפעל פרטי, כדי שיקבל במירמה תמרי־צי־ייצוא במיליוני לירות!

תחליף למירמה

כאשר בוצע המהפך הכלכלי לא ניתן היה להמשיך בשיטת הרמאות בעזרת התמריצים. מה עשה היו״ר החדש של מו־עצת המנהלים של פרוטארום, נגיד בנק ישראל לשעבר משה זנבר? האם הודיע למישטרה על ההסדר הבלתי־חוקי שגילה במיפעל? חס וחלילה! דברים כאלה הוא עושה רק בנאומים פומביים, בהם הוא מטיף נגד חריגות מן החוק. זנבר הלך לשר החדש, יגאל הורביץ, ודרש תחליף למירמה. הורביץ רצה מיסמך המאשר כי אכן נעשתה קנוניה כזו, וביקש מזנבר להמ־ציא לו מכתב של בר־לב, המאשר את ה־הסדר שאותו תיא רבפניו. ב־31 בינואר השנה כתב בר־לב מכתב לזנבר, בו הודה, בשפתו האלגנטית, כי אישרו למיפעל „תנודות בערך המוסף”. והרי זה כאילו תיאר מישהו מעשה גניבה פשוט, כ„הע־ברה של רכוש”.

הורביץ יכול היה, כמובן, לכנס מייד מסיבת עיתונאים, להוקיע את המעשה ש־נעשה על־ידי השר הקודם, ולהצהיר כי ממשלת הליכוד, והוא כנציגה, לא יבגדו בעקרונותיהם ולא יחזרו על מעשי קודמיהם מהמערך. תחת זאת מינה את בר־לב כחבר במועצת המנהלים של מיפעל כימי ענק אחר, המיפעלים הפטרוכימיים. אחר־כך נפגש עם פרבר וזנבר, שמע מפיהם כי יסגרו את המיפעל אם לא ימשיכו לקבל העדפות, והורה לתת להם את ההל־וואה האמורה.

בר־לב נתן ל„פרוטארום” 4 מיליון לירות לשנה, בניגוד לחוק. הורביץ נתן 15 מיליון לשנה.

שניהם נהגו בהתאם לאותה ה־שיטה.

יגאל לביב ■

פרסום ד״ר יעקבסון
T.24

הנדון:

דון־קיחוט מסתער על מטוסי „אל־על"

דון ארליך

הגיעה השעה להתנצל לפני מר שימחה ארליך. עשינו לו עוול.

כאשר קמה הממשלה הנוכחית, ראינו בו מין סאנשו פאנסה, הרוכב על חמורו מאחרי הסוס הנושא את אדונו, דון קיחוט.

ואכן, לעומת דון בגין נראה סאנשו ארליך כהתגלמותו של נושא־הכלים הנאמן, הקטן, הפיקח.

דון קיחוט על סוסו הוא התגלמות האידיאליזם הצרוף, המטורף, המנותק מן המציאות, הדבק בתפיסות שעברו מן העולם. סאנשו פאנסה, לעומתו, הוא התגלמות החומרנות הגסה, השקועה כולה באפרוריות היומיום, שאינה מבינה אידיאלים ואינה מתעניינת בהם.

כזה נראה לנו ארליך.

טעינו.

■ ■ ■

שימחה ארליך אינו סאנשו פאנסה. הוא דון קיחוט נוסף.

אין הוא נושא־הכלים של דון בגין. הוא בגין שני.

הדבר נעלם מעינינו, מפני שהבגיניזם קשור בתודעתנו במיתוס לאומני, בציחצות חרבות. הבגיניזם שייך לעולם ענייני־החוץ־והביטחון. ואילו השטח הכלכלי, שבו עוסק שימחה ארליך, נראה כעולם שאין בו מקום לפוזה הבגינית.

כאן נעוץ שורש הטעות.

בשטח הכלכלי אפשר לצחצח חרבות, להשמיע איומים, לדבר על הוד והדר, לפתוח במילחמות־השמדה, להקים התנחלויות, להטיף לזקיפות־קומה, לשרוף גשרים ולכרות תהומות — בדיוק כמו במדיניות־החוץ.

שימחה ארליך מוכיח זאת.

דון בגין, על סוסו הלאומני, עלול להוביל את „עמנו וארצנו" אל השואה של מצדה שנייה.

דון ארליך, עם סוסו הכלכלי, עלול להביא את המדינה אל מצדה חברתית וכלכלית.

■ ■ ■

היילכו שניים יחדיו, בלתי אם נועדו?

מנחם בגין חי בעולמו הרוחני של זאב ז'בוטינסקי, אחרון הרומנטיקאים הלאומניים־הליברליים של המאה ה־19. הוא לא ישנה אף קוצו של יו"ד בתורת המנהיג הדגול.

זוהי צרתו, וצרת עם ישראל. בגין מנסה להגשים במציאות של סוף המאה ה־20 תורות אשר ינקו את השראתן מרוחה של המאה שעברה.

ז'בוטינסקי העריץ את המערב הפרוע ולא התעניין בגורל האינדיאנים. באחד ממאמריו הישווה את חלוצי המערב האמריקאי הפראי (כפי שתוארו על־ידי הסופרת עדנה פרבר) לחלוצי ההתיישבות העובדת בארץ, ואלה נראו לו כ„אברכי משי" רכרוכיים. בתורתו חיה עדיין רוחו של רודיארד קיפלינג, שקרא: „הרם את המשא, איש לבן!"

בגין מנסה להגשים את כל זאת בעולמם של סאדאת ועראפאת, המרד השחור ברודזיה והזהב השחור בסעודיה.

כמו דון קיחוט המקורי, ביצירתו של סרבאנטס, הוא איחר את תקופתו.

שימחה ארליך חי בעולמו הרוחני של מילטון פרידמן, אחרון הרומנטיקאים הכלכליים־הליברליים של המאה ה־19.

נפשו של ארליך, כמו זו של פרידמן, נכספת אל עולם פשוט ויפה, עולם של „הנח לעשות, הנח לעבור!", עולם של שוק חופשי ויוזמה פרטית.

הצרה היא שהעולם הזה שייך לעבר הרחוק, כמו האבירות הספרדית בימיו של דון קיחוט.

לא זה בילבד שאין לו זכר בארצות הקומוניסטיות או הסוציאלסטיות, אלא שגם בארצות הקפיטליזם הצרוף־כביכול, כמו ארצות־הברית וגרמניה המערבית, שוב אין הוא קיים אלא בסיסמות ובמליצות. אחרת לא היה מילטון שופך את מרי שיחו על מצבה של ארצות־הברית, ההולכת אחרי תורות יריביו. יריבים אלה מתייחסים אל מילטון הטוב כאל מאובן מתקופת־האבן.

דון קיחוט לא היה מגוחך מפני שהאידיאלים שלו היו פסולים. להיפך. היו אלה אידיאלים יפים מאד. הוא יצא לתקן את העולם, להילחם בעוול, להציל בתולות בצרה, למגר ענקים רשעים.

הוא היה מגוחך מפני שהאידיאלים האלה היו שייכים לעידן שאבד עליו הכלח. בזמנו כבר היו הענקים טחנות־רוח, וגם הבתולות כבר לא היו מה שהיו.

שני הדונים, בגין וארליך, הם אנאכרוניזמים.

■ ■ ■

בחסותו הרוחנית של שימחה ארליך נערכה השבתת־הימאים הגדולה, שנסתיימה זה עתה.

המטרה המוסווית־בקושי של השבתה זו היתה לחסל את צי הדגל הישראלי.

הכוונה היתה למכור את אוניות הצי הישראלי לזרים, או להניף עליהן דגלים זרים, כדי לשחרר אותן מן הימאים הישראליים, מחוקי־העבודה של הכנסת ומן הנוהלים המקובלים ביחסי־העבודה בארץ.

כבר עמדנו בשעתו על האופי האנטי־לאומי המובהק של מזימה זו, שתוכננה ובוצעה על־ידי ממשלת־המליצה־הלאומית.

יש כאן עוקץ לשוני מעניין. בשפה העברית של ימינו, העברת נכסים לידי המדינה נקראת „הלאמה". בים ובאוויר, הרכוש הלאומי והדגל הלאומי צמודים זה לזה. עתה עוסקת הממשלה הלאומנית ביותר שראתה ישראל מימיה, בפירוק הרכוש הלאומי, ובהורדת הדגל הלאומי מהאוניות ומהמטוסים.

בשפה העברית עדיין אין מילה לדה־נאציונליזציה, לפירוק הנכסים הלאומיים. אולי אפשר לכנות תהליך כזה בשם „אילאום".

עתה נעשה נסיון לאלאם את הצי האווירי.

■ ■ ■

השבתת חברת־התעופה הלאומית, כמו השבתת חברות־הספנות הישראליות, היא פרי הכנה מדוקדקת, שנמשכה חודשים אחדים.

זהו מיבצע מחושב לכל פרטיו, אקט מילחמתי מתוכנן.

ערב ההשבתה הודיעה הנהלת אל־על שהיא מתכוונת לשכור מטוסים זרים, אשר יוטסו בידי צוותים זרים, תחת דגלים זרים — כפי שעשתה חברת צי"ם בים. נאמר גם כי מטוסי אל־על עצמם יימסרו לצוותים זרים, או יועברו לדגלים זרים.

יש משמעות טראגית לעובדה שמיבצע זה תוכנן בידי גנרל שהיה מפקד חיל־האוויר הישראלי, כשם שהמיבצע הדומה בספנות הוכן על־ידי אדמירל ישראלי, שהיה מפקד חיל־הים (ואל נשכח את האדמירל השני, שהיה בשעתו אחראי לשביתה הקטלנית בקו צינור־הנפט אילת־אשקלון).

גנרל אחר, המכהן בתפקיד שר־התחבורה, העניק את חסותו למיבצע. הוא מזכיר יותר ויותר מין אביר־בן־דמות־היגון, חסר־ישע וחסר־דרך.

המצביא האמיתי הוא שימחה ארליך. נראה כי מנוי וגמור עימו להשליט את תורת מילטון בים, ביבשה ובאוויר.

זה יכול היה להיות ניסוי מעניין, ואפילו משעשע — אילו היה שימחה ארליך שר־הכלכלה במדינה אחרת.

■ ■ ■

אין הבדל מהותי בין מדיניותו של בגין ובין זו של קודמיו. גם דויד בן־גוריון חיבל בכל נסיון להגיע לידי שלום עם הערבים, וגם גולדה מאיר לא חלמה להחזיר אף שעל אחד של אדמה כבושה.

התוספת הייחודית של מנחם בגין היא תוספת של סיגנון וקצב. המליצה הרמה, הפוזה המרהיבה, הנוקשות האידיאולוגית — כל אלה מכתיבים לו מדיניות המחישה את המשבר והגורמת לעימותים חריפים, שקודמיו המפוכחים ניסו למנעם באמצעות טכסיסים, כזבים ותעלולי־מירמה.

גם שימחה ארליך אינו עושה דבר שלא נעשה על־ידי קודמיו. ישראל הפכה גן־עדן לספסרים עוד בתקופת אשכול וספיר. האינפלציה הדוהרת היתה קיימת כבר בתקופת ספיר ורבינוביץ. זכותם של העובדים להיאבק על חלקם בהכנסה הלאומית דוכאה כבר על־ידי ממשלת „העבודה".

אך ארליך מוסיף על מעשי־קודמיו את הסיגנון והקצב שלו. האידיאולוגיה של מילטון פרידמן מעניקה לדברים כיוון חד־משמעי, ומספקת להם דחף רוחני.

מדיניות המעודדת את הספסרים שוב אינה מבוצעת כיום תחת מעטה של צביעות. היא נעשית בגלוי, בידי אנשים המשוכנעים לגמרי כי מה שטוב לספסרים, טוב למדינה. הורדת שכרם של עובדים שוב אינה מושגת בהחבא, מתוך בושה מסויימת, אלא בגלוי, מתוך להט אידיאולוגי צדקני.

שימחה ארליך מדבר כרודן של רפובליקת־תפוזים. הוא מזהיר מפני „פוטש" של קציני־השלום. הוא מכריז מילחמה על ציבורי־עובדים. הוא משבית מיפעלי־ענק. הוא עורך „מהפכים".

המליצה המצלצלת, הפוזה המרשימה, האקט ההפגנתי (המתגלה לאחר־מכן כחסר־תוכן) — כל אלה מקנים לו מעמד של בגין במהדורת־כיס, או — ליתר־דיוק — בגין־של־הכיס.

■ ■ ■

השבתת „אל־על" מזכירה לא מעט את הפלישה ללבנון.

היא באה „לגדוע את היד" של האוייב. הפעם אין זו ידו של האוייב החיצוני אלא הפנימי — העובדים, שהוגדרו לא פעם כ„סוכני־אש"ף" וכ„מחבלים".

הכל מוחלט בקלות־דעת, מבלי לחשב את הדברים עד הסוף.

שאיפתם של העסקנים לתהילה מילחמתית, להיטותם להוכיח סוף־סוף את נכונות האידיאולוגיה שבה הם דבקים, גברו על שיקול־הדעת וההגיון.

התוצאה תהיה, בסופו של דבר, אותה התוצאה: נסיגה מבלי להשיג יעד של ממש, תוך גרימת פצעים שלא קל יהיה לרפאם.

וגם האזהרה הטמונה במעשים אלה היא אותה האזהרה: מישטר הדון־קיחוטים, הלאומני והכלכלי, עלול להוביל לאסון לאומי.

שר־האוצר: לא סאנשו־פאנסה, אלא דון

מאת אורי אבנרי

מה שמגרה את ח"כ הרב שלמה לורנץ
ומה שאינו מגרה את ח"כ שימחה ארליך

■ בישיבת סיעת המערך בכנסת התקיים דיון על אי־רועי שבת־הדמים. ח"כ **אהרן ידלין** טען כי שר־הפנים, ד"ר **יוסף בורג**, לא התנהג כשורה כאשר לא קיצר את ביקורו באירלנד ולא שב מייד לישראל. השיב לו ח"כ **אבא אבן**: „הוא לא יכול היה לשוב לישראל. היה עליו לייעץ לממשלת אירלנד בנושא הטרור."

■ כששמעה ח"כ **שולמית אלוני** את התבטאותו של שר־האוצר, **שימחה ארליך**, כי־אילו מיכתב הקצינים הוא „פוטש", צעקה לעבר ארליך שישב בשולחן סמוך לשלה ב־מיזנון הכנסת: „תראו מי מדבר על פוטש! הליברל הגדול שהשתמט משירות בצה"ל!"

■ בעת כנס המחאה „שלום עכשיו", שהתקיים לפני כשבועיים בתל־אביב, ניגשה קבוצת מחתימים אל ח"כ אלוני, ביקשה ממנה לחתום על עצומה. השיבה אלוני: „כחברת־כנסת איני יכולה לחתום על העצומה, אחרת, כשאדבר עליה מעל דוכן הכנסת, בגין יזרוק לי שמה שיש לי להגיד אמרתי כבר בזה שחתמתי על העצומה." ח"כים אחרים חתמו.

■ בניסיון למנוע הצעת־חוק למען התרת יחסים הומו־סכסואליים בישראל עשו אנשי אגודת ישראל ימים ולילות ב־קרב חברי הקואליציה בכנסת. ח"כ הרב **מנחם פרוש** ניגש לשר־האוצר, שישב במיזנון ו־שעמד לנסוע לחתונת בתו של שר־הקליטה, **דוד לוי**, וביקש ממנו לבוא באופן דחוף לישיבת הסיעה. ארליך הסביר ש־אין לו זמן. אמר לו פרוש: „ארליך, זאת שאלת חיים ו־מוות!" ארליך נכנס לישיבה, שמע במה דברים אמורים, יצא מייד מבלי שיביע דיעה. ניגש לסגנו **יחזקאל פלומין** ואמר לו: „פלומין, מה רוצים ממני אגודת ישראל עם המישכבי־זכר שלהם?"

■ שר העבודה־והרווחה, **ישראל כץ**, הגיע לביקור בקריית־שמונה, מייד לאחר ירי הקטיושות. השר סייר בעיירה וניגש לבחור שישב בצד ואמר לו: „נו, בחור, אתה לא מפחד מהמצב?" השיב לו הבחור, מבלי להביט לעברו: „אדוני השר, אני מפחד רק מארליך."

■ באחד מנאומיו בכנסת, טען ראש־הממשלה **מנחם בגין** כי הליכוד „דבק במצעו". צעק לעברו שר־התחבורה לשעבר, **גד יעקובי**, מספסלי ה־אופוזיציה: „זה מצע? זה מצה ומרור!"

■ בדיון על שיחרור בנות מצה"ל טען ח"כ אגודת ישראל, הרב **שלמה לורנץ**, ב־להט נגד גיוס בנות לצבא. צעקה לעברו ח"כ שולמית אלוני: „הרב לורנץ, מאלו טעמים אתה טוען כי קיימת פריצות בצה"ל?" ענה לה הרב לורנץ מעל דוכן הנואמים: „גברת אלוני, אל תגרי אותי!" — בהתכוונו, כנראה, לומר: אל תגרי אותי לתשובה.

■ אשת־הפעלים החיפאית, **ציונה גסט**, הציבה ליד ה־בוטיק שלה שבמרכז הכרמל שולחן החתמה של תנועת־המחאה „שלום עכשיו", והחתימה את העוברים־והשבים. לפתע הגיעה למקום המישטרה והחרימה את החומר שהיה על השולחן ואת השלטים. ציונה דרשה מהשוטרים שיעצרו אותה, או שירשמו לה דו"ח, אך השוטרים סירבו בחיוך, ושניים מהם אף חתמו על גלויות־מחאה העומדות להישלח לראש־הממשלה. קודם לכן הצליחה

חיים טופול

מבלה חצי זמנו בישראל בחברת בני מישפחתו. לאחרונה נראה באירועים חברתיים בחברת בנו ה־17 עומר. בתו, ענת, חברת להקת הנח"ל, ממשיכה את מסורת המישפחה ומנהלת רומן עם מפקד הלהקה. גם אמה, גליה, ניהלה בשעתו רומן עם מפקד להקת הנח"ל — חיים טופול. מישפחת טופול מכרה את דירתה המפוארת שבמיגדלי־וייצמן, בתל־אביב, והיא משפצת את דירת־הגג הישנה שלהם.

מנחם בגין

ערך השבוע ביקור רישמי על סיפונה של הגדולה בנושאות־המטוסים של צי ארצות־הברית, נימיץ, שעגנה בנמל חיפה, שם אירח אותו קברניטה של האוניה, קפטן ריצ'רד גסקיל (מימין). אחרי הביקור נפוצה בחוגי הבוהמה הבדיחה הבאה: האמריקאים רצו להפיל את בגין ולא ידעו איך. מה עשו? חיפשו ומצאו כפיל מושלם לראש־הממשלה. באוניה הוטמנה לבגין מלכודת. הוא נחטף והוחבא ואת מקומו החל למלא הכפיל, שהמשיך בטכסים ומכהן מאז כראש־הממשלה. כדאי לשים לב למעשיו הבאים וליחסיו עם ארה"ב.

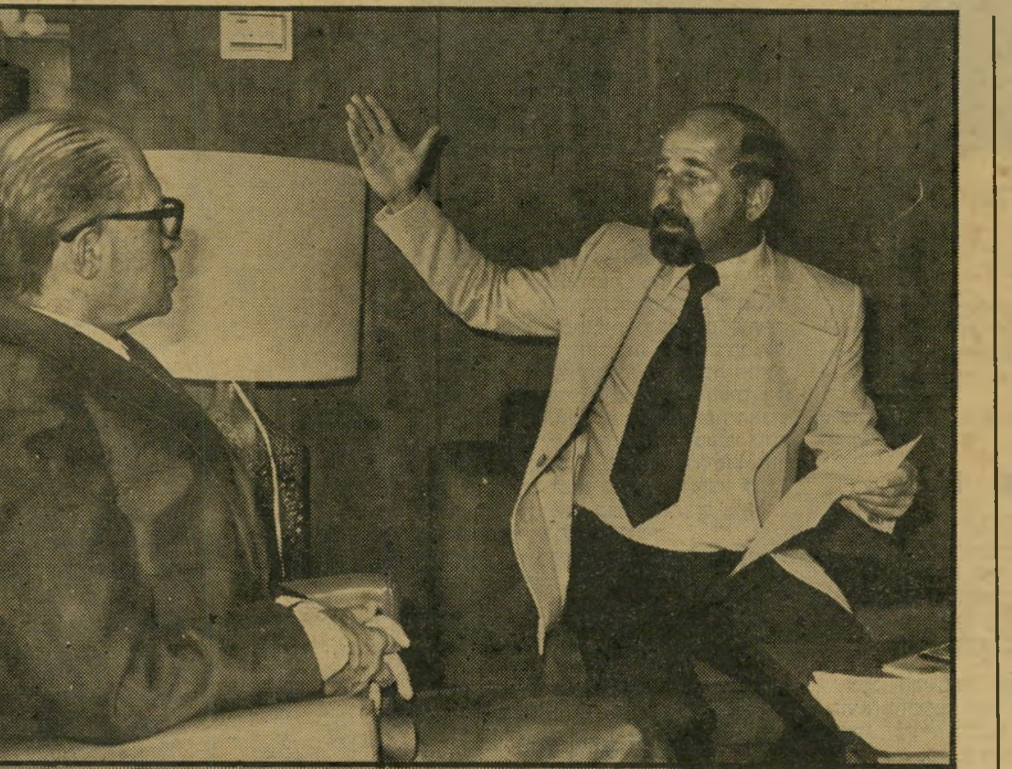

מייק סטולוביצקי

סוכן הנסיעות ואיש יחסי־הציבור, שבמשך שנים היה מופיע בקביעות במדורי הרכילות, עד שרבים פיקפקו אם הוא קיים באמת, הוכיח השבוע את קיומו שוב. הוא התקבל לראיון אצל ראש־הממשלה מנחם בגין, כדי לספר לו על מיבצע צליינות מאמריקה שהצליח לארגן: ביקורם של 1200 צליינים אוואנגליסטים, בראשותה של רות קארטר סטפלטון, אחותו של נשיא ארצות־הברית, שהיא מנהיגת הכנסיה האוואנגליסטית. בגין הבטיח לקבל את פניה, אבל סירב לשלוח לאחות הנשיא מיכתב ברכה לרגל הביקור. יש הטוענים כי בגין נסוג ממשלוח המיכתב בלחץ חוגים דתיים, הטוענים כי רות קארטר היא מיסיונרית.

לאנשים
הנכונים!
777
הברנדי
הלאומי
שהוא
בינלאומי.

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אנשים

ציונה להחתים אנשי ביקורת של מס־הכנסה, שבאו לערוך אצלה ביקורת ספרים.

■ דקות אחדות אחרי שהוחרם שולחנה של ציונה, צילצל אליה השחקן **שלמה בר־אבא**, שעמד אף הוא עם שולחן־החתמה, בהדר, וסיפר לה כי גם אצלו ביקרה המישטרה והחרימה את החומר והשלטים.

■ מאז צצו השמועות על פרישה אפשרית של ח״כ ד״ש **זאב** („סטף״) **ורטהיימר** מהכנסת, החלה מזכירת סיעת ד״ש בכנסת, **סטלה לוי**, לגלות סימני־עצבנות. לוי נמצאת במקום ה־17 ברשימת מועמדי ד״ש לכנסת, ואם יפרוש ורטהיימר היא תהפוך חברת־כנסת במקומו.

■ כשהסתבר כי בכנסת יש שני ח״כים בעלי שם זהה, **יגאל כהן** מסיעת לע״מ ו**יגאל כהן** מחטיבת חרות, החליטו להטיל מטבע והמפסיד ישנה את שמו. ח״כ כהן מחרות הפסיד, והוסיף לשמו את

שביט, מדוע הקימו התעשיינים קול צעקה כאשר עלו מחירי־הדלק. אמר טימור: „אפילו שר־התשתית־והאנרגיה, **יצחק מודעי**, שהוא תעשיין־לשעבר, אינו מבין את קול צעקתכם.״ השיב שביט: „לפי ההיסטוריה היהודית, המשומדים הם היהודים הכי גרועים.״

■ על יחסם של האמריקאים לשביתות ולשובתים סיפר השבוע המשורר **חיים חפר**, קונסול ישראל בלוס־אנג׳לס, שבא לביקור בארץ. הקונסוליה לא טיפלה בצוותים של שתי האוניות הישראליות, שהושבתו בקליפורניה, במיסגרת שביתת־הימאים. אחרי שצי״ם ניתקה את קווי־הטלפון לאוניות, והפסיקה את אספקת המזון לצוותים, התארגנה פעולה גדולה בקרב ציבור היורדים המארוקאים בעיר. הם סיפקו לצוותים מזון בשפע ובאיכות שכדוגמתם לא ראו מעולם. באחד הימים הופיעה תיזמורת גדולה על הרציף מול האוניות וערכה קונצרט חגיגי

פינחס צוקרמן

הכנר הנודע, היה אורח בפתיחת תערוכתה של הציירת עדית פאנק, בגלרייה „13½״ בתל־אביב. צוקרמן, השוהה במשך מרבית הזמן בחו״ל, רכש שנתיים מציוריה של פאנק, שנמכרו כולם בערב הפתיחה. עדית כל־כך התרגשה מפגישתה עם הכנר הנערץ עליה, שלא שמה לב כלל לאורחת חשובה נוספת, שהגיעה לפתיחת התערוכה — הזמרת הצרפתיה ברברה. בתמונה: צוקרמן עם הציירת (באמצע) ואשתו. נושאי הציורים היו אנשי הקירקס.

מהבמה, טעה. המצחיקן **טוביה צפיר** ממשיך להנחות אותה במושבים ובקיבוצים, והוא משתף בה כאנשי־צוות את העיתונאית **עדית נעמן**, את עמיתו **דובי גל**, את **מאיר עוזיאל** ורבים אחרים העושים מהעניין חלטורה.

■ הסאטיריקאי מאיר עוזיאל הלך השבוע ליד בית סוקולוב וראה תיק ג׳יימס בונד חשוד על המידרכה. הוא ניגש

לו לא הזמינו אותי לסיידר.״

■ ללישכת העיתונות הממשלתית כוכב חדש: **ליאורה ניר**, אחותו של הכתב הצבאי של הטלוויזיה **עמירם ניר**, וקריינית גלי צה״ל לשעבר. ליאורה נתגלתה על־ידי מנהל לישכת העיתונות **זאב חפץ**, כאשר התנדבה לעבוד במרכז הקומוניקציה שהוקם בתיאטרון ירושלים לרגל ביקורו של הנשיא **אנוואר אל־סא־**

ראובן בר־יותם

שחקן הקולנוע והתיאטרון הישראלי, שהה לאחרונה חצי שנה בהוליווד, שם ניסה לעניין מפיקים בשלושה רעיונות לסרטים חדשים, והקים חברת הפקה משלו עם המפיק הישראלי יורם בן־עמי היושב כיום בלוס־אנג׳לס. בעת שהותו שם היה בר־יותם אורח כבוד בחגיגת יום־ההולדת ה־50 לספר הצמרת, הישראלי־לשעבר, וידאל ששון, החולש כיום על אימפריה של תמרוקי נשים הנושאת את שמו. בחגיגה שנערכה במלון בוורלי־וילשר, השתתפו רבים מכוכבי הוליווד. בתמונה נראה בר־יותם (משמאל) ליד וידאל ששון, כשהוא לוחץ את ידו של השחקן האמריקאי המפורסם ויפה־התואר רוברט סטאק ולידם השחקן הכושי אנתוני פארגאס.

השם אורגד. כעת, אם ייבחר **יצחק נבון** לנשיא, תתעורר הבעייה מחדש. במקומו של נבון יבוא איש ההתיישבות העובדת **אברהם כץ**, ואילו בכנסת יש כבר ח״כ אחד בשם זה, ח״כ **אברהם כץ** הליברלי, שהוא יו״ר מחלקת הנוער והחלוץ בסוכנות.

■ ביום השישי התנהל בקפה כסית בתל־אביב ויכוח קולני בין המשורר יהודה („יבי״) בן־יהודה לבין המחזאי **יוסף מונדי**. יבי האשים את מונדי בגרפומניה, ומונדי האשים את יבי בעקרות מחשבתית. המריבה הקולנית התפתחה כימעט לתיגרת־ידיים, עד שהתערב בה הצייר **אורי ליפשיץ**, שהשלים בין השניים ולאחר שתיית כמה כוסיות קוניאק סיימו השלושה את המריבה בשירת האינטרנציונל.

■ העיתונאי **צבי טימור** שאל את נשיא התאחדות התעשיינים, **אברהם** („בומה״)

לשובתים. למרבה צערם של הימאים, היה זה קונצרט של יצירות קלאסיות. השריף המקומי סירב לפעול נגד השובתים, מחשש פן יביא על עצמו את זעם האיגוד החזק והרדיקלי של הסוורים, שגם סירבו לפרוק מיטען מן האוניות. הימאים עצמם הוטסו בינתיים ארצה על־חשבון צי״ם, על פי הוראת בית־המישפט האמריקאי.

■ שני צוותים ישראליים של רשת הטלוויזיה האמריקאית אן־בי־סי זכו במחווה בלתי־רגילה מצדו של הקריין הנודע **ג׳ון צ׳נסלר**. ראשי הצוותים, **יוסי גרינברג** ו**פטר סלע**, זכו בכבוד נדיר: צ׳נסלר, שאינו נוהג לקרוא בשמות צוותי הטלוויזיה, קרא, בעת שהשניים דיווחו מהמילחמה בדרום־לבנון: „וכעת יוסי גרינברג ופטר סלע מישראל.״ סלע, בעלה של השחקנית **שלומית נתיב**, המשחקת לצידה של **מנדי רייס־**

דייוויס בהצגת כולם עם כולם, וגרינברג הביאו איתם מהמילחמה עשרות פיתקאות ובהן מיספרי טלפון. למרות עומס העבודה קיבלו פקידות אן־בי־סי הוראה לטלפן למישפחות ולמסור ד״ש מהבנים בשדה־הקרב.

■ ראשי רשות־השידור נדהמו בשבוע שעבר כאשר נודע להם כי אחת הדמויות המפורסמות ביותר בעולם הטלוויזיה הבינלאומי, יושבת־ראש אי־טי־וי, קונצרן־הטלוויזיה הבריטי הגדול, ליידי **פלאודן** מבקרת בארץ. מנכ״ל רשות־השידור, **יצחק ליבני**, מיהר לקשור קשר עם הליידי פלאודן, והשניים נפגשו לשיחה ממושכת. רק אז נתגלתה הסיבה האמיתית לביקורה בארץ. אחותה נשואה לאחד מבעלי המלון הירושלמי אמריקן קולוני, והיא באה לבקרה.

■ מי שחשב שתוכנית הטלוויזיה תשע בריבוע ירדה

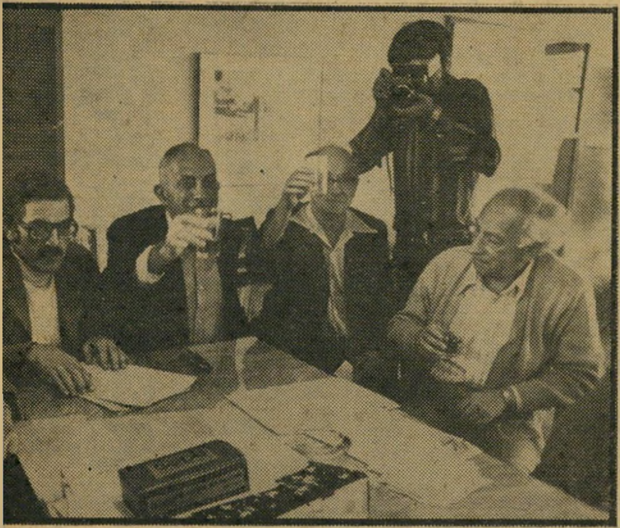

נוח מוזס

בעליו של הצהרון ידיעות אחרונות, היה פעיל ביותר בקרב המו״לים של העיתונות היומית, שדחפו לקראת פשרה עם אנשי איגוד העיתונאים לשם הפסקת שביתתם בשבוע שעבר. אבל במהלך המו״מ התעקש מוזס שהמיקדמה שתשולם לעיתונאים תהיה בשיעור של 70% ממשכורת חודשית אחת ולא 75%. כששאלו אותו מדוע הוא מתעקש על 5%, השיב: „כי זה פחות.״ בתמונה נראה מוזס (שני משמאל) משיק כוסיות לחיים בטכס חתימת ההסכם על סיום השביתה. כשעמו לוי יצחק הירושלמי (ראשון משמאל) יו״ר האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, יוסף קרני מהנהלת על־המשמר (שני מימין) ושלמה שמגר, יו״ר איגוד העיתונאים התל־אביבי (מימין).

אל התיק, פתח אותו בזהירות ונדהם לגלות בו 2500 דולאר, קשורים בגומייה. עוזיאל המשיך לחטט וגילה עוד אקדח ומיכתב המיועד לבית־החרושת נאות. בירור קצר העלה כי בית־חרושת זה שייך לקיבוץ יד־מרדכי. עוזיאל התקשר עם הקיבוץ הארצי, החזיר את התיק האבוד לקיבוץ. כשנשאל על ידי חבריו מה קיבל בתמורה על יושרו, השיב: „אפי־

דאת. ליאורה עבדה ביחד ע[...] אשת יחסי־הציבור של עיריי[ת] ירושלים, **איה עשת**, שהי[א] ידידת אחיה, וגילתה כישורי[ם] בלתי־רגילים עד כדי כך, ש[...] חפץ מינה אותה לאחר מכ[ן] כאחראית על מרכז הקומוני[]קציה בבנייני האומה, בעת ביקורו של שר־החוץ **מוחמד איבראהים כאמל**. בימי[ם] אלו מונתה ליאורה כעוזרת[ו] הראשית של חפץ.

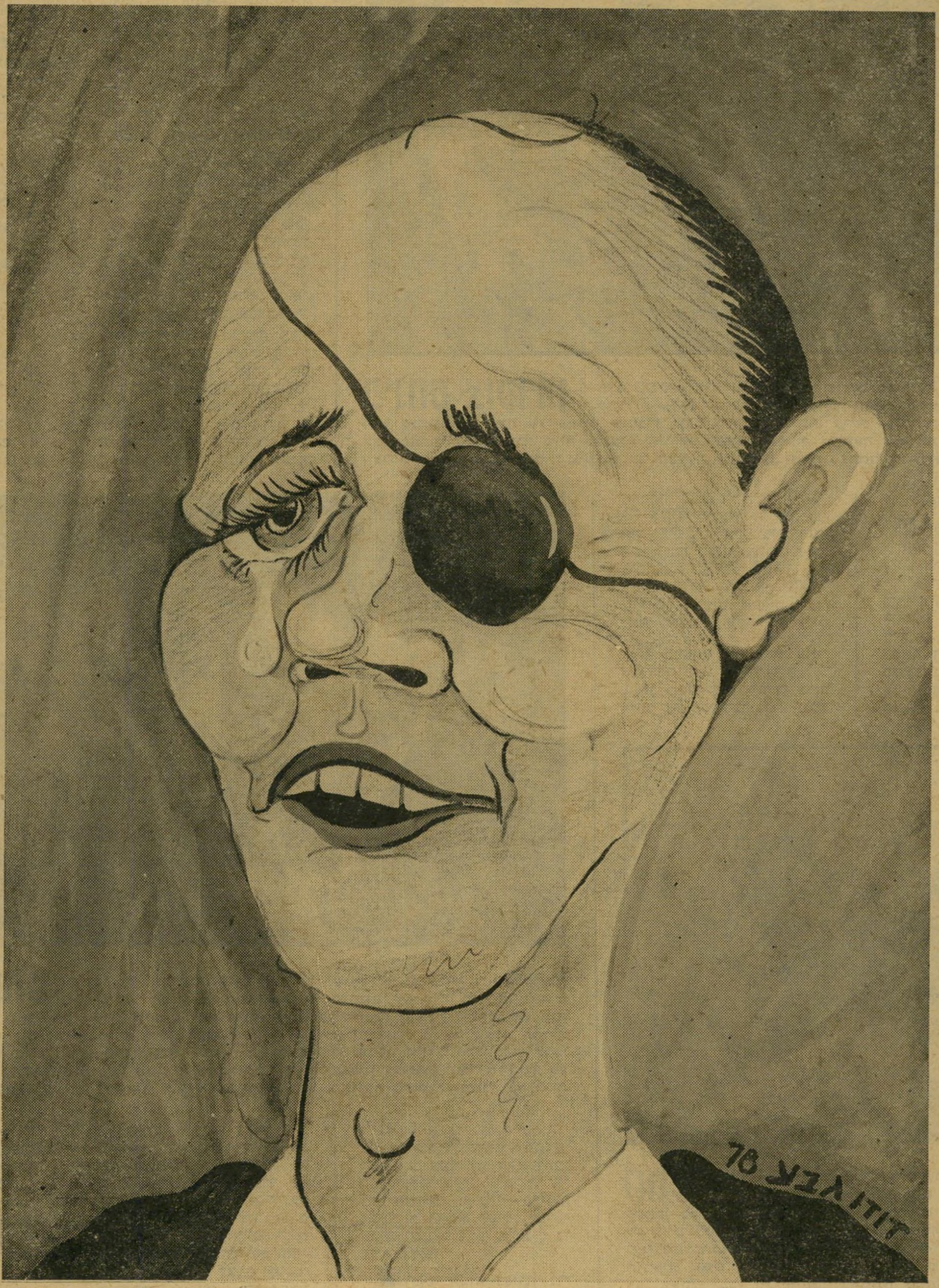

[illegible] הזמר הנודע בא ארצה
כתנוכת המרכז לסטודנטים שהוקם בתרומתו על הר הצופים. ראה כתבה בעמוד 5. (תצלום:

דיין הזיל דמעה –

1/6 מהעם היהודי בבלא הרוסי!!!

כל מה שאני הולך לכתוב עכשיו הוא לא חדש. זה לא אופנתי וגם לא הצעקה האחרונה. אין לי גם שום פירסומאי מתוחכם שימציא לי איזה גימיק מבריק או ג׳ינגל עליז לקדם את המכירות. כל מה שאני הולך לכתוב עכשיו הוא ישן ומיושן, ישן ומיושן כמעט כמו בני האדם. ולך תמכור משהו אנושי בדור הג׳ינס ששותה קווינס.

למה בכלל נזכרתי ביושן הזקן הזה? כי שוב ושוב כולם מדברים על בעיית השטחים ומה לעשות איתם. יש אפילו, ככה קראתי בעיתונים, ויכוח אם יש או אין להחזיק בכל השטחים, בחלק ניכר מהשטחים, בחלק גדול מהשט־חים, בחלק בינוני של השטחים, בחלק קטן של השטחים, בחלק מיזערי של השטחים, ואולי יש או אין לוותר בכלל כנ״ל. שטחים, שטחים, שטחים, שטחים, שטחים (קווה־קווה־קווה, עוד שטחים!).

וכאן נכנס העניין הזה המיושן והוא עניין בני האדם. בשטחים האלו, שבהם מדובר, גרים בני אדם. אני יודע

שזה לא נעים (ועכשיו כולם ביחד: אבל זה לא נורא), אבל מה לעשות?

לשטחים אפשר לקרוא בכל מיני שמות ולעשות איתם כל מיני ספקולציות חופשי על הבאר, אבל עם בני־אדם זה קצת יותר קשה.

לשטחים אפשר לקרוא משוחררים, או יהודה ושומרון, או יוסף ויצחק, או צביקה ודני. אבל זה לא יעזור. כי בני האדם שגרים שם הם לא משוחררים, והם לא יהודה ושומרון, ולא יוסף ויצחק וגם לא צביקה ודני.

בני האדם הגרים בשטחים נמצאים תחת שלטון כיבוש, ואנחנו כולנו (יהודה ושומרון ויוסף ויצחק וצביקה ודני) הכובשים.

ושום משחקי מילים של שום פירסומאי מתוחכם לא יעזור כאן. כי ג׳ינגל עליז כמו ,,יהודה ושומרון הם חלק בלתי ניפרד ממדינת ישראל״, הוא נכון ואמיתי בדיוק כמו הסיסמה המבריקה ,,עם קינלי כיף להיות צמא״.

וזה אולי המקום להזכיר עוד דבר ישן — שאין בישראל דמוקרטיה ושאין בישראל חופש ביטוי ושאין בישראל שום דבר מכל הדברים היפים שאנחנו מוכרים על עצמנו בתור גימיקים לייצוא. נכון, לשני שליש מהאוכלוסיה יש את כל הדברים האלו, ורק לשליש אחד אין שום דבר מכל הדברים האלו. ושני שליש זה רוב. ואם לרוב יש את כל הזכויות ולמיעוט אין בכלל זכויות הרי זה, כידוע, דמוקרטיה מופלאה. ולפי הקריטריון הזה גם גרמניה הנאצית (זה לא נעים) היתה דמוקרטיה נפלאה (זה לא נורא). רגע, רגע ומה עם המיעוט היהודי? (וברוסיה יותר טוב?).

איזה דמוקרטיה יש בשטחים המשוחררים? איזה חופש ביטוי יש ביהודה ושומרון? בכלל, כולנו יודעים איך חיים אנשים בלונדון, מרסיי, ניו־יורק או פריז (אנשים מבקשים מכבי!), אך איך חיים אנשים בשכם, רמאללה, ג׳נין או ירושלים?

לפעמים מגיעים לכאן עיתונים מלונדון, מרסיי, ניו־יורק או פריז, ודווקא שם כתוב קצת על איך חיים אנשים בשטחים. שם כתוב איך מוציאים בלילה ילדים, נשים וזקנים (כמו בג׳ינגל האהוב על בגין), ועושים להם התעמ־לות בחצר המושל, שם כתוב איך מקצצים שיער ארוך של נערים במזמרה (וכשאומר נער אחד ,,אבל גם אצלכם, היהודים, יש נערים עם שיער ארוך,״ עונה לו המשחרר המזמר ,,כן, אבל אתם לא בני־אדם!״), שם כתוב איך זורקים כוחות השיחרור רימוני עשן לתוך כיתות בית־ספר ונערים קופצים מן החלונות, שם מספרים איך נכנסים המשחררים לגן ילדים ושוברים בו את כל החלונות בגלל שהם ראו צמיג מונח בחוץ, שם מספרים כל מיני שקרים שאנחנו לא רוצים בכלל לשמוע מהם.

כי פה דמוקרטיה, ופה טוב, ופה בסדר ופה ניפלא, ואף אחד לא יהרוס לנו את האידיליה עם עובדות. לא חביבי, עלינו לא יעבדו עם עובדות.

פה עוצרים עיתונאית בגלל שהיא צילמה ,,חריגים״ כאלה, ובגלל שהיא רצתה או התכוונה לכתוב עליהם, פה, ביהודה ושומרון, שהם חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל, שהיא הדמוקרטיה היחידה בביצים, ביצים, ביצים.

ובאמת, כמה זמן עוד אפשר יהיה לבלבל את הביצים עם היוצרות?

תתפלאו, אבל אני דווקא חושב שיש לכם זכות לחיות, ושיש לכם זכות להגדרה עצמית ושגם זכות למדינה יש לכם. אבל, תתפלאו עוד יותר, דווקא אתם הם אלו שתגרמו שתאבדו את זכותכם למדינה, ואת זכותכם להגדרה עצמית, ואולי גם את זכותכם לחיות.

למה? כי אתם מתחילים להימאס על כולם, על כל העולם.

אם עד היום יש קונצנזוס עולמי כללי (כולל ,,אויבי ועוכרי ושונאי ישראל״) שיש לכם זכות קיום כמדינה עצמאית בגבולות 67, הרי שהיום מתחיל הקונצנזוס הזה להיסדק ולהתערער (ודווקא אצל ,,אוהבי וידידי ומוקירי ישראל״). היום מתחיל העולם להבין עם מי באמת יש לו עסק. היום מתחילים להציג אותנו בעולם כעוד רודזיה, דרום־אפריקה וגרמניה הנאצית,כעוד מדינה שאין לה זכות קיום בכלל. כבר לא מציגים אותנו כמדינה מטופשת עם בעיות איומות. היום מציגים אותנו כמדינה איומה עם בעיות מטופשות. אנחנו עוד מדינה שאיבדה את הלגיטי־מיות, אנחנו עוד מדינה שדמה הפקר, אנחנו עוד מדינה שיכולה ללכת לעזאזל.

אז כמו שכבר אמרתי, אני דווקא רוצה שתהיה לכם מדינה, אבל אם אתם דווקא מתעקשים שלא — אז אני מה איכפת לי בעצם?

2

קובי ניב

3

קובי ניב

לגליון זה מצורפת תמונה אמנותית מרהיבה
דיין בוכה
דרוש אותה ממוכר העיתונים

1/2 מהעם הפלסטיני בבלא הישראלי...

אורי אבנרי ממשיך לדווח על שיחותיו עם אנשי־צמרת ואנשים ברחוב

לקראת אוקטובר

טייל ב„עיר המתים" של קאהיר, שהיא עיר־בתוך־עיר. זהו שטח ענק לרגלי המצודה העתיקה של צלאח־אל־דין, החולשת על העיר כולה. בעיר־המתים מתגוררים בין חצי מיליון למיליון תושבים.

בדיווחים העיתונאים עושה עובדה זו רושם מחריד. איך יכולים מאות אלפי בני־אדם לגור בבית־קברות? לעיני השומע מצטיירת תמונה של מישפחות המתגוללות בין קברים, של מצבות המשמשות כמיטות או כשולחנות.

המציאות שונה לגמרי. למצרים יש יחס מיוחד מאד למתים — אותו יחס שגרם, בשעתו, לפרעונים להקים את הפיראמידות המופלאות כאחוזות־קבר. כאשר מישפחה מצרית קוברת את יקירה, היא מקימה לא פעם בית קטן ליד הקבר. בבית זה היא מבקרת מדי פעם כדי להתייחד במשך יום, ואף יממה, עם המת היקר.

בגבור מצוקת הדיור בכרך, שצמח תוך שנים מעטות מעיר של שני מיליונים ל־כוורת אנושית של שמונה־תישעה מיליונים, נמצא שימוש יעיל יותר לבתים אלה. עיר־המתים התאכלסה. כל מישפחה גרה לה שם בבית קטן כזה, ליד קיברו של קרוב־מישפחה או זר. בכל בית יש חדר אחד או שניים, ולפעמים גם מירפסת. לכל בית חצר, שבו נמצא קבר או כמה קברים. בסך הכל אין התנאים שם רעים יותר מאשר בשכונות־העוני בעיר. אי בכפרים שמהם באו דיירים אלה.

לאחרונה השלימה הממשלה עם המצב והיא, מעבירה קווי מים וי־חשמל לתוך עיר־המתים. פה ושם אפשר לראות אנטנות המתנוססות מעל לקברים.

אפשר לטייל במשך שעות לאורך הרחובות הקטנים והגדולים של עיר זו, שאינם מרוצפים, לקרוא את הכתבות העתיקות לזכר מתים מלפני עשרות או אף מאות שנים, להתבונן במיסגדים העתיקים הפזורים בשטח זה למכביר.

באחד הטיולים האלה הגעתי, באקראי, לבית־הקברות הצבאי הענקי, שבו קבורים כל חללי קאהיר במילחמות ישראל.

קבר לחללי צה"ל

הגעתי אל בית־הקברות מסימטה צדדית, ונכנסתי דרך פירצה בגדר. הסתובבתי בין הקברים — כולם קברי־אחים — ובחנתי את התאריכים הרשומים על לוחות־השיש.

לפני היה פרוש מעין ספר על תולדות המילחמות, שדפיו הם לוחות־שיש. כל מילחמות ישראל — ממילחמת־העצמאות, דרך סיני וששת־הימים, עד יום־הכיפורים. התוארים הישנים של הצבא המצרי מופיעים על המצבות של 1956, התוארים החדשים על מצבות ששת־הימים, ההתשה ויום־הכיפורים.

באחת הפינות מתנוססים על המצבות צלבים. כאן קבורים החיילים הקופטיים, שנפלו לצד אחיהם המוסלמים.

הרגשה מוזרה — ראיית המילחמה מן הצד השני. כשאנו חושבים על חללי המילחמות, עומדים לנגד עינינו הבנים של הורים שכולים ישראליים. חללי האוייב הם, לכל היותר, סטאטיסטיקה. רק כאן, בדממה הדקה של בית־הקברות הענקי, חשים לפתע כי חללי האוייב היו גם הם בני־אדם חיים, בנים של אמהות ואבות.

ליד שורה ארוכה של קברים עדיין מונחים זרים, חלקם קמל, חלקם עוד טרי. התאריך מלמד מי המונחים כאן — חללי פעולת־הקומנדו בלארנאקה. סרן, סגנים, סמלים, חיילים.

מאי־שם צץ השומר הצעיר של בית־הקברות. הוא מגיש לי פרח. אני מניח אותו בדומיה על קבר חללי לארנאקה.

השומר מתעניין לדעת מניין אני. כשאני משיב שאני ישראלי, הוא אומר לי: „בוא אתי, אני אראה לך את הקבר של היהודים."

אני הולך אחריו, בין שורות של קברים, אל אחת הפינות. אני שובר לי את הראש: אילו יהודים? האם לחמו יהודים בצבא המצרי במילחמת־העצמאות, בסיני?

פיתרון התעלומה חרוט על לוח־שיש גדול. בערבית כתוב: „כאן קבורים הרוגי האוייב".

מסתבר שכאן נקברו כמה חללי צה"ל של מילחמת ששת־הימים ויום־הכיפורים. השמות נמחקו מן השיש. נראה כי הגופות הוצאו והועברו לישראל.

תחסין באשיר
המצרים הם ערבים

מוצטפה אל־נחאס באשה
הוואפד חוזר

(כששאלתי על כך אלוף ישראלי, הביע את הסברה כי נקברו שם טייסים שניספו בשמי מצריים.)

מצות מישראל

במישרד של בית־הכנסת הגדול, בלב קאהיר, ערימה גדולה של מצות. על התיבות רשום: תוצרת ישראל. הגבאי הזקן מסביר לי שהם הגיעו דרך שווייץ.

הביקור בבית־הכנסת עצוב. בפעם ה־אחרונה נחוג כאן בר־מיצווה לפני עשר שנים. הקהילה מורכבת כולה מזקנים ומ־זקנות.

„כולנו פנסיונרים," אומר לי אחד משני הקשישים במקום, בי צרפתית.

האולם הגדול והמפואר נטוש. קשה מאד

מוחמד סיד־אחמד
אש"ף קיים

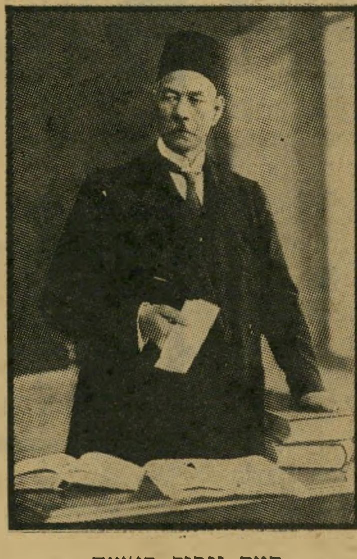

סעד זגלול באשה
הצבא תומך

לאסוף מניין. על השולחנות מונחים ספרי־תפילה ישנים, רובם דו־לשוניים, בעברית ובצרפתית. בעמודי־הפתיחה רשומים שמות הבעלים־לשעבר, אנשי הקהילה ש־אינם עוד.

עזרת־הנשים, כך מספרים לי, הורדה מזמן מן היציע לאולם. מיספר המתפללים קטן מדי, מכדי לפזר אותו בבניין הגדול.

„כשיבוא השלום, יבקרו כאן ישראלים רבים שהם יוצאי־מצריים, והבניין יתמלא שוב חיים," אני מנסה לנחם את הקשישים.

„אם ירצה השם," עונה אחד מהם, בלי תיקווה. איש מהם אינו יודע עברית.

כעבור כמה שעות, בארוחת־ערב בבית פרטי, פגשתי יהודי מסוג אחר. מסתבר שיש יהודים בקאהיר, שאינם באים לבית־הכנסת. אחד המוזמנים לארוחה היה עורך־דין יהודי, בעל לשון חריפה, המעורה בחברה המצרית ככל מצרי אחר. הוא איש השמאל, ונחשב כאחד מאנשי־הצמרת ב־מיקצועו. גם אשתו הנאה היא יהודיה.

אני מוביל את השיחה לנושא המעניין אותי: „ערביות" ו„מצריות". עד כמה מרגישים המצרים את עצמם כערבים? מה ערבי ו־מה מצרי בתודעתו של המצרי ה־מצוי?

אחד הנוכחים מדבר בזילזול על פולחן־הערביות. „זוהי גזענות מגוחכת, בדיוק כמו הציונות," הוא אומר. „מישהו המציא תורה שלמה על הדיוקן הערבי — איך נראה אף ערבי, פה ערבי, שיער ערבי. הכל שטויות."

אבל גם הוא מודה שיש סולידריות ער־בית. עובדה: „האם לא הושטנו את כל העזרה האפשרית ללוחמי־השיחרור האל־ג'יריים, בלי כל תמורה וחשבון?"

כמו ישראלים ויהודים

מתווכחים בלהט. **מצריים היא ער־בית, אבל גם שונה מעמי־ערב אח־רים.** תחסין באשיר, פקיד בכיר במישרד־החוץ, לשעבר דוברו של הנשיא אל־סאדאת, מסביר את אחד הגורמים להבדל. לפני מילחמת־העולם הראשונה היה ה־מיזרח הערבי משועבד לשילטון העות־מאני. הוא ביקש ישועה מידי אוייבי ה־עותומאנים — הבריטים. כך נולד המרד הערבי, בהנהגת מישפחת ההאשמים. ואילו המצרים היו אז משועבדים לבריטים, ורבים מהם אהדו את העותומאנים. הקצין המצרי שהיה אחד מראשי התנועה הלאומית ה־ערבית בראשית המאה, עזיז עלי אל־מצרי, אסר במילחמת־העולם הראשונה על אוהדיו למרוד בתורכים, ורק לאחר מכן, במהלך המילחמה, שינה את דעתו.

הניגוד בין שני הזרמים הערביים הס־תיים רק ב־1954, כאשר יצאו הבריטים סופית ממצריים. אך נראה כי הפער לא נסתם לגמרי. הוא מופיע מדי פעם מחדש.

ערכתי מעין מחקר פרטי. שאלתי מצרים רבים: מה אתה יותר, מצרי או ערבי?

התשובה הכימעט־אחידה הי־תה: אני קודם כל מצרי, אחר־כך ערבי.

הכפילות המצרית־ערבית בתודעתו של האדם המצרי מזכירה, איכשהו, את הכפי־לות הישראלית־יהודית בתודעת האדם ה־ישראלי. הרעיון של ניתוק ישראל מן העם היהודי קיים אצלנו רק בשוליים, בקבוצה הזעירה של הכנענים, וגם במצ־ריים הרעיון ה„פרעוני" הוא שולי.

אין גבול ברור בין ישראליות ו־יהדות, גבול ברור כזה אינו קיים גם בין ערביות ומצריות. יש גבול מטושטש, וההוא זז מדי פעם — פעם לכיוון האחד ופעם לשני.

בימי גמאל עבד־אל־נאצר נעה המטו־טלת לעבר הערביות. יתכן שעבד־אל־נאצר ראה בלאומיות הכל־ערבית גם מכ־שיר להשתלטות מצרית על אוצרות־הנפט של המיפרץ. אולם נאצר נכשל, וכיום נעה המטוטלת לכיוון ההפוך. המצריות מתחזקת על חשבון הערביות.

אך אין אשלייה גדולה יותר מזו האו־מרת שאפשר להביא את המצרים לניתוק מן העולם הערבי, ולהצטמקות בלאומיות מצרית־גרידא. מי שבונה על כך חשבון מדיני — למשל, חשבון של שלום נפרד עם מצריים, על חשבון שאר הערבים — עולה על דרך מסוכנת. שלום כזה, אם הוא בכלל אפשרי, לא יחזיק מעמד. ב־מוקדם או במאוחר תזוז המטוטלת שוב לכיוון ההפוך.

„אנחנו לב העולם הערבי," חוז־רים ואומרים המצרים בכל שיחה. דרך מצריים אפשר להגיע לשלום עם העולם הערבי כולו. ואילו שלום נפרד יניב פירות זמניים בילבד.

הוספתי ושאלתי: לאיזה חלק של ה־עולם הערבי מרגיש המצרי את עצמו קרוב ביותר?

כל הנשאלים הזכירו, כמדינה ה־ערבית הקרובה ביותר, את סודאן. אחריה הוזכרו סוריה והפלסטינים.

המערב הערבי (אל־מע'רב או המגויב)

שלושה על מעטפה אחת

מעטפה זו היא קוריוז. מודבקים עליה שלושה בולים מנוגדים: בול מצרי (באמצע) המפאר את הנשיא אל־סאדאת כ„איש השלום"; בול לובי (מימין) המוקדש ליום־השנה התשיעי של הקרב בכראמה בין צה"ל וכוחות אש"ף, עם הסיסמה „הניצחון יושג בכוח הרובה"; ובול סודאני (משמאל) המוקדש לבישוף קאפוצ׳י, אשר „נאסר על־ידי הציונות". כל הבולים האלה נקנו בעת ובעונה אחת בדואר המרכזי בקאהיר, שם מוצגים בחלון־ראווה ומוצעים למכירה בולי כל המדינות הערביות. כל אדם הקונה בולים אלה בסניף הדואר המרכזי יכול להחתימם בו במקום.

נראה רחוק, למרות הקירבה הפוליטית ה־נוכחית למארוקו. גם המיזרח — נסיכויות־הנפט, סעודיה ועיראק — נראה רחוק.

היחס לסעודים הוא דו־ערכי מאד. דווקא מלון שרתון מלא סעודים ושייכים מנסיכויות־הנפט. הם לבושים כבדואים עניים, אך ריח־הנפט אופף אותם. בערב אפשר למצוא אותם בקאזינו, בקומה השניה של המלון, לרוב בלבוש אירופי. למצרים ה־כניסה אסורה שם. אלפי דולארים מחליפים ידיים במהירות, ליד שולחנות הרולטה ומישחק־הקלפים 21 („בלאק־ג׳אק").

מטעמי נוסטלגיה ביקרתי בצחארא־סיטי, מועדון־הלילה השוכן באוהל־ענק מאחרי הפיראמידות של גיזה. שם התרחשה בשעתו אותה חווייה חד־פעמית, כאשר ביקורם של עשרות עיתונאים ישראליים הוליד אורגיה של התיידדות שלא תישכח על־ידי הנוכחים.

הפעם האווירה אחרת. הייתי, כמובן, הישראלי היחידי במקום. תיירים שונים — יפאנים, אוסטרים, צרפתים — טבעו בים של סעודים שופעי־כסף.

אחרי ריקודי־הבטן החל זמר עממי שר שיר מאולתר, אינסופי. מלצר הביא לו שטר כסף, ולחש לו משהו באוזן. מבלי להפסיק הקדיש הזמר את הבתים הבאים לידידות סעודיה־מצריים, למלך חאלד ה־דגול, ירום הודו. שטרות־הכסף הסעודיים זרמו לבמה, ועימם גדלה ההתלהבות הפרו־סעודית של הזמר.

תמהתי מה הוא מרגיש בלבו.

בשיחות־אקראי עם מצרים שונים, לא היה קשה לעמוד על הרגשות האמיתיים. הם בזים לסעודים, הנראים להם כפראי־מידבר לעומת מצריים עתיקת־התרבות.

אכן, מיסתוריות דרכי אללה, שמיקם את אוצרות־הנפט האגדתיים בארצות כימעט־ריקות, שנסיכיהן מבזבזים סכומי־עתק, ב־עוד שהשפע הזה דרוש כל־כך למצריים, שעליה לכלכל כימעט 40 מיליון נפש.

המצב בסעודיה מרתק, כמובן, את המצרים. שמועות רבות מרחפות בחלל. „בכל רגע יכולה לפרוץ שם מהפכה," אמר לי מדען חשוב, שחזר לא מכבר מריאד. „כת של קצינים יכולה לתפוס את השילטון."

„יכולה לפרוץ הפיכה, שבראשה יעמוד אחד הנסיכים של בית־המלוכה," חיווה את דעתו מומחה מצרי.

ברור, שכל שינוי בשילטון בסעודיה יהיה בעל השפעה עצומה על העולם ה־ערבי, ועל העולם כולו. לא מכבר יצא באירופה ספר־מתח בשם ההתמוטטות של 1979, המתאר כיצד נחרב העולם בעיקבות נסיון איראני להשתלט על שדות־הנפט של סעודיה. בספר יש לישראלים, כמובן, יד בעניין.

אין ספק שאחד המניעים של יוזמת אל־סאדאת היה ליטול את ההגמוניה בעולם הערבי מידי ה־סעודים, שהחזיקו בה בשנים האחרונות. זוהי אחת הסיבות להסתייגות הבולטת שבה מתייחסת סעודיה ליוזמה זו. הרעיון של „ציר מצרי־ישראלי", המרחף בקאהיר, צמח גם הוא על רקע זה.

מצרי נבון אחד פיתח באוזני תסריט על העומד להתרחש אם יכון בסעודיה שילטון רדיקלי, אנטי־אמריקאי. לדעתו תתהווה אז מהדורה חדשה של הקשר האנגלו־צרפתי־ישראלי של 1956, אחרי הלאמת תעלת־סואץ בידי גמאל עבד־אל־נאצר. הפעם יהיה זה קשר איראני־ישראלי־מצרי, שיפעל בחסות האמריקאים ו־ישתלט על שדות־הנפט.

„הסעודים עדיין חוששים מפני איראן," אמר לי איש־עסקים המעורה בעניינים שם.

טלפון ירושלים - דמשק

דיעות שונות ששמעתי בשיחותי ב־מצריים:

„תסביר לנו, מה זה ביטחון בעיני הישראלים? היכן הגבול? בגדאד? קאהיר? בנגאזי? הרי בכל מקום תקימו התנחלויות, וכדי להבטיח את הביטחון שלהן יהיה עליכם לכבוש עוד שטח, ושם תקימו התנחלויות חדשות. מה יהיה הסוף?"

„יש קו־טלפון ישיר בין ירושלים ודמשק. זה בטוח לגמרי. הכל מתואם ביניכם."

„אצלנו אדם אחד מחליט בכל. הוא איש מזהיר. אבל תמיד חשבנו שאצלכם זה אחרת, שאצלכם הרבה אנשים מחליטים. עכשיו מסתבר לנו שגם אצלכם אדם אחד מחליט את הכל לבדו."

„הערבים הכי גרועים הם הלובים. פראי־אדם. פרימיטיביים. הם לא רק רעים מבחינה פוליטית. הם רעים ביכלל. תמיד גורמים לצרות."

„סאדאת לא יכול לוותר על מילימטר של סיני. אילו עשה זאת, הייתי אני עצמי קם נגדו. הוא לא יכול גם להקריב את הפלסטינים. אם יעשה זאת, יפול."

המסר של אש"ף

מעשה־הזוועה בכביש־החוף, וה־פלישה הישראלית ללבנון בעיקבותיה, החזירו את העניין הפלסטיני למרכז התודעה הפוליטית בקאהיר.

אין אוהבים את הפלסטינים. מגרשים סטודנטים פלסטיניים פעילים. אך הכל מבינים כי בלי הפלסטינים, השלום לא יצלח.

נקודת־השקפה מעניינת ביותר השמיע באוזני מוחמד סיד־אחמד, הוגה־הדיעות ה־שמאלי:

„לולא היה אש"ף קיים, הייתם צריכים להמציא אותו.

„באש"ף קיימים, בזעיר אנפין, כל המגמות המצויות בעולם הערבי כלפי ישראל. ישנם אנשי־סירוב, השוללים את עצם קיום ישראל, לצד אנשים כמו סעיד חמאמי המנוח, הרוצים לחיות עימה בשלום. יש אנשי שמאל וימין, מתונים וקיצונים, טרוריסטים ושוחרי־שלום.

„יאסר עראפאת מחזיק את כל החבילה הזאת ביחד. זהו הכישרון המיוחד שלו.

„אם תגיעו לידי הידברות עם אש"ף, יהיה לכם מגע עם כל ה־מגמות בעולם הערבי בעת ובעונה אחת. אם תסתדרו עם אש"ף, הסתדרתם עם כולן. אם תחתמו על שלום עם אש"ף, סילקתם את ה־בעייה כולה. שום מגמה לא תישאר בחוץ.

„זה צריך להיות שווה·עבורכם יותר מכל דבר אחר!"

האם המעשה בכביש־החוף אינו מעיד שהמתונים נעלמו מתוך אש"ף?

בהחלט לא. המעשה היה מסר לישראל. למצריים ולעולם כולו: „לא הולך בלעדינו. בלי הפלסטינים, בלי אש"ף, כל החשבונות שלכם יתקלקלו. אנחנו יכולים להפוך כל קערה על פיה."

אך אין פירוש הדבר שהפלסטינים אינם רוצים להיות בפנים. רוב המצרים הבקיאים בעניין עדיין משוכנעים שאם ייפתח הפתח לפני עראפאת, הוא יבוא ברצון לשולחן המשא־והמתן. אך כאשר ישראל סוגרת את הדלת על מנעול ובריח — מה הוא יכול לעשות?

אגב, אישיות מצרית אחת הקפידה לציין באוזני שעראפאת לא היה בלבנון כאשר שוגרה הקבוצה לבצע את מעשה־הטרור בישראל. הוא שהה בגרמניה המיזרחית, אחרי ביקורו במוסקבה. רק אחרי המעשה, מיהר הביתה. אולי בוצע המעשה כולו מאחורי גבו?

הקרע בין סאדאת ועראפאת אינו הראשון, וגם לא הסופי. אחת הגירסות המתהלכות בקאהיר היא שעראפאת התרגז על אל־סאדאת, מפני שהיה נדמה לו ששיטו בו. כידוע, נכח עראפאת בפרלמנט המצרי, כאשר הכריז אל־סאדאת לראשונה על כוונתו לנסוע לירושלים. המנהיג הפלסטיני לא מחא כפיים, אך גם לא מחה בו במקום. הגירסה היא שכלל לא ידע מה עומד להתרחש. נאומו של אל־סאדאת הפתיע והדהים אותו, ועל כן לא הגיב מייד. הדבר הזיק למעמדו בתוך אש"ף וגרם לרינונים כאילו היה שותף לתיכנון היוזמה, המתעלמת מאש"ף.

על כל פנים, עראפאת לא שינה, לדעת המומחים המצריים, את עמדתו. הוא השתתף באופן הפגנתי בהלוויית סעיד חמאמי, חוזה השלום עם ישראל, שנרצח בלונדון. הוא לא הסתייג מעיסאם אל־סארטאווי, האיש שקיים את המגעים עם המועצה הישראלית, שחייב בפומבי את יוזמת אל־סאדאת.

כל האופציות פתוחות.

התאריך הבא: אוקטובר

מה יקרה אם יימשך הקיפאון במשא־ומתן הישראלי־מצרי?

אין חושבים על התפתחויות דרמאתיות פיתאומיות. מעמדו של אל־סאדאת איתן דיו, כדי שיוכל להרשות לעצמו להמתין. לא תהיה מילחמה מיידית, וגם לא מהפכה מיידית.

(המשך בעמוד 42)

שר־המילחמה עבד־אל־ראני גאמסי עם אבנרי
הצבא ירד, הצבא עלה

מן העתונות:

מבוטחי "צובר" של הסנה לא סבלו השנה מתת־ביטוח

בעקבות הפרסומים האחרונים, כי רוב הדירות המבוטחות בארץ נמצ־אות בתת־ביטוח נראה, כי תכנית "ביטוח צובר" של "הסנה". הצדי־קה את הציפיות שתלו בה עם ה־פעלתה, לפני כשנה. בשנת 1976 החלה חברת "הסנה" בהפעלת תכ־נית הביטוח המהפכנית, מהמתקד־מות בעולם בכוונה לפתור את ב־עיות הביטוח הנובעות מקצב הגי־דול האינפלציוני.

בביטוח מבני מגורים הוכנס שי־נוי מהפכני במחשבה הביטו' בכך, שערך הביטוח נקבע ע"י החברה ו־לא ע"י הלקוח. זאת במגמה לסייע בידי ציבור בעלי הדירות. המתק־שה להבחין בין שווי הדירה לב־טוח (ערך הבניה מחדש), לבין ש־וויה המסחרי (הכולל גם את ערך הקרקע והמוניטין) ובכך משלם, ל־עתים קרובות, פרמיה מיותרת.

ביטוח "צובר" לבניינים כולל גם ביטוח כינון, כלומר, אין ניכוי של פחת או בלאי בעת תשלום הפי־צוי. המבוטח מזוכה בערך המלא של הבניה מחדש.

תכנית צובר היא היחידה מסוגה בארץ ומשתווה לתכניות ביטוח מתקדמות ביותר של חברות הבי־טוח המקצועיות הגדולות הפועלות היום באירופה.

מבט 13.1.78

הבעיה העיקרית שגורמת האינ־פלציה בתחום הביטוח היא הצורך לשנות חדשות לבקרים את סכום הביטוח על מנת להמנע מסכנה של תת־ביטוח. שיעור האינפלציה, ש־הגיע השנה לכ־40% והמהפך הכל־כלי של חודש אוקטובר, שהעלה את שוי הרכוש בלירות ישראליות בשל הפיחות הממשי שהיה בערך הלירה, גרמו בהכרח לחשיפה אוטו־מטית של מבוטחים לתת־ביטוח. מ־בוטחי "ביטוח צובר" לא סבלו מ־חשיפה כזאת, שכן התכנית נותנת כיסוי מראש בסכומי הביטוח ל־התפתחויות כאלה.

תכנית "ביטוח צובר" מותאמת לסקטורים השונים, כגון בתים פר־טיים, בתי עסק, בתי מלאכה, ות־עשיה. בתכנית מעמיסים על סכום הבטוח המקורי, בתחילת הביטוח, את השיעור האינפלציוני הצפוי, שיעור הנקבע ע"י הלקוח עצמו בענפי התעשיה השונים. המבוטח משלם פרמיה חלקית בלבד, היות ונלקחת בחשבון העובדה, כי האינ־פלציה היא הדרגתית.

תכנית הביטוח <u>היחידה</u> המגינה עליך בפני תת־ביטוח

ביטוח צובר של הסנה

חברה ישראלית לביטוח בע"מ

חקירה מיוחדת

הדירה שווה כשני מיליון
היו״ר הציע 200 אלף
הממשלה קבעה מחיר של 230 אלף

מר ישעיהו היקר

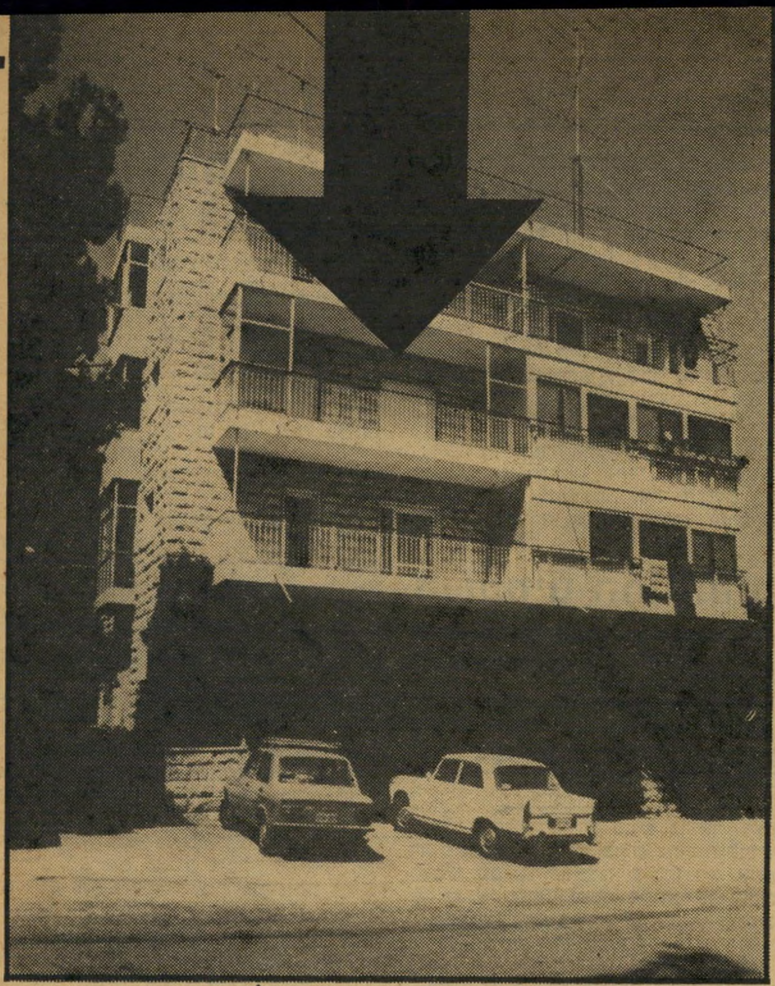

הדירה בירושלים: מדוע היא ניתנה ליו״ר־לשעבר?

יו״ר־לשעבר ישראל ישעיהו ואשתו

הווילה בחולון: מדוע זקוק ישעיהו לדירה נוספת?

כאשר עוזב פקיד־בכיר, או אפילו שר, את מישרתו, נוהגים לעיתים הפקידים שעבדו במחיצתו לאסוף ביניהם כסף כדי לקנות לו שי. המדינה אינה נותנת לפקיד בכיר כמו שאינה נותנת לכל פקיד אחר, שי מסויים, מלבד המגיע לו מקרנות הפיצויים והגימלאות.

אולם מתברר שכאשר עוזב יושב־ראש הכנסת את תפקידו, מעניקה לו המדינה שי השווה מיליונים. כך קרה עם יושב־ראש הכנסת לשעבר, ישראל ישעיהו, אשר קיבל מהמדינה את דירת־השרד של יושבי־ראש הכנסת בי מחיר אפסי.

מייד לאחר הבחירות, היה ברור לישראל ישעיהו כי הוא יצטרך לפנות את דירת־השרד של יושב־ראש הכנסת, ברחוב הגדוד העברי 5 בבירה. הפרידה מדירת־השרד היתה קשה על ישעיהו, וזאת משני טעמים. האחד: הוא אהב דירה זו, שבה הושקע כסף רב בשיפוצים ובקניית ריהוט יקר, בתקופה שבה היה ישעיהו יושב־ראש. כסף שהיה כמובן כסף ציבורי, ושבא מקופת הכנסת. הסיבה השנייה: ישעיהו נשאר עדיין קשור לכנסת, למרות שאין הוא היושב־ראש שלה, ואפילו אינו חבר־כנסת. חברי הכנסת התשיעית רואים כימעט מדי שבוע את ישעיהו, כשהוא יושב במיזנון* או נכנס ללישכתו של היושב־ראש הנוכחי, יצחק שמיר. ישעיהו החליט לכתוב כמה ספרים על הכנסת. הוא מסרב לומר מה בדיוק נושא הספרים או אם הוא כותב אותם בשיתוף־פעולה, כספי או אחר, עם הכנסת. בגלל שתי סיבות אלה רצה ישעיהו להישאר בדירת השרד של יושבי־ראש הכנסת, למרות שכיום הוא אזרח מן השורה.

פרידה קשה מדירה

תחילה קבע ישעיהו עובדות בשטח. הוא פשוט לא פינה את הדירה, למרות שיש לו וילה פרטית משלו ברחוב חומה־ומיגדל בחולון. בשבועות הראשונים לא פנה אליו איש כדי לבקשו לפנות את הדירה, או לפחות לשלם עבורה שכר־דירה לקופת המדינה. רק אחרי שהתעוררה בעיית מגוריו של היושב־ראש הנוכחי בירושלים, נערכו גישושים אצל ישעיהו בדבר הפינוי.

איש לא דרש מישעיהו שכר־דירה עבור החודשים שבהם הוא התגורר בדירת־הפאר חינם אין כסף. שכר־הדירה לדירה כזאת בירושלים הוא כיום כ־6000 ל״י לחודש. ישעיהו הודיע אז כי הוא רוצה לרכוש את הדירה, על תכולתה ועל השיפוצים שנערכו בה. מינהל־המשק הממשלתי במישרד־האוצר, שלו שייכות כל דירות־השרד של הממשלה, הסכים לכך מייד.

אז החל משא־ומתן ארוך ומייגע בין מישרד־האוצר לבין יושב־ראש הכנסת לשעבר. ישעיהו עצמו ניהל את המשא־ומתן עם הד״ר משה מאייר, מנהל היחידה במישרד־האוצר, האחראית לנושא. על פי הנוהג, כאשר מוכרת המדינה דירה השייכת לה, היא מזמינה מעריך ממשלתי, הקובע את מחיר הדירה. כאשר קיימים חילוקי־דעות בין המוכר (המדינה) לבין הקונה, והקונה אינו מסכים להערכה של השמאי הממשלתי, מוזמן לעיתים שמאי ניטראלי, פרטי.

אולם ישעיהו לא המתין עד להערכת המעריך הממשלתי. הוא קבע כי הוא מוכן לשלם סכום של 200 אלף לירות כילבד עבור דירה זו.

בכך קבע ישעיהו סטנדרטים לגבי המחיר של הדירה. ברור לגמרי כי הדירה, בקומה השנייה של הבית ברחוב הגדוד העברי 5, שווה הרבה יותר.

בשנת 1974, כאשר ישעיהו עוד היה יושב־ראש הכנסת, הוא הורה לעובדי־הכנסת לערוך בה שיפוץ כללי. בין היתר נשברו קירות פנימיים וניבנו מחדש, הוחלפו כל אינסטלצית החשמל והמים בדירה הנמצאת בבית חדש־יחסית, הוזמן שיש איטלקי, אשר נבחר אישית על־ידי הגברת ישעיהו בחנות שיש ירושלים בבירה. השיש הוצב בשתי המירפסות ובמיטבח, כאשר הגברת ישעיהו מזמינה לוח גדול ומייוחד של שיש לכיור, ושיש מייוחד לחיתוך ירקות. הדירה נצבעה ועל חלק מהקירות הודבק טפט יקר.

אולם כל אלה לא הספיקו למישפחת היושב־ראש. הרהיטים שהיו בדירה הוצאו ממנה. הוזמן ריהוט חדש, שכלל גם שני שטיחים בערך של 90 אלף לירות, ונת־

(המשך בעמוד 30)

---

* בעת שישעיהו כיהן כיושב־ראש הכנסת, הוא אכל רק בלישכתו, ולא במיזנון, וזאת משום שהארוחות בלישכה הן על־חשבון תקציב האירוח.

העם

מעשה־הזוועה שלא היה

במהירות הבזק נפוצה הידיעה: „המחבלים נחתו בחוף ראשון־לציון." הכל המתינו לזוועה...

אחת הבדיחות הנפוצות בארץ היא ש־אסור לספר בה בדיחות, מפני שכל בדיחה הופכת מציאות.

ביום השישי שעבר התלוצץ אחד האמ־נים בקפה כסית בתל־אביב, שאחרי מע־שה־הזוועה בכביש־החוף כבר אין אירגוני־הפידאיון צריכים לשגר אנשים לארץ. די להם בהנחת סירות נטושות בחוף, פעם כאן ופעם שם, כדי להחזיק את המדינה במתח ביטחוני מתמיד.

כבר ביום הראשון השבוע התגשמה בדי־חה זו והפכה מציאות.

הזרועות הופעלו. מסתבר שאין גם צורך בהנחת הסירות עצמן. די בשמועה על כך.

באותו ערב נפוצו שמועות כאילו נמצאו סירות נטושות בחוף ראשון־לציון, או בת־ים, או אשקלון. מייד הופעלו כל זרועות הלחימה בטירור. למרות שביתת הרדיו ו־הטלוויזיה, נפוצה השמועה במהירות הבזק. פרטים מפרטים שונים נוספו בתהליך זה, עד שאיש לא פיקפק עוד בנכונותה (ראה להלן).

לא היתה זו בדיחה מצחיקה, כי היא הוכיחה עד כמה מוחשית הסכנה לחיי ה־אזרחים בארץ, ועד כמה מודעים האזר־חים לסכנה זו.

מה הועילה הפלישה? תוך כדי כך, ומבלי שאיש שם לב, הוכיח מעשה־הזוועה־שלא־היה גם עד כמה היתה הפלישה ל־דרום־לבנון חסרת־ערך לגבי מטרתה המע־שית המוצהרת.

נראה כי לא עלה בדעת איש מקרב ה־אזרחים או מקרב האחראים על זרועות־הביטחון, כי כיבוש דרום־הלבנון משמש ערובה למניעת הישנותם של מעשי־טירור כמו זה שבכביש־החוף. שהרי אילו האמינו בכך, לא היו מתייחסים ברצינות לשמועה הכוזבת על מעשה נוסף מאותו סוג.

הפלישה נועדה „לגדוע את היד". נראה כי איש אינו מאמין שהיד נגדעה בפעולה מאסיבית זו, שקוממה את העולם נגד ישראל והותירה אחריה חורבן והרס ב־ממדים נוראים.

השטחים המוחזקים

הנמרה במעצר

„אני אשים אותך עם הזונות!" צעק החוקר על העיתונאית מרמאללה, ואיים להכותה

פעם נודעה רמונדה טוויל בתואר „הנמ־רה משכם". אז גרמה צרות צרורות למושל הצבאי שם. כי העיתונאית הסוערת, אשתו של בנקאי שמרני ואמם של חמישה ילדים, שימשה מקשרת בלתי־רישמית בין עיתונ־אי כל העולם לבין המתרחש בגדה־המער־בית.

מושל שכם נשם לרווחה כאשר העתיקה מישפחת טוויל את מגוריה לרמאללה, אך בשביל מושל רמאללה החלה תקופה קשה. כל „חריג" של כוחות־הביטחון בעיר, כל הפגנה של תלמידים, כל מיקרה של מעצר או הטלת רימון־עשן הגיע לידיעת העיתו־נות העולמית בתיווכה של רמונדה היפה.

בתקופת ממשלתו של יצחק רבין, הוטל על רמונדה מעצר־בית ממושך. הטלפון שלה נותק, והיא לא הורשתה לצאת מ־ביתה. רק אחרי התערבותם של אישים בינ־לאומיים והפיכתה לגיבורה בכלי־התיקשו־רת העולמיים, בוטל מעצר זה, שלא היה לו תקדים.

„התנהגות חריגה". לפני שבועיים נעצרה רמונדה טוויל, והפעם הושמה ב־מעצר בבית־המעצר של המישטרה במיג־רש הרוסים בירושלים. השילטונות הדליפו לעיתונות כי המעצר נעשה משום שרמונ־דה נכחה בהפגנת־תלמידים, וצילמה שם „התנהגות חריגה של אנשי כוחות־הביט־חון". לרמונדה לא הותר להיפגש עם איש, גם לא עם בעלה או פרקליטה.

עיתונאית טוויל (בעת סיקור הפגנה ברמאללה)
אסור לצלם חריגים

כמה שעות לפני מעצרה טילפנה רמונדה לעיתונאים ישראליים, הודיעה להם כי כו־חות־הביטחון הטילו רימוני־עשן לתוך כיתות סגורות בבית־ספר ליד בית־לחם, וכי תלמידים אחדים נפצעו בעת שקפצו מחלונות כיתותיהם בקומה השנייה. למרות ההכחשות, הסתבר לאחר־מכן כי הידיעה היתה נכונה.

אחרי ימי־המעצר הראשונים פשטה ה־שמועה כי שילטונות־הביטחון התכוונו ל־שחררה, אלא שאחת מזרועות־הביטחון הת־נגדה לכך. אנשי גוף זה רוצים להאשים את רמונדה בהשתייכות לאירגון־פידאיון. רמונדה, שערכה מסעות נרחבים בעולם ו־הופיעה בוויכוחים פומביים בכלי־התיקשורת העולמיים ובקמפוסים לצד נציגים של אש"ף, הכחישה בתוקף השתייכות אירגו־נית מעין זו.

„זונה" ו„חיה". השבוע, ערב צאתו לקפריסין (ראה להלן) נפגש עורך־הדין שלה, אמנון זיכרוני, עם העצירה. בעיק־בות פגישה זו מיהר לשגר מיכתב לשר־הביטחון, עזר וייצמן, שהתיר את הפגישה. וזו לשון המיכתב:

כידוע לך, עצורה הגב' טוויל על פי הצו בדבר הוראות ביטחון, ואנוכי מטפל ב־ענייניה המישפטיים.

בעת מעצרה נחקרת מרשתי בנושאים שונים, ואין בכוונתי להתערב בחקירתה כל עוד — על פני הדברים — הכל נעשה כדין.

היום ביקרתי אצל הגב' טוויל על־פי אישור מיוחד, ואני מוצא לנכון להביא לידיעתך בדחיפות את העובדות הבאות, הנוגעות לחקירתה.

אל הצוות אשר חקר את מרשתי, הצטרף חוקר חדש המכונה „אבו־ג'מיל", שהעניק לחקירה כיוון חדש.

במהלך חקירתו מפעיל אותו אבו־ג'מיל אמצעים שונים כלפי מרשתי: הוא מאיים עליה בעינויים פיסיים, מכנה אותה „זונה" וכינויים דומים, מבטיח לה כי ישכן אותה יחד עם זונות, מכנה אותה „חיה", וכו'.

יחס כזה הוא מחפיר, ואין להרשות או־תו.

חוקרי מרשתי מתכוונים להניעה להודות כי נפגשה עם איש פת"ח אבו־ג'יהד, ולטע־נת מרשתי זוהי עלילה שטפל עליה עמית למיקצוע, עיתונאי משכם. אין חוקרי מרש־תי בודקים טענה זו שלה, ועל כן אבקשך להניעם לעשות כך.

אשר לתנאי־מעצרה של מרשתי: היא מוחזקת במעצר בתא בודד, ונמנעת ממנה האפשרות להכניס ספרים אל תאה. משתמעת מכאן כוונה לשבור את רוחה של מרשתי, כוונה שאינה חוקית.

אבקשך, איפוא, ליתן דעתך בדחיפות לדברים אלה. אבקשך ליתת הוראות לחקור את מרשתי באופן הוגן, ולא להפוך אותה מטרה לכינויי־גנאי ולעלבונות, ולא להש־תמש לרעה בעובדת היותה אשה.

כן אבקשך להורות להיטיב את תנאי מעצרה של הגב' טוויל. היא עצורה 13 ימים, ועתה הוארך מעצרה בעוד שיבעה ימים. על־פי הדין אין המעצר אמצעי „לשכנע" את מרשתי להודות בדברים שלא חטאה בהם, ועל כן אבקשך להורות ל־התיר למרשתי להכניס לתאה ספרים ו־אמצעי־כתיבה, ולנהוג בה באורח מכובד.

מעצר מינהלי. השבוע קיבל הפרק־ליט הודעה: הוחלט שלא להביא את טוויל

החשוד ברצח — איש גוש־אמונים

זוך עשר שעות מצאו שני אנשים את מותם, בשבוע שעבר, בצומת מוזיאון רוקפלר שבירושלים המזרחית.

בשעות הלילה של היום השלישי ניצב חייל המילואים אברהם ...יטש (31) בתחנה לאיסוף טרמפיסטים שבצומת. דויטש, בעל ...יכנות למכירת סיגריות, שהה באותו ערב בביתו, שבשכונת ...רית־מנחם בירושלים, עם אשתו ושני ילדיו הקטנים, אחרי הגיע לחופשה קצרה מיחידת המילואים שלו, המוצבת בבקעת־...ירדן. בשעה שבע בערב עזב את ביתו בדרכו חזרה ליחידה.

כעבור שעה לערך, בעת שניצב בודד בטרמפיאדה שמול ...חנת־הדלק הסמוכה, הגיחו מתוך החשיכה ברחוב השומם שלוש ...זויות. אחת מהן ירתה בראשו של דויטש, שנפל מתבוסס בדמו. ...א הועבר לבית־החולים הדסה בירושלים, שם נקבע מותו.

בבוקר שלמחרת חלפה קבוצת פועלים ערבים ליד המקום ...בו נרצח דויטש. השעה היתה קרוב לשש וחצי בבוקר, כשלפתע ...יח מולם איש הג"א לבוש מדים ובידו תת־מיקלע עוזי. הוא ...תח לעברם באש מטווח בינוני. היריות פגעו בחליל טחאן בן ...20, תושב הכפר הערבי ראס אל־עמוד. הוא מת במקום, כשגופו ...וקב כדורים.

רוצחיו של אברהם דויטש לא נתפסו. רוצחו של חליל טחאן ...פס זמן קצר אחרי הירי. מייד אחרי שירה את הצרור לעבר ...וצת הפועלים הערבים הוא נמלט לעבר אחד הרחובות הסמוכים. ...זד מחבריו של ההרוג, בלוויית קצין־סיור של המישטרה, פתחו ...ירדף אחריו. הם הצליחו לעוצרו במרחק של כמה מאות ...זרים ממקום הרצח.

איש הג"א נראה מבוהל ונפחד כשנעצר. הוא סירב להוציא ...יו מילה ולהסביר את סיבות הירי שלו. גם כשהובא לבית־...שפט שמר על שתיקתו. שמו נאסר לפירסום ואיפול הוטל על ...לך חקירתו.

הרושם שיכול היה להיווצר תחילה הוא, שרק המיקרה העיוור ...א שגרם למותם של אברהם דויטש וחליל טחאן באותו המקום ...מו, ובנסיבות דומות. אולם חקירתו של האיש שירה לעבר ...וצת הפועלים העלתה חשד מבוסס למדי, כי צירוף שני מעשי־...צח לא היה מיקרי כלל וכלל.

■ ■ ■

...שמועות על ההתנקשות בחייו של חייל המילואים דויטש, ...פשטו עוד באותו הלילה בכל רחבי ירושלים. בין השאר הגיעו גם לרחבת הכותל המערבי. במקום שהתה קבוצת ...לי הג"א, המופקדת על שמירת הביטחון ברחבת־הכותל. במשך הלילה העסיק אותם סיפור ההתנקשות שהגיע לאוזניהם. ...ד מהם היה נסער במיוחד. היה זה איש הג"א דתי, תושב ...ונת בית־וגן הירושלמית, בן 42.

„אסור לעבור בשתיקה על מה שעשו החבלנים," אמר לחבריו, ...יך לנקום את הדם היהודי השפוך."

האיש לא המתין הרבה. חקירת המישטרה והמישטרה־הצבאית־...קרת, שיחזרה את מה שאירע אחר־כך.

מישמרת הלילה ברחבת הכותל המערבי מסתיימת בכל בוקר ...צה שבע. אז מגיעה ניידת מישטרתית המביאה את המישמרת המחליפה, נוטלת את אנשי מישמרת הלילה עד לשכונת מחנה־יהודה, שם הם משוחררים לבתיהם.

אולם באותו הבוקר לא המתין איש הג"א הדתי עד לבוא הניידת. בשעה שש בבוקר הוא עזב את מישמרתו. הוא לא הלך לכיוון ביתו וגם לא לכיוון תחנת־האוטובוסים השניה. במקום ללכת לעבר שער יפו, הלך לכיוון שער האריות. משם עשה דרכו לכיוון צומת רוקפלר, הנמצאת כמה מאות מטרים צפונית לשער.

בשעה שש וחצי לערך הוא נתקל בקבוצת הפועלים הערבים ופתח באש לעברם. על פי הגירסה הראשונית של האיש, כש־הסכים סוף־סוף לפתוח את פיו, הוא ירה מתוך בהלה. לטענתו, קיבלו הוא וחבריו עוד באותו הלילה, בעיקבות רצח דויטש, הוראות לגלות עירנות מירבית מול ניסיונות התנקשות ופיגוע נוספים של חבלנים. לדבריו הוא היה בדרכו לביתו שעה שהוקף על־ידי קבוצת ערבים. אחד מהם, לטענתו, נגע בו במרפקו, ואז חשש כי עומדים להתנקש בחייו. הוא פתח, לדבריו, בירי מתוך התגוננות עצמית.

■ ■ ■

אולם תוך כדי מהלך החקירה נחשפו פרטים נוספים על האיש. החשד הראשון שהתעורר בקרב חוקריו היה כי האיש משתייך לאנשי הליגה־להגנה־יהודית של הרב מאיר כהנא. עדויות שונות סיפרו כי בשעתו הוא היה מפעילי הליגה בירושלים ואף השתתף בכמה מהפגנותיה. אולם אנשי הליגה הכחישו דברים אלה, טענו כי האיש לא השתייך אל אירגונם מעולם בצורה רשמית.

חשד שני היה כי האיש נמנה עם אנשי גוש־אמונים וכי הירי שלו לעבר הפועלים הערבים לא היה אלא מעשה נקמה, ממניעים לאומניים, על רצח החייל אברהם דויטש לילה קודם לכן.

מסתבר, כי היורה אומנם מוכר בקרב אנשי גוש־אמונים, והיה אחד מפעילי הגוש. ולא רק זאת, אלא שבתקופה מסויימת הוא נמנה אף עם גרעין גוש־אמונים שהתנחל ב„עיר־התמרים" ביריחו.

כאשר נודעה זהותו של היורה לאנשי גוש־אמונים הם ניסו להכחיש כל קשר עימו. ברור כי השתייכותו של היורה לגוש־אמונים עלולה להטיל כתם כבד על הגוש כולו ועל האנשים המצטרפים אליו. על מנת לטשטש את הקשר, טענו אנשי גוש־אמונים כי החשוד ברצח, איש הג"א, לא היה מעולם חבר ההת־נחלות ביריחו, גם אם ביקר או שהה בה, כיוון שלא שילם את מיסי־החבר שחברי ההתנחלות משלמים לגוש.

ניסיונות הטישטוש לגבי השתייכותו הפוליטית של החשוד־ברצח לא הסתיימו בגוש־אמונים. על פי ידיעות מאנשי הפרק־ליטות הצבאית קיימת ככל הנראה מגמה להאשים את האיש בהריגה ולא ברצח בכוונה תחילה. כדי להצדיק זאת, לא תועלה ככל הנראה בבית־המשפט גם פרשת השתייכותו לגוש־אמונים.

כבר בשלב החקירה החלו נפוצות שמועות כי החשוד ברצח מעורער בנפשו ובלתי־אחראי למעשיו. אם אומנם תועלה טענה כזו, יהיה בכך משום הטלת כתם גם על המישטרה וצה"ל, שהפקידו בידי אדם שמצבו נשק, והטילו עליו תפקידי שמירה.

לפני בית־מישפט צבאי או אזרחי. תחת זאת נגזר עליה מעצר מינהלי של חודש ימים.

הכנסת

שלושה סימני־דרך עצובים

בצעדים משועממים צועדת הכנסת התשיעית אל ימי־הביניים

„אני לא יודעת מה לעשות. אני מייואשת!" קראה חברת־הכנסת שולמית אלוני, שאינה ידועה כמי שנוטה לדיכאון נפשי.

דבריה של הח״כית, המהווה סיעת־יחיד, היו סיכום מתאים לשנתה הראשונה של הכנסת התשיעית, שיצאה השבוע לפגרה. לאיש מחבריה אין ספק בכך שזוהי הכנסת הגרועה ביותר שהיתה אי־פעם. העדרות חברי־הכנסת הגיעה לשפל שלא היה כדוגמתו. שולחן־הממשלה ריק בה באופן קבוע, תרף כל ההבטחות שהבטיח הליכוד ערב הבחירות.

מבחינת הרמה, דומות רוב הסיעות למידבר־שממה. אפשר לספור באצבעות יד אחת את הח״כים שהם גם פעילים, גם רציניים וגם בעלי־רמה. סיעת־המערך הידלדלה כליל, אחרי שאחד מאחרוני הפרלמנטרים הרציניים, חיים צדוק, התפטר מן הכנסת בבחילה. הליכוד הכניס לכנסת עדר של אפסים. סיעת ד״ש מספקת לכנסת מדי־פעם, בעל כורחה, מידה של הומור, אך כסיעה היא מהווה רוח־רפאים.

הח״כים נשארו במיזנון. השבוע האחרון של מושב־החורף עמד בסימן כמה אירועים, שסימלו את הכנסת התשיעית:

● „חוק המשתמטות", המשחרר בגלוי כל בת משירות־חובה בצה״ל אם היא מוסרת הצהרה כוזבת על היותה דתית, נתקבל. חוק זה היה אחד מתנאי אגודת ישראל להצטרפותה לקואליציה של מנחם בגין. הגשתו על־ידי ממשלה שערכה זה עתה את מילחמת־הליטאני, והמובילה את המדינה למצב שבו גוברים הסיכויים למילחמה חדשה, היא שערורייה הזועקת לשמיים.

החוק נתקבל למרות שהיה רוב נגדו. חברי־הכנסת של המערך וד״ש, ביניהם כמה שרים־לשעבר, פשוט לא טרחו לעבור מן המיזנון אל אולם־המליאה להצבעה.

● הכנסת דחתה את התיקון לחוק הפלילי, שנועד להתיר יחסים הומו־סכסואליים בהסכמה בין מבוגרים. הצעת־חוק זו הוגשה בכנסת השביעית על־ידי אורי אבנרי, ואז כימעט נתקבלה, אחרי שכל חברי־הכנסת בעלי־הרמה הצביעו בעדה. היה צפוי שתתקבל בכנסת השמינית או התשיעית.

כאשר הגיע מועד ההצבעה, אחרי ויכוח אינפנטילי ששיקף את רמת הכנסת, היה רוב למחייבי התיקון. יו״ר הישיבה פשוט דחה את ההצבעה, בתירוץ פורמלי. הדתיים ערכו מסע נמרץ, וכאשר הגיע המועד החדש להצביע היה רוב נגד התיקון. החוק הישן, שבוטל בכל ארצות־התרבות, נשאר על כנו.

● הצעה־לסדר־היום של אגודת־ישראל נגד השתלות־לב הועבר לדיון בוועדה — נוהל פרלמנטרי שנועד להביע את יחסה החיובי של הכנסת להצעה.

אמנם נטרש ויכוח רפואי על כדאיותן של השתלות־לב, אך ההצעה של ח״כ שלמה לורנץ אינה רלוונטית לוויכוח זה. לורנץ הוא אוייב מושבע וותיק לכל צורות הקידמה הרפואית, מטעמים של השקפה דתית חשוכה.

שלושה אירועים פרלמנטריים אלה שיקפו היטב את רוח הכנסת, הצועדת בצעדים משועממים לעבר ימי־הביניים.

יחסי חוץ

מסע ושכרו בצידו

עורך־הדין הישראלי יצא לקפריסין לאסוף חומר — וניהל שם מערכת הסברה למען המדינה

לפני עורך־הדין אמנון זיכרוני עמדה בעייה המציקה לאזרחים ישראליים רבים היוצאים לחוץ־לארץ: כיצד גם להיות שלמים עם עצמם וגם להגן על שמה הטוב, או הלא־כל־כך־טוב, של מדינת ישראל.

זיכרוני יצא בתחילת השבוע שעבר לקפריסין, יחד עם עורך־דין נוסף ממישרדו, אביגדור פלדמן, כדי לאסוף שם חומר ה־

(המשך בעמוד 32)

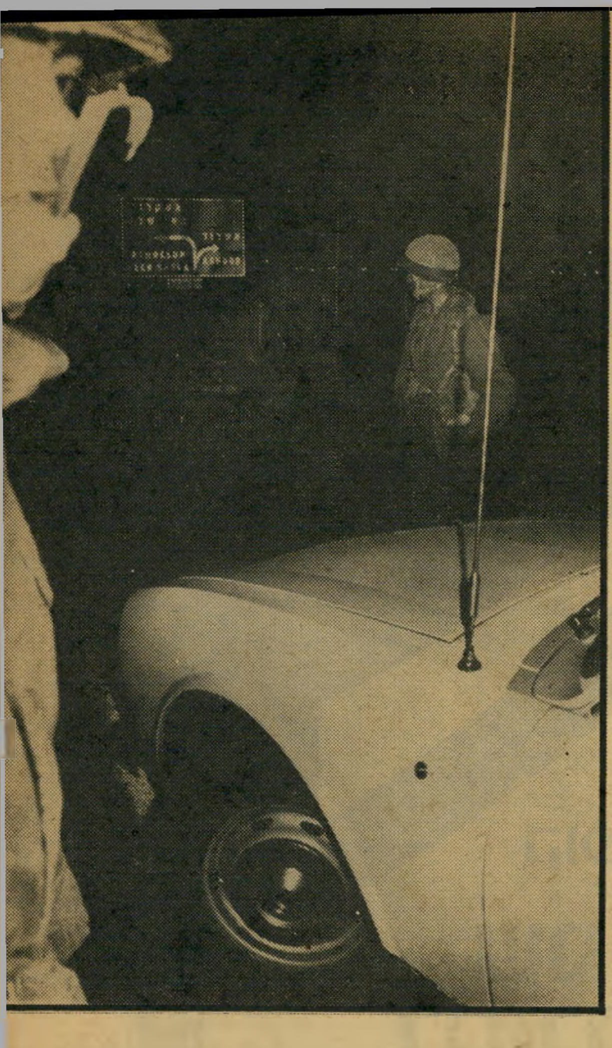

הלילה שבו היכו השמועות

ההכנות למסיבה הגדולה באילת, היו ביום השישי האחרון בעיצומן בכפר של רפי נלסון. מטוסים פרטיים נחתו משך כל שעות היום בנמל־התעופה הקטן של העיר והביאו אורחים שמיהרו להתיר את עניבותיהם ולהסיר את מיקטרוניהם.

רק בשעות הערב הגיעה הבשורה המרה: פראנק סינטרה, האיש שהזמין את המסיבה, החליט שלא לבוא.

נלסון,

שידע כי ביום המתיחות הבינלאומי תהיה שביתה בעיתונים, המציא כמה ימים קודם לכן סיפור, כאילו הוא ואורחיו ראו צוללת בחוף כפר הנופש שלו. אילת כולה קיבלה את הסיפור כאמת מוחלטת ומעריב אף הקדיש לו מקום נכבד בעמוד הראשון.

ביום השישי האחרון הופיעה בעיתונות ידיעה על שתי סירות שגרמו לבהלת־שווא בחוף ראשון־לציון. ידיעה זו הציתה, כפי הנראה, את דימיונו החולני של מישהו שהיתה לו גישה אל מכונית שבה נמצא מכשיר־קשר.

עובד „אגרקסקו", חיים מורדוך, נסע בשעה 8.30 בערב בסביבות נס־ציונה וקלט במכשיר המוטורולה שבמכוניתו את הקריאה: „הצילו, הצילו! מחבלים יורים עלינו! זאת שעל־ידי נהרגה! יש עוד פצועים! הנה הם באים!" מייד לאחר־מכן נשמע קול אחר, שנידמה למורדוך כבעל מיבטא מיזרחי: „עזה, עזה!" מורדוך המבוהל מיהר לעבר בסיס המישמר האזרחי, ברחוב הראשי של נס־ציונה, והזעיק אליו את מפקד הבסיס.

„הם הרגו לי אותה!"

מורדוך עם מפקד המישמר האזרחי של העיירה לא קלטו קריאות אזעקה נוספות. לכן מיהרו במכוניתו של מורדוך לעבר גיבעה סמוכה כדי לנסות ולקלוט טוב יותר. ואומנם אז נשמעה קריאה נוספת: „הם הרגו לי אותה. אני משדר מעזה."

זה הספיק כדי להקפיץ את המדינה כולה על הרגליים. ההודעה הראשונה נמסרה על־ידי המישמר האזרחי בנס־ציונה למישטרת אשקלון. הקצין התורן באשקלון דיווח למטה הארצי בירושלים. מפכ״ל המישטרה רב־ניצב חיים תבורי היה באותה עת בביתו, ברמת־אשכול. הוא דיווח לאלוף פיקוד המרכז, האלוף משה לוי, שהזעיק הליקופטר בו המריאו השניים לעבר נס־ציונה. אך קודם לכן הזעיק המפכ״ל את הימ״מ, היחידה המיוחדת של מישמר הגבול למילחמה בטרור, ואת הפיקוד הבכיר של המחוז הדרומי של המישטרה, והעמיד בכוננות את המישטרה כולה.

המחסום המישטרתי הראשון הוקם דווקא ליד מלון פאן אמריקן השרוף בבת־ים, המשמש עתה כאולם חתונות. קציני המישמר האזרחי וכמה קציני צבא שנתקעו במחסום מיהרו אל אולם החתונות וביקשו מקרואי החתונה שנערכה במקום להתפזר בשקט.

בחפ״ק (חדר פיקוד קידמי) שהוקם ב נס־ציונה, ישבו מפכ״ל המישטרה ומפקדי הצבא עם קציניהם. אולם את החפ״ק כבשו לאמיתו של דבר העיתונאים. ככל שעבר הזמן והחלה מתבררת האמת כי האזעקה היתה אזעקת שווא, היתה ההרגשה שפשטה אופיינית לתרגיל או לתימרון. אז יכולה היתה מערכת יחסי הציבור של המישטרה לחגוג. דובר המישטרה, ניצב־מישנה שמואל צחי, סייר בבניין עם עיתונאים, ערך להם תדריכים כימעט כל שעה וליווה ציוותי טלוויזיה בכבישים החסומים.

אווירה שונה לגמרי שררה אשדוד.

הוקם החפ״ק של מישמר הגבול ושל הימ״מ. יחידת הימ״מ שהיתה באותה עת בכוננות, הוטסה במסוקים לאשדוד ואילו שוטרי היחידה האחרים, שלא היו בכוננות, הגיעו בדרכי יבשה אל נמל אשדוד, כל אחד מביתו.

מאות מכוניות נתקעו באותה שעה על הגשר העובר מעל כביש החוף, בכניסה לראשון־לציון. מפקדי המישטרה והמישמר האזרחי של עיר זו לקחו את תפקידם ברצינות. ארבעה מחסומי דרכים, שבין כל אחד מהם הפרידו רק עשרות מטרים, אויישו על־ידי צעירים חמושים קרבינות ומבוגרים שהביאו עימהם את האקדח הפרטי מהבית. כל מכונית נבדקה משך שעה ארוכה, ותא המיטען נפתח כדי לחפש בני־ערובה לכודים או גוויות. רק לאחר החיפוש הורשתה המכונית להמשיך ולהזדחל עד למחסום הבא.

ההוראה שניתנה היתה ברורה: לא להתיר לאיש לעבור ללא אישור מגבוה. אלוף־מישנה המתגורר באשדוד ניסה להפעיל את סמכות דרגותיו, אך איש המישמר האזרחי הודיע לו חד וחלק: „אם תנסה לעבור לכיוון אשדוד, אני יורה בגלגלים."

באשקלון הורה מפקד המישמר האזרחי להוריד את כל האזרחים למיקלטים. שוב היה מי שניזכר בעוצר המפורסם מלפני חודש, אחרי הפיגוע לייד הקאונטרי קלאב. כששמע תבורי כי באשקלון יושבים האזרחים במיקלטים עלתה חמתו עד להשחית והוא הורה לבטל את רוע הגזירה. אולם גם אז ביכרו רבים להמשיך לבלות את הלילה במיקלט, ליתר ביטחון.

אל עזה הגיעו מכוניות צבאיות ואזרחיות, בהם אנשי צבא, מישטרה ושב״כ. לכוחות הביטחון היה ברור כי אם המחבלים הגיעו עם בני הערובה שבידם לעיר זו, הם לא ממתינים ברחובות כדי שיבואו לאסוף אותם. נערכו סריקות בבתי העיר ובמחנות הפליטים שלידה.

אנשי היחידה המרכזית של מישטרת מחוז תל־אביב הוזעקו אף הם. עליהם היה לאתר את כל בעלי מכוניות אגרקסקו, שבהן מותקן מכשיר מוטורולה. לאחר כמה שעות הם דיווחו לחפ״ק בנס־ציונה כי כל בעלי המכוניות הללו בריאים ושלמים. רק אז התברר כי על אותו תדר אלחוטי מרושתות גם מכוניות של תנובה, מועצת הלול ומועצת הירקות. מידע זה הרחיב את רשימת החיפושים, אולם בשעת בוקר כבר יכלו שוטרי היחידה המרכזית לדווח כי אף מכונית לא חסרה.

אולם מפקדי המישטרה והצבא לא המתינו עד לשעות הבוקר. כבר בשעה 2 אחרי חצות החלה להתפשט ההכרה, כי יתכן שהקריאה היתה קריאת שווא. כבמטה־קסם התרוקן החפ״ק שבנס־ציונה ועל העיתונאים נאסר להיכנס אליו. איש הג״א מבוגר שהוצב בשער הודיע לכל מי שהגיע: „המסיבה נגמרה!"

„סכנה של זאב זאב!"

חישוב מהיר שערכו בבוקר במטה הארצי של המישטרה ובמיפקדת אלוף פיקוד המרכז הראה כי המיבצע כולו עלו עשרות מיליוני לירות. „מבחינתנו זה היה טוב," אמר קצין בכיו כשעיניו טרוטות מחוסר־שינה. „תירגלנו, ונוכחנו לדעת שאנחנ יותר טובים מאשר לפני חודש, בקאונטרי קלאב. מצד שני קיימו הסכנה של 'זאב זאב!' שאזרחים יהססו להודיע למישטרה ע רמזים שלפיגועים, או שאנשי צבא ומישטרה יאבדו זמן יקר כד לוודא בפעם הבאה אם הקריאה היא ממשית או ברווז."

אולם עיקר הלקחים חייב להתייחס לשמועות ולאווירה הנוצרו בגללן. שידורי גלי צה״ל ביום השני השבוע היו, אולי, סמי לכך. במשך יותר משעה הכינה התחנה הצבאית את יומן הלילה שמי שהאזין לו לא יכול שלא להיתפס לאווירת הקרב ולהיבהל למרות שידע כבר כי היתה זו אזעקת־שווא. רק אחרי שגלי צה״ תרמו את חלקם לפאניקה, הואילו לשדר ראיון עם הפסיכולוג הפרופסור הנס קרייטלר, שהסביר את הרקע הנפשי שעליו צומ חות, מתפשטות ונקלטות שמועות מסוג זה.

הנחה
1,000.- ל״י
או מחיר מובטח
לנרשמים
עד 31.5

קופל מציע

שני טיולים למזרח הרחוק

יפן, פיליפינים, הונג־קונג, סינגפור, תאילנד, נפאל, הודו.

28 יום - 29,950.- ל״י

מועדי יציאה:

2.5, 30.5, 13.6, 4.7, 18.7, 28.7, 18.8, 12.9, 26.9, 10.10, 24.10, 7.11, 21.11, 19.12, 2.1.79, 16.1, 30.1, 13.2, 27.2.

על הטיולים היוצאים החל מחודש יוני, תחול תוספת תשלום בהתאם למחירי „העונה הבוערת" — פרטים בפרוספקט.

23 יום - 27,750.- ל״י

מועדי יציאה:

15.5, 29.5, 12.6, 26.6, 10.7, 24.7, 7.8, 21.8, 4.9, 2.10, 6.10, 30.10, 13.11, 27.11, 11.12, 25.12, 8.1.79, 22.1.

אין כל תוספת ל„עונה הבוערת".
טיול זה אינו כולל את נפאל.

המחירים כוללים: ארוחת-בוקר אמריקנית מלאה, בתי-מלון 4 כוכבים, סיורים מקומיים, מלווה ישראלי צמוד.

קיימת אפשרות להוסיף ארוחה לכל אורך הטיול וכן סיורים נוספים, שבחלקם כוללים בילוי לילות אקזוטיים בהווי מקומי.

* מבוסס על שערי המטבעות המקומיים בתאריך 1.2.78.

2 הצעות לנרשמים עד 31 למאי

לטיולים היוצאים עד סוף אוגוסט — לבחירתך!

א. 1,000.— ל״י הנחה או

ב. מחיר מובטח לפי שער המטבע ביום ההרשמה, למשלמים שליש מראש.

למבטל השתתפותו בטיול — יוחזר הכסף במלואו.

קופל נסיעות
תל־אביב, רחוב פרישמן 14, טלפון 246121

1978

דוגל

פרטים והרשמה בסניפי קופל: תל־אביב: טל. 246121. ירושלים: טל. 233533. חיפה: טל. 88011. קרית־ביאליק: טל. 740451. נתניה: טל. 27410. רמת־גן: טל. 731105. אשקלון: טל. 23651. באר־שבע: 78860.

(המשך מעמוד 27)

פרו וילונות הדורים. נברשות־חשמל מיוחדות, שהוזמנו על־ידי אשת היושב־ראש, נתלו על כל מנורה.

10% מן המחיר

ההוצאה הרשמית על השיפוץ היתה, בשנת 1974, שמונים אלף לירות. ההוצאה הרשמית על הריהוט הנוסף, שהוזמן אז, היתה גם היא 80 אלף לירות. מחיר זה אינו כולל את העבודה שנעשתה ללא תשלום על־ידי עובדי הכנסת, במיסגרת המשכורת שהם מקבלים מהכנסת.

אולם כבר אז העריכו אנשי־מיקצוע את הסכום שהיה צריך לשלם אזרח רגיל עבור השיפוצים והריהוט שנקנה בכ־450 אלף לירות, וזאת במחירים של לפני ארבע שנים. באותה שנה קיבל שכנו של ישעיהו, רמי אלחנן, תמורת דירתו 400 אלף לירות.

קיים הבדל רב בין הדירה של רמי אלחנן לבין זו של היושב־ראש. דירתו של אלחנן היא בת שניים וחצי חדרים ואילו זו של ישעיהו היא בת ארבעה חדרים. אלחנן לא ערך שום שיפוץ בדירתו, לא הזיז קירות, לא סייד ולא הדביק טפטים יקרים. הוא גם לא החליף את מערכות־החשמל וצנרת־המים שבדירתו.

כיום שווה דירתו של אלחנן, על פי מעריך מומחה, כמיליון לירות. דירתו של היושב־ראש, כולל התכולה שלה, שווה כיום כימעט שני מיליון לירות. ישעיהו רצה לשלם עבורה 10 אחוזים בילבד.

כשהופיע ישעיהו לפני חודשים אחדים בתוכנית הטלוויזיה עלי כותרת, הוא סיפר לירון לונדון ולאומה כולה כי הוא מתגורר בדירה צנועה בת שני חדרים. לכתב העולם הזה אמר ישעיהו כי דירתו היא בת שניים וחצי חדרים, ו„צנועה ביותר". דירת היושב־ראש ברחוב הגדוד העברי היא בת ארבעה חדרים והדורה ביותר, מילבד העובדה שהיא נמצאת באחד מאיזורי־היוקרה של ירושלים.

השמאי היה קרוב

המדינה החליטה לתת לישראל ישעיהו מתנה בדמות הדירה. אולם למרות זאת, נראה המחיר שנקב ישעיהו, כמחיר שהוא מוכן לשלם, מגוחך אפילו בעיני הד״ר מאייר והשמאים שלו.

הם החליטו לדרוש יותר, וביקשו מישעיהו 250 אלף לירות. ישעיהו עמד על המקח, ולבסוף הגיעו שני הצדדים לפשרה: 230 אלף לירות, כולל התכולה.

בין אלה שהסכימו עם המחיר היה אחד השמאים של הדירה מטעם מישרד־האוצר, יוסי קאפח. הוא מונה בעיקר כדי להעריך את שווי הריהוט שבדירה. רק מאוחר יותר התברר, כי קאפח הוא קרוב־מישפחה של ישעיהו, והם שניהם נמנים על מישפחת־רבנים ידועה בעדת עולי־תימן בארץ.

ישעיהו עצמו מכחיש את פרטי העיסקה כולה. לדבריו הוא קנה את הדירה בסכום של 420 אלף לירות, כולל מס־ערך־מוסף, כלומר כ־380 אלף לירות בילבד. אולם ישעיהו עצמו מודה כי הוא שילם לאמיתו של דבר רק כ־200 אלף לירות עבור הדירה. לגבי יתרת הסכום שהוא צריך לשלם, על פי המחיר שלטענתו עלתה לו הדירה, אמר יושב־ראש הכנסת לשעבר: „אני עוד אגייס אותו." הדירה נמצאת בבעלות ישעיהו כבר למעלה משישה חודשים, והוא עדיין לא שילם את הסכום, שלטענתו הוא חייב לשלם, והוא אף אינו מוכן לנקוב בתאריך לתשלום.

גם המחיר שנקב על־ידי ישעיהו, בסך 380 אלף לירות — המוכחש על־ידי הגורמים שמכרו אותה במישרד־האוצר — מגוחך ממש. והוא מגיע בערך ל־20 אחוז ממחירה של הדירה. ישעיהו אף טען בפני העולם הזה, בנימה של טרוניה, כי רצו פיתאום לחייב אותו בסכום נוסף עבור השטיחים היקרים שהיו בדירה, וכי הוא ויתר עליהם.

השטיחים נמצאו ביום החמישי שעבר בדירה של ישעיהו בירושלים.

כשהתעוררו שאלות במישרד־האוצר

(המשך בעמוד 36)

הצוותים שהביאו למוטי הוד את תהילתו במילחמת ששת הימים הפכו עכשיו אויביו המרים ביותר

נציג־הטייסים עודד אברבנאל

נציג הדיילים עמי שוורץ

להקטין כוח־אדם — להכפיל משכורות

נציג־התחזוקה איתן רוזמן

גנרל הוד נגד אל על

מנכ"ל הוד (ואשתו פנינה)

הוד יש, הדר אין

כימעט אחת לחודש קורה שמטל־פנים מחברת אל־על לבית אחד מעובדי צוות־האוויר, ומבקשים אותו. איש־הצוות נמצא אותה שעה בטיסה לניו־יורק, ואשתו עונה לטלפון. המדברים הם ממרכז הציוות של אל־על, המבקשים להודיע כי בעלה צריך לצאת למחרת היום עם טיסה מסויימת לפאריס. האשה הנבוכה מנסה לומר כי בעלה אמר לה שהוא טס יום קודם־לכן לניו־יורק, ומרכז הציוות משיב כי אצלם רשום שהוא בארץ, וכי עליו לצאת רק למחרת. בדיקה קצרה מגלה כי שוב, כמעט כרגיל, אין מרכז הציוות יודע מה קורה בין הצוותים. אולם קשה להסביר זאת לאשתו של איש צוות־האוויר, הבטוחה כי בעלה „עבד עליה".

אין זה סיפור דימיוני. הדבר קורה מדי שבוע בשבוע. טייסי אל־על יודעים לספר כי כימעט בכל טיסה מתקיימת שיחת רדיו־טלפון בין הטייס למרכז־הציוות, בלשון זו:

„טיסה 208? תן לי את מהנדס־הטיסה פלוני."

הקפטן: „אין לנו מהנדס־טיסה פלוני. יש לנו מהנדס־טיסה אלמוני."

מרכז הציוות: „רגע, זה 208?"

הקפטן: „כן, זה 208."

מרכז הציוות: „אז תן לי את טייס־המישנה פלוני."

הקפטן: „אין כאן טייס־מישנה פלוני."

מרכז הציוות: „זה 208? אתה קפטן אלמוני?"

הקפטן: „זה 208, אבל אני קפטן פלמוני."

מרכז הציוות: „אז אולי אתה יודע באיזו טיסה נמצא מהנדס־הטיסה פלוני?"

עובדה היא, כי בחברת „אל־על" אין עד היום מה שקיים בכל חברת־תעופה קטנה, ובכל טייסת בחיל־האוויר: מרכז־שליטה שיאפשר לחברה, במרכזה שבלוד, לדעת היכן נמצא בכל רגע כל איש־צוות וכל מטוס שלה. הדבר גורם טעויות אין־סוף וביזבוז מדהים של כספים.

לדוגמה: רק לפני שבועיים נשלח צוות מחליף לנמל־התעופה קנדי בניו־יורק, במקום למונטריאול, שם חיכה לו מטוס. היה צורך לשכור שני מטוסי סילון קטנים, כדי להטיס את הצוות מניו־יורק למונטריאול.

דוגמה שנייה: כימעט אחת לחודש שולחים בטעות צוות למטוס־המיטען של קאל לאמסטרדם, במקום לקלן. הצוות כבר מתורגל, וכך גם חברות המוניות של אמסטרדם, היודעות כי הישראלים כנראה מטורפים, שכן בכל פעם עליהם לקחת צוות ישראלי במונית מיוחדת מאמסטרדם לקלן. מחיר הנסיעה: 600 דולרים.

הביזבוז וחוסר־היעילות, הנגרמים ביגלל העדר מרכז־שליטה, לא הטרידו איש. אין איש היודע כמה מיליוני דולרים יכולה אל־על לחסוך על־ידי שליטה בנתונים בילבד. דבר אחד ברור: פאשלות אלה הן כולן של ההנהלה, ואי־אפשר אפילו לנסות להטילן על העובדים. לולא מבול ההודעות, שהוציאה הנהלת אל־על לעיתונות, היה קל להבחין בשיקריות שבטיעוני ההנהלה. כל בדיקה רציונאלית תגלה עד כמה נבובה עמדת הנהלת אל־על בקשר לסיבות לתחלואי החברה.

חמש עובדות קריטיות

עובדה מיספר 1: הכנסות אל־על גבוהות מהכנסות של חברות־תעופה מקבילות. אל־על מוכרת כרטיסים בדולרים, ותפוסתה בין הגבוהות בעולם. הכנסותיה לכל טיסה, מן הגבוהות בעולם. בעוד חברות כט־וו־איי או ב־אי־איי, או אפילו אולימפיק ואייר־פרנס, טסות מעל האטלנטיק (וזו הטיסה שהיא הלחם והמלח של כל חברת־תעופה) כשפחות מ־50% מן המקומות תפוסה, הרי שאל־על טסה בדרך־כלל עם יותר מ־70% תפוסה. למעשה התפוסה גדולה עוד יותר, שכן אל־על מטיסה מטוסים שבהם כ־90 מקומות יותר מאשר במטוסים כאלה בכל חברה אחרת, על חשבון הנוחיות של הנוסעים. אך דבר זה מביא למיספר מקומות גדול יותר ב־25% בכל ג׳אמבו של אל־על, ואחוזי־התפוסה הם ממיספר המקומות האפשריים.

עובדה מיספר 2: השכר באל־על לעובד הוא בין הנמוכים בעולם, מגיע לרבע מן השכר המקביל בכל חברה אמריקאית. לדוגמא: קפטן של ג׳אמבו מקבל נטו 24 אלף דולר לשנה, לעומת 90 אלף דולר שמקבל קפטן של טי־וו־אי. משכורת ממוצעת (בלי אש"ל) של טייס פשוט באל־על היא 1200 דולר לחודש נטו, לעומת 3000 של טייס מקביל בחברה אמריקאית. משכורת של דיילת באל־על (בלי אש"ל) נעה בין 100 ל־210 דולר לחודש. משכורת של דיילת אמריקאית נעה בין 700 ל־1500 דולר לחודש. מכונאי־מפקח, עם 120 שעות נוספות לחודש, מגיע באל־על ל־500 דולר בחודש. אותו מכונאי באמריקה יקבל 2200 דולר לחודש.

שאלה: אם ההכנסה של אל־על גבוהה בהרבה מהכנסות חברות־תעופה אחרות, והשכר לעובד הוא רבע ממה שמשלמות אחרות היכן ההפרש?

ברור כי התשובה לשאלה תצביע על הטעון תיקון באל־על. כדי להגיע לתשובה יש לראות עוד עובדות אחדות:

עובדה מיספר 3: אל־על מעסיקה כ־5500 איש. חברה אמריקאית ידועה בשם בראניף מעסיקה אותו מיספר העובדים. אל־על מטיסה 16 מטוסים. בראניף מטיסה 72 מטוסים.

עובדה מיספר 4: סקר בינלאומי של מיספר צוותי־האוויר לכל מטוס של החברה העלה, כי בחברות כמו ט־וו־איי, בראניף, אייר־פראנס, בי־אי־איי, ועוד כמה מעסיקים שיבעה ציוותי־אוויר לכל מטוס של החברה. אל־על מעסיקה 7.5 צוותים. ההפרש הוא ביגלל שרות־המילואים שאינו קיים בחברות אחרות.

עובדה מיספר 5: סקר של מיספר העובדים שאינם אנשי צוות־אוויר על כל מטוס בחברה העלה כי בחברות הנזכרות מעסיקים כ־180 איש לכל מטוס. אל־על מעסיקה 400 איש למטוס!

שאלה: אם מיספר העובדים הכללי באל־על מנופח ביותר, לעומת חברות־תעופה אחרות, ומיספר אנשי צוות־האוויר אינו מנופח, היכן העובדים המיותרים?

הדוגמה האישית של הרלב

התשובה קלה ובהירה, והיא המפתח הראשון לתחלואי אל־על.

בחברה זו קיים מנגנון עובדי־קרקע, בעיקר באגפי הפקידות, המיסחר וכוח־האדם, שהוא כפול מהדרוש, ואולי פי־שלושה מן הדרוש. השוואה של אל־על לחברות אחרות, כמו בראניף, תעלה מייד

גנרל הוד נגד אל־על

(המשך מעמוד 31)

כי אל־על מעסיקה כיום לפחות 4200 עובדים מיותרים.

הכיצד? בראניף מעסיקה 76.4 עובד לכל מטוס שהיא מפעילה. אל־על מפעילה 16 מטוסים, ומכאן שעליה להעסיק 1222 עובדים בילבד, לעומת 5500 כיום. אם לא להשוות את אל־על לבראניף, שהיא אחת היעילות והריווחיות בעולם, אלא לאחת החברות הלאומיות שהופיעו בסקר של עובדה 5, יתקבל גם־כן כי באל־על מיספר העובדים שאינם אנשי צוות־אוויר, כפול ויותר לעומת החברות האחרות. הווה אומר: באל־על יש לפחות 2500 עובדים מיותרים.

כאשר יש מיספר ניכר כזה של הוצאות־שכר מיותרות, צריכה ההנהלה יעילה למקד את כוחה בהקטנת ההוצאות במקום שהן מיותרות. ומכיוון שמדובר בניתוח מכאיב, עליה לשמש דוגמה ומופת, כיוון שעיני כל העובדים תרוכזנה בה לראות אם גם היא עצמה דורשת ומקיימת מה שהיא תובעת מאחרים.

מנהלה הכללי החדש של אל־על, מרדכי הוד, יודע היטב כי המנגנון המנופח של החברה הוא אחד הגורמים העיקריים לקשייה. הדבר לא מנע ממנו להביא מבחוץ סמנכ״ל לכוח־אדם בשם מנחם ליאור, אף שאין באל־על מחסור בסמנכ״לים חסרי־תעסוקה, כגון גדעון אלרום (מישנה־למנכ״ל האחראי על חברה־בת בשם תשת).

המישנה־למנכ״ל החדש שהביא עימו הוד, רפי הרלב, הוא פרשה בפני עצמה. הרלב הגיע בחיל־האוויר לדרגת תת־אלוף, בטפסו מדרגה לדרגה.

הוא הוצנח לאל־על וקיבל מהוד את כל האחריות לניהול יחסי־העבודה וכוח־האדם, בעוד שתחילה נקבע כאחראי למיבצעים במקומו של בני דווידאי.

הרלב לא ניהל מימיו משא־ומתן, האיש אינו יודע מה זה חוזה־עבודה, נוהג בעובדים כשחצנות אווירית וסבור כי הוא עדיין בצבא, שבו מורידים פקודות מהמעלה.

למרות המנגנון המנופח הנוכחי של אל־על הביא עימו הרלב מחיל־האוויר את מזכירתו האישית, רותי, הצמודה אליו גם בסיורי־הביקורת שהוא עורך בחברה. הנה תמונה: הרלב נוסע במיתקני החברה במכונית, יחד עם רותי הצמודה, ונעצר ליד מכונאי העמל לתקן מטוס. הרלב קורא לו, ומחלון המכונית פוקד עליו להסתפר. המכונאי נבוך בגלל המזכירה הצמודה, נעלב, והרלב ממשיך בדרכו. כך מנהל הרלב את יחסי־העבודה. עם דוגמות אישיות כאלה, לא יוכל מוטי הוד לדרוש הקטנת מיספר העובדים.

פרשה אחרת, המראה עד־כמה ערים עובדי אל־על לדוגמה האישית: הוד והרלב הוציאו הוראה בכתב, האוסרת על הטייסים לשבת בתאיהם בחולצות „טי״, אלא בחולצות בעלות שרוולים בילבד, כדי שלא לפגוע בדמותו של הטייס העיברי. באותה עת טס הוד לשיחות בדרום־אפריקה עם ראשי חברת־התעופה שם, והשתתף בפגישות אלה כשהוא לבוש מעיל־טייסים. ראשי החברה נעלבו מהופעתו של האיש שהורה על טייסיו להקפיד על לבושם.

או, למשל, באחרונה, כשחזר הוד בטיסה מניו־יורק, השתרע על הריצפה וישן — לעיני הנוסעים הנדהמים של המחלקה הראשונה. אין זה מעשה ההולם מנהל־החברה, הדורש מטייסיו „להקפיד על הופעה״.

מכונאים בלי שיער־שיבה

המנגנון המנופח הוא סיבה אחת לתחלואי אל־על. הסיבה השנייה היא חוסר־הכישרון של המנהלים.

הדוגמה של העדר מרכז־השליטה היא רק אחת ממערכת השגיאות הנעשות על־ידי מפקדי־צבא, שהורגלו לבזבז את כספי תקציב־הביטחון ללא כל ביקורת ושליטה, ועתה ניתן להם לנהל חברה מיסחרית.

המחדל המרכזי של הוד־הרלב הוא הרס הקו לדרום־אפריקה שהיה הריווחי ביותר בחברה.

טסו בו מטוסי 707 שלוש פעמים בשבוע, ולקחו עימם בכל פעם 170 איש. ההכנסות התחלקו עם החברה הדרום־אפריקאית במיסגרת הסכם שפעל כהלכה שנים רבות.

לפני חודשיים ניהל הוד משא־ומתן עם הדרום־אפריקאים על שינוי בהפעלת הקו, ונראה כי העליב אותם קשות. התוצאה: אל־על טסה לדרום־אפריקה אחת לשבוע בג׳אמבו, הנאלץ להמתין שם 30 שעות עד שהצוות ינוח. כיוון שיש רק טיסה אחת לשבוע, לא כדאי להחזיק שם צוות־מחליף, וצריך להשבית מטוס שמחירו 70 מיליון דולר, מדי שבוע, ל־30 שעות.

קודם־לכן נעשו שלוש טיסות לשבוע, והיה כדאי ואפשר להחזיק שם צוותים בתחלופה, ולהפעיל את המטוס ללא־הרף.

קודם־לכן קיבלה החברה הכנסות מ־510 נוסעים לשבוע, עתה מ־440. קודם היה לאל־על קו משלה, עתה טסים גם הדרום־אפריקאים לחוד, ועוד דרך ליסבון, מקום שממנו יקחו במוקדם או במאוחר נוסעים לתל־אביב, ושוב יכו את אל־על בקו ליסבון — תל־אביב. עוד הרעה: עתה ממריאה אל־על מדרום־אפריקה ב־02.00 לפנות־בוקר. וההרעה הגרועה ביותר: חניית־הביניים היחידה של אל־על היא בקניה. קודם טסו במטוס קטן, ובכל תקלה בנאירובי ניתן היה בקלות להטיס מטוס אחר. עתה חונה שם ג׳אמבו, ואסור לנוסעים לרדת ממנו. בכל מיקרה של תקלה שם, אין לדעת מה יקרה.

תקלות מסוג זה אסור שתקרינה, אולם ניתן להבנה אצל הנהלה חדשה, המגלה רצון ללמוד. אלא שהנהלת אל־על אינה מראה כי היא עושה מה שצריך לעשות.

אחד הדברים המיידיים שניתן לעשות כדי לחסוך בכסף, עוד לפני הקמת מרכז התיפעול, הוא סגירת כל סניפי ומישרדי החברה המיותרים. ל„אל־על״ סניפים חסרי־מעש בריו־דה־ז׳אנרו, בבואנוס־איירס, באוסטרליה ובמקומות אכסוטיים נוספים במיזרח־הרחוק. כל סניף עולה מאות־אלפי דולרים לשנה, ועל־ידי סגירת סניפי־הראווה ניתן יהיה למצוא מייד מקורות לתוספות־שכר למעמד המקופח בחברה.

בכל חברה בעולם ניתן למצוא מכונאים ותיקים בעלי שיער שיבה. באל־על כל מכונאי בורח מעבודתו במהירות האפשרית.

בכל חברה, המכונאים וצוותי־האוויר הם הלוז של החברה. באל־על הם הדפוקים ביותר. ייתכן כי אשם בכך המנכ״ל הקודם של החברה, מרדכי בן־ארי, שהיה איש האגף המיסחרי, ושהפך את אל־על לתוספת לאגף המיסחרי, שצמח לממדים אדירים.

אילו רצתה ההנהלה החדשה של אל־על להבריא את החברה, היה עליה לאמץ את המדיניות המוצהרת של הליכוד, השמה דגש על עובדי־הייצור. אולם באל־על נאלצו העובדים כל השנים להשיג תוספות־שכר באמצעות מילחמות וסחיטות. הוועדים נאלצו לקחת לעצמם שליטה על פעולות מיבצעיות של החברה, כמו מינוי עובדים והעברתם, או אישור תוספות של טיסות, והם עשו זאת כיוון שלולא כן לא היו יכולים להציע להנהלה משהו תמורת קבלת תוספות־שכר.

כאשר באה עתה ההנהלה החדשה, ודורשת מן העובדים ויתור על חזקות אלה, עליה להציע להם מצב נורמלי של תוספות־שכר בהתאם לנורמות של פריון והתייקרות. אולם זאת אין היא עושה.

גם הסגירה כושלת

להנהלה החדשה אין האומץ להגיד כי בדעתה להקטין את מיספר העובדים במחצית, ולהכפיל את שכרם של הנשארים, כך שמשכורת אחת תספיק למיחייה, ולא יצטרך כל עובד אל־על לעסוק במישרה נוספת. תחת זאת היא תובעת לעצמה את הזכות לפטר כל עובד או להענישו, לצמצם את החזקות של הוועדים מבלי לתת לעובדים תמורה ריאלית להבטחת מיחייתם. להנהלה אין אומץ לשמש דוגמה אישית, לסגור סניפים מיותרים, לפטר מנהלים כושלים לפני שמפטרים עובדים, לסגור את לישכת יושב־ראש מועצת המנהלים, מרדכי בן־ארי, שבה אין עושים דבר — מזכירה, עוזר אישי, שני נהגים ומכונית וולוו חדשה. הוד יודע לסגור את אל־על, אך אינו יכול להחזיר את מזכירתו של הרלב לצבא, או את מנהל אגף כוח־אדם ליאור לקאל.

סגירת החברה כיום משולה ליריות בסארייבו, שהציתו את מילחמת־העולם הראשונה. ההנהלה התכוונה לסגור את החברה במוקדם או במאוחר, אך אפילו לביצוע מזימה נפסדת זו לא היה לה כישרון. היא עשתה זאת במועד לא נוח, במצב גרוע. ערב החגים גורמת הפסקת פעולות „אל־על״ נזק אדיר למדינה ולתיירות. היא עשתה זאת בתחילת החודש, ימים ספורים אחרי שעובדי „אל־על״ קיבלו משכורות, וכן החזרים גדולים על חשבון השנתיים האחרונות. היא עשתה זאת כשהיא מוצגת כנלחמת בעובדי־הקרקע, המכונאים והתחזוקאים, שהם המקופחים ביותר בחברה.

הסתבכותה בסגירה באה בעיקר בגלל רפי הרלב, שאינו יודע לנהל מאבק מיקצועי. ההנהלה נחרשה בדעתה שלא לחדש את טיסות החברה לפני שתקבל את דרישותיה, המהוות פגיעה חמורה בסמכויות העובדים, כפי שהן כיום, ובמעמד צוותי־האוויר. הפגיעה בצוותים תתרחש בגלל דרישת ההנהלה לאמץ את מסקנות ועדת־קיסר ההסתדרותית, שקראה להפריד במשכורותיהם בין החלק שימשיכו לשלמו במטבע זר, כהוצאות־מחייה בחו״ל, לבין השכר שישולם בלירות, וממנו ישלמו הצוותים מס כחוק.

ההנהלה הציעה כי השכר־נטו אחרי הסדר החדש יישאר כפי שהוא כיום, אולם הצוותים מתנגדים, בידעם כי בעתיד יירד שכרם בפועל — עם ירידת שער הלירה. ההנהלה טוענת כי לא ייתכן בישראל לפעול בניגוד לחוק, ולשלם שכר במטבע זר. הצוותים משיבים כי החוק אינו מתקיים גם לגבי אחרים, וכי יש לראותם כעובדים בחו״ל, לא בישראל.

מהדרישות של הנהלת אל־על לפגוע בסמכויות העובדים והוועדים נודף ריח של מישטר צבאי. אילו היתה להסתדרות הנהגה אמיצה, היתה נוטלת את ההגה לידיה, ומציעה את הבראת אל־על בשיטות המקובלות בדמוקרטיה מערבית, ולא במישטר רודני־צבאי.

„אל־על״ היא חברה מרוויחה, היכולה להרוויח יותר. הדרך שבה הולכת הנהלת „אל־על״ הנוכחית היא ניהול המילחמה הלא־נכונה, נגד האוייב הלא־נכון, בזמן הלא־נכון.

יגאל לביב

הפגנת תיירים מאיראן נגד „אל־על״ בתל־אביב
נזק אדיר למדינה ולתיירות

במדינה

(המשך מעמוד 29)

קשור במישפטו הקרב של העיתונאי הקפריסאי פאנאיוטיס פאסחאליס, העצור בישראל.

פאסחאליס, שהואשם בעבירות של פגיעה בביטחון המדינה, מינה עוד קודם־לכן את זיכרוני כפרקליטו. כשהגיע זיכרוני לקפריסין, התברר לו כי מעצרו של העיתונאי הקפריסאי בישראל זיעזע את האי השכן. מלבד כתבות ענק בעיתונות המקומית, שרובן־ככולן היו אנטי־ישראליות מובהקות, נערכו בקפריסין הפגנות רבות שקראו לשילטונות הישראלים לשחרר את פאסחאליס מן הכלא, כוונו נגד הממשלה הישראלית והסיתו נגד מדינת ישראל.

סיקור נרחב. זיכרוני ופלדמן נאלצו לקרוע עצמם בין איסוף חומר הנוגע למשפטו של פאסחאליס לבין פעולות־הסברה מקיפות בקרב אישי מדינה ועורכי־עיתונים בקפריסין. אחרי פגישה עם שגריר ישראל באי, נחום אשכול, אשר ביקש מזיכרוני להשתדל אצל השילטונות הקפריסאים למען ישראל, נפגשו זיכרוני ופלדמן עם רבים מעורכי העיתונים החשובים, והסבירו להם את מהות שיטת המישפט הישראלית, המבטיחה לפאסחאליס מישפט הוגן. אחרי הפגישות עם עורכי־העיתונים, שסוקרו בהרחבה בעמודים הראשונים של עיתוני קפריסין, פנה זיכרוני לפעולה בקרב אישי השילטון והשגרירים הזרים שבקפריסין. הוא נפגש לשיחה עם חברי־פרלמנט מקומיים ועם שר־החוץ של קפריסין ניקוס רולנדיס — פגישה שבה נכחו גם מנכ״ל מישרד־החוץ הקפריסאי — ועם שגריר מיזרח־גרמניה באי.

אולם שיאו של הביקור בן ארבעת הימים היה הזמנתם של זיכרוני ופלדמן אל נשיא קפריסין, ספיירוס קיפריאנו. אחרי שביקש מהנשיא להתערב אצל שילטונות ישראל למען שיפור תנאי מעצרו של פאסחאליס, בקשה שאותה העלה קודם־לכן גם אצל השגריר הישראלי בקפריסין, הירצה זיכרוני לפני הנשיא על שיטת המישפט הישראלית. הוא הבהיר לנשיא, כי אין טעם בהפגנות ובמאמרי המחאה, משום שבתי־המישפט בישראל עצמאיים ולא יכולה להיות עליהם השפעה פוליטית. הוא חזר על הבטחתו כי פאסחאליס יזכה בישראל במישפט הוגן.

שלילת הטירור. שני פרטים מעניינים התגלו לזיכרוני בעת ביקורו באי השכן. האחד: אש״ף נהנה מהכרה דיפלומטית בקפריסין. מישרד אש״ף שוכן בווילה באחד מאיזורי היוקרה של ניקוסיה, דגל אש״ף מונף על התורן ושוטר קפריסאי מוצב על הפתח.

הפרט האחר נוגע למיפלגה הקומוניסטית הקפריסאית*. התברר לו כי מיפלגה זו שוללת כל שימוש בטרור, ומתוך מניעים אלה גם לא השתתפה במאבק של הקפריסאים נגד שילטון הכיבוש הבריטי.

נראה כי שיחותיו של עורך־הדין הישראלי תרמו הרבה, לא רק לאיש ששלח אותו לקפריסין אלא גם ליחסי ישראל־קפריסין. אין ספק כי בעיקבות ביקור זה, וההסברים שנתן זיכרוני לאישי־מדינה קפריסאים, יפחתו במידה ניכרת התופעות האנטי־ישראליות שהתעוררו בגלל מעצרו של פאסחאלים.

מנגנון

מוקש־נעל לא נורמלי

הניסיון לטרפד את מועמדותו של נבון לנשיאות — התבשל במשרד־החוץ

יומון המפד״ל, הצופה, אינו מספק בדרך־כלל לקוראיו סקופים עיתונאיים שאינם מופיעים בעיתונים אחרים, להוציא את רשימות הנרשמים לנישואין במשרדי־הרבנות. אבל ביום השישי לפני שבועיים פירסם הצופה ידיעה בילעדית, שהועתקה גם בעיתונים אחרים וחוללה סערה ציבורית.

באותו יום פורסם בעיתונים כי המיפלגה הליברלית בליכוד הסירה את מועמדותו של הד״ר אלימלך רימלט לתפקיד הנשיא, וכי יצחק נבון נותר המועמד היחידי במירוץ לנשיאות. אולם בהצופה פורסמה באותו יום ידיעה בילעדית, שהעמידה שוב בסכנה את סיכויי בחירתו של נבון. הידיעה בהצופה סיפרה על ראיון שהע־

* פאסחאליס הוא חבר המיפלגה הקומוניסטית הקפריסאית.

ניק ח"כ יצחק נון לשבועון הארגנטיני לה סמנה אי יוסטד („השבוע ואתה"), שבו תקף בצורה גסה את ראש־הממשלה מנחם בגין: „הוא מתנהג כפרימדונה רהבתנית, ומבחינה פוליטית מנצל התרחשויות מיק־ריות. הוא יודע שלא ישיג שום סוג של שלום, אך מעמיד פנים שמחות בפגישותיו עם סאדאת." באותו ראיון תקף נבון, כביכול, גם את שר־החוץ משה דיין, מי שהיה בעבר שותפו הפוליטי ברפ"י: „כפוליטיקאי הוא הרפתקן... שיגעונותיו כשר־חוץ עלולים להכשיל מדינה שלמה מבחינה פוליטית פנימית הוא חשוב כמת."

נבון הגיב מייד על הידיעה, הגדירה כ„פרובוקציה והוצאת־דיבה שפלה." הוא הכחיש כי העניק אי־פעם ראיון לכתב השבועון הארגטניני, וטען כי „הפירסום הזה, בזמן הזה, הוא תקיעת־סכין בגב."

כיוון שהצופה טען כי תוכן הראיון בשבועון הארגנטיני הגיע לירושלים באמ־צעות שגרירות ישראל בבואנוס־איירס, היה ברור כי הידיעה הגיעה אל העיתון ממישרד־החוץ בירושלים. ואומנם, הראשון שנזעק להגיב עליה היה דובר שר־החוץ, נפתלי לביא, שהודיע כי התקשר מייד עם שגרירות ישראל בבואנוס־איירס כדי לבדוק את נסיבות הפירסום, במטרה לאפ־שר לח"כ נבון לתבוע את העיתון על הוצאת־דיבה.

מי היה מעוניין? בינתיים התב־ררה הטעות. הסתבר כי העיתון הארגנטיני פירסם ראיון עם ח"כ יצחק רבין — ולא עם יצחק נבון. גם רבין טען כי דבריו סולפו ועוותו, וכי פורסמו בשמו דברים שלא אמר.

נותרה רק הבעייה מי היה מעוניין לפר־סם את הידיעה הכוזבת בעיתוי זה, מתוך כוונה ברורה להסיר את חינו של נבון בעיני בגין ודיין?

התעלומה פוענחה השבוע. מקור הידיעה היה במישרד־החוץ, והיא נמסרה טלפונית לכתב הצופה בירושלים, יעקב אדלשטיין. אדלשטיין לא האמין למישמע אוזניו, תבע לראות את תוכן הראיון כפי שנשלח ב־מיברק לירושלים. ואומנם, איש מישרד־החוץ הציג לפניו את המיברק, ושם צויין שמו של יצחק נבון כמוסר הראיון. כאשר התגלתה הטעות מיהר דוברו של דיין, נפתלי לביא, לצלצל אל נבון ולהתנצל בפניו.

פרקליט זיכרוני (שני משמאל) עם הנשיא קיפריאנו (מימין) *

הזמנה מיוחדת

האם היתה זו טעות מיקרית, או שמא מישהו במישרד־החוץ דווקא התכוון לטר־פד את בחירתו של נבון כנשיא?

כתב על כך השבוע העיתונאי נחום ברנע, בדבר־השבוע: „לביא עושה ב־מישרד־החוץ מה שעשה במישרד־הביט־חון בתקופות הכהונה של שימעון פרס ומשה דיין. הוא איננו מתרכז בדוברות למען המישרד, אלא משמש מקדם־מכי־רות פרטי של השר. בחוסר־האחריות ש־גילה במילוי תפקידו בעבר, תרם את חלקו הזעיר להפיכת דיין לראש סיעת־יחיד ב־כנסת ואת פרס לראש סיעת האופוזיציה, שני תארים שלא היו משאת־נפשם.

„פעלתנותו היתרה באירגון מילחמות השרים, ובגילגול חומר סודי ולא סודי בקו פרס־דיין, היו פרשנות חופשית מאד של תפקידיו על־פי התקש"יר... על־פי יצרי ההרס שלו שנתגלו מפרשיות מיש־רד־החוץ בעיתונות בזמן האחרון, מותר להסיק שהמערך השאיר כאן לליכוד מו־קש־נעל לא נורמלי."

אירגונים

מה שבטוח - בטוח

הם תובעים „שלום בטוח" עם הערבים ובינתיים הם מתנכלים ליהודים

אילו לא היה שמו של הד"ר יצחק שווה מועלה כמועמדו של ראש־הממשלה לנשי־אות, ייתכן שניתן היה לראות אותו היום ניצב בין ראשי „התנועה" החדשה, הנו־שאת את השם שלום בטוח.

כי מארגני ויוזמי התנועה הם ברובם אותם אנשים שיזמו בשעתו את תנועת המעגל הראשון, שהפגינה נגד הסכם ה־הפרדה בסיני. אז נמנה הד"ר שווה עם המפגינים. עתה, אחרי שנכווה, לדבריו, ב־פוליטיקה, ספק אם ניתן יהיה לראות את דמותו הצנומה נושאת שוב כרזת־מחאה, שתקרא לתמיכה והזדהות עם ראש־הממשלה.

שלום בטוח נולדה כריאקציה לתנועת שלום — עכשיו! שקמה בעיקבות מיכתב קציני־המילואים לראש־הממשלה. היא נו־עדה לנטרל את האהדה ההמונית, הגוברת והולכת, שבה זוכים יוזמי מיכתב־הקצינים. למרות שיוזמיה הציגו עצמם כאזרחים אל־מונים, לא נותרה זהותה בספק לאורך ימים.

הסתבר כי מארגני התנועה פועלים מ־סניפי תנועת־החרות ופעיליה נמנים עם ה־קיצוניים שבתנועה זו. מודעות־הענק ש־פירסמו בשפע בעיתונות הוכיחו כי אין הם חסרים מקורות מימון.

אם היה למישהו ספק באשר לדמותה של תנועה זו הוא יכול היה לעמוד על טיבה בשבת האחרונה.

מילחמת החתימות. אנשי שלום — עכשיו! ביקשו לנצל את התמיכה ה־המונית בתנועתם, שבאה לידי ביטוי ב־עצרת המחאה, שנערכה בתל־אביב לפני שבועיים. הם הציבו דוכנים ברחובות ו־כיכרות הערים, מחתימים שם אזרחים על פניות אל ראש־הממשלה בנוסח מיכתב־הקצינים.

אחד מדוכנים אלה הוקם בפסג' דיזנגוף בתל־אביב, ליד חנות־הספרים אלשייך. ב־משך כל השבת האחרונה התנהלה ההחתמה בדוכן זה כתיקנה. אזרחים, שטיילו במשך היום במידרחוב דיזנגוף, נמשכו אל הדוכן המקושט, שהוכן במיוחד ע"י תלמידים מבית־ספר מקצועי. רבים מהם חתמו על העצומה.

שיגרת ההחתמה הופרה רק פעם אחת, על־ידי שוטר שוידא כי יש רישיון מישטרתי לשולחן ההחתמה.

לקראת ערב הופיעו במקום אנשי שלום בטוח, שהציבו שולחן משלהם ליד פתח הפסג', החלו בהחתמה על עצומה משלהם. הדו־קיום בשלום של שתי תנועות השלום לא נמשך זמן רב.

תחילה החלו אנשי שלום בטוח לחלק כרוזים לקהל שהצטופף סביב שולחן שלום — עכשיו! הם צעקו בקולי קולות: „אל תחתמו להם! אלה בוגדים, קומוניס־טים!" כאשר למרות הצעקות נמשכה ה־

(המשך בעמוד 40)

* שני מימין: עורך־הדין אביגדור פלדמן.

מה היית רוצה לפסח השנה?

מערכת כלי־אוכל חדשה? סכו"ם נאה? סירי בישול והגשה באיכות מעולה? כוסות בעיצוב סקנדינבי? ואולי מנורה מענינת? או אגרטל מיוחד? בדניש פלוס תמצאי את כל אלה ועוד הרבה כלים ואביזרים חדשים, שהבאנו עבורך מכל העולם. כולם שימושיים ודקורטיביים. כולם בעיצוב מיוחד.

כשתבקרי לפני פסח השנה באחד מארבעת הסניפים של דניש פלוס תמצאי את כל מה שאת רוצה — כלים ואביזרים שיתנו לך ולבני־ביתך הרגשה נעימה וחגיגית. גם אחרי שהחגים יחלפו: חג שמח ו...תתחדשי!

רמת גן: דרך ז'בוטינסקי 106.
פתוח בין 9 בבוקר עד 8 בערב
ירושלים: רח' הסורג, מול בנק ישראל
חיפה: אחוזה, רח' חורב 53,
כפר שמריהו: מרכז מסחרי

DANISH PLUS

דניש פלוס-נעים לתת דברים שאוהבים.

המחאות-שי מיוחדות לפסח לוועדי עובדים ולבתי-עסק.

י ,,אף אחד לא נפרד מבן־זוג כאשר טוב"
מבעלה. ,,ביני ובין יורם זה פשוט לא הלך

,,נפרדו

בשעת החתונה שנה אחרי היכרותם וחודש אחרי הולדת בנם יונתן, שהוא בן עשר כיום, נישאו רבקה מיכאלי ויורם ליבוביץ. השבוע החליטו להיפרד, ויורם עזב את ביתם שבאפקה. למרות זאת, הוא בא מדי יום הביתה כדי לבלות עם הילדים. ,,אנחנו בהחלט מדברים זה עם זה," אמרה רבקה, ,,ולא הולך להיות מישפט סנסציוני בעניין הזה."

כיום רבקה מיכאלי, שחגגה השבוע את שומרת על מוראל גבוה, ומקיימת היא עורכת ומגישה תוכנית־רדיו, מופיעה בהצ

שירת הברבור רבקה בעת בילוי ביריד השעשועים, על קרוסלה של ברבורים, עם ילדיה יונתן (משמאל) ומיכל. ,,יורם ואני הורים משוגעים," היא מגלה. לדבריה הם הילדים הכי מוצלחים שיכלה לקוות: נחמדים, עליזים, תלמידים טובים. למרות שהם יודעים שהאמא שלהם מפורסמת ומופיעה בטל זה אצלם בפרופורציה, והיחס שלהם לכל העניין נורמלי ונכון. היא חושבת שהם יעסקו בבידור — אולי רק מיכל שהיא ליצנית. על היא מספרת, שהוא ספורטאי כמו אביו ומראה נטייה לח

על בימת התאטרון הקאמרי היא משחקת תפקיד של אלמנה, בהצגה אדם הוא אדם של ברטולט ברכט. על בימת החיים היא תהיה בקרוב גרושה טריה. בלי בגדים שחורים, דמעות ואנחות־יגון.

מצב־הרוח המרומם, החיוכים וחוש־ההומור הם כימעט כמו תמיד אצל ה־בדרנית־שחקנית־שדרנית רבקה מיכאלי, גם כשהיא מדברת על סוף הדרך בחיי־הנישו־אין שלה ושל בעלה מזה 11 שנה, סוכן־הביטוח יורם ליבוביץ.

,,יורם עזב את הבית, נפרדנו," סיפרה רבקה השבוע, ,,אבל אנחנו בהחלט מדברים אחד עם השני, ולא הולך להיות שום מישפט סנסציוני בעניין הגירושין שלנו. נישאתי לבנאדם, ואני נפרדת מבנאדם. הוא קשור מאד אל הילדים, ובא כל היום הביתה כדי להיות איתם."

רבקה, החוגגת השבוע את יום־הולדתה ה־40, הכירה את יורם בשנת 1966, באירוע חברתי בתל־אביב, עם הגיעו מאנגליה אחרי תקופת־לימודים ממושכת. רבקה היתה אז מפורסמת מתוכניות־הרדיו שלה, מהצגתה המצליחה ילדות קשה עם יוסי בנאי, מ־הופעותיה כבדרנית ומנחה ומשיריה, שה־פופולרי בהם היה ,,בת עשרים ושש": ,,לא איכפת לי אם גבר מבוגר או זקן, בעיקר אני רוצה להתחתן. פיתאום בלב, באיזו פינה, מתחשק להיות בורגנית קטנה."

יורם לא היה מבוגר ולא זקן. הוא היה אפילו צעיר מרבקה ב־19 יום. הוא היה מנותק מעולם האמנים והבוהמה, ולא שמע על רבקה לפני היכרותם. אבל מאז הם היו ביחד. רבקה המשיכה להיראות עם חבריה הרגילים, ואת יורם היתה פוגשת רק מחוץ לכטית, קליפורניה וכל המקומות של החבר'ה. הוא לא רצה לבוא לשם. ,,זה לא מקומות בשבילי," נהג לומר.

זמן קצר לפני מילחמת־ששת־הימים הנחתה רבקה מיכאלי מופע ישראלי באולם אולימפיה בפאריס. כאשר גילתה שהיא

אומרת רבקה מיכאלי, שנפרדה
-וזה נמשך כך כבר כמה שנים..."
תי כי לא טוב!"

במסיבה בתקופת נישואיה לסוכן־הביטוח יורם ליבוביץ, לא נמנעה רבקה מלהופיע, כהרגלה עוד מימי רווקותה, במסיבות הבוהמה, שבהן היתה תמיד הרוח החיה ומרכז העניינים. יורם, מצידו, היה מרוחק ואדיש למדי לאירועים אלה.

אדם הוא אדם, לומדת בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב, מופיעה בקטעים מתוכנית־היחיד האחרונה שלה ומטפלת בילדיה. היא אינה מאושרת לשתף את הציבור הרחב בעניין הגירושים.

ום־הולדתה הארבעים,
דר־יום עמוס ביותר:
ת התיאטרון **הקאמרי**

בהריון, החליטה לחזור לארץ. יורם, ש־נפרד עוד קודם לכן מאשתו האנגליה, היה אמור לנסוע לאנגליה כדי לנסות להשיג גט ממנה. אבל המילחמה פרצה, ותחת לנסוע לחו"ל הוא נסע להילחם בחזית.

נישואין אחרי הלידה

בזמן המילחמה, בהיותה בחודש ה־שני להריונה, הופיעה רבקה בין ה־חיילים, כשהיא עוברת במכוניתה ממחנה למחנה. בשעות היום היתה משדרת תוכניות לאנשים שבעורף.

ברגע שנודע לעמיתיה ברדיו שלרבקה נולד בן, הם הפסיקו את תוכנית הבוקר ברשת ב', ושידרו את השיר האמריקאי „זהו בן!" רבקה שכבה בבית־החולים, נר־גשת מאד, מוקפת זרי־פרחים ענקיים ו־ערימות של מכתבי מעריצים. נשים מכל הארץ כתבו לה מיכתבי הזדהות והערצה, על כך שהיה לה העוז ללדת לפני הני־שואין. ידידה יעקב אגמון שלח לה פרחים בצירוף ברכה: „לאם השנה!"

יחד עם הלידה, אירע לרבקה מאורע משמח נוסף. ביום שבו נכנסה לבית־החולים, הגיעה הידיעה על הגט שהסכימה סוף־סוף לתת ליורם אשתו האנגליה. ברית־המילה של יונתן נערכה בטקס מפואר. כשאמה של רבקה, בלהה, טורחת להדגיש: „לפי דיני ישראל יורם ורבקה נשואים, כי אשתו הראשונה של יורם היתה לא־יהודיה, ואין קידושין כאלה תופסים!" רבקה ויורם נישאו חודש לאחר מכן.

רבקה מיכאלי מגדירה את עצמה כ„אמא משוגעת", ואת יורם כ„אבא משוגע" — ליונתן, כיום בן עשר, ולמיכל בת ה־שמונה. לדבריה, הם הילדים הכי מוצלחים שיכלה לקוות: נחמדים, עליזים, תלמידים טובים.

„הם יודעים שאמא שלהם מפורסמת," אמרה, „אבל זה אצלם בפרופורציה. ברור להם שזאת העבודה שלי, ושהם בראש רשימת העדיפויות. היחס שלהם לכל מה שקשור לקאריירה שלי הוא נכון.

„ביום־האם האחרון הזמינו אותי לכיתה של יונתן, כדי לספר איך עושים תוכנית רדיו. לבסוף שאלו שאלות ואחת הופנתה אליו: ‚איך אתה מרגיש כשאתה רואה את אמא שלך בטלוויזיה?' כימעט התעלפתי מתשובתו: ‚אני מאד גאה באמי'.

„לאמנים אחרים מתייחסים כמו כל ילד אחר. כשאילנית היתה אצלנו בבית, הם התרגשו מאד. מיכל ביקשה לגעת בשיער שלה, ואילנית הרימה אותה על הידיים. יונתן ביקש שהיא תרים גם אותו, כדי שמיכל לא תגיד שאילנית הרימה רק אותה.

„הם צופים בתוכניות שאני מופיעה בהן, אבל אם יש שידור חוזר של תוכנית שלי בטלוויזיה הלימודית, הם אומרים ‚כבר ראינו' וסוגרים את המכשיר. הם ביקורתיים — כאשר זה משעמם, הם אומרים זאת. אני לא חושבת שהם יעסקו בבידור — אולי מיכל. היא ליצנית. יונתן הוא ספור־טאי, כמו יורם, ומראה נטייה לחשבון."

רבקה מיכאלי, היא אשה עסוקה ו־אמנית מבוקשת. ברדיו שומעים אותה פעמיים בשבוע בבוקר טוב, פעם בשבוע ב־תפוח ועץ ופעם בחודשיים בדלת פתוחה. מלבד בהצגה של ברכט היא מופיעה בימים אלה גם בקטעים מתוכניתה שעות נוספות, ואם לא די בכך, אז היא מוצאת לעצמה זמן גם להיות סטודנטית (שנה א') בחוג לתיאטרון של אוניברסיטת תל־אביב. פית־אום בא לה ללמוד. מעניין שגם אמה התחילה ללמוד מישפטים באותו גיל, ארי־

(המשך בעמוד 36)

במחזור ימים אחדים אחרי ש־יורם עזב את הבית, הגיעה רבקה מיכאלי להקרנת־בכורה של סרט ישראלי חדש עם מלווה לא מוכר.

ויזיה
אינה
יונתן
שבון.

באניות
"אפולוניה" ו"נפטוניה"

הפלג עם מכוניתך לאירופה ותיהנה ממלון צף וסיור באתרים המקסימים ביותר בים התיכון. בהגיעך לאירופה — אתה נוהג במכוניתך היישר מהאוניה אל כל יעד שתחפוץ. ובחזרה — העמס את המתנות, הקניות והמזוודות הכבדות במכוניתך ונהג ישירות לבטן האוניה וממנה היישר הביתה. קל יותר, נעים יותר וזול יותר — להפליג במכוניתך לאירופה באניות אפולוניה ונפטוניה.

הדרך לאירופה - מתחילה בחיפה

דרגת סיווג בטיחותית שנתנה ע"י מנהל אגף הספנות והנמלים
„נפטוניה" א"א שנת בניה 1956. "אפולוניה" "ג", שנת בניה - 1948.

י. כספי בע"מ.
חיפה רח' נתן קיזרמן 1 טל. 663026, 640093
ת-א רח' ליליאנבלום 25 טל. 54361, 51412
ירושלים רח' ינאי 4 טל. 244266
HELLENIC MEDITERRANEAN LINES

פרסום שפי

במרחב

עיתונם
של אלה
הרוצים בשלום

אתה יודע נגד
מי אתה נלחם?

קרא
במרחב

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח' הס 5, תל-אביב

יום ה' 13.4
בשעה 20.30

מופע אמנותי

שושי רותם
שירה
יאיר רותם
גיטרה קלאסית

המועדון פתוח גם
בימי ג' בערב

מר ישעיהו היקר

(המשך מעמוד 27)

לגבי מכירת הדירה לישעיהו, הוחלט להשתיק את הפרשה. ד"ר מאייר עצמו סירב להתייחס לנושא בשיחה עם העולם הזה. למקורביו אמר מאייר: „אני לא מעריך! מה שאמרו לי המעריכים, כך עשיתי!" מאייר מודה כי הוא ידע ש־קאפח הוא קרוב־מישפחה של ישעיהו, ולדעתו אין לכך השפעה על המחיר. לא־חר שהדבר נודע, עזב קאפח את מישרתו במישרד־האוצר.

ישעיהו עצמו הודה תחילה, בשיחה עם כתב העולם הזה, כי קאפח הוא בן־מיש־פחתו, אך טען: „אין שחר ליחס בין קאפח למחיר הדירה." בשיחה אחרת עם כתב העולם הזה אמר ישעיהו כי הוא אינו מכיר כלל את קאפח.

מאוחר יותר טען מאייר, באמצעות דו־בר מישרד־האוצר, כי אין לו יד ורגל בעניין המכירה. לדיברי מאייר, מי שמכר לישעיהו את הדירה היה מינהל־מקרקעי־ישראל, וזאת על פי חוק שהממשלה רש־אית למכור דירת־שרד למי שהתגורר בה למעלה מ־4 שנים.

זו רק חלק מהאמת. האמת היא שבאופן רישמי המוכר הוא מינהל־מקרקעי־ישראל, אך לעיסקה בין ישעיהו והממשלה אין כל קשר, מלבד הקשר הפורמלי, למינהל.

שתי דירות ✶ משופצות

השערוריה של הענקת דירה ב־מחיר אפסי ליושב־ראש הכנסת עם פרישתו, היא כפולה ומכופלת בעיקר כש־הדבר נוגע לישראל ישעיהו.

לפני שהוא עזב את הכנסת הורה ישע־יהו לעובדי כנסת לערוך שיפוץ בווילה הפרטית שלו בחולון. שוב נערכו שם עבו־דות אינסטלציה, הוזזו קירות, הוכנס שיש. חשבון החומרים שולם על־ידי הכנ־סת, והגיע להרבה אלפי לירות. עבור

יו"ר ישעיהו (בהלווייה)
שערוריה כפולה

שכר־העבודה שילם ישעיהו, אחרי שנרמז לו על־ידי אחד המקורבים שלו ש„כדאי לתת משהו לפועלים." שלושה מעובדי הכנסת, שעבדו בווילה של ישעיהו בחו־לון במשך ימים אחדים קיבלו כל אחד 140 לירות שכר־עבודה. המפקח עליהם לא קיבל אפילו אגורה אחת.

בינתיים נמצאה דירה אחרת ליושב־ראש הנוכחי של הכנסת, יצחק שמיר. נערכו בה שיפוצים רבים והוכנס בה רי־הוט חדש, על־ידי אחת האדיכליות הטו־בות בארץ, דורה גד, שתיכננה את מישכן הכנסת. הדירה היתה קודם לכן דירתו של השר־ללא־תיק ישראל גלילי.

כשנשאל יצחק שמיר השבוע על־ידי כתב „העולם הזה" מדוע הס־כים למכירת דירת יושב־ראש ה־כנסת לישראל ישעיהו, ועל־ידי כך גרם להוצאת עשרות אלפי לירות על שיפוץ דירה אחרת בשבילו, הוא השיב: „הדירות אינן של ה־כנסת, אלא של איזו מחלקה ב־מישרד־האוצר. אותי לא שאלו כלל."

נפרדתי

(המשך מעמוד 35)

בעים, וסיימה כשהיא בעלת תואר של עורכת־דין.

בימים הראשונים, כאשר הסתובבה ב־קאמפוס ונכנסה לאולם־ההרצאות התלחשו סביבה, תהו מה היא עושה שם, וגם ה־מרצים הופתעו לראות פנים מוכרים ב־קרב הסטודנטים. אבל בינתיים עבר זמן, וכולם התרגלו. לדבריה: „עכשיו אני אחת מכולן." בעבר היא למדה שנה אחת פי־לוסופיה וספרות עברית, בירושלים, לאחר סיום שירותה הצבאי, אולם עיסקי־הבידור קרצו לה יותר. הפעם היא מקווה לסיים את הלימודים.

בתחילת שנה זו ריאיינה רבקה את ה־אסטרולוג אילן פקר בתוכנית־רדיו של סיכום השנה. „אחרי התוכנית נידבקתי

ריבקה מיכאלי*
משבר בחיי הנישואים

אליו לשש שעות," סיפרה אז, „הוא עשה את ההורוסקופ שלי ואמר לי דברים מד־הימים על עצמי, על העבר ועל העתיד. בין השאר הוא אמר שתוך שנה יחולו אצלי שינויים מרחיקי־לכת, אישיים ומיקצועיים." בעזרת כמה פרטים מסייעים מצידה הצ־ליח פקר, לדבריה, לחזות משבר רציני בחיי־נישואיה.

בשקט ✶ בצד

עד הסיבות לגירושין היא מוכנה רק לומר: „נפרדים מפני שלא טוב. הרי אף אחד לא נפרד מבן־זוגו כאשר טוב. ביני ובין יורם זה פשוט לא הלך, והתהליך הזה נמשך כבר כמה שנים."

„עד שאחד מבני־הזוג לא מגלה מה שקרה, קשה לדעת את האמת," אומר אחד ממכריה של רבקה, „היא אשה מוכשרת מאד, בעלת קסם אישי רב, פיקחית, חריפה ושנונה, ולא תמיד קל לגבר להתמודד עם התכונות האלה. אני חושב שהיא הרוויחה יותר ממנו, אם כי היא בוודאי היתה חכמה מכדי לתת לו להרגיש לא־נעים בנושא זה. ידוע לי שהיא עזרה לו, הכירה לו אנשים, השיגה לו עבודות. הם היו מעולמות שו־נים. העולם שלה לא עניין אותו במיוחד. כאשר היה מגיע פעם ביובל למסיבות ה־בוהמה, היה יושב בשקט בצד."

רבקה מיכאלי אינה מאושרת לשתף את הציבור הרחב במה שקורה בחייה הפר־טיים, אבל כשועל ותיק במיקצוע היא יודעת שאין מנוס. „אני רק מקווה שאם כבר העיתונים מדווחים על העניין, לפחות שידאגו לבחור תמונה יפה שלי," היא מחייכת, „הרי אני עכשיו בשלב של חיפושים."

נעמי רון ■

* בטכס ברית־המילה לבנה הבכור יונתן.

הבולדוזר לחם באלמנה הזקנה - וניצח!

ה ידיעה בעיתונות מסרה כי דחפורי עיריית תל־אביב הרסו בית בפינת הרחובות ז׳בוטינסקי אבן־גבירול, ללא צו־הריסה. כגנבים בלילה הגיעו פועלי העיריה, כשבראשם סגן־ראש־העיריה וראש אגף התחבורה דויד שיפמן, ובאמצעות בולדוזר החלו בהריסת המיבנה. הוא הפריע, לדיברי שיפמן, לתנועה ברחוב אבן־גבירול הסואן, והיווה מיטרד תברואתי.

ההריסה לא התבצעה לאור היום ובנוכחות עדים. סגן־ראש־העיריה ועושי דברו ידעו היטב עד כמה אכזרי המעשה. משום כך הוציאוהו אל הפועל בשעה שמרבית התושבים נמים את שנתם ואיש לא מפריע בעדם.

כשהגיעה אסתר שוסטרמן בת ה־71 למחרת ב־8 בבוקר, כמינהגה מדי יום, אל ביתה שבשכונת סומייל, חשכו עיניה. במקום בית מצאה שם עיי־הריסות, ובולדוזר.

אסתר שוסטרמן, אחות במיקצועה, מתגוררת בקומה השביעית של בית־האבות ברמת־אביב. בעיניים תפוחות מבכי ובקול שבור סיפרה, כי מאז הרסה העירייה את ביתה לקתה כבר בשני התקפי־לב.

אסתר שוסטרמן הגיעה לישראל מבסרביה בשנת 1933. כאן הכירה את בעלה, חיים שוסטרמן, שעבד במשך שלושים שנה בעיריית תל־אביב בעוד היא עובדת כאחות־מטפלת בתחנת מגן־דויד־אדום.

כשנישאו הם רכשו בית בשכונת סומייל המערבית.

„הילדים לא מדברים אתי!״

מ ספרת אסתר שוסטרמן:

„בסומייל גרו אז שלוש־ארבע מישפחות יהודיות, וכל השאר היו ערבים. כשקנינו את הבית הוא היה ממש חורבה, ועלה לנו 140 לירות ארץ־ישראליות. במשך שבועות שיפצנו אותו, בעלי ואני, במו־ידינו, עד

הם לוחמים גם בזקנות

אסתר שוסטרמן (כאחות, לפני שנים)
„היה לי מרץ של שתי צעירות!״

שהוא היה ראוי למגורי אדם. אחר־כך עברנו להתגורר בו, ושם גם נולד בני, אלי, החי כעת בארצות־הברית.

„המגורים בסומייל היו קשים. השכונה היתה מוקפת חולות ומסביב יללו תנים. לא היתה לנו אפשרות להגיע משם לעבודה, אז השכרנו את הבית למהנדס כימיה יהודי. זה היה ב־18 בספטמבר 1942. בעלי ואני קנינו דירה ברחוב דיזנגוף 226, ומאז התגוררנו שם והמהנדס נשאר לגור בסומייל. בתו, תמר ארז, המשיכה לגור בבית עד לפני שנה. אז שילמתי לה 25 אלף לירות כדי שתצא, ומאז הבית ברשותי.

„לפני ארבע שנים נפטר בעלי, ואדון שיפמן מהעירייה בא אלי בדרישות לפנות את הבית תמורת כסף. לא הסכמתי. הבית הוא הרכוש שלי, ומי היה דואג לי אם לא היה לי הבית? הילדים שלי, אלי ונורית, שנשואה לפועל, היא אם לשלושה ילדים ומתגוררת בבת־ים, כעסו עלי ומאז הם לא מדברים אתי. הם רצו שאמכור את הבית לעירייה ואתן להם את הכסף.

„אני אשה זקנה. אין לי אף אחד בעולם. אני צריכה לדאוג לעצמי. החלטתי לשמור על הבית. המגורים בדיזנ־גוף היו קשים לי. איפה שלא הלכתי נזכרתי בבעלי, איפה הוא ישב, איפה הוא שכב. לפני כמה חודשים החלטתי להשכיר את הדירה ב־1500 לירות לסטודנטים, ולנסות ללכת לחיות בבית־אבות. אבל פה, בבית־אבות, הסתבר לי שהמקום לא מתאים לי. בגיל שלי אפשר עדיין לעשות היים, אפשר לבלות, להכיר אנשים, ופה כולם זקנים בני תישעים. אין עם מי לדבר.

„לא התאקלמתי. לרוב האנשים פה הראש לא עובד, הידיים לא מתפקדות, הרגליים לא הולכות. ולי יש עוד סכס־אפיל, אני אוהבת ללכת לקולנוע, לבלות. פה אין עם מי לעשות את זה. החלטתי לעבור לגור בסומייל. האיזור טוב, בתי־קולנוע קרובים, אפשר לחיות. שיפצתי את הבית, סידרתי את הגג, התקנתי תריסים, סידרתי את החלונות, דיברתי עם קבלן לעשות שפריץ, והחלטתי לחזור לגור בבית אחרי פסח. הכנסתי לשם רהיטים: שני פוטלים, ספה, מיטה, שטיחים, מפה, פרחים. רציתי סטודנטית שתגור אתי, כדי שאני לא היה לבד.

„והנה, לפני חודשיים בא העוזר של אדון שיפמן מהעירייה אלי, לבית־אבות, ואמר לי: ,זוכרת? לפני חמש שנים ביקשנו ממך לעשות סידור שתמסרי לנו את הבית. אנחנו מבקשים ממך למסור לנו את הבית עכשיו.׳ עניתי לו שאני צריכה את הבית בשביל לגור בו. הוא אמר: ,אנחנו צריכים את הבית בשביל כביש.׳ לא הסכמתי בשום פנים ואופן. הלכתי לשיפמן ואמרתי לו שלא אוותר על הבית.

„והנה הם באו ביום חמישי בשבוע שעבר לשכנים שלי, באמצע הלילה, ואמרו להם שבהסכמת הגברת שוסטרמן החליטו להרוס את הבית. השכנים האמינו להם, ואפילו כיבדו אותם בקפה.

„מאז שהחלטתי לחזור לגור בבית, עשיתי לי מינהג לישון בו פעמיים בשבוע כדי להתרגל. חוץ מזה הייתי מגיעה בכל בוקר בשעה שמונה בדיוק, ומאווררת את הבית. פותחת את החלונות, מסדרת, מנקה. תארו לכם איזה הלם קיבלתי כשבאתי ביום שישי בבוקר, בשמונה, ובמקום הבית ראיתי טרקטור עם שלושים פועלים, הורסים לי את הבית! צעקתי שלא יגעו בבית שלי, אמרתי להם שזה שקר, שאני לא הסכמתי שיהרסו לי אותו, שלא נתתי רשות לאיש! הם לא שמעו לי. שכבתי על הריצפה לפני הטרקטור ולא נתתי לו לעבוד. הם הזיזו אותי משם.

„אני אשה בריאה, אף פעם בחיים שלי לא הייתי חולה. אני בת 71, ועד לפני המקרה היה לי מרץ כמו לשתי צעירות ביחד ויכולתי לשים הרבה צעירים בכיס הקטן. אני לא צריכה כסף, אני צריכה בית, ואני רוצה לדעת שיש לי לאן ללכת אם לא ארצה לגור בבית־אבות. אתמול, כשהייתי בבית־המישפט והבנתי שהשופט הוא לטובת העירייה, קיבלתי התקף־לב נוסף לזה שקיבלתי מייד אחרי שראיתי מה עשו לבית שלי.

„אני בסך־הכל אשה זקנה בודדה, מה אני יכולה לעשות? אני מאחלת לאדון שיפמן שכשהוא יהיה זקן, שיעשו לו מה שהוא עושה לי, ואז הוא יבין את המצב שלי.״

עד כאן סיפורה של אסתר שוסטרמן.

„השופט מראש נגדי!״

ה גברת הזקנה מקפידה מאד על הופעתה החיצו־נית. היא סירבה להצטלם בחלוק ובשיער סתור, ביקשה להתלבש לפני הצילום. לבשה מיכנסיים חומים וחולצה ירוקה, סרקה שיערה ופידרה את אפה ומשחה שפתון. הזיקנה מכבידה עליה. במשך כל השיחה תלוננה כי היא שונאת את הזיקנה מאחר שהיא מגבילה אותה.

אסתר שוסטרמן הגישה תלונה על הסגת־גבול פלילית וגרימת נזק שלא כדין לרכוש נגד ראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, ונגד ראש אגף התחבורה בעירייה, דויד שיפמן. העתק התלונה נשלח ליועץ־המישפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק. ביום השישי בשבוע שעבר, לבקשת פרקליטה של שוסטרמן, עורך־הדין שימחה איתן, הוציא שופט בית־מישפט השלום בתל־אביב צו, האוסר על העירייה לתפוס חזקה במיגרש שבו נהרס הבית.

ביום הראשון השבוע דחה השופט בוריס רפפורט את הדיון בעניין צו־המניעה, ועד אז דרש מן העירייה שתמציא לו את המקור של פקודת ההפקעה, שלטענת הגברת שוסטרמן לא הגיעה אליה מעולם. אלא שדחיית הדיון רק עירערה עוד יותר את מצבה הגופני והנפשי של הגברת הזקנה. היא אינה מאמינה לאיש, ואומרת: „העירייה הרסה לי את הבית, והשופט מקבל משכורת מהעירייה, הוא מראש נגדי.״

הבולדוזר הורס את בית שוסטרמן
„שכבתי מתחת לטרקור!״

אם החלטת לעבור לתחליף קפה - שאל את עצמך קודם מי מייצר אותו.

אם החלטת לעבור ל"תחליף קפה"
אל תסתפק בחיקויים.
ליבר מציעה לך את "ברזיליה" –
משקה קפה חדש המיוצר על פי ידע מתקדם
ושיטות ייצור חדישות,
המשמשות את ליבר בייצור קפה טהור.
"ברזיליה" מכיל יותר קפה מכל תחליף אחר,
והוא מצטיין בטעם עשיר ובניחוח משובח.
כדאי לך לנסות את "ברזיליה".
אתה יודע שעל ליבר אתה יכול לסמוך.

ברזיליה של ליבר. רק קפה טהור יכול להיות טוב יותר.

החייל בן ה־18 פגש ברוזנת הזוהרת והמיליונרית, הוזמן על־ידה

לבילוי בן חצי־שנה באמריקה וקיבל שי ליום הולדתו: מכונית ששווייה 250 אלף ל"י

הרוזנת כריסטינה פאולוצ'י־בלין היא אחת הדמויות הבולטות בחוג הסילון הבינלאומי, ודרכה הצליח אייל גילעדי להכיר הרבה אישים מפורסמים מעולם הבידור, האמנות והחברה. הקשר בינה לבין אייל לא הפריע לבעלה האווארד, שהוא מנתח פלאסטי. גם לו יש חברה קבועה, דוגמנית צמרת.

את פירסומה העולמי רכשה כריסטינה, בת 47 כיום, לפני 16 שנה, כאשר עשתה מעשה שזיעזע את החברה הגבוהה הבינלאומית: היא הצטלמה בעירום, עבור ירחון הנשים האמריקאי הארפר'ס באזאר. ריננו סביבה וביקרו אותה קשות, אולם היא יכלה להרשות לעצמה לצפצף על כולם, ונהנתה מהפירסומת הרבה. תקופה מסויימת ניסתה את כוחה כשחקנית קולנוע, אבל לא הצליחה ביותר.

למרות שהכירה את כל נערי השעשועים והמיליונרים, היא התחתנה לבסוף עם מנתח פלאסטי בן־גילה, יהודי־אמריקאי בשם האווארד בלין. לבני הזוג, החיים בפנטהאוז ניו־יורקי בן 18 חדרים, בריכת־שחייה וגן תלוי, יש שני בנים: מרקו בן העשר ואנדריי בן השמונה.

כריסטינה טיילה בכל העולם, אבל על ישראל שמעה לראשונה רק לפני כעשר שנים, כאשר פגשה את שאול וייצמן, בנו של עזר וייצמן. אחרי סיום התיכון ולפני גיוסו לצבא נסע שאול לחופשה בארצות־הברית, ובין השאר התארח אצל כמה מידידי אביו, שהפכו ברבות השנים לאילי־הון. באמצעותם התוודע הצעיר בן ה־18, באחת המסיבות של חוג הסילון הבינלאומי, לרוזנת כריסטינה פאולוצ'י.

מה שאירע ביניהם שם יכול לשמש רק נושא לניחושים, אולם דבר אחד ברור: הרוזנת התאהבה בשאול, התרשמה מאישיותו, ומאז היכרותם הפכה לידידת ישראל. זמן קצר לאחר מכן הגיעה לארץ בכוונה להמשיך את הרומן, והכריזה שהיא מעוניינת להשתקע כאן. שאול, ששירת אז ביחידה קרבית בחזית התעלה, ניצל את החופשה הקצרה שקיבל במשך שהותה של הרוזנת בארץ, כדי להודיע לה שעליהם לנתק את הקשר.

הגיל לא נחשב

במיקרה או שלא במיקרה, קיים דימיון חיצוני, ולא רק חיצוני, בין שאול וייצמן לאייל גילעדי. נוסף על כך: שני הצעירים הם ידידים טובים, וגם הוריהם שומרים על קשרי ידידות. כריסטינה היתה בהחלט מודעת לדימיון בין השניים. „זה מוזר, אבל שאול ואני לא דיברנו אף פעם

(המשך בעמוד 40)

מקבל המתנה השיריונאי אייל גילעדי לא יצא מעורו מרוב שימחה כאשר התבשר שהוא עומד לקבל מכונית ספורט חדשה במתנה. לדבריו, בעזרת קצת לחץ על אביו, שהוא רופא מצליח, היה יכול לקבל מכונית דומה. אייל שהצליח להשלים את בחינות־הבגרות שלו בלימודים אקסטרניים, ניצל את ששת החודשים שנותרו לו עד גיוסו לצבא ויצא לבילוי ארוך בחו"ל בחברת הרוזנת כריסטינה פאולוצ'י. עם תום שירותו הצבאי מתכוון אייל ללמוד ארכיטקטורה.

הרוזנת נותנת

יום־ההולדת ה־18 עבר על החייל אייל גילעדי בנעימים, ככל יום־הולדת אחר. אייל, המשרת מזה חצי שנה בחיל השיריון, בילה אותו יום בחופשה, בבית הוריו בכפר־שמריהו, כך שהיתה לו אפשרות לקבל ברכות מקרובים וחברים, בעל־פה ובטלפון, ולומר תודה לכל מי שטרח להביא לו מתנה.

אבל המתנה הנהדרת והמפתיעה ביותר הגיעה רק למחרת היום, בצורת מיכתב שהכיל את הבשורה הבאה: „אייל יקירי, אני עומדת לשלוח אליך, כמתנת יום־הולדת, מכונית ספורט פיאט 124 ספיידר בצבע כחול כהה, עם מושבי עור בצבע אדום. באהבה, כריסטינה."

הבחור לא קפץ לתיקרה מרוב אושר ותימהון, ודי מהר עבר לסדר־היום. בהיותו בן לרופא מצליח, אפשר היה להניח שזוהי הסיבה לכמעט־אדישות שלו. אבל, לדבריו, לא תמיד נתנו לו מה שרצה. „לא פינקו אותי בדמי־כיס," סיפר השבוע, „רק באהבה. אושר אמיתי הרגשתי לא עם קבלת המיכתב, אלא לפני שנתיים, כאשר הפכתי עולמות כדי לקבל הונדה וזכיתי בה סוף־סוף. מתקופת התיכון אני עובד. אירגנתי מסיבות במועדון החאן בירושלים ועשיתי סטריליזציה למכשירי־ניתוח ובגדים בקליניקה של אבי. אף פעם לא רציתי לחיות על הגב של ההורים, ושאפתי לעצמאות."

עירום בצמרת

את המתנה היקרה יקבל אייל בקרוב, באופן אישי, מידיה של הנותנת אותה, הרוזנת כריסטינה פאולוצ'י, שאירחה אותו בחו"ל במשך כמה חודשים בלתי־נשכחים, לפני מועד גיוסו לצה"ל.

כריסטינה היפהפיה, בלונדית חטובה וכחולת עיניים, אינה סתם רוזנת. שלא כמו כל בעלי תואר האצולה המפוזרים בעולם, היא אחת מהיוצאות מהכלל: היא מוכרת לא פחות מכוכבי קולנוע בינלאומיים, מיליונרית אחרי קבלת ירושת־עתק מאביה, אציל איטלקי, ומאמה האמריקאית, ואחת הדמויות המרכזיות בחוג הסילון הבינלאומי.

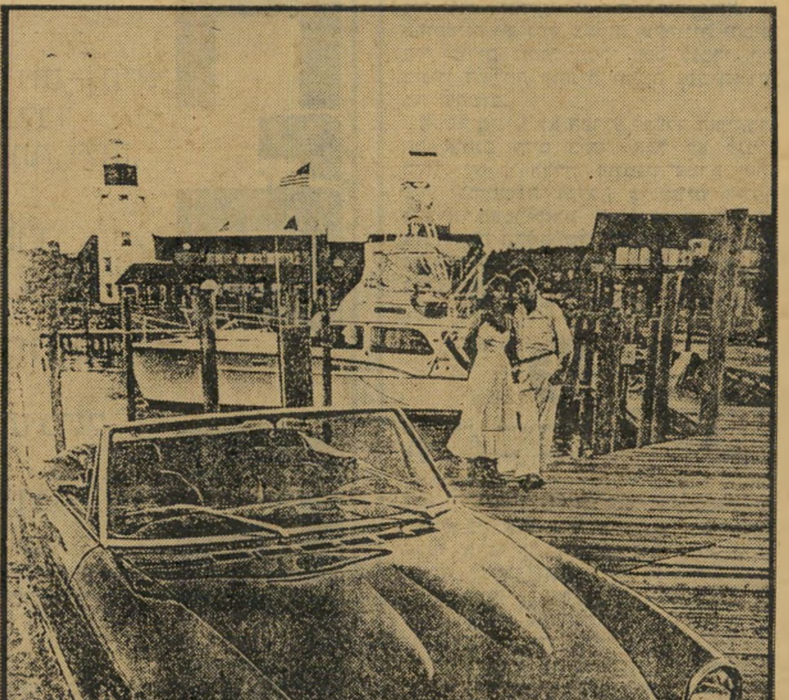

המתנה עליה התבשר החייל אייל גילעדי במיכתב שהתקבל ביום־הולדתו, הינה מכונית ספורט **פיאט 124 ספיידר** בצבע כחול כהה, עם מושבי עור בצבע אדום. לאשה כמו כריסטינה פאולוצ'י, יורשת־מיליונים מצד אביה האיטלקי ואמה האמריקאית, לא היתה זו בעיה לתת לגבר אותו היא אוהבת כל מה שעולה על דעתה.

השבוע ב טוטו

ספורט טוטו

מינימום הפרס הראשון

1 3/4 מיליון ל"י

כלל הפרסים

3 1/2 מיליון ל"י

הפרס הראשון לזוכה אחד בטוטו הוגדל
ל-2 מליון ל"י! בטוטו הסיכוי גדול יותר!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

חופשה

ימי נופש ביוון וברודוס.
חיר כולל טיסה ת"א—אתונה—רודוס—ת"א
53 ל"י. תוספת של החל מ־140$ בלבד
טיחה לך 3 ימי שייט באיי יוון, אתונה, דלוס,
קונוס, הרקליון, סנטוריני, פיראוס.
שייט—אירוח מלא בתאים ממוזגי אויר.
אתונה בתי מלון+ארוחת בוקר.
ימי נופש ברודוס (שייט).
חיר 4300 ל"י כולל בתי מלון מדרגה ראשונה+
4 ל"י 3 ימי סיור ברחבי האי.
נה+ארוחת בוקר, שייט במשך 4 ימים כולל
רוח מלא.
י עצמו מצפים לכם בילויים עליזים במועדוני
לה, מסעדות קזינו וטיולים ברחבי האי.
וצאים ב־20.4 (ערב פסח) תערך ארוחת ערב
יגית על סיפון האוניה.
ימי נופש ברודוס (טיסה).
חיר 4500 ל"י כולל בתי מלון מדרגה ראשונה+
נה+ארוחת בוקר.
ימים בקפריסין עם רכב צמוד (שייט).
מחיר 2950 ל"י (הרכב צמוד ל־4 אנשים).
ימים בקפריסין עם רכב צמוד.
מחיר 2800 ל"י (הרכב צמוד ל־4 אנשים).

סיורי הים התיכון בע"מ.
רח' דיזנגוף 273, ת"א
טל. 455245,446902

הרוזנת נותנת

(המשך מעמוד 39)

על כריסטינה," אומר אייל, "כריסטינה ואני הזכרנו אותו, והיא יודעת את הקשר ביני לבינו."

הרוזנת היפה פגשה את אייל לראשונה כאשר ביקרה בבית הוריו, עימם התיידדה כאשר הגיעה לארץ בפעם הראשונה. פגישתם השניה היתה גורלית יותר. הילד בן העשר הפך לעלם נאה וגבה־קומה בן 18. היא באה לביקור קצר בן ארבעה ימים, והגילעדים ערכו לכבודה מסיבה מפוארת, בה נכחו, מלבד ידידים רבים, גם שני אחיו ואחותו של אייל: אביב (23) הלומד מישפטים בארצות־הברית וטל (14) וכן מור בת השש.

בתחילה הוא לימד אותה לשחק שש־בש — לדבריו יש לה תפישה מהירה — ואחר־כך היא הזמינה אותו לבוא לבקר בארצות־הברית. היתה לו אז מכונית, והוא מכר אותה לטובת הטיול. כאשר פלט, במיקרה, שהיתה זו פיאט ספורט, לא אמרה כריסטינה דבר. היא פשוט זכרה וכנראה שכבר אז החליטה שזו תהיה מתנתה לו.

על הרוזנת ועל הבילוי בחברתה במשך חצי שנה סיפר אייל השבוע:

זו היתה חוויה נהדרת. היא אשה טובה ויפה. בכל מה שקשור לאנשים היפים — שחקנים, זמרים, מוסיקאים וכל שאר המפורסמים — היא הבוסית של ניו־יורק. צריך להיות איתה שבוע כדי להבין מה קורה אצלה. חיים בלי חשבון. משעמם בלילה? טסים בלי בעיות לשחק רולטה בלאס־וגאס. לכל אחד מהחבורה יש צי מטוסים ושדה־תעופה פרטי. טיילנו המון, גם באירופה, ופגשנו אנשים מעניינים, כאלה שכל העולם זוכה לראות אותם רק בתמונות, בעיתונים או בטלוויזיה. עשיתי חיים כאלה שאני יכול עכשיו לכתוב ספר.

עזבתי כמה ימים לפני מועד הגיוס שלי. קמתי בוקר אחד והחלטתי לברוח לפני שאשתגע בקלחת המשוגעים הזאת. עקרונית יכולתי להשאר, אבל לא רציתי. אני אוהב את המדינה, למרות שמפריעה לי המנטאליות הישראלית וחוסר החינוך כאן: מלכלכים, צועקים, נדחפים.

חברים בניו־יורק שאלו אותי מה יש לי לדבר כל־כך הרבה עם אשה בת 37. הם לא הבינו, אבל יכולתי לדבר איתה בלי סוף. טיילנו שבוע ימים בסקוטלנד, במכונית, ולא הפסקנו לשוחח לרגע אחד. לכריסטינה יש נפש צעירה. עקרונית יחסינו היו יכולים להיות חסרי סכס לגמרי. היו בינינו השלמה רוחנית והבנה נפשית, וזה מה שחשוב.

הקשר בינינו לא הפריע לבעלה האווארד. הם אומנם חיים ביחד, אבל לא לגמרי ביחד. יש לו חברה, דוגמנית־צמרת יפהפיה. כריסטינה ובעלה משמשים דוגמה לחברה האמריקאית הסופר־מתקדמת. כל צד חי את החיים שלו, הילדים אצלה, והם נפגשים באירועים מישפחתיים. העיקר שכולם מאושרים.

עד כאן סיפורו של אייל.

הגיל לא נחשב

אייל, המודה שהוא אוהב גם נשים מבוגרות, מספר כי הרוזנת התחילה באחרונה לעבוד כעיתונאית בירחון קוסמופוליטן, ואחת מכתבותיה שם היתה על יחסים בין אשה מתבגרת וגבר צעיר. הוא עצמו תרם את המידע הגברי לו היתה זקוקה לצרכי הכתבה.

"באירופה ובאמריקה זה הפך לאופנה," סיפר אייל, "ופסיכולוגים מנסים לפענח את התעלומה. זה שאשה מתבגרת מעוניינת בגבר צעיר, זה ברור, הרי היא מחפשת בו את נעוריה שחלפו, אבל מה מחפש הצעיר בה?

"לי היה טוב איתה, הגיל שלה לא נחשב בעיני. כל מה שבת 17 מסוגלת להבין ולעשות, היא מבינה ועושה טוב יותר, בזכות ניסיונה האישי, ואני לא מתכוון לסכס. אני מכיר כמה צעירות שעוד לא מלאו להן עשרים, שיש להן ניסיון מיני עשיר יותר מאשר לכריסטינה."

מאז נפרדו, שומרים השניים על קשר טלפוני קבוע. בפגישתם הקרובה, בעוד זמן קצר, הם יוכלו לטייל בארץ בפיאט ספורט החדשה. אבל אייל לא עושה מזה עניין גדול: יש בעולמו דברים חשובים הרבה יותר, כמו מחשבות איך לתקן עיוותים מרגיזים בחברה הישראלית.

"בשביל מה היא נותנת לי מכונית?" הוא שואל, "עם אוטובוס אני כבר לא יכול לנסוע?"

במדינה

(המשך מעמוד 40)

החתמה, הם התקרבו לשולחן עצמו, החלו בוויכוחים פוליטיים שהפכו לדרישה תוקפנית לסלק את השולחן. הנימוק: "אסור להרשות להחתים נגד בגין!"

כמו "ליל הבדולח". הרוחות במקום התלהטו. הקהל הנייטראלי והאוהד החל להעלם. במקומו הופיעו פרחחים שצעקו: "בגין! בגין!" ו"הלאה הקומוניסטים!"

כאשר הגיע מיספר הבריונים לכ־50, הם הסתערו חזיתית על דוכן שלום — עכשיו!, הפכו ושברו אותו. לשלושת הפעילים במקום לא נותר אלא לאסוף את גיליונות ההחתמה, עם אלף חתימות, ולעזוב.

הכרזות עליהם נכתב שלום — עכשיו! ומישמרת־שלום נפלו בידי ההמון המשתולל שהצית אותן ורקד סביב המדורה.

היה זה מחזה שהזכיר מראות דומים מ"ליל־הבדולח". רק אחרי שכבתה האש, חזרו אנשי שלום בטוח לדוכנם. עכשיו נראה השלום שלהם בטוח.

במשך כל המהומה העדיפו השוטרים שהיו בסביבה לא להתקרב למקום המדורה. רק אחרי שההמון הסוער התפזר הגיעו למקום שני שוטרים. כל מה שנותר להם לעשות היה לבעוט בערימת האפר שהתגוללה על המידרכה.

דרכי־חיים

מעשה מגונה המוני

החיילת תפסה את אשכי הגברים — והמישטרה איבדה את חוש ההומור

הצופים שנכנסו בשבוע שעבר לאולם קולנוע שחף בתל־אביב, בו מוקרן הסרט הישראלי אסקימו לימון, ציפו לשעתיים של בידור באולם. אבל השעשוע המתין להם כבר בכניסה.

מייד אחרי שמסרו את כרטיסיהם לסדרן, היה עליהם לעבור דרך הביקורת הביטחונית של חיילי הג"א הניצבים במקום. בדרך־כלל נוהגים אנשי הג"א לערוך חיפוש בידיהם על בגדי הנכנסים. חיילת ב־

השוטרת המדומה עורכת חיפוש*
חיוכים, מבוכה, זעם

שירות המישטרה עורכת חיפוש אצל הנשים, בעיקר בתיקיהן.

אלא שהפעם התנהגו אנשי הג"א בצורה מוזרה. הגברים נמסרו לביקורת לידי החיילת שניצבה במקום. זו לא הסתפקה בליטוף גבם, אלא ערכה חיפוש יסודי גם במכנסיהם, בדקה אם אין הם מסתירים רימוני־יד בין אשכיהם או כלי־משחית אחרים באברי־המין שלהם.

חלק מהנבדקים התייחסו אל הבדיקה המוזרה כאל בדיחה. אחרים רתחו מזעם. כמה תיירים שעברו תחת ידיה של החיילת הקימו שערוריה, איימו להתלונן במישטרה.

* תמונה מבויימת. התמונות האמיתיות, שצולמו בשעת מעשה במצלמה נסתרת, יופיעו בסרט.

אותה שעה עצמה ערכו חיילי הג"א בדיקה מוזרה לא פחות בגברים אחרים. הם ערכו על גופם חיפושים בעזרת שואב־אבק ומכשיר לבדיקת לחץ־דם.

למתעניינים לפשר הבדיקות המוזרות השיבו הבודקים: „זוהי הפקודה שקיבלנו, להחמיר בחיפושים."

לתפוס בכוח. הידיעה על החיפוש האירוטי שערכה החיילת במכנסי המבקרים פורסמה לראשונה בשבוע שעבר במדור תשקיף (העולם הזה 2118). היא משכה את תשומת־ליבם של מפקדי הג"א והקצינה המופקדת על חיילות חיב"ה המוצבות לביקורת בבתי־הקולנוע. איש מהם לא זכר כי ניתנה הוראה לחיילת כלשהי לחפש במכנסי הגברים. מייד נפתחה חקירה לגילויה של החיילת־שוטרת שגילתה מסירות לתפקידה מעבר לצו התפקיד. היא התגלתה בדמותה של ענת ברנשטיין־כהן, נכדתה של השחקנית הוותיקה מרים ברנשטיין־כהן.

הסתבר כי ענת אינה שוטרת או חיילת. היא שחקנית. ואת החיפוש שערכה במיכנסי הגברים עשתה כחלק מהתפקיד שהוטל עליה במיסגרת הסרט מצלמה נסתרת, קומדיה קולנועית ישראלית שמביים עתה הבמאי צבי שיסל. שיסל והתסריטאי שלו, בועז דווידזון, ביקשו לצלם את הבעות פניהם של הגברים שעה שהחיילת עורכת חיפוש במכנסיהם תוך נגיעה באשכיהם. על מנת להגביר את האפקט הורו לענת לתפוס בכוח באשכי כמה מהגברים שבדקה. איש מהם לא מחה על כך. חלקם חייכו. אחרים העלו על פניהם הבעות מבוכה.

התגובות כולן, יחד עם תגובות על תעלולים אחרים למצלמה נסתרת נוסח ישראל, תוצגנה בסרט שעל־פי הצילומים הראשונים עשוי להיות משעשע ומצחיק לא פחות מסרטי המצלמה הנסתרת המקוריים.

אולם למישטרת ישראל לא היה חוש הומור. השבוע נעצרו לחקירה צבי שיסל, התפאורן של ניקוי ראש, איציק אלבלק ומפיק הסרט דני דימבורט לחקירה. עם תום החקירה שוחררו בערבות. ענת ברנשטיין־כהן ובועז דווידזון הוזמנו אף הם לחקירה במישטרה. כולם יואשמו בקשירת קשר למעשה־מגונה המוני ולהתחזות לאנשי הג"א.

כדי להוכיח את העבירה ביקשה המישטרה לקבל לידיה את החומר המצולם. יוצרי הסרט סירבו ועתה תנסה המישטרה להשיג את ההוכחה המצולמת בעזרת צווי־חיפוש מבית־המישפט. הצגת הבכורה לסרטו של צבי שיסל תיערך קרוב לוודאי באולם בית־המישפט ולא בבית־קולנוע.

מישטרה

מלכודת לשוטר

„בחורה מוגבלת וצרת־אופקים כזו..." — כתב הגראפולוג על קצין־המישטרה

„ייתכן שהיא אשה מכל הבחינות הגופניות," קבע הגראפולוג חיים שטראוס, אחרי שעיין בכתב־היד שהונח על שולחנו וניתח את צפונותיו, „אבל מבחינה נפשית יש בה מעט נשיות והרבה מאד רודניות, שאיפת עליונות והתנשאות. היא טיפוס שרוצה לקבוע את הכל לבד, ואינה מסוגלת להבין כי גם השני צודק."

הגראפולוג העלה את מימצאיו על הכתב ושלחם, יחד עם כתב־היד, למערכת מעריב. כמה ימים לאחר־מכן התפרסמו המימצאים בצהרון, במדור מיוחד הנושא את הכותרת „הכר את עצמך", שנועד לשרת את הקוראים ולאפשר להם לתהות על אופיים האמיתי של מכריהם, ידידיהם, יריביהם או מושאי אהבותיהם־הנכזבות.

איש מבין קוראי מעריב לא העלה בדעתו, שהדמות שכתב ידה נותח על־ידי הגרפולוג, לא רק שלא היתה „אשה מכל הבחינות הגופניות" אלא שלא היתה אשה גם מכל בחינה אחרת. היה זה גבר — להלכה ולמעשה — שאיש לא פיקפק מעולם בגבריותו. קוראים לו נחמן גולדשלגר. הוא גר בבת־ים, ומשרת במישטרת ישראל בדרגת פקד.

„הרבה חוצפנות". מקורה של הטעות הנוראה, שעירבבה מין בשאינו מינו, טמון ביחסי־עבודה משובשים במיפלג־הנוער של המישטרה.

בשילהי השנה שעברה החליט אחד מחוקרי הנוער שבמיפלג, מיכאל פלג, להתפטר מעבודתו על־מנת להשלים את לימודיו האקדמאיים. „התפטרתי לאחר שירות של שנתיים וחצי," סיפר פלג, „כדי להמ־

(המשך בעמוד 42)

יפה ירקוני בפתיחת מועדונה עם צ'יץ' וזיווה להט

יפה רוכבת שוב

בחוץ השתוללו השמועות, ובפנים השתוללה יפה ירקוני. זה היה ביום הראשון השבוע, כאשר רצועת החוף מאשקלון ועד חיפה נתקפה פחד מפני התקפה־כביכול של מחבלים שירדו בחוף ראשון־לציון, אשקלון, בת־ים וכו' — איש לא ידע לומר היכן בדיוק.

יפה ירקוני, הזמרת הוותיקה, בחרה דווקא ביום זה כדי לפתוח בו את מועדון־הלילה החדש שלה, השוכן במרתפו המשופץ של מועדון אלדין ביפו העתיקה, השייך לשחקן זאב ברלינסקי.

קפה בנוסח ישראלי

ידידים רבים כיבדו את יפה בפתיחת המועדון, וביניהם שגרירי צרפת ומכסיקו בישראל, עיתונאים ידועים ועמיתים שלה למקצוע. סמוך לבמה ישבה זיווה להט, רעייתו של ראש־עיריית תל־אביב, שהגיעה לפתיחה בגפה, מה שהגביר את השמועות על אודות המחבלים, אשר ממילא היו חריפות עד־כדי־כך שאחדים מהאורחים בחרו לשוב לבתיהם.

אלה שלא הצליחו להידחס אל תוך המועדון ההומה נותרו בחוץ. שם, על המירפסת, מול הים הפתוח, המשיכה חרושת השמועות בפעולתה. היו שטענו כי המחבלים נמצאים בבת־ים, היו שראו אורות־שאינם־אורות של מיגדלור או של סירות־דיג מכיוון הים. כל זה — מחוץ למועדון. ואילו בתוכו הצליחה יפה ירקוני להשכיח את הצרות והפחדים.

בחליפת־מיכנסיים לבנה ואלגנטית, כשפרח מלאכותי מרהיב נעוץ בדש־מיקטורנה, ניצבה יפה לפני אורחיה במלוא כוחה, והוכיחה כי היא אמנית ממדרגה ראשונה המסוגלת למלא ערב שלם בתוכנית המלווה בדיברי־קישור מלאי הומור.

יפה דיברה אנגלית שתובלה עיברית, והיתה לה סיבה טובה לכך. מפיקי, מנחי וצלמי רשת־הטלוויזיה האמריקאית ערוץ 5 נמצאו אותה שעה במועדון, וצילמו אותה במיסגרת תוכנית שהם מכינים לכבוד חגיגות שנת השלושים למדינת ישראל. יפה לא נשארה חייבת. היא הזמינה את המפיק לשיר יחד איתה את „שיר הפינג'אן", אך קודם־לכן לימדה אותו לשתות קפה בנוסח ישראלי מלווה בקולי־קולות.

היא סיפרה על סיורה בעולם, והביאה מכל מקום שיר־עם מתאים. היא חיקתה את הארי בלפונטה כשהוא שר „הבה נגילה הבה נרננה" והדגישה את ה'נה', באומרה: „הארי בלפונטה אינו יודע מה פירוש 'נא' בעיברית." אחר־כך שרה את „ירושלים של זהב", והקהל הצטרף אליה בפיזמון החוזר. היו לה הרבה שירים חדשים ברפרטואר, והקהל קיבל אותם במחיאות־כפיים. למרות מאמציה להיפטר מדימוי זמרת־שלושת־המילחמות שדבק בה, לא יכלה שלא לשיר את שיריה הידועים מתקופת מילחמת תש"ח.

שנות הזמרת והמדינה

יפה ירקוני, שהחלה את הקאריירה שלה כיפה גוסטין ובידרה את הלוחמים במילחמת תש"ח ולפניה, חוגגת עם מדינת ישראל מלוא 35 שנה לקאריירה הענפה שלה. באחרונה הרבתה לגלות את ליבה ולספר עד כמה כואב לה שהנוער בארץ אינו מכיר אותה, ועד כמה חבל שהיא פופולארית רק בקרב דור הפלמ"ח והתיירים, אך פתיחת המועדון שלה הוכיחה כי היא פופולארית בחוג נרחב הרבה יותר. יפה ירקוני ריתקה, במשך שלוש שעות רצופות, הן את מצלמות הטלוויזיה והן את הקהל המגוון שבא לחוג עימה.

ראש העירייה, צ'יצ', שהגיע למקום באיחור בן שעתיים, הצליח להרגיע את האווירה על מירפסת אלדין. עוד בהיותו על המדרגות צעק שהכל שמועות, וסיפר את סיפור מכונית אגרקסקו במלואו. אנשי ערוץ 5 תפסו עליו טרמפ וריאיינו אותו. צ'יצ' הפעיל את הקסם הצ'יצ'י המפורסם וענה לעניין. מאוחר יותר הצטרף אל יפה בשירה אדירה.

הבדרן דודו דותן, המתפרנס מחיקויי הזמרת עלה לבמה, חיקה אותה וגם שר יחד איתה את „יומבו" ואילו על המירפסת נשארו, מחוסר־מקום, בתה אורית עם בעלה, הרופא יגאל שוחט. אורית ויגאל היו הנציגים היחידים של מישפחת ירקוני במקום. בעלה של יפה, שייקה, לא בא לפתיחה כיוון שהוא שוהה לרגל עסקיו בחו"ל, בתה רותי לומדת באוניברסיטת ניו־יורק ושלחה מיברק־ברכה, ואילו הבת תמי, המטופלת בשני תינוקות, פשוט לא הצליחה למצוא בייבי־סיטר.

אולם אורית היפהפייה, העובדת כתחקירנית בתוכנית הטלוויזיה עלי כותרת, היתה ייצוג הולם למשפחה הנעדרת.

עד לפתיחת המועדון שלה הופיעה יפה ירקוני מדי ערב בחאן הירושלמי. היא היתה עולה, בלוויית נהגה הנאמן שוקי, מדי יום ביומו ירושליימה. מי שנהנתה מכך במיוחד היתה הבת תמי, המתגוררת בבירה. בין הופעה להופעה היתה אמא שלה שומרת על שני התינוקות שלה.

לפני שהופיעה בחאן היתה יפה ירקוני ידועה כבעלת מועדון הלילה המערה. משך שנים הופיעה במקום לילה לילה, ריתקה אליו עשרות תיירים ומעריצים. רק כאשר הסתכסכה עם בעל המועדון דודו לוייתן, הסתבר כי ליפה אין חלק במקום והיא בסך הכל מופיעה בו.

כעת מופיעה שם הזמרת אילנית, ויפה פתחה מועדון מתחרה הנמצא בסמוך ושיהיה פתוח מדי לילה.

לקראת אוקטובר

(המשך מעמוד 25)

התאריך המסתמן באופק הוא אוקטובר — אוקטובר 1978. אז יפוג תוקף הסכם הפרדת־הכוחות בסיני. לקראת תאריך זה יתחדדו כל העניינים.

המצרים רוצים במשא־ומתן ישיר. אחת המעלות של יוזמת אל־סאדאת היתה בעיניהם, הוצאת הגורם השלישי מן המישחק.

למרות האוריינטציה הפרו־אמריקאית המובהקת של המישטר, יש בקרב הציבור המשכיל פיקפוקים רבים מאד לגבי הכוונות האמריקאיות. אין איש מאמין שאמריקה אינה יכולה להפעיל כל לחץ שהיא רוצה על ישראל. אם אינה עושה זאת, משמע שאינה רוצה.

„האם האמריקאים באמת מעוניינים בשלום?" — זוהי אחת השאלות העולות דרך־קבע בשיחות.

אולי מעוניינת אמריקה בהמשך המצב של לא־מילחמה ולא־שלום? אולי היא סבורה שהדבר ישאיר את הערבים תלויים בה, ויבטיח לה את זרם הנפט? אולי היא חוששת ששלום ישראלי־ערבי ינתק את התלות של מצריים, סעודיה וגם ישראל מוושינגטון?

גם לגבי ברית־המועצות אפשר לשמוע, בקאהיר, דיעות בלתי־רגילות. כך אמר לי סגן עורך אל־אהראם, צלאח מונתאצר: „רוסיה היא הידידה הכי גדולה שלכם. היא סיפקה לכם נשק ב־1948. היא שולחת לכם עולים, המחזקים את המדינה."

ואז הוסיף גירסה מעניינת: „במילחמת 1973 שלחו לנו הרוסים מטוסים ריקים כדי לעורר את הרושם כאילו יש רכבת־אווירית למצריים. זה היה בלוף. זה שימש תירוץ לאמריקאים לפתוח ברכבת־אווירית אמיתית לישראל."

אי־שם מרחפת האפשרות של חידוש ועידת־ז'נבה. אם יוזמת אל־סאדאת לא תשא פרי, יחזור העניין כולו לשם.

אנשי־השמאל שמחים לקראת אפשרות זו. נראה להם כי ברית־המועצות חוזרת למרחב במהירות. הנה, בזה אחר זה מבקרים המנהיגים הערביים במוסקבה.

„מר בגין שלכם יחזיר את הרוסים למיזרח התיכון," אמר לי אחד מהם, בסיפוק רב. „אילו נענה ליוזמת אל־סאדאת, היה נועל את הדלת לפני הסובייטים."

ועוד דיעה בלתי־מקובלת: „מה היה קורה לולא היה אל־סאדאת פותח ביכלל ביוזמה שלו? היינו נמצאים עכשיו בדרך לז'נבה. אולי זה היה יותר טוב? אולי שם היה מופעל יותר לחץ על ישראל?"

המיפלגה החדשה

מצריים נמצאת עתה בתהליך איטי של דמוקרטיזציה. סימני המישטר הסמכותי, ששלט בימי עבד־אל־נאצר, עדיין קיימים ובולטים, אך מולו הולך ומתגבש תהליך החזרת החרויות.

התהליך נפתח מלמעלה, אך הוא מקבל תנופה מלמטה. במקום הפלורליזם הפורמלי, שהונהג בפקודת הנשיא, בא בהדרגה פלורליזם אמיתי.

הוא שואב את תנופתו מן הבורגנות, המבליטה את עצמה בביטחון עצמי מחודש, והתובעת לעצמה עמדות־מפתח.

הדבר בולט בפרלמנט, „מועצת העם". זהו בניין קלאסי יפה ב„עיר הגנים", במרכז קאהיר. הוא מנוגד בסיגנונו האדריכלי לכנסת הירושלמית.

כאן שולט אחד מאנשי־המפתח של המישטר: האדריכל יוסף מרעי, חותן בתו של אל־סאדאת, יו"ר המועצה. (לא פחות חשוב החותן של הבת השניה, עותמאן אחמד עותמאן, מלך הקבלנים של מצריים.)

בפקודת הנשיא התפצלה המיפלגה היחידה, האיחוד הסוציאליסטי, לשלוש מיפלגות: מיפלגת המרכז, מיפלגת השמאל (שיש לה שני צירים בילבד, חאלד מוחיי־אל־דין ועוד אחד) ומיפלגת־הימין, שהיא גדולה קצת יותר. מיפלגת־הרוב החזיקה ביותר מ־90%.

ואז התרחש החידוש הבלתי־צפוי, שלא בא מלמעלה: בפרלמנט קמה מיפלגה חדשה, רביעית. זוהי מיפלגת־הוואפד, התופעה החדשה ביותר במצריים. המישטר הסכים לכך רק באיחור, ובלי שימחה רבה, בעת ביקורו של אל־סאדאת בארצות־הברית.

לכאורה, זוהי מיפלגה ישנה מאד. מיפלגת־הוואפד היתה מיפלגתו של מייסד התנועה הלאומית המצרית החדשה, סעד זגלול באשה, והיא קראה לעצמה על שם „המישלחת (אל־וואפד) המצרית שנשאה ונתנה עם הבריטים. אחרי זגלול, עמד בראש המיפלגה מוצטפה אל־נחאס באשה.

מיפלגה זו עמדה בראש המימסד, שהופל על־ידי המהפכה של 1952. היא מסמלת את המישטר הישן ואת כל המסורת והערכים שגמאל עבד־אל־נאצר קם לחסלם. יש משמעות רבה מאד לעובדה שמיפלגה חדשה אימצה לעצמה דווקא שם ומסורת אלה.

המיפלגה החדשה היא בעלת מצע ימני־קיצוני, אך לדעת יודעי־דבר אין המצע משקף את תוכנה. ביסודה זוהי מיפלגת הבורגנות החדשה, מיפלגה ליברלית־ימנית המבקשת להחזיר למצריים את היוזמה הפרטית, את הדמוקרטיה הפרלמנטרית ואת השילטון האזרחי. היא לאומית־מצרית, לא לאומית־ערבית. בעצם מהותה היא נוגדת את ההגמוניה של הצבא המצרי בחיי המדינה.

(הסביר לי היסטוריון מצרי: גם בעניין זה יש אצלנו מטוטלת. מוחמד עלי, מייסד מצריים החדשה במאה שעברה, שם את הדגש על הצבא. שילטון הצבא נשבר בעת דיכוי המרד של אחמד אל־עוראבי, שלחם בראש הצבא המצרי נגד הפלישה הבריטית ב־1882. מאז הורחק הצבא מן הפוליטיקה עד למהפכה של 1952, שהשליטה שוב את הצבא. יתכן כי עתה קיים התהליך ההפוך.)

הוואפד הוא עתה מיפלגת־האופוזיציה העיקרית, עם קרוב ל־30 צירים בפרלמנט, המונה קרוב ל־450 חברים. אחד הצירים של הוואפד הושעה זה עתה בטענה שהעליב את הממשלה. עדיין יש גבול למה שמותר לעשות בשם הדמוקרטיה.

לוואפד אין גישה ברורה לישראל וליוזמת אל־סאדאת. כששאלתי את אחד מראשיו מהו קו המיפלגה בשטח זה, השיב: „עוד מעט ננסח את המצע, ונדע."

המיפלגה מתרכזת עדיין בענייני פנים. אל־סאדאת, שהוא איש ימני מובהק, אינו די ימני בעיניה מבחינת הליברליזציה של החברה והמשק.

בפגישות חברתיות יש ויכוח חריף. נשמעת ביקורת בשפע וגילוי־הלב של המסובים מפתיע לפעמים. פעם, כשהיה נטוש ויכוח על מידת החופש הקיים במצריים, אמר אחד הנוכחים: „תגידו מה שתגידו, אבל בימי עבד־אל־נאצר לא היינו יושבים ומדברים כאן בגילוי־לב שכזה!" כל הנוכחים הסכימו לכך, וגם רב־סרן של שרות־הביטחון, שנכח במקום, ניענע בראשו לאות הסכמה.

„יאשימו את בגין"

גילויי האופוזיציה הימנית של הבורגנות, והשמאלית של הסטודנטים והאינטליגנציה אינם צריכים להטעות לגבי המצב, לפחות בטווח הקצר והבינוני. אנוואר אל־סאדאת שולט במצב לחלוטין. באופן מעשי, אין אופוזיציה. שרותי־הביטחון שלו חשובים מאד. הצבא, בהנהגת עבד־אל־ראני אל־גאמסי השתקן, נותן לנשיא גיבוי מלא.

אם סבור מישהו בממשלת ישראל כי „סאדאת מוכרח לעשות שלום בכל מחיר," מפני שאין לו ברירה — והדבר נאמר ונכתב לא פעם — הרי מעיד הדבר על הבורות של ממשלתנו, וריחוקה המדהים מן המציאות המצרית.

לאל־סאדאת יש זמן. אין איום על מישטרו. העם ממשיך לתמוך ביוזמתו. הקיפאון שחל נזקף כולו על־חשבון ממשלת ישראל, ובעיקר על חשבונו האישי של מנחם בגין. הדבר אינו פוגע ביוקרתו של אל־סאדאת.

גם המצב הכלכלי במצריים, קשה ככל שיהיה, אינו גורם למשבר מדיני. העם המצרי רגיל לסבול. הוא ימשיך להזדיין בסבלנות. ואילו מאזן־התשלומים של המדינה, כך גילה לי פרופסור לכלכלה, בריא הרבה יותר מכפי שנדמה לרבים. בקרוב יתגלו סימנים מובהקים של התאוששות.

אל־סאדאת רוצה בשלום, אבל שום דבר אינו כופה עליו מהלכים נמהרים או נואשים. כשהוא אומר: „היוזמה שלי תימשך לנצח," הוא מתכוון לכך. זוהי שפה המובנת למצריים.

„האיש עשה למען השלום כל מה שאדם בן־תמותה יכול לעשות," אמר לי איש שאינו נמנה דווקא עם מעריצי הנשיא. „אם מיסטר בגין יכשיל את יוזמתו, לא יאשים העם המצרי את סאדאת. הוא יאשים את בגין."

במדינה

(המשך מעמוד 41)

שיך את לימודי באוניברסיטת וינה, בחוג לאנתרופולוגיה חברתית. עשיתי זאת כדי להשלים את עבודת המחקר שלי, בדרך לקבלת תואר דוקטור, על אחד השבטים המעניינים והמופלאים בעם היהודי — שבט הפלאשים החי באתיופיה."

פלג, שלא היה עוד סטודנט נטול־דאגות אלא נשוי ואב לשני ילדים, חשב, לתומו, כי אחרי שרות במישטרת ישראל יימצא בוודאי כשר לשמש כבודק מיזוודות של נוסעי אל־על בווינה. „זוהי עבודה שאינה דורשת כישורים מיוחדים," הסביר פלג, „וחשבתי שבעזרתה אוכל לממן את לימודי."

אך כאן נכונה לו הפתעה לא־משמחת. האחראים על בדיקת מיטעני הנוסעים סירבו לקבלו לעבודה. הם נימקו את סירובם בחוות־דעת שלילית שקיבלו מן הממונים עליו במישטרת ישראל.

פלג זעם ונעלב עד עימקי נישמתו, החליט לפנות בבקשת־הסבר אל מי שהיה

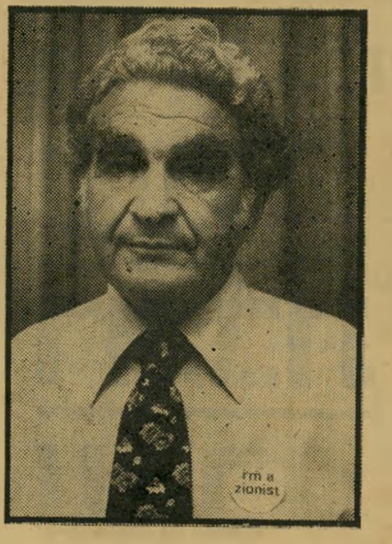

דייר דולצ'ין
— צלם

מפקדו הישיר, פקד נחמן גולדשלגר. הוא שיגר אליו מיכתב והמתין לתשובתו, אך משזו הגיעה — גבר זעמו שבעתיים.

כתב גולדשלגר לפלג: „קיבלתי ממך שורה של מיכתבים וגלויות, וטרם ראיתי כל־כך הרבה חוצפנות, חוסר נימוס וחוסר דרך־ארץ מצד אדם שחושד ולא חוקר העניין עד היסוד. נתתי חוות־דעת שלילית בזמן שירותך במיפלג הנוער תל־אביב, כחוק, ומסרתי לך על כך בראיון שקיימנו. לא נתבקשתי ולא נתתי שום חוות־דעת, לא שלילית ולא חיובית, מרגע שעזבת את השירות. זה צריך להיות ברור..."

„מוגבלת וצרת־אופקים". פלג מצא את עצמו חסר־אונים בניסיונותיו לגלות את משמיציו ולהתמודד עם טענותיהם. בלית־ברירה החליט לוותר, ולחפש עבודה אחרת. אך אז נפלה עינו על המדור הגראפולוגי במעריב. הוא החליט להפיג את זעמו על־ידי מישלוח מיכתבו של פקד גולדשלגר לבדיקתו של המומחה לניתוח כתב־יד.

המימצאים התפרסמו בצהרון, כשהם מקושטים בתצלום קטע מתוך כתב־ידו של פקד המישטרה. וכך כתב הגראפולוג בשירות־מעריב:

„אינני חושב שאתה צריך להצטער על כך שבעלת המכתב הזה דחתה את חיזוריך. היא עיוורת לגבי עצמה ומשליכה את כל חולשותיה עליך. הדבר מעניין מאד מבחינה פסיכולוגית. הוא אינו מעיד כלל על ביטחון עצמי אמיתי, אם כי הופעתה החיצונית היא בטוחה ומרשימה מאד."

ועוד מוסיף המומחה של מעריב על דיוקנו־של־הפקד־כאשה: „היא בעלת רצון חזק ונמרצת, אך חסר לה חום, רגש ונשיות. היא חצופה וחסרת־טאקט, ואינה יודעת להתבטא בנימוס ובמתינות. דבריה אינם דיברי־נועם, ולא בנחת־רוח הם נאמרים. היא מעריכה מאד את עצמה ונוטה להפריז בחשיבותה. היא סגורה מאד, אטומה מבחינה ריגשית ואינה מסוגלת להבין את זולתה..." ולסיכום, מנחם הגראפולוג את הסטודנט־השוטר־לשעבר: „אינך צריך להצטער על כישלון ביחסיך עם בחורה מוגבלת וצרת־אופקים כזו."

עתה לא נותר עוד לפקד גולדשלגר אלא לשלוח את כתב־ידו של פקודו־לשעבר אל אותו הגראפולוג, בתיקווה לנקמה מתוקה. כל־זאת בתנאי, כמובן, שמעריב ימשיך לפרסם את המדור הגראפולוגי.

פשעים

טעות בפיצוץ?

האם הפצצה נועדה לבעל חנות לצורכי צילום, או לשכנו — יו"ר ההנהלה הציונית?

השוטרים שהוזעקו באחד מימי השבוע שעבר לבית שברחוב מאפו 11 בתל־אביב חשבו תחילה שבפניהם סיפור פשע רגיל. בעל מכונית פיאט 124, שחנתה בחניון שמתחת לבניין, התלונן כי אלמונים הטמינו חומר נפץ מתחת למכוניתו ופוצצו אותה.

בחקירה במישטרה טען בעל המכונית, מיכאל („מרטין") פיש, כי אין מי שירצה להתנכל לו. פיש הוא בעל חנות לצרכי צילום מטרופוט ברחוב אלנבי בתל־אביב. עברו נקי, ועד כמה שהיה ידוע לחוקרי המישטרה, אין לו ולא היו לו קשרים עם העולם התחתון של תל־אביב.

הדייר בקומה השביעית. לשוטרים נדמה היה כי הם ניצבים שוב בפני פרשה סתומה, עד שאחד מילדי השכונה, שהצטופפו סביב ניידת המישטרה פלט:

הבית ברחוב מאפו*
— או יושב־ראש?

„הם בטח התכוונו לדולצ'ין." רק אז גילו השוטרים כי בדיוק באותו הבניין, שתי קומות מעל לדירתו של פיש, בקומה השביעית, מתגורר יושב־ראש ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית אריה לייב דולצ'ין, יחד עם אשתו אנט ובנו אלון.

כיוון החקירה השתנה לחלוטין. דולצ'ין ובני מישפחתו נחקרו, אולם גם הם טענו שאין להם אויבים, „לפחות לא מהסוג שמניחים פצצות." אך מייד כאשר התגלה כי בבניין מתגורר גם דולצ'ין הורקם צוות חקירות מייוחד (צח"מ) ועליו הוטל לדווח על מהלך החקירה ישירות למטה הארצי בירושלים.

בתחילת השבוע פורק הצח"מ. לחוקרים התברר, לדבריהם, למעלה מכל ספק, כי מי שהניח את חומר הנפץ מתחת למכוניתו של פיש היה אדם העוסק בעסקי צילום, שיש לו, כנראה, סיכסוך כספי עם בעל מטרופוט.

פרשת רחוב מאפו 11 חזרה להיות פרשה פלילית רגילה.

* מתחת לעמודים, מכונית ה„פיאט", שמתחתה הוטמן חומר־הנפץ.

פסח 78'
במחירי יציאת מצרים

אנחנו חושבים שאפשר לעצב, לייצר ולייבא רעיונות מקסימים במחירים סבירים.
וזה בדיוק מה שעשינו.
הכנו עבורך מבחר מרשים של מתנות עם "קלאס" לפסח ולכל ארוע,
במחירים הרבה פחות יקרים ממה שאתה חושב.

זכוכית וקרמיקה,

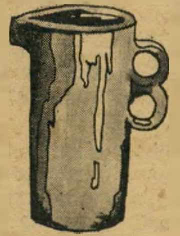

קנקן קרמיקה למשקאות קרים בעיצוב מקורי.
המחיר 75 ל"י.

כוסות זכוכית למשקאות חריפים תוצרת DEMA, אנגליה.

כלי זכוכית ועץ להגשה והחסנה
המחיר 139 ל"י.

כלי עץ

צלחות, קערות וקעריות מעץ תיק במבחר גדלים ועיצובים.
המחיר החל מ־36 ל"י.

מפות

מפות תחרה אקזוטיות במבחר דוגמאות מרהיבות.

שטיחים

שטיחים קלועים דקורטיביים מנצרים מהמזרח הרחוק לתליה על הקיר, שטיחי רצפה ושטיחים מקיר לקיר.
המחיר החל מ־89 ל"י.

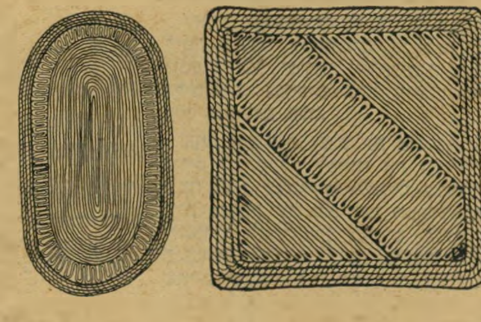

כלי פיירל

כלי קרמיקה פיירל מאיטליה. סירים, קדרות ומחבתות בעיצוב כפרי מקסים.
לבישול על אש ישירה.
להגשה לשולחן. להחסנה במקרר.
המחיר החל מ־49 ל"י.

כלי בית

מערכת סכום יפנית בעיצוב מרשים.

מערכת קרמיקה לקפה/תה 12 חלקים ל־6 איש תוצרת TAMES אנגליה.

מערכת פונדו מקסימה ל־6 איש תוצרת גרמניה.

קלאס-השם מחייב

מרכז המכירות הגדול מסוגו בארץ **דיזנגוף 224 ת"א, טל. 231013**

להשיג:

אבן יהודה: "נוי לי", המיסדים (עצמונה). **אשדוד:** "ענבל", רוגוזין 9. **באר־שבע:** "ורד", פסג' פאר הנגב, "יסמין", רחוב הגמל שכון ה', "כלבונית", הרצל 78, "סולכור" ע"י תחנה מרכזית אג"ד. **בית שאן:** "חזן יצחק", רסקו 17. **בנימינה:** "מתנות שולמית", תחנת דלק צומת בנימינה. **בת ים:** "סקאלה", מגדלי רוטשילד 27, "פאן אינטריוס", שד' העצמאות 39. **גבעתיים:** "ארט", הרצוג 27 תל גנים, "מיני כל יוני", מנורה 12. **הוד השרון:** "שיבק", דרך השרון 68. **הרצליה:** "רהיטי דולפין", סוקולוב 53, "שרות בניה לבית", סוקולוב 58, "גלבר אריה", סוקולוב 178. **זכרון יעקב:** "לילך", מרכז מסחרי. **חולון:** "דומינו" שד' קוגל 45. **חיפה:** "הקשתות", נורדאו 6, "גן נעול", הרצל 25, "זניוק את מיכלין", העצמאות 55, "נוה", שד' הנשיא 119, "ענבל", מוריה 132, "קרביץ", נורדאו 15, "רייס", החורב 18. **חדרה:** "שי יעקב", (אופירה), "דורון ופרח" (יהודית). **טבריה:** "כהן זבולון", ליד השקם. **ירושלים:** "גאנז", הרצוג 61, "גאנז", שלומציון המלכה 6, "קרביץ" בן יהודה 1, "לויזון", שלומציון המלכה 2, "דניאל", ישעיהו 3, "שחלב", מרכז מסחרי רמת אשכול, "שיק", מרכז מסחרי קרית יובל. **כפר סבא:** "כהן ברוריה", ויצמן 84. **כפר שמריהו:** "פופ סטיל", מרכז מסחרי. **כרמיאל:** "מנואלה", מרכז מסחרי חדש. **נהריה:** "פלמה", פסג' הדקל, "רוזן", הגעתון 20. **נוה אביבים:** "גרדניה", מרכז מסחרי חדש. **נוה מגן:** "לוי מרדכי", רחוב טרומפלדור. **נתניה:** "מריון", תל חי 6, "כנרת", שמואל הנציב 14. **סביון:** "הבית הירוק", מרכז מסחרי. **עכו:** "בוטיק הנוי", ויצמן 14. **ערד:** "פרחי זהב", מרכז מסחרי. **פרדס חנה:** "איזמרגד", ככר הדקלים. **פתח תקוה:** "דורון", מוהוליבר 2. **קרית אתא:** "דורון", העצמאות 62. **קרית ביאליק:** "זהר וחן", מרכז מסחרי סביניה. **קרית מוצקין:** "עיצוב", שד' השופטים, "נוי ופרח", ק.ק.ל 2. **קרית שמונה:** "נאה", מרכז מסחרי בנין פל. **ראש הנקרא:** "מצפה ראש הנקרה". **ראשון לציון:** "כדן", רוטשילד 93, "קלעים", רוטשילד 61, "פנינת חן", רוטשילד 21, "שי", הרצל 75. **רחובות:** "ללי פופ", הרצל 185, "כאדו", הרצל 163, "כדר", תחנה מרכזית אגד, "מקורי", הרצל 184. **רמת אביב:** "דידי", מרכז מסחרי רחוב ברודצקי "רדיד", מרכז מסחרי רחוב ברודצקי. **רמת אפעל:** "כל בו תדהר", מרכז מסחרי. **רמת גן:** "חת יוד" קריניצי 13, "איפי טומבי", ירושלים 20, "מאיורקה", הרצל 7, "לה פפירוס", ביאליק 62 "סופרא", ביאליק 53. **רמת השרון:** "איטן", סוקולוב 52, "עידית", סוקולוב 32, "הום", אוסישקין 43. **רעננה:** "פיפר אין", רחוב אחוזה. **תל-אביב:** "קלאס", דיזנגוף 224, "אוולין" שלמה המלך 2, "אורלי", יהודה המכבי 40, "אניק", לינקולן 5, "אמריקן סטיל", דיזנגוף 190, "דומוס", בן יהודה 94, "דירן", אבן גבירול 30, "חת יוד", ה' באייר 26, "מודולור", אבן גבירול 23, "עמי", ה' באייר, "סולכור", בן יהודה 99, "פרחי נוי", אפטר 9, "רוזנגרטן", בן יהודה 54, "כל בו שלום".

קשת פרסומאים

הופיע גליון חדש
פרוזה 21

בין המשתתפים:
יונה וולך, עמוס קינן, יוסף מונדי יותם ראובני, י.ד. אברמסקי ורינו צרור.

בגליון: הנוסח המלא של המחזה
צ'ארלי קצ'ארלי
מאת דני הורוביץ ✶ פרס I.T.I. 1978

להשיג: בדוכני עתונים ובחנויות ספרים.
גליונות קודמים ומנויים ת.ד. 6072, ת"א.

לכבוד
„פרוזה" עתונספרות
ת.ד. 6072, תל-אביב
א.נ.,
אני הח"מ ....
ת"ז ....
כתובת: .... מיקוד ....
מבקש לשלוח לכתובת הנ"ל את הירחון לתקופה של שנה
החל מגליון מס' ....
רצ"ב המחאה מס' .... משוכה על בנק ....
על סך: —.100 (מאה ל"י)
תאריך .... חתימה ....

סרטי „שפירא" - אולפני הרצליה מציגים:
ששי קשת, גידי גוב, טוביה צפיר, גלי עטרי.
אלי (טלפלא) גורנשטיין, מאיר (פוגי) פניגשטיין.
„הלהקה"
קומדיה צברית פרועה, עם הרבה שירים, נעורים, אהבות ומלחמות.

גילת אנקורי, סמדר ברנר, חלי גולדנברג, דב גליקמן, יוני חן, לירון ניר-גד, עוזי אסנר, מאיר סוויסה, זפנה ערמוני, מנחם עיני עוזרא כפרי, קובי רכט ורבים אחרים

במאי: אבי נשר
תסריט: שרון הראל - אבי נשר
מוסיקה: יאיר רוזנבלום
מפיק בפועל: יצחק צחייק
צלם: יעקב קלח
מפיק: יצחק קול

טוב לי עם

ב-1969 הלכו כל הבחורות „בנויני" והגברים ישבו במעוזים וכולם שרו שירי הלהקה

ב-1969 כל הארץ העריצה אותם. אבל איש לא ידע את האנות מאחורי הקולות והפנים היפים

שבוע שני	תל-אביב „חוד"	חיפה „עצמון"	ירושלים „כפיר"	רמת-גן „אואזיס"
פתח-תקוה „היכל"	חולון „סבוי"	בת-ים „עצמאות"	נתניה „שרון"	באר-שבע „אורן"	אשדוד „אסתר"

שידור

מאחרי המסך
שביתה על שפת הבריכה

בתקופת השביתה היה קל יותר לאתר את כתבי הטלוויזיה מאשר בזמנים רגילים. בימים בהם מזג־האוויר היה חמים אפשר היה למצוא את מרביתם ליד בריכת השחייה של מלון הילטון בירושלים. בימים הקרים יותר הסתובבו אנשי הטלוויזיה בבניין באפס מעשה ונימנעו מלנצל את ההזדמנות ולשבת בבית.

לאנשי רשות־השידור בתל־אביב נמאס מהשביתה, ונציגתם באסיפה הכללית של השובתים, כתבת הרדיו **שרה פרנקל** טענה: „אנשי תל־אביב אינם יודעים על מה השביתה, ואם לא יוסבר להם, הם יחזרו לעבודה." לפרנקל הוסבר, והשביתה לא נשברה.

אנשי הרדיו בחיפה אפילו לא טרחו לבקש הסברים. הם עבדו כרגיל, יצאו לשטח והכינו כתבות, למרות שלא היתה אפשרות לשדרן.

למרות ש**אלכס גילעדי**, הממונה על הכנת שידורי יום־העצמאות היה אחד הניפגעים העיקריים מן השביתה, הוא התגלה באסיפת העובדים כמי שתומך בהמשכתה. על שידורי יום־העצמאות מרחפת הסכנה שלא ישודרו, משום שבעת השביתה לא צולמו ולא הוכנו.

מתנגדיו הראשיים של גילעדי היו מנהל התוכניות הדתיות בטלוויזיה, הרב ד"ר **בנימין צביאלי**, ואיש הרדיו, **גדעון אלון**.

אות אזהרה

בחוגי הטלוויזיה הובעה דאגה עמוקה למשמע התבטאויותיו של המנהל החדש של הוועד המנהל של רשות־השידור, הפרופסור **ראובן ירון**.

בישיבה האחרונה של הוועד המנהל תקף ירון בחריפות רבה את הטלוויזיה, על כך ששידרה כתבה גדולה על הפגנת „שלום עכשיו", שנערכה במוצאי־שבת לפני שבועיים, בכיכר מלכי ישראל בתל־אביב. ירון טען, כי הסיקור העיתונאי בטלוויזיה היה מעין „תשדיר שרות." הוא זכה בתגובה חריפה של **ארנון צוקרמן**, מנהל הטלוויזיה, שקבע: „זה עניין של השקפה!" ירון אף טען, כי הטלוויזיה החלה בשביתה שלה באותו הערב בשעה 9, במקום בשעה 6 כמו בכל כלי־התיקשורת האחרים, רק כדי שתוכל לשדר כתבה זו.

חשדות נגד מנהל

הטלוויזיה הערבית

הכתב לענייני מישטרה של הטלוויזיה, **דן סממה**, הביא ביום החמישי לפני שבועיים עוד סקופ שלא שודר (העולם הזה 2117). היתה זו ידיעה על חקירה שעורכת מחלקת ההונאות ושל מישטרת ירושלים כנגד מנהל הטלוויזיה הערבית, **יוסף בראל**.

לאחר שראש מחלקת ההונאות, במישטרת ירושלים, פקד **משה אלכסנדרוני**, חקר את כתב מערכת החדשות **ויקטור נחמיאס**, את מפיק הטלוויזיה הערבית **יעקב למדן**, את איש בית־השידור הערבי **יצחק הלוי** ואת אחד מעוזרי דובר רשות־השידור, **ניסים יחזקאל**, בדבר מעשי־הונאה שבהם קשור בראל, הוא החליט להזמין את בראל עצמו לחקירה, שארכה שעות אחדות.

עדיין לא ברור אם תחליט המישטרה להעמיד את בראל לדין. המישטרה חקרה כבר לפני כמה חודשים בעניין בראל, אולם בשבועות האחרונים הגיע אליה חומר חדש, שחייב, לדעת אלכסנדרוני, את חידוש החקירה.

טלתורס

על־פי החלטות ועדת ההדרכה של הטלוויזיה, ייצאו בזמן הקרוב שלושה אנשי טלוויזיה בכירים להשתלמויות בחוץ־לארץ.

ראשון היוצאים יהיה עורך ומגיש עלי כותרת **ירון לונדון**, שקיבל אישור תקציבי לנסוע לאירופה ולראות תוכניות הדומות לעלי כותרת בבירות שונות ביבשת. עורך מבט שני, **שמעון טסלר**, ייצא אף הוא לארצות־אירופה השונות, כדי לצפות בהן בתוכניות טלוויזיה המקבילות למבט שני. כמו־כן ייצא המפיק **חנינא אמוץ**, לראשונה בחייו, לחוץ־לארץ. גם על אמוץ הוטל לבחון תוכניות הדומות לעלי כותרת.

נוסף על אלה תשלח השנה הטלוויזיה למעלה מ־10 טכנאים וצלמים להשתלמויות בחוץ־לארץ.

אגב, בחוץ־לארץ שוהה עתה בהשתלמות גם היועץ המישפטי של רשות־השידור, **נתן כהן**. לא ברור במה ניתן להשתלם שם מבחינה מישפטית.

אגרת טלוויזיה נוספת

בישיבת ועדת־הכספים של הכנסת, שנערכה בשבוע שעבר, הציע ח"כ הליכוד **חיים קויפמן** להטיל אגרת־טלוויזיה נוספת. קויפמן טען, כי המישדרים של הטלוויזיה הישראלית מיטשטשים בגלל עוצמת השידורים של מצריים, וכי בימי־הקיץ החמים דוחקת התחנה המצרית את הישראלית מן האקרן.

כשהוסבר לקויפמן כי שיפור המישדרים יעלה כ־200 מיליון לירות, הוא הציע להטיל אגרה מייוחדת נוספת לשם כך. „ברור לי שהציבור יקבל זאת בהבנה," אמר הח"כ.

גנבי רשות־השידור

בפני מצב לא נעים עמדו בשבוע שעבר בעלי חברת השיווק הירושלמית שקל, אשר על־פי הסכם בינה לבין ועד־העובדים המינהליים ברשות־השידור, שימשו מוצרי אותה חברה כשי לפסח לעובדי הרשות.

אנשי שקל ערכו תערוכה־זוטא של מוצריהם בחצר מחלקת־ההדרכה של הרשות, שאליה הוזמנו כל העובדים המינהליים, כדי לבחור את שי הפסח הרצוי להם. בין היתר הוצעו לעובדים מערכות של כוסות, צלחות, וכלי־מטבח.

לאחר שהסתיימה התצוגה וכל העובדים בחרו את השי, התברר לאנשי שקל כי רבים מהמוצגים שהציגו בתערוכת־הזוטא נגנבו. ערכן של הדוגמות הגנובות יגיע לאלפי לירות.

אגב, העובדים העיתונאים ברשות לא יקבלו השנה שי לחג, אולם ניתנה להם האפשרות לקנות בהנחה את חבילות השי אותן קיבלו המינהליים (275 לירות עבור כל חבילה).

מהדורת חדשות נוספת

לאחר שוועדת־הכספים של הכנסת החליטה לאשר לטלוויזיה הכללית שעתיים נוספות של שידור, על־חשבון הטלוויזיה הלימודית, נערכים עתה דיונים כיצד לחלק שעתיים אלה.

אחת ההצעות, שיש לה את מרבית הסיכויים להתקבל: לפתוח את השידורים בשעה 1.30 בצהריים, להגיש מהדורת חדשות נוספת על השתיים המשודרות כבר, ולהקרין לאחר־מכן סרטים מצויירים או תוכניות לילדים. שעה נוספת מתוך השתיים יצמידו, לפי הצעה זו, לשידורים בערבית.

משתלם טסלר
עלים

חשוד בראל
אירוח מישטרתי

העיתונים נגד הטלוויזיה

מחקר שנערך לאחרונה הדליק נורה אדו־מה אצל המו"לים של העיתונים בארץ. על־פי המחקר התברר, כי הקמת תחנת טלוויזיה מיסחרית תדרוש תקציבי־פירסום ב־סכומים של 300 עד 350 מיליוני לירות בשנה. תקציב הפירסום הכללי במדינה הוא 900 מיליון לירות בשנה, כך שתחנה כזו תגזול שליש מהמודעות הניתנות כיום לעיתונים ולרדיו.

שממת פסח בטלוויזיה

גם חג הפסח עלול להיות שממה טל־וויזיונית. בחג הקרוב צפויות שתי תוכ־ניות מרכזיות. בערב החג תשודר תוכנית אשר הוכנה על־ידי המפיק **דויד** („דידי") **גולדשטיין** ותוגש על־ידי הרב **שמואל הכהן אבידור,** בשם והגדת לבניך. ה־שניים חרשו עשרות בתי־ספר תיכוניים בכל רחבי הארץ, ראיינו מאות תלמי־דים ובחרו צוותים מבתי־ספר בקריית מלאכי, בגיבעת ברנר, ביהוד ובהרצליה.

על התלמידים, ביניהם כמה שבאו מ־בתים דתיים, יהיה להתמודד במשך 80 דקות עם השאלה: „פסח כמסורת ולא דת". בין המשתתפות בדיון **פניה עוז,** בתו בת ה־17 של הסופר **עמוס עוז,** מקיבוץ חולדה.

התוכנית המרכזית השנייה תשודר ב־מוצאי חג הפסח: שידור ישיר של ה־אירוויזיון. את ישראל ייצג כידוע ב־אירוויזיון **יזהר כהן** ואת צוות השופטים בירושלים ירכז **יצחק** („צחי") **שימ־עוני.**

רוצים לתרום מוח

אל הטלוויזיה הגיעו פניות רבות של

משתלם לונדון
באירופה

אזרחים ישראלים, המבקשים לתרום מוח עצמות.

פניות אלה באו בעיקבות הקרנת הסרט הבריטי הילד בבועה, שבמהלכו התבקשו הצופים לתרום לילד **אנטוני נולן** ממוח העצמות שלהם. בין היתר התקשרה לטל־וויזיה קבוצת תורמים המורכבת מעובדי מישרד האוצר. דוברי הטלוויזיה מפנים את התורמים אל אחד מבתי־החולים ב־ירושלים.

שיחות בהמשכים

מאז ששוכללה מרכזיית הטלפונים של הטלוויזיה, המשרתת גם את מישרדי הנ־הלת רשות השידור, הפך נושא הטלפונים לסיוט של עובדי הטלוויזיה והרשות.

לפני כמה שבועות הוכנסה לשימוש מרכזיה חדשה המאפשרת לכל אחת מ־שלוחות הטלוויזיה לקיים שיחות אל מחוץ לבניין. אולם למרות שיכלול זה, מתנתקת כמעט כל שיחה המנוהלת מבניין הטל־וויזיה, כך שהקשר עם הטלוויזיה וממנה מתבצע בשלבים, והשיחות בהמשכים.

האישה כתמריץ

כאשר נישלח **מנשה** („בובה") **רז** לדרום לבנון, כדי להפיק כתבות על המת־רחש שם בשביל מהדורת החדשות הקצרה, החליטה הנהלת הטלוויזיה לתת לו תמריץ. ההנהלה אישרה כי אשתו של רז, **ענת,** תוכל להתלוות אליו במסעו אל הצפון הפרוע.

על הגל

ארוחת שחיתות

התמרמרות רבה שוררת ברדיו נגד עור־כת זה איכפת לי, **עדנה פאר.** לדברי מבקריה הקימה לה השדרנית ממלכה פר־טית בתוך ממלכת־הרדיו, ממלכה המנותקת לגמרי מהרדיו. כאשר מטלפנים ללישכתה של עדנה פאר, עונה מזכירה: „מישרדה של הגברת פאר," צורת־פניה טלפונית ש־אינה מקובלת אפילו במישרדו של מנהל הרדיו, **חגי פינסקר.**

נגד פאר נטען אף כי היא ניפחה את צוות העוזרים שלה לממדי ענק, שאין להם אח ורע ברדיו. ליד פאר, העוסקת רק ב־הפקת תוכנית שבועית אחת, עוזרים 11 עובדי רדיו, ורבים טוענים כי זהו ניפוח הגובל בשערוריה.

כן נשמעו כנגד פאר טענות על העובדה שהיא מפרסמת מדי שבוע, במוסף ימים ולילות של מעריב, את תוכן הראיון שלה המשודר מדי יום שישי אחר הצהריים, שעות רבות לאחר שמעריב כבר נמכר. לדברי המקטרגים, העניין שיש לציבור המאזינים בתוכניות הרדיו יורד, לאחר שהם יכולים לקרוא את הטכסט בעיתון עוד לפני ה־שידור.

עוד טוענים כנגד פאר, שאירגנה ארוחת־ערב מפוארת לאנשי צוותה ולאורחים מ־בחוץ, לאחר התוכנית הראשונה, במיסעדה מישכנות שאננים, שהיא אחת המיסעדות היקרות ביותר בירושלים.

Arpège de Lanvin
ארפז'
הבשם מבית לנון-פריז

מ. קליפר M.KLIFFER

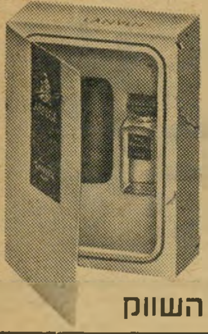

חדש לחג!
בשם וסבון ארפז'
באריזת שי מהודרת
להשיג בפרפומריות המובחרות וברשתות השווק

סימן רשום מס. 37011
Lois
JEANS & JACKETS
סוכנות בלעדית
SALOON
שאול המלך 4 ת-א. טל. 263325
דיזנגוף 213 ת-א. טל. 243450

קולנוע

אורחים בישראל

כרטיס ביקור - סמואל פולר

„הקולנוע הוא שדה־קרב”. כך הגדיר בימאי־קולנוע אמריקאי בשם סמואל פולר את מיקצועו, בסרט שבו השתתף בהופעת־אורח. שמו של הסרט היה פיירו המשוגע ועשה אותו ז'אן־לוק גודאר, ממעריציו ה־מושבעים של פולר באירופה.

לגבי צופה־הקולנוע הישראלי זה אינו אומר הרבה. פיירו המשוגע מעולם לא הוצג בארץ, וסרטיו של סמואל פולר ש־הגיעו ארצה זכו, בדרך־כלל, בטיפול כו־של ובהתייחסות כאל סירטי־פעולה מן השורה. וקשה להניח שהיתה נמצאת הזדמ־נות מתאימה לכתוב על האיש אילולא הגיע לישראל, בגיל 67, כדי לביים בקיץ סרט עם לי מארווין — סרט ראשון משלו אחרי שתיקה ארוכה למדי.

הביקורת האירופית, הסכימה, כבר לפני שנים, כי סמואל פולר הוא מן הבמאים החשובים של דורו, ויש אף המעמידים או־תו בשורה אחת עם אורסון וולס ואיליה קאזאן. אינדיווידואליסט קיצוני, שהעדיף תמיד לעשות סרטים צנועים יותר כל עוד שליטתו בעשייה היתה גדולה יותר.

אלימות מתפרצת. התכונה הבולטת ביותר בסרטיו של פולר היא האלימות ה־

קונסטאנס טאור ב„מיסדרון ההלם”
„הקולנוע הוא שדה־קרב”

חריפה המתפרצת. מכאן נובעת גם ההגד־רה שבסירטו של גודאר, ורבים ממבקריו טוענים כי כל סרטיו, בין אם אלה מערבו־נים, סירטי פשע, סרטים פסיכולוגיים או סירטי־הרפתקה, אינם אלא סירטי־מלחמה. פולר מעולם לא הסתיר את חשיבותה של האלימות בעיניו. „אני אוהב אלימות, משום שאני מצפה שמשהו יקרה על ה־מסך. יש סרטים שבהם אפשר לבלות שעה שלמה וכל מה שרואים בהם הוא אוסף של שיחות כמו ,תשתי קצת תה... אולי סיג־ריה..., הנרקוד..., האם אמך תבוא הליי־לה..., האם אביך יאחר להגיע...' וכיוצא באלה. יש אומרים שכאלה הם החיים. אבל בעיני, זה משעמם עד מוות. אני מעדיף לפתוח סרט בסצנה שבה מטורף מתפרץ עם מכונת־ירייה לתוך בית־חולים ליול־דות.”

תכונה בולטת נוספת בסרטיו של פולר, היא אמונתו הקיצונית במשיחיות האמריק־אית על אף, ולמרות, חסרונותיה של מולד־תו. לא פעם סיים סרט בכך שהגירה לי־אמריקה הופכת אידיאל מתגשם של נער צעיר ובאחד מסרטים אלה, שערי סין, היה פולר בבחינת נביא, כשתאר — ב־1957 — את הרקע להתערבות הצבאית האמריק־אית בוויאט־נאם.

האינדיווידואליזם שלו, וההתנגדות ה־קיצונית להפיכת הפרט חלק מתוך מכונה גדולה יותר זיכו אותו, בפי רבים בכינוי „פאשיסט סמוי”. גישתו הלעגנית לקומו־ניזם והתקפותיו על כל מה שנראה ורוד, רק חיזקו עמדה זו. „אי־אפשר להכריח

כולם אומרים שאני מטורלל. למה? כי כל פעם
שנופל עלי ככה איזה מקרה מבולבל -
אני שולף את הפקק מן ה"מושה שיכר", לוקח שלוק,
ואז כמו אריה מתגבר על המצב.
מכניס את הבקבוק חזרה מתחת למעיל
והנה הולך קליל.
נפלת בחורה יפה, לי ליבים - שולף את ה"מושה שיכר"...
ושלוק! היא שלי.
ירדו לי המניות, קרעו אותי - שולף ת' "מושה שיכר"...
ושלוק!... זה כבר... לא נוגע לי.
אני אומר לכם!...
מה שה"מושה שיכר" עושה...
לבן אדם!... קח שלוק!
...אבל אל תשליך...
את הבקבוק!

מוישה שיכר
הליקר הישראלי בטעם שקדים ותפוזים.

פיתקית הנדבקת מעצמה
לשימוש אישי, מסחרי ותעשייתי
בכל צורה, צבע וגודל.
אריזת כיס שימושית חינם
500 פתקיות לבנות 68.90 ל"י
מוזהבות/מוכספות 78.90 ל"י
(בתוספת דמי משלוח ומע"מ)

גדעון סימון
רח' הרכבת 36
תל אביב טל. 39851

פיתקית
שיווק יעיל בע"מ
ת"א: הרכבת 36 ת.ד. 6311, טל. 39851
חיפה: רח' הנמל 48 טל. 532151 ת.ד. 33181
ירושלים: ת.ד. 6200, טל. 424913

אנשים לאהוב זה את זה. גם אם הצדק עמך, אסור לך לכפות את דעתך עלי. נגד זה אני מתקומם," אמר פעם בתוכנית־טלוויזיה בצרפת (שנים לאחר־מכן אמר קובריק דבר דומה בהתפוז המכני).

אותו סוג של אינדיווידואליזם מנחה את גיבורו של פולר באחד המערבונים ה־מפורסמים ביותר שלו, מירוץ החץ, שמת־חיל בשילהי מלחמת הצפון נגד הדרום, ובו גיבור דרומי (רוד שטייגר) שאינו מוכן לקבל את כניעת הדרום, אינו מסוגל ל־היקלט בתוך שבט אינדיאני למרות רצונו,

במאי פולר בפעולה
כתב לענייני מישטרה

ומוצא את מקומו במקום כלשהו באמצע, בין המחנות שקמו אחרי המלחמה, כאשר פולר דאג לפני־כן להראות שגם בצפון, גם בדרום, גם בין הלבנים וגם בין אדומי־העור, יש טובים ויש רעים, ושהאלימות היא תהליך של הזדככות הכרחית הצריך להגיע לידי מיצוי מלא קודם שהגיבור יכול להגיע אל המנוחה ואל הנחלה.

פולר עבד כבר בגיל 13 בעיתון, בגיל 17 היה כתב לענייני מישטרה, ולדבריו: „כשאתה רואה, בגיל כזה, אדם שניצב עם גרזן בידו, ליד גופות בני־המישפחה ש־רצח, זה לא יכול שלא להשאיר עיקבות."

צילום אחד ארוך. הכתיבה היתה עיסוקו של פולר במשך שנים רבות (הוא החל, בקולנוע, כתסריטאי), ועד היום הוא מציין שאחד הסרטים החביבים עליו ביותר הוא פארק רו, סיפור על רחוב של מערכות עיתונים ועל המילחמות בין שני יומונים בתחילת המאה. אשר לשפיות־הדעת, אחד מסרטיו המפורסמים ביותר של פולר, מיסדרון ההלם, מתרחש כמעט כולו בבית־משוגעים, כאשר עיתונאי מתחזה כמטורף כדי לחשוף פושע המסתתר שם, ומאבד בהדרגה את שפיותו. אם זהו הסרט שהכל מסכימים עליו כי הוא הבולט ביותר של פולר, הרי זה בעיקר משום שהמשל של בית־משוגעים כדיוקן החברה האמריקאית שקוף ובוטה ביותר.

מבחינה טכנית, אחד מסימני־ההיכר של פולר הוא הצילומים הארוכים־מאד, הכוללים לעיתים תנועות־מצלמה מסובכות ביותר. צילומים רבים נמשכים יותר מחמש דקות, שעה שהצילום הבודד הרגיל בקולנוע אינו נמשך יותר מ־30—20 שניות.

החיוב שבהערצה. אם הוא התקשה באחרונה למצוא את מקומו במערך ה־הפקתי המסתבך וההולך של תעשיית הקולנוע, הרי הוא רואה מדי יום את יוקרתו כשהיא גדלה והולכת. אחרי פיירו המשוגע, הקדיש לו גודאר סרט נוסף משלו, תוצרת ארצות־הברית (גם הוא לא הוצג בארץ), ורק בשנה האחרונה הופיע — כשחקן — בסרט של אחד הבמאים החשובים ביותר של הדור הצעיר בגרמניה, וים ונדרס. שמו של הסרט הידיד האמריקאי, פולר משחק בו תפקיד של גנגסטר, והקטע שבו הוא מופיע נראה כמחווה אישית לקולנוע שלו. ומי יודע אם לא ההערצה של הדור הצעיר, היתה זו שאיפשרה לפולר לשוב וליביים סרטים בעצמו. אם כן, הרי גם ב־הערצה יש מן החיוב.

ריצ'ארד ברטון:

המפסיד הנצחי

אחרי החלוקה האחרונה של פרסי האוסקר, הציע מישהו להפוך את ריצ'ארד ברטון מועמד קבוע לפרס, אבל לדאוג שלא יקבל אותו לעולם. כך הוא יוכל להרגיש כמו סיזיפוס מודרני, שמדי שנה מגלגל את האבן הגדולה אל מעלה ההר, ובדיוק כשנדמה לו כי השלים את המלאכה, היא מתגלגלת לה חזרה למטה.

אכן, זו הפעם השביעית שריצ'ארד בר־טון מועמד לקבל את פרס האוסקר. בשתי הפעמים הראשונות, לפני 25 שנים הוא היה עדיין בבחינת התגלית הקולנועית ה־חדשה, שחקן־התיאטרון שלדעת הכל עמד לרשת את אוליוויה ואת גילגוד, ואשר הואיל בטובו להופיע בסרטים כדי להש־לים את מאזנו החודשי.

אומנם, איש לא הטיל ספק בכישרונו כ־שחקן. הוא הפך את המלט להיט בימתי חסר־תקדים בניו־יורק. הוא נזכר במיזמורי המקהלה ששר בוויילס, מולדתו, קודם ש־הפך שחקן, והשחיז שוב את קולו ב־קאמלוט, כדי להוכיח שהוא מסוגל לעמוד גם בדרישות של מחזמר. בזכותו (ובזכות רעייתו דאז, אליזבת טיילור), הצליח תיאט־רון־לסטודנטים מאוכספורד להעלות שוב את דוקטור פאוסטוס של כריסטופר מארלו (ה־הפקה צולמה לקולנוע מאוחר יותר), ובי־לונדון עדיין מחפשים מישהו שישווה לו במחזות של כריסטופר פריי.

ועם הכסף — בא גם התיאבון לחיים שונים מאלה של שחקן־תיאטרון. ברטון, השחקן הרציני שניראה בהוליווד כגיוס המוצלח ביותר מן הבמה הבריטית, הפך עד־מהרה האישיות המאוזכרת ביותר ב־טורי־הרכילות. הצימאון הנצחי שלו היה לשם־דבר, וחייו המשותפים עם אליזבת טיילור התנהלו מעל דפי העיתונות.

היו כאלה שהספידו אותו, וטענו ש־כישרונותיו הם נחלת העבר, כאשר הוא שב והיה במשך שלוש שנים רצופות מוע־מד לאוסקר. תריסר שנים חלפו מאז היה תגלית טרייה, ולפתע העניק לדמויות ש־גילם עומק, רגישות ורבגוניות שנדמה כאילו לא עניינו אותו יותר. באותה התקו־פה הוא עשה את בקט, שבו הרשים רבים דווקא בהתאפקותו, ביכולתו להעביר אל הצופה את הרגשות העמוקים ביותר ב־אמצעים החסכוניים ביותר; הוא הדהים ב־המרגל שחזר מן הכפור, כאשר משך ידו מן הזיקוקין־די־נור שמאחריהם הסתתר ב־מרבית סרטיו, כדי להמחיש את הדמות המשכנעת ביותר של אדם קטן ואפור ה־נשחק במכונה שאין לו שליטה עליה. והוא שב אל הזיקוקין־די־נור כדי להראות שגם בהם הוא מצטיין בוירג'יניה וולף. שלוש פעמים מועמד — שלוש פעמים ללא תוצאה.

פעם נוספת התקרב לפרס, לפני תשע שנים, באן של אלף הימים אבל זה שוב נשמט מידיו. ושוב חזרה הפרשה על עצ־מה. הוא הופיע על המסך באקווס, הסרטת המחזה המצליח של פיטר שאפר, בדמות פסיכיאטר המטפל בנער שעקר את עיני־הם של שישה סוסים. הוא הופיע בתפקיד זה, תקופה מוגבלת, על הבמה (אחרי ש־התנזר מתיאטרון במשך תריסר שנים), והופעתו הפכה סנסציה בברודוויי. יכולתו לדלות מתוכו את הצער, הכאב, וחוסר־הישע של המדען האכול ספקות, הפכו או־תו מועמד מיידי לגירסה המצולמת (בין השחקנים האחרים שהופיעו על הבמה ב־תפקיד זה היו גם אלק מקגואן וטוני פרקינס). אבל לכשחולקו הפרסים, שוב לא ננקב שמו של ברטון.

שחקן ריצ'ארד ברטון
בן סורר ומורד

האם זהו עונש, שהוליווד מענישה בו בן סורר ומורד המסרב להתנהג בנימוס מקובל, ואפילו במרדנות מקובלת, וממשיך להקנות לקהילייה הקולנועית שם מפוקפק בשתייתו המופרזת, בהרפתקות־האהבים שלו, בנישואין, בגירושין ובנישואין־מחדש? קשה לרדת לעומק המניעים ה־רבים המשכנעים את חברי האקדמיה ל־אמנות הקולנוע (שהם, בעצם, כל חברי האיגודים המיקצועיים של הוליווד) להצביע כפי שהם מצביעים. אבל דבר אחד ברור: כשברטון מיטיב לשחק, רק מעטים מתקר־בים לרמתו, והוא סוחף עימו גם את חב־ריו — להישגים מרשימים.

עובדה, רבים מהם היו מועמדים יחד איתו לאוסקר: פיטר אוטול בבקט, ז'נווייב ביז'ולד באן של אלף הימים, פיטר פירת באקווס. ואליזבת טיילור אף זכתה באוסקר, במי מפחד מווירג'ינה וולף. לכן, יש ה־טוענים שכדאי יותר להופיע עם ריצ'ארד ברטון, מאשר להיות ריצ'ארד ברטון.

פארודיה

חיוורת

הלהקה (הוד, תל־אביב, ישראל) — לטובתו של סרט זה, כדאי להתעלם מכל החצהרות הרבות שקדמו להצגתו. כל ניסיון לראות בו הישג של הקולנוע הישראלי יכול רק לעורר ציפיות, ולגרום אכזבות.

הלהקה הוא, בסך־הכל, אוסף של פיזמונים ומערכונים, הקשורים יחד בחוט עלילתי רופף והמספר על הווי של להקה צבאית, חזרות על תוכנית חדשה ושילובם של טירונים חדשים בתוך הרכב ותיק יותר. יש כאן להיטים מוכרים (כל השירים, להוציא אחד, זכו בהצלחה במיצעדים של סוף שנות ה־60) ויש כאן הצחקות, והמצלמה ניצבת תמיד במקום הנכון כדי שלא להפריע להם. למי שדי בכך — שיבושם לו.

מי שירצה למצוא יותר מכך — יחפש לשווא. זהו אחד הסרטים הרדודים ביותר שאפשר להעלות על הדעת, סרט שאינו מגלה שום התעניינות בגיבורים שלו ומסתפק ב־קאריקאטורות בנאליות תחת דמויות. הוא מזלזל בעבודתה של להקה צבאית וכל מה שהוא מראה, הוא פארודיה חיוורת ועלובה. תרמזים לכך שהעלילה מתרחשת בזמן מילחמת־ההתשה מודבקים במלאכותיות, ללא כל הקשר טיבעי, וללא כל סימוכין אחרים בתוך הסרט עצמו (מי שאינו יודע מתי הושרו הלהיטים שבפס־הקול, יכול בקלות למקם את הסרט בכל תקופה הנוחה לו). הניסיון החפוז לסחוט דראמה ברגע האחרון, במישחק „אמת או חובה", שבו צריכות כל הדמויות להוציא כל מה שהתסריטאי לא השכיל לשים בפיהן לכל אורך הסרט, הוא פיתרון דרמאתי ברמה של גימנסיה.

קשת, גולדברג ונירגד: הגזמות מביכות

ואם אין הסרט אומר דבר על התרומה (החיובית או השלילית) של המוסד הנקרא ‚להקה צבאית' על חיי התרבות ואמנות הבמה בארץ, הסיבה פשוטה: הוא מצטיין כולו בעומק, במקוריות ובגיוון שבתוכנית של להקה צבאית.

לכן, גם מה שיש לומר לזכותו, נובע מתכונה זו. השח־קנים הצעירים מחוננים, במרבית המיקרים, בהרבה חן ו־טיבעיות, אבל די להתבונן בטוביה צפיר, בוגר להקה צבאית, שהופך את דמות במאי הלהקה בסרט ל„חאלטורה" עמוסת הגזמות מביכות, כדי לראות מהן הסכנות האורכות לבוגרי הלהקות. או לאלה שעושים עליהם סרטים.

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — המסיבה של דון, ג'וליה, המרכזנית, רחוב הסטר, קריאת העורב, ה־רומן שלי עם אני, נינוצקה, התמימים וה־פראים.

ירושלים — פנים אל פנים.

חיפה — רסיסי החיים, קריאת העורב, יום מיוחד.

תל־אביב

★★★ **המרכזנית** (פריז, יוגוסלוויה): החברה, המוסר והמוסכמות נגד הפרט בסרט אהבה המשלב תעודה בסיפור עלילתי. בימוי דושן מאקבייב.

★★★ **ג'וליה** (סטודיו, ארה"ב): סיפור אוטוביוגרפי של ליליאן הלמן על קשרי הידידות בינה לבין פעילה אנטי־פשיסטית (ונסה רדגרייב בתפקיד שזיכה אותה ב־אוסקר וגרר אחריו מהומות מכל הצדדים המעורבים בסיכסוך היהודי־ערבי). ג'ין פונדה המגלמת את הסופרת היתה מועמדת לאוסקר בתפקיד זה.

ירושלים

★★★★ **פנים אל פנים** (בנייני האומה, שוודיה): אינגמר ברגמן מפרק ו־מרכיב בחזרה אישיותה של רופאה פסי־כיאטרית המטילה בספק את כל ערכי ה־יסוד של חייה. משחק מרשים של ליב אולמן.

חיפה

★★★ **יום מיוחד** (פאר, איטליה): הומוסכסואל ועקרת־בית, המושפלים עד עפר נפגשים על רקע חג פשיסטי באיטליה של מוסוליני. בימוי מרתק והופעה מבריקה של לורן ומסטרויאני.

2000 ל"י:
תקבלי בעד מכונת התפירה הישנה שלך בחודש החגים בלבד

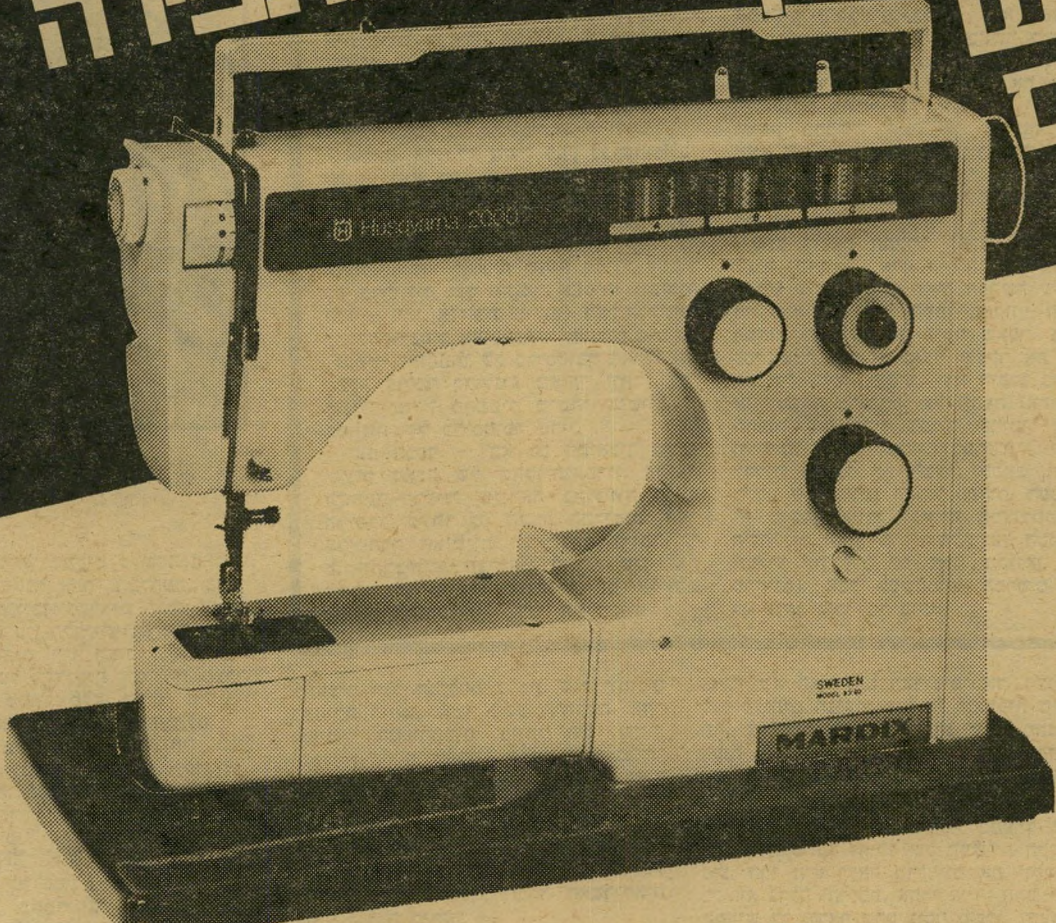

מכונת התפירה השוודית "מרדיקס" סופר-אוטומטית

במבצע TRADE-IN מיוחד לכבוד החגים אנו משלמים לך 2,000 ל"י בעד מכונת תפירה ישנה, מכל סוג ובכל מצב בעת רכישת

MARDIX

מכונת התפירה החדישה והמשוכללת בעולם

נצלי את ההזדמנות ורכשי לך אחד מדגמי "מרדיקס" במבצע המיוחד:
6460·6360·5610 - תוצרת "הוסקוורנה", שוודיה.

מרדיקס השוודית:

- מבצעת את כל התפרים והריקמות על כל סוגי הבדים – גם גינס ועור;
- עשוייה כולה מתכת;
- היחידה בעלת עשרות תוכניות תפירה וריקמה;
- השחלת החוט – במשיכה אחת, מהסליל עד המחט;
- החלפת הרגליות – ללא מברג;
- מהלך כח – המגדיל פי 5 את עוצמת המנוע;
- תפס (גרייפר) פטנטי, המונע תפיסת החוט;
- היחידה בעולם הפועלת ללא שימון;
- לכל הדגמים – 5 שנים אחריות כפולה.

מפיצים בלעדיים בישראל:
סרוודינמיקס

MARDIX מכונת התפירה של שנות ה-2000

תל־אביב: סרוו־דינמיקס בע"מ, רחוב קרליבך 14. סוכנות מרדיקס, רחוב בן־יהודה 84. אלגביש דב, רחוב שנקין 16. שמאי צילה, רחוב העבודה 2. ברוך דוד, רחוב אצ"ל 37, שכונת התקוה. קיידן אריה, רחוב העליה 28. זירה משה, רחוב השומר 7. ד.י. וינגרטן בע"מ, רחוב הקישון 42. ח.צ. רשטיק, דרך יפו־ת"א 21. חיפה: סרוו־דינמיקס בע"מ, שדרות המגינים 53. לחמן יצחק, רחוב החלוץ 21. נוזה סוכנויות, רחוב חניתה 20/7, נוה שאנן. ירושלים: ישראל הירש, רחוב שטראוס 23. גולומב משה, רחוב יפו 72. שייקביץ נחום, רחוב בן יהודה 5. באר־שבע: ארמקס, רחוב ההסתדרות 37. י. הופמן, רחוב קק"ל 118. אופקים: ברדה מגי, מרכז מסחרי. אילת: הוכמן זבניו, רחוב מדין. אשדוד: דוימש אלכסנדר, רחוב רוגוזין 4, פסג' פנלון, חנות 7. אשקלון: כהנא שמואל, רחוב צה"ל 1. בית־שאן: אוביש שלום, מרכז מסחרי רסקו 2. בני־ברק: מאיר יוסף, רחוב רבי עקיבא 41. סיני אבשלום, רחוב רבי עקיבא 19. בת־ים: סוכנות מרדיקס, רוטשילד 14. דימונה: „אורות", מרכז מסחרי. הרצליה: זמישלני זולף, רחוב סוקולוב 48. חדרה: בורנשטיין מרדכי, רחוב וייצמן 55. חולון: סוכנות מרדיקס, רחוב סוקולוב 74. טבריה: מזרחי יוסף, רחוב הירקון. מזרחי יצחק, רחוב הגליל. לוי יהודה, רסקו שכון ד', חנות 17. טירת הכרמל: מילר שמואל, מרכז מסחרי 28. יפו: בירנבוים מרדכי, רחוב בוסטרום 11. כפר־סבא: איינזקיים יצחק, רחוב וייצמן 107. לוד: פאוזי מנסה, רחוב הרצל. מג'ד אלכרום: סלון אבו אלעז. נהריה: אחים רייכנטל, „עתיר", רחוב הרצל 77. נצרת: בני שפיק חוסון, שוק ראשי. נתניה: פרקש יצחק, קראוזה 8. סוכנות מרדיקס, הנוטע 3. נס־ציונה: פינקלשטיין, וייצמן 27. נתיבות: שמיר אבשלום, מרכז מסחרי. עפולה: גרייצר, שמחה, תחנת אגד. עכו: פרץ אהרון, ויצמן 20. פתח־תקוה: ברגר אריה, איכילוב 2. קרית־שמונה: יואל אברהם, מרכז מסחרי, רסקו 2. קרית־ים: שרון יצחק, ויצמן 10/3, קרית ים ג'. קרית־חיים: וורמוס נפתלי, מרכז מסחרי. קרית־מלאכי: שוורץ מרדכי, מרכז מסחרי. רחובות: ניר אפרים, לוין אפשטיין 23. פולק משה, הרצל 115. ראשון־לציון: קמינסקי אסתר, הרצל 74. רמת־גן: שקולניק שושנה, ד"ר כהן 2. רמלה: שטיימץ מאיר, ז'בוטינסקי 10. שדרות: „ברק", בוהנדה מרסל, מרכז מסחרי, ככר הנשיא 4/4. תל־מונד: אחים חקיה, מרכז מסחרי.

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים!

בישולים

סלט איזבלה

הסלט האגדי הבא קרוי סלט איזבלה, על שם חוטר רופף ודהוי של צלמו, שאותו אכלנו במיסעדה מסויימת. רק כדי לתת מושג עד כמה טעים ומטרלל סלט זה, אציין שאותו „חוטר רופף ודהוי" מקורי שיגע לבעלי את השכל, בעודו במצבו הרופף והדהוי. כעת, צאו וחישבו כמה נהדר הוא בגירסתו המשופרת.

מכינים סלט זה בתוך סיר מרק גדול, כדי לערבבו בנוחיות.

הקורבן שוחר העינוגים מתחיל ב„חאפ" קטן פה, ו„חאפ" קטן שם, וסופו שהופך את כל הקדרה על ראשו. אין כמוהו — אין כמוהו למי שמתחשק לו משהו טוב, אבל טוב באמת. ולא כבד. אוכלים אותו עם לחמניות חמות שבהן ממלאים את הפריזר עד־להתפקע לכבוד הפסח — ומפשירים עד לטעם טרי משגע תוך שניות, בתוך טוסטר עם מגשית.

ובכן. לתוך סיר מרק שופכים:

- קופסה שימורי אספרגוס של 425 גרם, כשהאספרגוסים מסוננים מהמים, מישקלם כ־280 גרם והם קטומים לשניים במחציתם.
- קופסה של 400 גרם שימורי ארטישוק מסוננים מהמים, מישקלם 240 גרם, והם חתוכים לרבעים.
- אבוקדו בשל אחד, במישקל 350 גרם (מישקל הקנייה) חתוך לחתיכות בגודל של שליש פלח תפוז.
- 10 זיתים שחורים. חשוב שיהיו שחורים, בגלל טעמם.
- 2 גיבעולים של סלרי אמריקאי, חתוכים לקטעים באורך חצי ס"מ.
- 10 עלים יפים של חסה, חתוכים ל־איטריות ברוחב שלושה ס"מ.
- עגבניה קטנה מאד, שכל גודלה כביצה, קצוצה לקוביות קטנות.
- 2 כפיות מיץ־לימון טיבעי.
- 2 כפות מלאות מיונז.
- 3 כפות שמן רגיל (לא זית).
- כפית שטוחה מלח, או לפי הצורך.

אציין עוד, שסלט זה טעים במידה המכסימלית, רק בתנאי שהוא ממולח דיו. זהו. מערבבים את כל העסק, לא שוכחים אף מרכיב ממרכיביו, ומתקבל פלא ירקני צימחוני, עשיר ומפואר. הטעם משביח אפילו יותר, אם נותנים לכל המרכיבים שהות להתוודע זה אל זה במשך כחצי־שעה.

איך אמר מויישלה עם ביס ראשון, לפני שמת מתענוג? — „אין דבר כזה! אין!"

מה עושים

בכלי־בית מאוסים

רעיון השמאטעריה לא חדש. חנויות של בגדים משומשים צצות כפיטריות אחר הגשם, והביזנס ממש פורח. סמרטוטים עפים באוויר, מחליפים ידיים, והענף לוהט. ובכל־זאת, לפחות עד לפירסום שורות אלו, מככב לו מרתף־מציאות אחד לא־נורמלי. הוא מוכר וקונה דברים משומשים, בשילוב מרתק של דיברי־ילדים, כלי־בית, וכל חפץ שנמאס כבר לראות מול העיניים.

העסק ממוקם במרכז המיסחרי של רמת־השרון, ובניגוד מרנין לחנויות האלטע־זאכן — שם מוצאים חפצים מזעזעים של עולים־בדרגה — מוכרים בעסק זה אביזרים של נושמי אוויר פסגות. נושמים אלה, משתעממים מהר מאוד מצעצועיהם, עוד לפני שהצעצועים דנן מספיקים לקבל סימני תלאות חיים שמראש, בעצם, בכלל לא היו מצויות שם. התלאות, אני מתכוונת. המחירים זולים להפליא, כיאה וכיאות לחפצים שסר חינם, והנאגלה הראשונה בחנות גורדה ממדפיה עם שפאכטלים.

כי מי שנמאס לו חפץ כלשהו, ואיש האלטע־זאכן לא מבין לנפשו ומעז להציע לו — כמו תמיד — עשר לירות בלבד, או בכלל לא מופיע, יכול מעכשיו לגשת לחנות, ולהכריז על מחיר זול.

ואז, לא רק שייפטר מגועל־נפש פרטי, הוא גם יעשה עליו ביזנס משוגע. חיותה, ידידה ורוני, יוזמות הרעיון, עדיין לא מעכלות את ההצלחה הגדולה שנפלה בחלקן.

הן ממוקמות בסביבה שמוכרת קעקעלאך באלף לירות, ושמונצאלעך באלפיים, ומציגות מחירים של מאה־חמישים לירות עבור חפצים יפים עם אופי. אז איך אפשר שלא להצליח?

סריגה

סגירת עיניים, עם ייעול עולמי

החורף המצחיק של השנה לא־כל־כך מזמין חשקי סריגה, אבל למי שיש כאלה בכל־זאת, הרי ייעול נהדר.

כאשר צריכים לסגור עיניים בסוף עבודת סריגה, קל פי־כמה לסגור אותם אם עובדים וסוגרים עיניים אלה, בעזרת מסרגת „קרושט" אחת, שעובייה כעובי זוג המסרגות, בעוד העבודה נמצאת על המסדרגה הארוכה, הרגילה.

הסגירה מתקבלת נקייה מאד, ונוח שיגעון לעבוד כך.

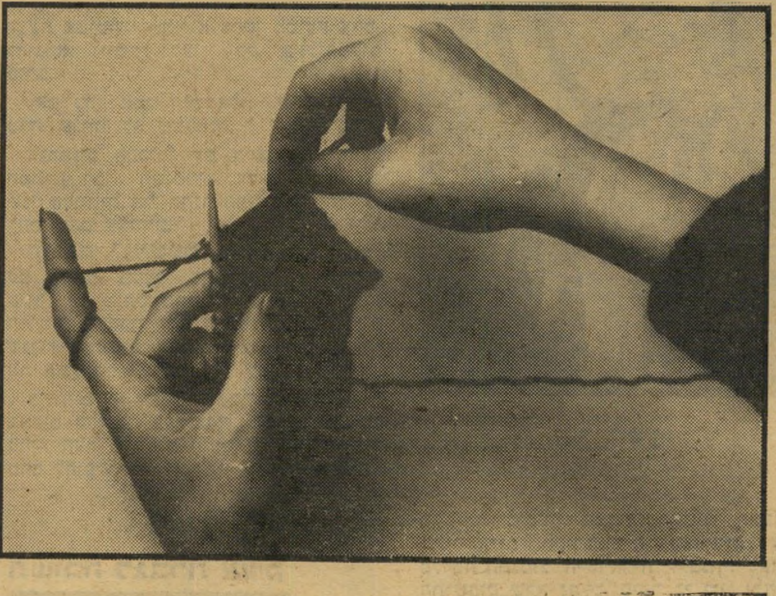

כמה נוח וקצר

רגע חושבים

חילוץ אלגנטי

בקבוקי־הפלסטיק הגדולים, המלאים מ־ם מינרליים, זוכים בפופולאריות עצומה. הסיפור שלהם, אבל, הוא בקשר לפקק. פקק זה עשוי פלסטיק שקוע מוזר, המאפשר את חליצתו רק בעזרתם המאסיבית של ארבע חותכות, ניב אחד ודבקות במטרה. לפני כמה זמן הזמנו בקבוק כזה במיסעדה. המלצר הביא את המים חתומים בכיסוי אלומיניום, ופתח בטכס גילוי הלוט.

„אדוניי גדול! הוא הולך לאכול אותה!" זימרר לי השדון הפנימי בעליצות, וכבר עמדתי בהיכון מלא, לתפוס אותו מעז — רק מעז — לשים על העניין אפילו בדל של שן. אבל המיקצוען שיחק אותה יופי־יופי.

הוא תקע בפנים את האגודל, לחץ אותו חזק אל הדופן, בעזרת האצבע צבט את שולי הפקק, ומשך אותו חזק כלפי עצמו — בזווית למעלה.

אז זהו זה. מי שמגיש לאורחיו את המים האלה, ולא מספיק לכרסם קצת את הפקק במיטבח — זאת הדרך!

הפטנט הסופי לחילוץ סרבנים

תזונה

חדש! חדש! חדש!

לחם מטחינת־ריחיים

הסיפור הוא כזה. ככל שמתרחקים ממרכז גרעין החיטה, ומתקרבים לקליפתו, כלומר לסובין העוטף, מוצאים ריכוז גבוה יותר של חלבונים, ויטמינים ומינרלים הדרושים לתזונת הסחבק. תוך הגרעין, מרכזו ממש, מורכב ברובו עמילן, שהוא למעשה הקמח הלבן שממנו אופים את תערובת העמילנים המופיעה תחת כרטיס הביקור המעודן: „לחם לבן".

מי שאדיב באופן יוצא מן הכלל אל חניכיו, שיניו וביטנו, וקונה עבורם במיוחד „לחם מלא", קונה למעשה לחם מקמח לבן שהוסיפו לו סובין, מעט שיברי־גרעינים וחומרים טיבעיים לקבלת הגוון החום כמו קרמל למשל! זוהי פצצה ראויה להתכבד, אבל אני לא־כל־כך בראש של מילחמות צרכניות, אז נלך הלאה.

עקב חיפוש מתמיד של האדם אחר מוצרים „יפים" ו„נקיים" יותר, התרכזו כל תהליכי הטחינה המודרנית בהפרדת מרכז הגרעין הלבן, והעמילני, מקליפתו (הסובין). תופעה זו לא היתה קיימת בתקופת הסבתות, שבזמנן רווחה השיטה הלא־מודרנית והטובה של טחינת־ריחיים. בטחינה זו, שימיה כמעט כימי האדם — נמעך כל הגרעין, על תכולתו המלאה, לקמח, נבט וסובין על שיכבותיו השונות.

בקרוב מאד יוחל בשיווק לחם נהדר זה, אשר יולבש בסרט המאיר־עיניים: „טחינת ריחיים", למען לא ייכשל איש מישראל. יאכל קרמל חבוי וממזר ויבוא לידי טעות. חלילה.

אביב

ברחוב השומר בתל־אביב יש חנות־סידקית, שכל הנכנס אליה מתגלגל החוצה, מקופל לשניים, כשהוא מתפקע מצחוק. צחקתי צחקתי, גמרתי לעצמי את האוויר, וגררתי למערכת את המציאה הבאה:

לידיעת כל העירקים

מת־1 לאפריל 1978

שהוא י"ג בסיון תשל

עוברים

לפיג'מות קי

(נפרדס כן עברים ב־4.78

אומרטה

לפני כמה שבועות ביקשתי מעל גבי המדור שאיזה תימני ישבור את ה„אומרטה" בקשר לחילבה, ויגלה לנו איך עושים אותה. כולם מתחמקים בטענה שזה „נורא מסובך", ופעם יבררו אצל הדודה איך היא באמת עושה את זה. אבל הדודה אף פעם לא יודעת כמויות, ולי מירשם לא יוצא מכל זה.

מירשם לא קיבלתי למערכת, אבל מיכתבים בחולים ששואלים מת זה ה„אומרטה", קיבלתי גם קיבלתי. ובכן, „אומרטה" זה קשר השתיקה של המאפיה, שאין קדוש ממנו.

אהא! פיתואם הכל ברור, מה?

גם סבתא

רוצה

האגדה הבאה מוקדשת למר גוזגנו, שנתיים פרנסה בטוחה.

המילחמה השתוללה סביב, ואל הכפר הרומני נכנסו הקוזאקים. בקריאות גיל ופרא בזזו, שדדו ואנסו. בביקתה האחרונה, כרעו שלוש יפהפיות על הבירכיים בתחנונים: „אנא מכם! עשו בנו מה שתרצו, אבל לסבתא הזקנה הניחו!"

„טה—טה—טה—" מחתה הסבתא נמרצות, מן הירכתיים. „אתן שלא תתערבו! אם מילחמה — אז מילחמה!"

במדינה

תעופה

חוג הסרטן

הידידות בין שני הצוותים החלה באוויר ונמשכה בכלא

ידידות בין שני צוותי־אוויר שלמים, השייכים לשני לאומים שונים, אינה תופעה תדירה. אך זה קרה באופן ספונטאני לפני השביתה, כאשר צוות שלם של אל־על טס במטוס לופטהאנזה מפראנקפורט לליסבון, כדי להטיס משם מטוס ישראלי ללוד.

הצוות הגרמני המארח והצוות הישראלי האורח מצאו חן זה בעיני זה ממבט ראשון. הדיילות, הטייסים ואפילו הקפטנים הכירו איש את רעהו והתיידדו.

כשהגיע המטוס לליסבון, עורר מישהו את הרעיון: מדוע לא לאכול יחדיו בבירה הפורטוגלית?

ההצעה נתקבלה בהתלהבות. פקיד־הקבלה בבית־המלון סיפק כתובת של מיסעדה טובה, בעיירת־הקייט הסמוכה קשקייש, ושני הצוותות השלמים נסעו לשם.

סרטן ממוצע. המשך הסיפור עצוב יותר.

המיסעדה היתה חביבה. האורחים התעניינו בסרטנים, והמלצר הסביר כי מחיר הסרטנים נקבע לפי מישקלם. כמחצית המסובים הזמינו סרטנים, השאר העדיפו מנות אחרות.

כאשר נסתיימה הארוחה, וליבם של 12 המסובים היה טוב עליהם, נתבקש החשבון. העיון בו היה מדהים: כל אחד מן הסועדים נדרש לשלם כמאה דולאר (1600 ל״י) עבור חלקו בסעודה.

אחד הישראלים, ספרדי לפי מוצאו, ניסה לדבר עם בעל־המקום בפורטוגלית רצוצה. זה עמד על כך שמישקל הסרטנים מצדיק את המחיר. הישראלי הציע הצעה פשוטה: יובא־נא סרטן ממוצע אחד, לדוגמא, ויישקל לעיני כל. בעל־המקום סירב.

„אם כן,״ אמר הישראלי, „קרא למישטרה. אנחנו לא משלמים.״

הגרמנים הסכימו עם הישראלים, והכל המתינו לבוא השוטרים. אלה הובילו את שני הצוותים אל תחנת־המישטרה והודיעו להם שהם עצורים.

הזמנה למישפט. הצוותות התקשרו עם מלונם, ביקשו מן הפקיד שם להתקשר עם מנהלי־התחנות של לופטהאנזה ואל־על בליסבון. כעבור זמן הופיעו במקום שני דיפלומטים, גרמני וישראלי, ושיחררו את אזרחיהם בערבות, עד למישפט.

בינתיים לא שולם החשבון, ואנשי אל־על מצפים להזמנה בפורטוגל. הם מקווים שבבוא העת שוב לא תהיה שביתה, שתמנע מהם להופיע.

דעות

תשובה לגברת אוזיק

עוד לפני חצי שנה לא היה העיתון מעז לפרסם מיכתב מסוג זה

סינתיה אוזיק היא יהודיה אמריקאית. היא גם בת־דודתו של אימרי תל־אורן, הצעיר בן ה־14 שנהרג במעשה־הזוועה בכביש־חיפה. היא ישבה וכתבה „מיכתב לדובר צבאי פלסטיני״, והוא פורסם בעיתון ניו־יורק טיימס.

בכך לא היה כל דבר חריג. הטיימס הניו־יורקי הוא פרו־ישראלי קיצוני, ופירסם פעמים רבות מיכתבים של יהודים נגד אש״ף. החידוש היה בהמשך.

ב־26 במארס פירסם אותו עיתון „תשובה לעלמה אוזיק״ — גם הוא כתוב בידי יהודי. קשה להאמין כי העיתון היה מפרסם מיכתב כזה לפני חצי־שנה. עצם הפירסום מעיד על השינוי הגדול שלו בדעת־הקהל האמריקאית, ובכללה היהודית, כלפי ישראל.

המיכתב היה כתוב בידי עורך־הדין היהודי תומאס אשר מוושינגטון, והוא עוטר בתמונה גדולה של זקנה לבנונית, העומדת ליד הריסות ביתה בפרבר ביירותי, אחרי הפצצת חיל־האוויר הישראלי.

כתב אשר:

קראתי בעניין, ובהשתתפות, את מיכתבך אל „דובר הצבא הפלסטיני בניו־יורק טיימס (ה־16 במארס), שבו הבעת את כאבך על רציחתו של דודנך הישראלי אימרי תל־אורן — „הוא היה בן 14, וניגן בקלרנית״ — בידי מחבלים פלסטינים. המילה „רצח״ לא נראתה שלא־במקומה.

אך מה שנראה שלא־במקומו היה הדיעה הקדומה שלך. את כתבת מתוך זעם וזעם, ויהא לגיטימי ככל שיהיה, שוחק את המעטה שבו אנו עוטפים את יצרינו הנחותים ביותר. במיקרה שלך, הגברת אוזיק, ניכרה מתוכו הדיעה הקדומה האתנית ומה שחשוב יותר — המעמדית. אני, כיהודי בן־עמך, סבור שגישה מסוג זה פוגעת ביותר. אנו, שמזה זמן כה רב היינו קורבנות הקנאות העיוורת ורצח העם שהיא מביאה כה תכופות בעיקבותיה, אל לנו להפוך מפיציה ומבצעיה, גם לנוכח אוייב נואש ומרושע.

כיצד אוכל להאשימך בקנאות עיוורת? או בדיעה־קדומה מעמדית? התבונני במחשבותייך ובמילותייך, הגברת אוזיק. התבונני בהספדך לאמרי תל־אורן, שהיה בנה המחונן של מישפחת יהודים אינטלקטואלית בת המעמד־הבינוני, מישפחה שחייה עמדו בסימן הרווחה — בית מוקף גינה, מכונית, חיים בצל האמנות.

קורבנות הפלישה. אחר־כך פני אל עמוד 16 באותו גיליון של הניו־יורק טיימס שבו, הרחק מעיניהם של אלה המחפשים

זמר נוטע
„עד נשיא המדינה״

רק את סיפורי העמוד־הראשון, תמצאי התייחסויות לקורבנותיה האזרחים של פלישת־התגמול הישראלית ללבנון: „אחד התושבים שלא נמלט, סיפר כי שני ילדים איבדו את רגליהם בהפגזות.״ אחרים איבדו את חייהם, שלא לדבר על כפרים שלמים ועל אתרי־המגורים העלובים שאנו מכנים „מחנות פליטים״ אשר הופצצו או הופגזו על־ידי הצבא הישראלי.

האם את בוכה באותה השתתפות־בצער על ילדים אלה, הגברת אוזיק? על הילדים שבעוניים חסרת־התיקווה אינם יודעים שירה או קלרנית, תיזמורות וגנים עמוסי־פרי, נוחות או שלווה?

את נשמעת לי כאדם הגון, הגברת אוזיק, ואין ספק שאת מצרה על כך שהילדים הללו נפצעו, הפכו נכים או נהרגו. אך האם גם הם ראויים לאותו הספד כמו אימרי, הנער־האמן, ומישפחתו? האם האשמים במותם־שלהם, צעירים ישראלים הבוגרים מאימרי תל־אורן בשנים ספורות בלבד, ראויים לכינוי „רוצחים״? האם הישראלים היורים בנשק ארוך־טווח והמונחה על־ידי „בקרה מרחוק״ הם „נכים ומושחתים מבחינה מוסרית״?

מסופקני אם את רואה את פני הדברים כך, הגברת אוזיק. לא. נראה שאת רואה פיקחים, אינטלקטואלים, אמנותיים, בני המעמד־הבינוני החיים חיי־נוחות בדיוק כמוך וכמוני. הם גורמים אולי את מותם של ילדים ומבוגרים חפים־מפשע, אך הם עושים זאת רק כדי להגן על מולדתם, מולדתנו, מולדת העם היהודי.

כשפלסטין היתה מיושבת על־ידי ערבים, נלחמנו בעוז כזה של אל־פתח ו־הרגנו, על־מנת לקחת מה שלדעתנו היה שלנו. עתה, כאשר דור של פלסטינים אביונים ונואשים מנסה לקחת את הארץ בחזרה, המצב הפוך — בני־עמנו הם המגינים על מולדתם.

העומד בדרך — אוייב. המילחמה בארבארית, הגברת אוזיק, ואין זה משנה מי פותח בה. מבוגרים הופכים רוצחיהם של אחרים, כולל ילדים קטנים, לא מפני שאלה מציבים להם איום צבאי אלא מפני שהם עומדים בדרכם; כל מי שעומד בדרך הופך אוייב. הברוטאליות אינה יודעת גזע, צבע או מעמד. וכאשר אלה מבינינו הסבורים שהם נעלים על האחרים — „תרבותיים״ יותר, אם לשאול את התואר שהענקת לדודנך המוסיקלי — מכריזים מילחמה והורגים בחפים־מפשע, הרי זה מעציב במיוחד.

אני משתתף בצערך על מותו של דודנך אימרי, הגברת אוזיק, אך איני יכול לחלוק עימך את מרירותך החד־צדדית. אילו חי אימרי, היה בוודאי מתגייס לצבא ישראל בקרוב. אין ספק שגם הוא היה זוכה בהזדמנות לירות באזרחים, בנערים בני 14 שאולי גם הם היו עוסקים במוסיקה אילו ניתנה להם הזדמנות לכך, והוא לא היה יורה בהם בקלרנית שלו, הגברת אוזיק.

בליבי ובנפשי אני עדיין תומך בישראל, גם אם לא בשיטותיה. אך אני מתפלל לאלוהים, ואני מקווה שתצטרפי אלי בכך, שמתוך סיבלותיו של עמנו, מתוך המורשת המשותפת של תלאות ודיכוי, נתברך במעט יותר צניעות והשתתפות בגורלם של בני־האדם — עניים כעשירים, שחורים כלבנים, צעירים כזקנים. רק אז יוכלו תפילותינו לשלום להישמע חלולות פחות, ונהיה בטוחים יותר ב„תרבות״ שבנו.

דרכי אדם

זמר נודד

זמר ישראלי שנתקל בסירובים בארץ, קוצר הצלחה וצובר כסף באירופה

כאשר החליט מוטי נוטע (28) לפני שמונה שנים, שהוא רוצה להיות זמר מצליח ומפורסם, הוא לא תיאר לעצמו בכמה יסורים כרוך המירוץ אל התהילה.

מאז ועד היום לא חדל הג׳ינג׳י המתולתל לרגע ממאמציו להגשמת שאיפתו, ביזבז מאות אלפי לירות על הקלטות וציוד מוסיקאלי, וספג סירובים לא־תמיד אדיבים מעורכי תוכניות מוסיקאליות ברדיו ובטלוויזיה. גם בחייו הפרטיים לא רווה נחת, והמריבות עם אשתו רחל הפכו לדבר שבשיגרה. „תעזוב את המוסיקה,״ היא נהגה לגעור בו, „אתה לא רואה שלא מתייחסים אליך ברצינות? מוטב להיות סוחר. זה יותר מכובד ויותר מכניס.״

באחד מלילות החודש שעבר, כשחזר מוטי מהופעה, הוא נכנס לבית ריק. רחל עזבה אותו, בזמן היעדרו, כשהיא לוקחת איתה את שני ילדיהם: דורון בן השש ואלון בן השנתיים.

סיפר מוטי השבוע:

החיים שלי מרים ומלאי אכזבות. אני שר בעשר שפות ומנגן בעשרה כלים. שנתיים וחצי ניגנתי ושרתי במועדון המערה ביפו, ועכשיו אני מופיע בפיאנו־בר באילת. אנשים ניגשים אלי, אומרים שאני זמר נהדר ושואלים למה לא שומעים אותי ברדיו ולא רואים אותי בטלוויזיה. אומרים לי שהקול שלי מזכיר את קולם של נט קינג קול — אני שר הרבה שירים שלו — ושל ששי קשת. אני שר בסיגנון של מוסיקה קלה לריקודים, בעיקר שירים דרום־אמריקאים, בקצב של סמבה ובוסה־נובה.

הקלטתי תקליטון, אותו הבאתי לכל אנשי הרדיו. הם אמרו שזה לא מספיק טוב ושאנסה שוב. הקלטתי תקליטון נוסף, וגם אותו לא שידרו אפילו פעם אחת ברדיו. הופעתי בתשואות ראשונות ולא יצא מזה שום דבר. פניתי לאפרים וייל בקשר להופעה בדלת פתוחה. הוא ענה

(המשך בעמוד 63)

פסח בירושלים
תביר 78
תערוכת בולים לאומית
בנייני האומה
23.4-2.5
בתכנון חופשת הפסח שלכם אל תשכחו לקבוע תאריך לביקור בתערוכה
תביר 78 חוויה לכל המשפחה

קבלת מודעות לכל העיתונים במחירי המערכת
פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

ארומור
ציפוי דלתות וקירות

גיטרות ✶ אקורדיונים
כלי־נשיפה ✶ אורגנים
מיתרים ✶ תופים
השאלה ◆ מכירה ◆ תיקונים
גינזבורג מוסיקה
אלנבי 48 (ליד רח׳ גאולה) ת״א,
טל: 03-57773
נוסד ב־1940

מזוב שיהיה בבית

רשימת עזר לעקרת הבית.

אורז
איטריות
חומוס יבש
סוכר
שמן
קמח
שעועית לבנה
שימורי פירות וירקות
שימורי בשר
שימורי דגים

* סמני במשבצות הריקות אילו מצרכים חסרים לך ובאילו כמויות. גזרי רשימה זו וקחי אותה איתך בלכתך לחנות.

עקרת בית אחראית, הדואגת למשפחה, דואגת לכך שיהיה בבית מלאי של מצרכי מזון בסיסיים לשעת חרום, בכמות שתספיק למשפחתך לפחות לשבוע אחד.

הרשות העליונה למזון, תכננה עבורך רשימה של:

מזון לשעת חרום

מז"ל

*
אם ברצונך לקבל מידע מפורט על רשימת המצרכים ותפריטי הארוחות, אנא, כתבי ליחידה למרכזי מידע, מרכז ההסברה, לשכת ראש הממשלה, ירושלים ותקבלי בדואר חוזר עלון הסבר.

מז"ל טוב שיהיה בבית

הרשות העליונה למזון, משרד המסחר והתעשיה

ש' גונן / לשכת פרסום הממשלתית

נמר של נייר

ילדים צריכים ללמוד רק מה שמעניין אותם ✱ כיצד הוגלה המלך פדהצור ✱ תדריך מיני לילדים ✱ התרגום המסורס של אליעזר כרמי ✱ ספר „צלבני" לבני־הנעורים

תרגום

ברבאבא

ברבאבא נולד בגן. שם מצא אותו רן. ומאז היו שניהם לחברים. כך נפתחת לה סידרת הספרים המצויירים של אנט טיסון וטלוס טיילור*, בתרגומו רב־הדימיון ל־עיברית של אורי סלע.

אחר־כך חלה ברבאבא. רופא־החיות בדק ומצא כי הוא בריא לחלוטין, ואינו חולה אלא בודד. הוא זקוק לברבאמא. אבל ברבאמות נדירות מאד, כך שברבאבא יוצא למסע־חיפושים אחר ברבאמא לעצ־מו. יחד עם רן הוא נודד ללונדון, הודו, ניו־יורק והחלל־החיצון, מבלי שתימצא לו ברבאמא. כאשר הם שבים לגינת הוריו של רן, הם מוצאים בה את ברבאמא. אח־רי שברבאבא מתאהב בה מן המבט הרא־שון, הם מטילים ביצים באדמה וממתינים כמה שבועות עד שנולדים הברביונים.

ברבאבא ובני־ביתו שונים מכל החיות האחרות. הם נטולי צורת גוף קבועה, וּ־ביכולתם לשנות את צורתם כרצונם. ב־הדרגה הם הופכים מישפחת ברביונים מרובת־ילדים, ובשל הצפיפות הם יוצאים לחפש להם מגורים, ומוצאים בית ישן ש־אותו הם משפצים לעצמם. ברבנוי. ברבי־דף. ברבישריר. הם חיים באו־שר, עד שהעירייה מחליטה להרוס את הרחוב שבו ניצב ביתם, ומעבירה אותם להתגורר בשיכון מפונים. אבל הברביונים אינם מאושרים בדירת השיכון, והם נוט־שים את המקום ויוצאים לחפש אחר בית אחר.

מישפחת ברבאבא נוטשת את העיר, ו־מוצאת מקום מרוחק על גיבעה ליד מעיין מים חיים. הם בונים את ביתם בשיטת הברבית, וחיים שוב באושר עד אשר מכו־נות־ההרס מגיעות שוב. אלא שהפעם מת־גייסת מישפחת ברבאבא כולה לפעולה. הם מחממים ברבפלסטי סמיך ודביק, מתי־זים אותו על המכונות, ומונעים אותן מ־להרוס את ביתם היפה. המכונות מסתל־קות, ואז נערכת במקום מסיבה.

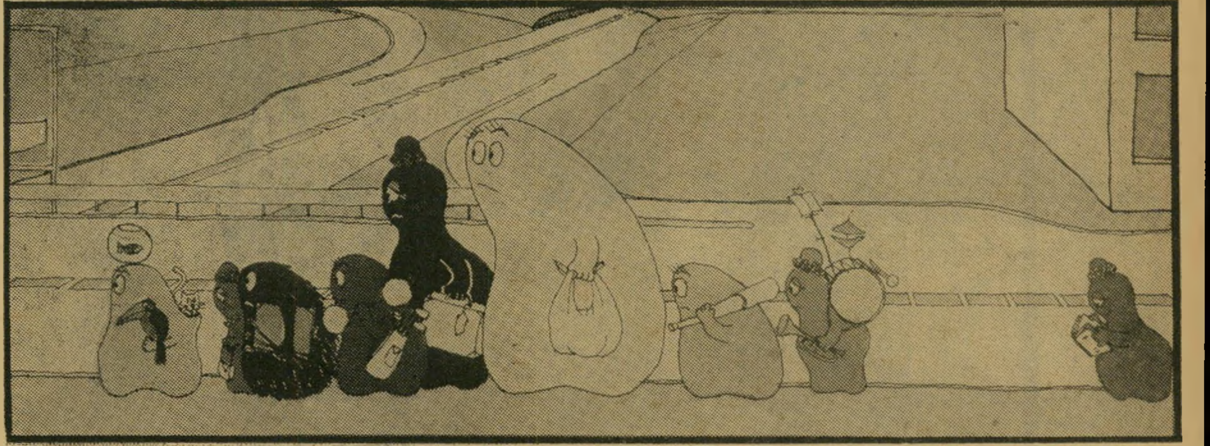

מישפחת ברבאבא נמלטת מהעיר

ברבפלסטיק נגד מכונות

מגיעה שעתם של הברביונים ללכת לל־מוד בבית־הספר. בבואם לשם הם רואים את המורה בורח על נפשו, ואת התלמידים משתוללים בכיתה. המורה פורץ בבכי ו־מספר לראש־העירייה שהילדים בימינו אי־נם נותנים כבוד למבוגרים — ואפילו לא לשוטר! תוך כדי ההמולה שם ברבאבא לב כי אחדים מהילדים המשתוללים חדלו להשתולל, מפני שברבישיר וברבישריר החלו מנגנים. רבים מן ההורים חושבים שצריך לנהוג בילדים יד חזקה. גם השוטר חושב כך. ברבאבא חושב שילדים צריכים ללמוד מה שמעניין אותם. הוא מציע להק־ים בית־ספר חדש. ההורים האחרים מס־כימים לנסות את בית־הספר של ברבאבא. ברביחן מלמדת מחול. ברבישיר מלמדת לשיר. ברבנבון מלמד מכונאות וחשמל. ברבידף עוזרת לילדים לבנות בית מעץ. בשעורי הטבע של ברבחי, הילדים אינם מפריעים. תענוג ללמוד קריאה וכתיבה מפיה של ברבידף. הילדים יכולים לבחור לעצמם את סיפרי־הקריאה כרצונם, וברב־בידף מראה להם כיצד כותבים בכל מיני שפות. כולם מופתעים להצלחתו של בית־ספר ברבאבא. גם המורה חוזרת כדי ללמד חשבון והנדסה על־פי השיטות של ברב־באבא.

וכך נמשכות עלילות מישפחת ברבאבא, ומלהיבות את דימיונם ועצמאותם של ה־ילדים עד סוף הימים.

* „המסע של ברבאבא", „ביתו החדש של ברבאבא", „ברבאבא צמח בגן", „בית הספר של ברבאבא" — כולם בתרגומו של אורי סלע, בהוצאת „זמורה, ביתן, מודן".

לסיפרות הילדים והנוער חלק גדול בעיצוב התרבות והחברה. צרכני סיפרות זו הם צרכני התרבות הישראלית של המחר. השבוע מוקדש מדור זה כולו להצגת „תמונת מצב" על הנעשה בשטח זה, לטוב ולרע. בעתיד יסקר „נמר של נייר" בקביעות סיפרי ילדים ונוער בעלי השלכות פוליטיות, חברתיות, אידיאולוגיות ואנטי־חינוכיות.

שערוריה

קלאסיקה לנוער

רוברט לואי סטיוונסון נולד בשנת 1850 באדינבורג, בירת סקוטלנד, וזכה להיקבר בסוף שנת 1977, בעיברית, במהדורה חד־שה של סיפרו אי־המטמון שתורגם, ללא ניקוד, בידי אליעזר כרמי*. שלוש שנים קודם לקבורה זו ראתה אור מהדורה אח־רת של אי־המטמון בתרגום מניח יותר את הדעת, ומנוקד, של אוריאל אופק**. דו־מה שההבדלים ברמת התרגום השונה ב־שתי הנוסחות, יש בה כדי להאיר את בעיית התרגום והמו"לות של סיפרות־הילדים הקלאסיה לעיברית.

בעוד הנוסח של אליעזר כרמי רשלני, ללא תוכן העניינים, ניקוד וציורים, הרי הנוסח המתורגם של אוריאל אופק ש־ראה אור בהוצאת כתר כרוך בכריכה חזקה, מנוקד ומלווה ציורים מעולים ותו־כן העניינים. השוואת שני התרגומים בק־טע גילוי מטמון, מעיד כאלף עדים על עומק בעיית תרגומי הקלאסיקה:

„מול המדורה שכב קפיטן סמולט: ב־פינה הרחוקה ראיתי ערימות־ערימות של מטבעות והררי מטילי־זהב. זהו, איפוא, המטמון של פלינט, האוצר שלמענו עבר־נו דרך כה ארוכה ושעלה כבר בחייהם של שיבעה־עשר מאנשי ה„היספניולה". מה היה מיספר הקורבנות שנפלו בידי שודדי־הים באיסוף האוצר, בכמה דם ו־כאב עלתה צבירתו, כמה אניות טובות טבעו במעמקים, כמה גברים אמיצים נהרגו, כמה כדורי־תותח נורו, מה רבו הבושה, השקרים והאכזריות..." (אליעזר כרמי).

רוברט לואיס סטיוונסון

נקבר בסוף 1977 בתירגום לעיברית

„קפיטן סמולט שכב בסמוך למדורה. לאורן העמום של הלהבות הבחנתי בפי־נה מרוחקת בערימות גדולות של מטב־עות ומטילי זהב. ידעתי: זהו ממונו של קפיטן פלינט — המטמון, שהגענו ממר־חקים כדי לגלותו, ואשר בגללו קיפחו שבעה־עשר מאנשי ה„היספניולה" את חייהם. מה גדול המחיר ששולם בעדו עד כה — דם וייסורים, אוניות שירדו למצולות, אנשים אמיצי־לב שנקטלו בים וביבשה, קלון ושקרים, בגידה ואכזריות ושאר פשעים, שאין היד עשוייה לתארם..." (אוריאל אופק).

שערוריית תרגומי הקלאסיקה לנוער מבוססת על כוונתם של הורים להעניק ל־ילדיהם את הסיפורים שהם קראו בילדו־תם. הורים אלה נכנסים לחנות הספרים ומבקשים את אי־המטמון, מבלי שיבדקו את איכות התרגום. הם חושבים שהשם אי המטמון מהווה ערובה לאיכות. אלא שלא כך פני הדברים.

* הוצאת „יעד", 1977.

** הוצאת „כתר", סידרת „כתר־לי", 1974.

ספרים מומלצים

מזיול ורן ועד פוצ'ו

● הדבורה מאיה, סיפרו הידוע ביותר של **ולדמר בונסלס** שהופיע לראשונה בשנת 1912, מתאר את מסעה רב־ההרפת־קאות של הדבורה מאיה הקטנה, הסקרנית והאמיצה, ומילחמותיה בצרעות ובשאר מזיקים. הספר ראה אור בהוצאת כתר בתרגומו של ד"ר **בצלאל וכסלר**.

● מפצח האגוזים הוא סיפור יחסי־חיבה מיוחדים במינם הנרקמים בין הילדה מרים לבין מפצח־האגוזים הגנסי, תוך ש־היא הופכת שותפה להרפתקותיו המופל־אות של המפצח קיכלהני, ומסייעת לו לג־בור על אויביו ונלווית למסעו אל ממלכת מגדניה. זהו סיפור אגדי מיסתורי שנכתב בידי **את"א הופמן**, שחלק מאגדותיו נכלל על־ידי **ז'ק אופנבך** באופרטה שלו סיפורי הופמן. הספר ראה אור בהו־צאת זמורה, ביתן, מודן.

● חבורת מתושלח הוא סיפור האיש בעל הזקן הארוך ביותר בעולם, המתאר חבורת ילדים ועלילותיהם בחברת בעל הזקן. על ספר זה זכה מחברו, **פוצ'ו**, בפרס יציב לשנה זו. הספר ראה אור בהו־צאת יוסף שרברק.

● אלה קורות מור, הוא סיפורו של מור החולם על עולם טוב יותר ועל עוזי חברו, נער שהתייתם במילחמת ששת־הימים והחולם למצוא את אביו שהוכרז בנעדר. זהו סיפור כובש־נפש, המעביר נע־רים מן העולם הזה לעולם הדמיון וההז־יות ומרתק אותם. את הספר חיבר **בנימין טנא**, והוא ראה אור בהוצאת סיפריית פועלים.

● עשרים אלף מיל מתחת למים הינו אחד מסיפרי ההרפתקה והמסע המרתקים ביותר של **ז'ול ורן**, שבו הוא מתאר את הרפתקותיו של קפיטן נאמו. ספר זה, שתורגם לראשונה לעיברית כבר ב־1877, ומאז זכה בתרגומים רבים, מתורגם בנוסח זה שנעשה בידי **עדית זרטל**, באופן קריא, ויש בו כדי להלהיב את דימיונם של בני־הנעורים גם בתקופה שבה משו־טטות צוללות נאוטילוס אטומיות מתחת

מה זה בן? מה זה בת?

ציטוטון

המהפכה המינית הביאה גישה חדשה להצגת נושא השוני המיני בפני ילדים. סטאפני וקסמן, כותבת בהקדמה לספרה*: „גיליתי שהצורך של הילדים בחלוקת מינים הוא חלק ממאבקם למציאת זהותם המינית...” ולהמחשת מאבק זה, הביאה את הסיפור הרצ״ב בלוויית תמונות:

„מה זה בן? מה זה בת? יש תינוק ויש תינוקת. אם התינוקת היא בת, היא תמיד תהיה בת. אם התינוק הוא בן, הוא תמיד יהיה בן. מה זה בת? אומרים שלבת יש שיער ארוך, אבל לעמי יש שיער ארוך והוא בן. מה זה בן? אומרים שלבן יש שיער קצר, אבל לסמירה יש שיער קצר והיא בת. אומרים שלבת יש שם של בת. רוני זה שם של בן אבל רוני שבצילום היא בת. אומרים שילד משחק בכדורגל, אבל רונית משחקת כדורגל והיא בת. אומרים שבת שוטפת כלים, אבל סער שוטף כלים והוא בן. אומרים שבן אינו בוכה, אבל עבדול בוכה והוא בן. אם כך, מה זה בן? לבן יש פין. לכל בן יש פין. ומה זה בת? לבת יש פות. לכל בת יש פות. אם אתה בן, כשתגדל תהיה גבר. לכל גבר יש פין. כשיורם הפך גבר, הקול שלו התחלף ונהיה עבה, ושיער צמח על חלקים בגופו. אם את בת, כשתגדלי תהיי אשה. לכל אשה יש פות. כשרינה הפכה אשה, השדיים שלה גדלו ושיער צמח על חלקים בגופה...”

* „מה זה בן? מה זה בת?” מאת סטפאני וקסמן, הוצאת „אורית” ירושלים.

למימי האוקיינוסים. הספר ראה אור בהוצאת כתר.

● המכשפה הקטנה מאת **אוטפריד פרויסלר**, מספר מעשה במכשפה בת 127 שנים בלבד, שנענשה על־ידי המכשפות האחרות, ובתור נקמה החליטה להפוך מכשפה טובה ולעזור לבני־האדם. הספר הוא פארודיה על אגדות של מכשפות, ו־תורגם מגרמנית לעיברית קפדנית בידי **גבריאל צורן**. הספר ראה אור בהוצאת הדר.

לא מומלצים

צלבנים וילדים

● ידידי מלך ירושלים מאת **ארתור יכסלר**, הוא ספר המושתת על רעיון מעולה לסיפור ילדים, והעוסק בילד שכ־תוצאה מהתפוצצות המלווה בקרינה רדיו־אקטיבית עובר מבעד לזמן לעקוב אחר חיי הצלבנים בארץ־ישראל. אלא שספר זה, הנעזר בציטוטים מתוך מחקרים על מסעי־הצלב מאת **סטיפן רניסמן**, **פי־ליפ חיתי** ו**יהושע פראוור**, נועד להעניק זכות קיום לא־צלבנית ליהודים של היום, מבלי לשכנע את הדימיון התמים והבתול של הקוראים הצעירים. הספר הו־פך, במקום ספר־ילדים, ספר מיסיונרי להשקפה חברתית כלשהי. הספר ראה אור בהוצאת מסדה.

החיים כמשל

מהפכה

אפרים סידון, מאנשי צוות תוכנית הס־סאטירה ניקוי ראש, העתיק את עיסוקיו לניקוי ראשיהם של ,תלמידי בית־רבן', ובדה למענם עלילות* בסיגנון חדש המתחילות ב„בארץ אחת מעבר לים חי מלך זקן, נבון וחכם, שמו היה... ליאו־נרד־פרדיננד־פדהצור הראשון...” ואותו מלך היה משוכנע שבני־עמו יאהבו אותו, למרות כל הצווים שניתן לקבוע. למהרת בבוקר הודיע המלך פרדיננד לכל את אחד מצוויו: „מהיום חייבים כל תושבי המ־דינה, כולם כאחד, כלי הבדל מין וגיל, להפסיק ללכת על שניים רגיל, ובתוקף צו מלכותי מיוחד לקפוץ על רגל אחת...” והעם מילא אחר הצו.

בצו נוסף שפירסם המלך פרדיננד למח־רת, אסר המלך להגות ולבטא חמש או־תיות: אל״ף, דלת, ויו״ר, מ״ם וגם רי״ש. כלומר, ילדה ששמה הוא אורה מהיום „שמה הוא רה. כך המלך הורה. וילד ש־קוראים לו משה שמו הוא שה, כך המלך מרשה”. זיקני העם באו אל המלך וסיפ־רו לו ש„אנשים מתרגזים, מוענים שהפ־עם המלך הגזים תגם שלט גדול תלו על רמזור שהמלך הוא ח - - ר כלומר הוא חמור.” והמלך פדהצור התרגז על עמו כפוי־הטובה „עם המסרב לשאת ולסבול אינו ראוי למלכו הגדול... תושבי המדי־נה, כולכם תיענשו, גזרות מדי יום יתח־דשו. עוד המלך נואם, קם כל העם וכש־קם מוזר מיפס ועלה כאחד אל ההר. פרץ בקלות לארמון הרחב, תפסו את ה־מלך סגרו אותו בארגז, הדביקו בולים של דואר־אוויר וכתבו — הממען: פד־הצור פרדיננד, הכמות: בערך מלך אחד, הכתובת: רצוי אי רחוק ושומם ונא להק־ציר שיגיע שלם. ושלחו. והעם נשאר בלי מלך נחמד לאהוב, אבל מאידך אינו חו־שש מפני שיגעונות של מלך טיפש.”

* „עלילות פרדיננד פדהצור בקיצור”, מאת אפרים סידון, ציורים יוסי אבולעפיה.

אפרים סידון

העם נשאר בלי מלך נחמד לאהוב

שירה

אמסטיק

בעשור השנים האחרון מנסים משוררים רבים להתמודד עם בעיית שירי־הילדים בעברית, תוך שהם יוצרים קשת של עיזו־תים תכניים מלאכותיים. זוהי קשת המת־משכת מפסטיבל־שירי־הילדים ועד לנחות במשוררים. דומה שיהודה עמיחי, בספר־שיריו החדש לילדים*, מצליח ליצור אי־כות שירית של פשטות וטיבעיות, שמאז עלילות מיקי מהו של אברהם שלונסקי לא עלה בידי משורר כלשהו ליצור. זהו ספר אמיתי עם ציצי, פיצי, מיצי, קיצי וכו,' המלווה את גיבורו, הלא הוא דדי, בנו הקטן של המשורר במהלך שבוע מ־חייו הסוערים, תוך פרישת עולם הילד.

מעט מתוך עולם רב־דימויים זה של דדי מצוי בשורות כמו: „טוק, טוק טוק. / מי שם? / אדון פודינג מנופח ועגול. / איזה פודינג גדול! / מה אתה רוצה? / שתאכל אותי. / איזה צבע יש לך... ודדי שולח אצבע ומוציא לשון / לבדוק אם זה פודינג נכון, / ואז אדון פודינג ברח / וסגר את הדלת: מראח... ודדי נשאר עם אצבע באוויר ולשון בחוץ...”

זהו ספר ציבעוני ושובבי של שירים על צחוק ילדים, ינשופים בלילה, אמבט־יות, דובים, כל מיני דברים, כללים ל־מישחק־האוכל, מיגרש־המישחקים בליי־לה, הבור הכי עמוק, גיך גך גוך, מעשים משונים, הצ'וק, כל מיני שאלות. הוציפ־לו והוציפלה, כל מיני נשיקות וכל מיני סיפורים. במילים אחרות: ספר מומלץ ל־כל הגילים הילדותיים עד מאה ועשרים.

* „הזנב השמן של הנומה”, יהודה עמיחי, הוצאת שוקן.

אנתולוגיה מודרנית

יהודה עמיחי

מישחק מלים של דדי

אבא — אבובו
אמא — אממו
אבבא — אבטיח
אממא — אבדון
אבאמא — אמסטיק
אמאמא — מאמא
אבמבא — באבא
אבנגו — אימיצי
אבננה — אבזמה
אמנגו — אבומה
אמרציפן — אימומה
אימלה — אמא
אבאלה — אבא.

כתבי־עת

שטיפת־מוח

מישרד־החינוך־והתרבות מפרסם כתב־עת תחת הכותרת סיפרות ילדים ונוער, שבמקום לתפקד כמקדם וכמפתח דימיונם הערכי של ילדים ונערים, מתמקד ב־שטיפת־מוח בעלת גוון לאומני לצרכניו. בחוברת האחרונה של סיפרות ילדים ונו־ער (דצמבר 77) מובא מאמר מטעם העו־רך, גרשון ברגסון, תחת הכותרת „מוטי־בים מלפני המדינה בסיפרותנו לילדים”, מאמר שלדיברי עורכו המטרה בו היא „להעניק לתלמידינו — ככל האפשר — תחושה חזקה יותר של שייכות...”

מתוך רשימת ספרים המומלצת של גר־שון ברגסון, אנחנו למדים שבמו ידיו (פירקי אליק) של משה שמיר, הפך ספר לנוער ההוא נמצא בחברת ספרים כמו יחי האומץ, ניצח האדם את הטנק ועוד ספרים על מישור חינוכי זה. בהנחיותיו למורים מצליח ברגסון לעוות אף את ה־אמת, וכותב גירסה משלו לתולדות היישוב היהודי בארץ: „החברה ביישוב כולה משתתפת במאבק, אין הבדלי מע־מדות: האינטליגנציה, הפועלים, האי־כרים, בני־הקיבוצים, כולם עשו יד־אחת כדי להירתם למען מטרה עליונה — מיל־חמה על עצמאות ונגד המנדט הבריטי...” האמת היא שמזמן לא קראתי כל כך הר־בה שקרים וייפיוף במישפט אחד. אלא שילדים שלא סיפרו להם על יהודים ש־חגגו בנשפים של בריטים וערבים בתקופת המנדט, ועל קבלנים שהתעשרו מהברי־טים וכו' וכו', גדלים להיות מיפלצות של המחר. ואולי זו מטרתו של ברגסון הנ״ל.

מפליא לא פחות מאמרו של הד״ר אוריאל אופק, שבמקצועו הוא אמון על ערכי סיפרות הילדים העולמית, כמתרגם ועורך, וכאדם שהדוקטוראט שלו עוסק בסיפרות ילדים ונוער ראויה לשמה. ברשימתו „הנ־נושאים את עמם על שכם” מנסה הד״ר אופק להוכיח דברים בלתי־קיימים, ושוכח כי חמור שכולו תכלת, תעלומת הארגזים וספרים אחרים של נחום גוטמן מחנכים ל־יותר ערכים והומאניזציה מכל בילבול הביצים הסיפרותי־חכמני שלו.

גברת בשם לאה חובב תורמת לתהליך שטיפת מוחות־הילדים רשימה תחת ה־כותרת „מיבחר מוטיבים הקשורים בהק־מת המדינה בשירה לגיל הרך והביניני” והיא טוענת, שם, בין השאר, כי „השי־רה ,הלאומית' היא גם ,חינוכית'...” ו־אפילו מנסה להוכיח זאת, באחד מהמאמ־רים המטופשים ביותר בנושא פרשנות־השירה שראה אי־פעם אור בלשון הנבי־אים. על כל פנים, למגמת „השירה ,ה־לאומית' היא גם ,חינוכית'...” יש גם תו־צאות חיוביות. בתי שבה יום אחד מגן־הילדים עם שיר „,לאומי' גם ,חינוכי'” על בן־גוריון, שהופץ מן הסתם בידי מיש־רד־החינוך, ואילצה אותי ללמד אותה את הפיזמון של להקת התרנגולים על „בן־גוריון שבר חלון...”.

מה צורך יש בקיומו של כתב־עת זה? מה עוד, שעיצובו דוחה עוד יותר מתוכנו.

תולעי תרבות

קופיקו 156

„בינתיים מסתובב מר סלחוביץ, מנהלו של בית־הספר, עצבני בחדרו... פניו של המנהל היו חיוורים ולבנים כצבע הסיד שבו מסויידים קירות האולם...” כך כתוב בסיפרה ה־156 של תמר בורנשטיין־לזר, אמו של קופיקו, העובדת כמורה בבית־הספר על שם **א. ד. גורדון** בפתח־תיק־וה, שמנהלו הוא יואל צלח („סלחוביץ”?).

מאת דן עומר

דפנה ארמוני — גילת אנקורי — חלי גולדברג — לירון נירגד

אין ניתן למדוד שאפתנות באמת־מידה, היו השחקניות ששותפו בסרט הלהקה מצליחות לבטח להשיג את השיא.

דומה כי מעולם לא נקבצו בסרט ישראלי שחקניות בלתי־מוכרות כה רבות, כולן שאפתניות להחריד.

כאשר חיפשו התסריטאית שרון הראל והבמאי אבי נשר שחקנים בלתי־ידועים לסירטם החדש הלהקה, ערכו חריש עמוק המאושר. כל זה, רק אחרי שערכו — עם כל שחקן בנפרד — שיחות ארוכות אל תוך הלילה ואל תוך הנשמה, ורק אחרי שהעבירו אותם מיבחנים אין־ספור וערכו שלושה חודשים של חזרות רצופות.

את התוצאות יוכל הקהל לראות מעל המסך החל מן השבוע הבא. גם על איכותו של הסרט כסרט יכתבו אלה שבביקורת עיסקם. אך דבר אחד בטוח: הסרט הלהקה אל־על. היא מגלמת את דמותה של שרי המופנמת והביישנית, התלויה בחברתה מלי עד אימה, והמגלה רק בסופו של הסרט כי כל חברותה איתה אינה אלא בלון אחד גדול.

בראיון עימה (העולם הזה 2115), סיפרה גלי כי נדלקה על הקולנוע מאז שהשתתפה בסרט, וכי חיידק הקולנוע מציק לה ללא־הרף. עוד סיפרה כי הבמאי אבי נשר

גם לדוגמנית חלי גולדנברג הבטיחו אבי ושרון אותו הדבר בדיוק. חלי, המגלמת בסרט את דמותה של החתיכה המתרוממת, עושה ככל יכולתה כדי לשכנע אנשים שהיא לא רק דוגמנית מצטיינת, אלא גם שחקנית טובה.

חלי טוענת, בלהט, כי נשבר לה מהדוגמנות, וכי מיצתה כבר את כל האפשרויות במיקצע הזוהר הזה.

כמה נערות, שחקניות לא מוכרות, שכולן נקבצו בסרט אחד חדש וכולן שאפתניות במידה שווה

השאפתניות

בין חוגי השחקונה והלהקות הצבאיות בארץ. חודשים ארוכים נברו בתצלומים בסוכנויות השחקנים, עברו את הארץ לאורכה ולרוחבה בחיפוש אחר פרצופים שיתאימו לתפקיד שלהם, חזו באין־ספור הופעות של זמרים אזרחים ושל להקות צבאיות, ולבסוף בחרו בצוות השחקנים הביא לגילוין של שש נערות נאות וכישרוניות, שש נערות שלכל אחת מהן סיכוי להפוך כוכבת אחרי הקרנת הסרט.

שתיים מן הנערות כבר מוכרות לקהל. הזמרת גלי עטרי, שזכתה במקום השלישי בפסטיבל הזמר והפיזמון היא זמרת יפה ופופולארית העובדת גם כדיילת־אוויר ב־והתסריטאית, שרון הראל, כותבים עתה תסריט מייוחד עבורה ועבור גידי גוב ו־מאיר סוויסה, הממלאים אף הם תפקידים מרכזיים בהלהקה.

גלי לא היתה היחידה שהבמאי והתסריטאית הבטיחו לה כי הם כותבים עבורה תסריט ובו תפקיד ההולם את מידותיה.

בלילה, בשקט, היא כותבת שירים לעצמה, ועתידה לפרסם אותם בספר. לפני שבועות אחדים, בגיל 22 עזבה את בית הוריה ושכרה לה דירה פרטית לעצמה, והיא מנהלת עתה רומן סוער עם צעיר יפה־תואר ששמו טוני. אחרי מיספר תפקידים קטנים ובלתי־חשובים בסרטים ישראליים, כשהבולט בהם היה זה של נערתו של שייקה אופיר בסרט מיבצע יונתן, זכתה סוף־סוף חלי, לדבריה, בתפקיד של ממש. למרות שתפקידה בסרט אינו בולט במיוחד, ניכרת נוכחותה על הבד משך כל הזמן.

חלי חולמת להיות שחקנית־קולנוע, ולדבריה תעשה הכל כדי לזכות בתפקיד טוב. היא מאמינה באבי ובשרון כמו באלוהי הקולנוע בכבודם־ובעצמם, ומשוכנעת כי הסרט שלהם — שבו, כאמור, תפקיד שנכתב במיוחד עבורה, יעלה אותה על במת הקולנוע הישראלית והיא תהפוך שחקנית מן השורה.

„אחרי שראיתי — בכיתי שעות!"

גילת אנקורי, בלונדית חביבה בעלת קול מתוק, משתתפת בתוכנית־הבידור של מוטי גלעדי, והיא יוצאת להקה צבאית. מייד אחרי שיחרורה מהלהקה שלה נקראה למיבחנים לסרט, וזכתה בתפקידה של מלי, ידידתה של גלי עטרי המתגלה כמכשפה לא־קטנה והבוגדת בחברתה כדי לשכב עם במאי־התסריטים אבי נשר (המגלה צניעות ראויה־לשבח בכך שהוא מופיע כבר בסירטו הראשון בתפקיד עצמו).

גילה מתגוררת בדירה שכורה ברמת־

בת־התערובת דפנה ארמוני, בתו של אריק ארמוני, אדריכל הגנים של עיריית רמת־גן ושל הדסה, אחותם של ראומה אלדר ומשה חובב, היא בת־תערובת: אביה אשכנזי ואמה תימניה גיזעית. דפנה שהתה עם הוריה במשך עשר שנים בלונדון, קיבלה חינוך אנגלי שהיקשה עליה להסתגל לחברה הישראלית.

אביב יחד עם הכלב שלה. היא צנומה ו־דקיקה, וטוענת כי במהלך הצילומים כינו אותה „תגלית”, כי, לדבריה היא־היא התגלית של הסרט. גילת מאוכזבת ממה שראו עיניה אחרי שהעורך לקח את ה־מיספריים לידיו, ואומרת: „היה לי תפקיד גדול ונהדר, ולא נשאר לי ממנו שום דבר. אני חושבת שאבי צחייק, שערך את הסרט, לא היה צריך לעשות זאת. הוא גם הפיק את הסרט, ולכן הכיר אותו טוב מדי. לא כל מה שמובן לו כעורך וכמפיק, מיבן גם לקהל. לדעתי, התפקיד שלי כמו שהוא עכשיו לא ברור כלל וכלל, ולא עו־בר לקהל. קיצצו לי קטע שלם שהייתי

הזה. היא, שלא כשאר שחקני הסרט, לא עבדה בשביל הכסף (השחקנים קיבלו שכר מגוחך, ועבדו למען האידיאולוגיה), אלא בשביל ההנאה הצרופה. היא הקפידה, לד־בריה, לחזור מדי יום אל הבעל והבת הקטנה בחיפה ו„קרעה את התחת” — הכל למען תפקידה של יפה, סולנית הלהקה שהחברה החדשה בה (דפנה ארמוני) חו־טפת לה את קטע הסולו.

סמדר מספרת כי היה לה קל להזדהות עם התפקיד. לה־עצמה קרה בדיוק אותו הדבר כששירתה בשעתה בלהקת פיקוד צפון יחד עם יגאל בשן. היא היתה הסו־לנית של הלהקה, חתמה קבע לארבעה

בסרט דפנה ארמוני החדשה מתנשקת עם ששי קשת, כוכב הלהקה, כדי לקבל עוד סולו אחד. דפנה מתחילה את הסרט כצעירה ביישנית, הופכת במהלכו בחורה שאפתנית המוכנה לשכב עם כל אחד בשביל לשיר סולו.

בחיים דפנה ארמוני מתנשקת עם החבר הפרטי שלה, ישי שפי, שאיתו היא מתגוררת בדירה שכורה בתל־אביב. לדבריה, תפקידה בסרט מקביל לחייה בלהקה הצבאית. גם שם שנאו אותה כיוון שמייד כשהתקבלה ללהקה קיבלה שיר סולו, והקינאה הולידה רכילות כאילו היא מנהלת רומן סוער עם המדריך יאיר רוזנבלום.

נהדרת בו, והשאירו לי כל־כך מעט, שאחרי שראיתי את הסרט בצורתו המוגמרת בכיי־תי שעות.” כעת היא מוחה את הדמעות, ומתנחמת בעובדה שאבי ושרון שבעיניה הם אולי לא אלוהי הקולנוע, אך בהחלט הסגנים השלישיים שלו, והם הבטיחו לה, בסרט הבא שלהם, תפקיד שכתבו במיוחד למענה.

סמדר ברנר, אשתו של אלוף אסיה ב־שחייה דן ברנר, היא האם היחידה בחבו־רה. לסמדר תינוקת בת שלוש וחצי ששמה שירלי, מה שאינו מפחית כלל וכלל מן השאפתנות האדירה הטמונה באמה, להי־יות לשחקנית־קולנוע.

את שירלי השאירה סמדר במשך חודש וחצי של הצילומים ושלושת חודשי ה־חזרות, בהשגחת המטפלת. מצבם הכלכלי של הברנרים מאפשר להם את התענוג

חודשים בשביל שלאגר ברדיו ואז באה חדשה אחת, והופ — חטפה לה את הסו־לואים אחד לאחד. אומרת סמדר: „אני אומנם לא הגבתי כל־כך בחריפות כמו יפה שבסרט, אבל אכלתי עצמי בפנים.”

„הייתי הפראיירית של כולם!”

דפנה ארמוני מגלמת בסרט את דמו־תה של נועה, זו החדשה הלוקחת ליפה את הסולואים שלה. נועה מתחילה את ה־סרט כצעירה ביישנית ומופנמת ומסיימת אותו כאחת המוכנה לשכב עם כל מי שיסדר לה סולו. מספרת דפנה המתולתלת ויפת־העיניים, שהיתה סולנית להקת חיל־האוויר: „גם אני הייתי ביישנית וסגורה,

בת השגריר לירון נירגד בתפקידה של מיקי הקשוחה, שופכת לבן על פרצופו של במאי הלהקה, טוביה צפיר, אחרי שהיא צו־עקת לו „בן־זונה!” על שהעביד את „החבר'ה בפרך בשביל תוכנית־טלוויזיה (ברקע: גידי גוב). לירון טוענת כי מיקי אכלה אותה בלילות, גרמה לה לגמור עם החבר שלה ולנתק קשרים חברתיים. היא טוענת כי הקולנוע הוא הדבר החשוב לה בחיים.

תמימה מאד, ילדה טובה ירושלים. כאשר חזרתי ארצה לפני שמונה שנים, אחרי עשר שנות שהות בלונדון, סבלתי מזה ש־כאן אוהבים לעבוד על השני סתם בשביל הכיף. האמנתי לכל דבר, והפכתי הפרא־יירית של כולם.

„הייתי ילדה טובה, ואנשים ניצלו אותי ופגעו בי. השתניתי רק כאשר התגייסתי ללהקת שריון, שם קיבלתי יותר ביטחון־עצמי גם בחיים וגם על הבמה. השינוי התחיל כאשר המעבד המוסיקלי של ה־להקה שלנו, יאיר רוזנבלום, נתן לי קיט־עי־סולו וזה עורר כמובן קינאה. התחילו לרכל עלינו בלהקה, גם בגלל שהוא נהג לקחת אותי הביתה כי הוא גר קרוב אלי. הסיפורים על הרומן בינינו פגעו בי, כי פרט להערכה הדדית לא היה ביני לבינו שום דבר. גם אני, כמו נועה בסרט, יצאתי עם שני בחורים מהלהקה שלי בד־בבד, ורק אחרי תקופה בחרתי באחד מהם.”

דפנה ארמוני היא בת לנישואי „תערו־בת”: אביה האשכנזי, אריק, הוא אדריכל־הגנים של עיריית רמת־גן, ואילו אמה ה־תימניה הדסה היא אחותם של קריינ־י־הרדיו הוותיקים ראומה אלדר ומשה חובב. יש לה חבר קבוע ששמו ישי שפי, שאותו הכירה בלהקת חיל־האוויר. החבר השני

שלה שם היה הזמר דייוויד ברוזה. היא מתגוררת יחד עם ישי בדירה משותפת, ובעוד שקל לה מאד להתנשק איתו בפומ־בי, הרי הסצנה הקשה ביותר עבורה ב־סרט היתה, לדבריה, סצנת ההתנשקות עם ששי קשת. זה, לעדותה, „לא בא מתוך אהבה ולא בא מבפנים.” אך עם שאפתנות כמו שלה, יש להניח שבסרט השני גם זה יעבור.

„מיקי אכלה אותי בלילות!”

השאפתנית מכולן היא, ללא ספק, לירון נירגד, בתו של שגריר ישראל ב־ארגנטינה רון נירגד. לירון בת העשרים אכולת אמביציה כל־כולה, ואין לה בראש שום דבר פרט לעיסקי הסרטים.

בסרט הלהקה היא מגלמת את דמותה של מיקי הקשוחה, השוברת את ליבו של גידי גוב. לירון אינה מסוגלת לדבר על דבר אלא על מיקי, שלדבריה „אכלה או־תי בלילות. הייתי אוכלת עם מיקי, ישנה עם מיקי, חושבת על מיקי. גמרתי עם החבר שלי בגלל מיקי, הפסקתי לפגוש חברים

(המשך בעמוד 56)

שנוי הדימוי מבקשת לעצמה הדוגמנית חלי גולדנברג, המשתוקקת להפוך שחקנית־קולנוע. בסרט היא מגלמת את דמותה של היפה והמתרוממת של הלהקה, ההיפך הגמור ממיקי שאותה מגלמת לירון נירגד מימין.

השאפתניות

(המשך מעמוד 55)

בגלל מיקי, חייתי אותה כל הזמן ללא הפ־סקה. הייתי יושבת ימים ולילות עם שרון ואבי, ובונה את דמותה של מיקי." כש־מנסים להשיח את דעתה מעט מן הסרט ומתפקידה בו, היא אינה מתפתה ואו־מרת: „קולנוע זה רציני. אין בעולם שום דבר יותר חשוב ממנו."

ברור לה בהחלט שהיא רוצה להיות שח־קנית־קולנוע, ושום טיעון נגדי אינו בא בחשבון. היא אומרת: „כשעשיתי את ה־סרט, לא הייתי בהכרה. עבדתי על טורים נורא גבוהים, הסרט פגע בחיי־החברה שלי ובחיי האישיים, ואנשים נורא נפגעו ממני, אבל אני לא יכולתי להיות לירון. הייתי בן־אדם אחר. בכלל, גם אם הייתי עיתונאית העבודה היתה באה אצלי ב־מקום הראשון, ואחר־כך החיים החברתיים. כשאני חושבת מה יעשה אותי לאדם יותר מאושר, מישפחה עם פריז'ידר וילד או שחקנית טובה, אני יודעת שאין דבר שיותר חשוב לי מלהיות שחקנית־קול־נוע."

לירון פוטוגנית מאד. על הבד היא יפה ומרשימה, ואילו בחיים הפרטיים היא מג־לה פנים רגילים, נקיים מאיפור, עודף־

אשת השחיין

סמדר ברנר, אשתו של השחיין דן ברנר ואם לשירלי בת השלוש וחצי, מגלמת בסרט את דמו־תה של יפה, מי שהיתה סולנית הלהקה.

מישקל ורצינות מדהימה לגבי בחורה ב־גילה. היא אינה מתעסקת בשטויות, כל־כולה דרוכה לקראת ההצלחה בתחום ה־קולנוע. כששמעה כי אבי ושרון כותבים תסריט מיוחד עבור גלי עטרי וגידי גוב ומאיר סוויסה, החווירה ואמרה: „הם כות־בים את התסריט הזה בשבילי! הם אמרו לי במפורש שבסרט הבא שלהם יש לי תפ־קיד ראשי!"

במשך הסרט היא פורטת על גיטארה ו־שרה שירי־עמים בקול נעים. אותו הדבר עשתה בצבא, כלהקה צבאית של חיילת אחת. את הסרט עשתה במהלך שירותה הצבאי, והיא עדיין מופיעה עבור הצבא כדי לפרוע את החוב.

כבת לדיפלומט ישראלי חיתה שנים רבות במקומות רבים בעולם. הארץ האח־רונה שבה חיתה היתה ארגנטינה, ולד־בריה חיי התרבות בבואנוס־איירס מקבילים לחיי התרבות של פאריס. היא שולטת בחמש שפות, חיה מזה שנים רבות מחוץ לבית ומעריצה את אביה השגריר. את שרון הראל ואבי נשר היא מעריצה, כמובן. ההזדהות המוחלטת שלה עם דמו־תה של מיקי „עשתה לה מהפכות", ועד עכשיו היא מתפקדת לא מעט כמיקי, לא כלירון.

בנות הלהקה אינן מפרגנות זו לזו. ב־שיחה עם כל אחת מהן בנפרד נורים מטחי־ניצוצות בכיוון הקולגות. כל אחת מהן בטוחה כי היא היפה, המוצלחת והכיש־רונית ביותר בסרט וכל אחת מהן לחוד בטוחה כי הסרט הלהקה יגלה אותה ויהפוך אותה כוכבת בקנה־מידה ישראלי לפחות.

וכל אחת מהן אכן מפגינה כישרון לא־מבוטל בסרטיה שרק הקהל ישפוט אם הוא ראוי לכל הרעש שהתעורר סביבו.

סלון „מיר"

לנשים כלות וחתנים

מכון ליופי כללי, אקסלוסיבי מפואר בסטייל אמריקאי

עיצוב שיער ותסרוקות

קוסמטיקה, פדיקור, מניקור

הרחקת שיער

בשיטה ובמכשיר אמריקאי חדיש בהמלצה רפואית

טיפול עמוק ויסודי

של הפנים בשיטה מגנטית חדישה ע"י המכשיר הבלעדי: MAGNEDERM

עיצוב והרכבת ציפורניים

וטיפול בציפורניים כסוסות שבורות וחלשות בחומר אמריקאי חדיש בלעדי ובלתי מזיק: NELTE NEW-YORK

השתלת ריסים: בשיטה חדשה

השתלמות מזורזות

לאיפור: קולנוע, תיאטרון וטלוויזיה.

עיצוב והרכבת ציפורניים

בשיטה חדישה, אמריקאית.

הפעלת מכשירים

להרחקת שיער DEPELATROM אמריקאי בשיטה רפואית.

הכנת כלות:

וכל הקשור בזאת.

השתלמות תנתן ע"י צוות אמריקאי שבא במיוחד

חשוב במיוחד לכלות

עם המכשיר החדיש והבלעדי לניקוי מגנטי של הפנים תראי יפיפיה

מיוחד לקוסמטיקאיות ולכל אשה המעונינת בתעסוקה, המכניסה הון. חברת „מיר" להשקעות המפיצה הבלעדית של המכשירים **MAGNEDERM** לניקוי מגנטי של הפנים **DEPILATRON** האמריקאי החדיש להרחקת שיער בשיטה רפואית מיוחדת מוכנה להכשיר או למכור מכשיר זה בתנאי תשלום נוחים, השתלמות תנתן חינם לרוכשי המכשיר.

סלון „מיר" דיזנגוף 190 קומה א' תל־אביב

טלפון: 236892

חדשות המשטרה

אל תחמיץ! הופיע! חדש!

בגליון החדש של „חדשות המשטרה" (אפריל 1978),
כל כל המדורים הקבועים, וכתבות בלעדיות:

● **יגאל לביב מדווח מחו"ל על**

„החבורה" הישראלית בגרמניה

● **וידויו המדהים של סלומון משראווי.**

„מודיע" משטרתי:

„אני שרוף על המשטרה - ולא מפחד אפילו מאלוהים!"

פרשת הנרי אוחיון מבאר־שבע:

● האונס התארס עם... הנאנסת ונידון ל־15 שנה!

● **רצח משפחתי מזעזע בכפר רמא. בגליל:**

„כושפתי!" טען הרוצח

„חדשות המשטרה" להשיג בכל דוכני העתונים ● הפצה: „גד"

מילחמת חיטין השניה

(המשך מעמוד 15)

עם 150,000 כלי רכב (מזה כמה ימים נאסרה תנועת תיירות בין ישראל לשכנותיה, בגלל „מגיפות בקר" שפרצו בן; ורק מסיבה זו נמנעה הנהירה הרגילה של נופשים ישראליים אליהן).

תחנות־האתרעה ושאר מקורות המידע שלהם למדו מהממשלות והמטכ"לים הערביים כי אין נראים בישראל כל סימני כוננות מיוחדים וכי דרכי הארץ נסתמות והולכות בזרמי הנופשים.

המיליציה הפלסטינית ביהודה ובשומרון — אשר עוד קודם לכן הועמדה בכוננות, „לקראת אפשרויות של ניסיונות פיגוע נגד ישראל בראש השנה" — קיבלה בערב את הוראותיה: יחידותיה התפזרו לחסימת כל הצירים והדרכים המובילים מישראל אל האיזור ההררי, באמצעות מארבים ומיקוש מתוכננים ומתורגלים היטב מראש). באותה שעה, אחרי החשיכה, החלו קבוצות של משאיות סגורות חוצות את מעברי הירדן, כאשר כל קבוצה פונה ליעד מוגדר, מוכר היטב מראש. תוך שעות ספורות, היו חסימות הצירים מעובות ביחידות נוספות; והעיקר, חמושות בנשק כבד.

כיוון שהחסימות נערכו לעומק, הפכו כל נסיון להבקיע מכיוון ישראל לעומק ההרים על כל אחד מן הצירים האפשריים, למבצע צבאי של ממש, שהיה הרבה מעבר ליכולת אותם כוחות קטנים, שיכלה ישראל לשגר קדימה מיידית.

מאחרי כוחות התגבור האלה, נעו חוליות של ניהול היסעים ושליטה על התנועה. במהירות הציבו לאורך כל דרך תמרורים וסימני זיהוי, מתחו קוי טלפון והעמידו משמרות ביקורת בצמתים ובנקודות קבועות מראש.

כל התנועות הללו נעשו תוך השתלבות בתוך זרם התנועה הרגיל, שזרם בין ישראל ושכנותיה, וכלל גם את התעבורה הבין־יבשתית.

עכשיו, משהובטח „המגן הקדמי", החלו לנוע הכוחות הסדירים. סמוך לחצות החלו להגיע הדיווחים הראשונים על תנועות צבא מצרי בהיקף גדול, המתגלגלות על ארבע האוטוסטרדות של סיני לכיוון ישראל, ועל שיירות ארוכות החוצות במהירות את רמת הגולן לכיוון עמק החולה.

התפתחויות מדאיגות יותר אירעו במזרח: בשעה 02.00 כבר דווח מן השומרון, כי אלמנטים עירקיים סדירים, שהתקדמו מצפון ירדן, תפשו את גב ההר וממשיכים לנוע מערבה. באותה שעה גם הוכחנו ריכוזים ירדניים, מדרום ומצפון לירושלים כשהם ניזונים ותופחים בהתמדה בתעבורה עצומה מכיוון רבת־עמון.

■ ■ ■

הדיווחים הראשונים על תזוזת הכוחות הערביים הסדירים העירו לפעולה מיידית את מכונת הגיוס וההתגובה של צה"ל, אשר נשתכללה והלכה בהתמדה. אבל בדרג המדיני היו היסוסים:

משאך החלו התנועות הישראליות הראשונות, אשר הוכחנו מיד על ידי תחנות האתרעה הערביות, נפתח בליץ דיפלומטי — מתוכנן ומוכן מראש — מצד מדינות ערב על מדינות מערב אירופה ובעיקר על ארה"ב.

התתנות האמריקאיות כבר הודיעו גם הן לממשלתן על המתרחש ולכן מוקד הלחץ הערבי בשני צירים: ראשון, בטיעון שכל התנועות הצבאיות הערביות נעשו על אדמה ערבית ועל ישראל לא נורתה אפילו יריה אחת. „מעולם בהיסטוריה שלנו לא הפר ערבי את השלום עליו נשבע. אבל הגיעו אלינו ידיעות ברורות על כוונת ישראל התוקפנית להנחית בהפתעה מכת־מנע ולכן נערכנו בעמדות התגוננות.

אם ניווכח, תוך 24 השעות הקרובות, שישראל איננה מגייסת את כוחותיה ואיננה מתכוננת למילחמה, נסיג מייד את כל הכוחות. אבל אם תתגייס ישראל — אין ספק שפניה למילחמת־כיבוש חדשה".

הציר השני היה, כמובן, האיום באמברגו־נפט, תוך שערב הסעודית מרכיזה, „ליתר ביטחון", על עצירת זרימת הנפט „באופן זמני, עד להתבהרות המצב".

נשיא ארה"ב הודיע מיד לממשלת ישראל כי „תוך שעתיים תחל אוגדה אמריקאית אחת לנוע לישראל בדרך האוויר", כי אוגדה מוטסת שנייה תוכן מייד בעיקבותיה וכי הצי השישי כבר סב ושט במלוא הקיטור אל מיזרח הים־התיכון.

עם זאת תבעה ארה"ב מישראל, חד־משמעית, שלא תעז לפתוח ראשונה באש. „אם תעשו כן" (חזר הנשיא האמריקאי על דיברי קיסינג'ר לישראל, שעה ששקלה מכת־מנע ב־6 באוקטובר 1977), „לא יעמוד לצידכם בארה"ב אפילו תור־פס־כלבים אחד."

עוד לא סיים שר־הביטחון את קריאת עותק ההודעה האמריקאית, צילצל הטלפון הישיר מן ה„בור":

בזה הרגע ממש, נחתו על כל אחד ואחד משדות־התעופה בישראל, האזרחיים והצבאיים, הפעילים והלא־פעילים, בין עשרה לחמישים מסוקים.

כן דווחו תקיפות של מסוקים חמושים — שהופעלו בכל המקומות בקבוצות גדולות — נגד מרכזי בקרה־אווירית ושדות־תעופה.

כמעט באותו זמן החלו השדות להיפגע גם מטילים כבדים יותר: מטוסים ערביים, שהמריאו מבסיסים ירדניים, סוריים, עירקיים וסעודיים (בסמוך לגבול ירדן) הגיעו תוך דקות ספורות לטווח ירי של „פצצות חכמות" בינוניות־וארוכות־טווח (הארפון, מייבריק וכד', שטווחן היעיל 25—100 ק"מ).

כפי שנודע לאחר מכן — וכבר סיפרנו במאמר קודם — ניבנו חילות־האוויר הערביים בקדימות ראשונה, לתקיפות־קרקע, כאשר מטוסיהם נועדים וממותקנים לשמש פלטפורמות אוויריות של טילים

(המשך בעמוד 58)

טלפון מ„הבור": חמישים מסוק־אוייב נחתו בכל אחד משדות־התעופה של ישראל

קטימת הבליטות

המיספרים שעל המפה מציינים את היעדים הראשונים שיעמדו בפני צבאות־ערב במילחמת חיטין השנייה. 1: יצירת פרוזדור מצפון לאילת וניתוקה. 2: גייסות משתחררים לתיגבור חזית המרכז. 3: מלקחיים סורים קוטמים את אצבע הגליל וגייסות משתחררים (4) לתיגבור המרכז; 5: ירושלים והפרוזדור נמחצים במלחציים ירדניות.

טיולים
מודרכים ל:
אירופה
ארצות הברית
למזרח הרחוק
צעירים
ו"קמפינג"
פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות!
הטיול הטוב ביותר עם
אירופה טורס
EUROPA TOURS
באחיר הסביר ביותר!

מורלה
תכשיטים המעוצבים כיצירת אומנות

רובקס
המתנה שבאופנה

מילחמת חיטין השניה

(המשך מעמוד 57)
טקטיים מדוייקים וארוכי־טווח, ה־נורים למטרות נקודה קרקעיות בי־כל תנאי ראות ומזג אוויר — מעין „סופר־ארטילריה־מעופפת".

רק בקדימות שנייה בא הייעוד הקלסי של כוחות האויר — שמירת שמי המדינה והשגת העליונות האוירית. היפוך־יוצרות זה, היה חלק מן התופעה המיוחדת ל־צבאות ערב — אשר יושמה והובחנה ל־ראשונה ביום הכיפורים — המתבטאת בהיותם ניבנים כצבאות „חד־פעמיים" או „חד־שימושיים": משך שלוש שנים, בין 1970 ל־1973, ניבנה הצבא המצרי כולו רק למשימה המוגדרת האחת, של חציית התעלה, התקדמות של עד 15 ק"מ ממנה, וישיבה במקום.

גם עתה — לקראת „מילחמת חיטין השנייה" — ניבנו צבאות ערב על פי אותה תפיסה; רק הי־פעם היו הנסיבות כאלו, שאיפשרו בזו אחר זו פושטות את הרגל ונחשפות בערוותן המוסכמות ה־מגוחכות, אשר עד ששת־הימים — ולאחר נסיגת „שלום סאדאת" — כונו „האסטרטגיה של ישראל".

● **„האתרעה המוקדמת".** אכן היתה. אבל מה סייעה? בתסריט שתיארנו צריכה היתה ישראל לבחור בין שתי דרכי־פעולה — ושתיהן בלתי־אפשריות. האחת, להימצא על כוננות, בגיוס טוטלי, משך שנתיים תמימות; השניה, לוותר על ה־כוננות המתמדת הכרוכה בחיי גיהינום — שנתיים כאלו ימוטטו את ישראל, כאשר דווקא היעדר המילחמה מחמיר את המתח ואת השפעותיו — וליטול את הסיכון. מן הנמנע שלא לבחור, במיקרה כזה, באפשרות השנייה. האתרעה היתה קיימת וגם יעילה במאה אחוז, אולם הועילה אך־ורק לבשר כי אכן הפעם יורד ונופל הגרזן הממית, שאין ניתן לעמוד בפניו, או להורסו לפני שיינחת.

● **„מכה ראשונה".** כמו שכבר נו־כחנו במציאות — ועוד נפרט בהמשך — האיסטרטגיה של מכה ראשונה, תלויה ב־נסיבות הפוליטיות. די שייגרם היסוס כל־שהו, ולו זעיר ביותר, כדי להחמיץ את ההזדמנות. במקרה שלפנינו מנועה ישראל מהנחתת מכה ראשונה מפני שהערבים ביטלו וחיסלו כל אפשרות לוודא, מתי המשחק הוא משחק ומתי יהפוך מילחמה רצינית — בעיקר כאשר יהפוך מילחמה רצינית, אך ורק מאחר ולאחר שמוודאים ובטוחים, כי אין ישראל מוכנה וכי אינה נערכת להנחית מכה ראשונה. אם ייווכחו שישראל מוכנה ועומדת להכות — ימשיכו במשחק וימתינו להזדמנות הבאה, שבמוק־דם או במאוחר ודאי שתיקרה. זהו, כפי שכבר הסברנו, היתרון העצום שיצמח **לערבים בלבד** מ„סידור הביטחון" של „תחנות ההתרעה" אשר אישי־ממשל **יש־ראליים** הרוהו.

● **„זינוק קדימה לאיזורים ה־מפורזים".** גרעין הטיעון בזכות „שט־חים מפורזים" כ„סידור בטחון" הוא, שהם מהווים לא רק חיץ, אלא גם תיל־ממעיד של קאזוס־באלי ואתרעה בטוחה מספקת: ברגע שהאוייב מחללם, יש לנו מיד עילה למילחמה וכוחותינו מזנקים תיכף ונער־כים בתוך האיזור המפורז — רצוי, ב־„מרחבי שב"ש", אם קיימים — תוך הקד־מת האוייב. זה נכון ובטוח, רק כאשר השטח המפורז שייך לנו.

כאשר השטח בידי האוייב, „ה־פירוז" הוא אקט פוליטי, אשר מש־מעו „כיבוד התחייבויות פוליטי־יות". אם השטח המפורז מתכסה בדרכים ומקימים בו יישובים, נו־צרת התשתית להנעת כוחותיו קדימה ולקיומם הנוח במרחב. שטח מפורז אמיתי יכול להיווצר ולהי־שמר רק בשטח המוחזק ונשלט בי־ידינו. ולא יהיה השטח אכן „מפו־רז", רק אם יהיה ריק מכוחות, שומם ושכוח־אל.

עד 67' היה חוף סיני מ ח ס ו ם בין אילת לשארם. עכשיו, אחרי שנפרצה דרך

בזו אחר זו פשטו את הרגל ונחשפו בערוותן המוסכמות אשר כונו „אסטרטגיה ישראלית".

כה נוחה ביניהן, אותו חוף עצמו הפך מ ב ו א נ ו ח לכל כוח תוקף, הנע מ־שארם לכיבוש אילת.

■ ■ ■

ראינו כי אם רק קיימת ונוצרת ה־נכונות, הרי מילוי האיזור המפורז בצבא (כשהוא נשלט ע"י האוייב) הוא רק עניין של ניצול הזדמנויות, זמן ו־סבלנות. אפילו כאשר האוייב־בכח נמנע מהכנסת צבא לאיזור המפורז אין הדבר הופך את האיזור לחיץ בפני תוקפנותו. אם הצבא הירדני, למשל, מפתח כושר לחצות עם ארבע דיוויזיות בבת אחת מרחק של 60 ק"מ בשלוש שעות — שלוש שעות בדיוק יהיה ערכו האסטרטגי של איזורי־חיץ מפורז ברוחב 60 ק"מ המגן על ישר־אל בפניו.

הנקודה השלישית נוגעת בעיקר

(המשך בעמוד 60)

ירושלים ספגה 30 אלף פגזים בימה הראשונה למילחמה - גוש דן ספג 75 אלף פגזים

השגת נצחון צבאי איסטרטגי סו־פי, באמצעות מהלך טקטי אחד ו־יחיד — המהלך הטקטי הפותח, הוא גם המהלך האיסטרטגי ה־מסיים.

■ ■ ■

בשעות המאוחרות של הלילה החלו נוחתים על מרכזי היישוב ב־ישראל פגזי הארטילריה הראשונים. עם שחר התברר כי הכוחות הסדירים ה־ראשונים שקידמו הצבאות הערביים ב־חזית המזרחית (כולל סוריה) הורכבו ב־עיקרם מיחידות ארטילריה ושיירות תח־מושת, עם אלמנטים של חי"ר ושריון ל־אבטחה ועם יחידות נ"מ — טילים קלים ובינוניים ותותחים — להגנה נ"מ צמודה ולשליטה ישירה וקרובה (בתצפית ישירה) על בסיסי־האוויר של ישראל.

אש הארטילריה הערבית רוכזה לשני סוגי יעדים: כהשלמה וכסיוע נוסף ל־מאמצי הקומנדו וכוחות האוויר הערבים בניטרולו על הקרקע של חיל־האוויר ה־ישראלי שכל בסיסיו, בתחומי הקו הירוק, נמצאים בטווח הארטילריה הבינונית וה־כבדה — כבר כיום); וכן, לשיבוש מירבי של גיוס המילואים והיערכות כוחות ה־קרקע של צה"ל.

ברוח „ההיפוך", נועדה הארטי־לריה הערבית לפעול במשימה ה־קלסית של כוחות האוויר האיסטר־טגיים — כיסוי באש של יעדי ה־שטח האיסטרטגיים בעומק שטח האוייב.

שני הריכוזים הגדולים הראשונים ירו (כבר עם שחר יום שני של ראש־השנה) על איזורי ירושלים (100 קינם) וגוש דן (250 קנים).

תוך 24 השעות הראשונות ירה כל אחד הכלים הללו בממוצע כדור אחד לשתי דקות, משך 10 שעות; וסך הכל 300 פגז לקנה. מטר לא־פוסק של פגזים ירד בלא הרף על כל שדות־התעופה ומטרות חיוניות מוגדרות אחרות. ירושלים ספגה 30,000 פגז ביממה הראשונה; וגוש דן, 75,000. הנזק החומרי הישיר היה כשלעצמו חמור מאד, אך לא בלתי נסבל. אבל המטרה האמיתית הייתה שיבוש מכונת־המלחמה הישראלית — והיא הושגה במלואה: שדות־התעופה נוטרלו, והערים הראשיות, שהן גם צמתי־התחבורה ומרכזי־הייצור, האספקה והגיוס, שותקו לגמרי תחת גשם רבבות הפגזים, שנורו בפיזור מכוון. הדרכים נס־תמו, כלי־הרכב — כולל אלה של יחידות ובעיקר במבואותיהן ובמוצאיהן, והשיירות צה"ל — נתקעו בפקקי־ענק בתוך הערים, הדוממות וההדוסות שימשו מטרות נוחות מאין־כמותן למטוסים הערבים, שכל התק־פה שלהם, אפילו נעשתה כפגע־וברח, הלמה תמיד באבר חיוני של מכונת־המיל־חמה הישראלית.

תוך שעות ספורות מתבהרת תמונת־ה־מצב למטכ"ל צה"ל. למען האמת, ניתן להניח שהאפשרויות הללו ידועות ושם כבר מזמן — אבל הדבר לא הועיל, משום שבלאו הכי אין לעשות דבר.

יש משהו בשם בוגרט שנשים אינן יכולות לעמוד בפניו...!

שווק: מ. קליפר M.KLIFFER

חדש לחג!
אפטר שייב וסבון בוגרט
באריזת שי מהודרת

להשיג בפרפומריות המובחרות וברשתות השווק

כמה פעמים
נסית להפטר מהם —
ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!

ר"ג, מודיעין 18, טל. 6־5־790114 ● אילת: טל. 059־3012
היתר משי' הבריאות: 21, רשי' עסק 481/75.

איתן עמיחי הדברת מזיקים

אליפות ישראל בשש-בש

מטעם העולם הזה וחברת Metz יצרני, משווקי ויצואני לוחות שש-בש

בשיתוף האגודה הישראלית לשש-בש
תיערך במלון "רמדה" תל־אביב בסוף חודש מאי 1978

שלושת הזוכים הראשונים באליפות ישתתפו בתחרות בינלאומית שתתקיים באירופה

פרס ראשון: כרטיס־טיסה הלוך ושוב לאירופה ו־10,000 ל"י

פרס שני: כרטיס־טיסה הלוך ושוב לאירופה ו־5,000 ל"י

פרס שלישי: כרטיס־טיסה הלוך ושוב לאירופה ו־2,500 ל"י

כל משתתף יזכה בהחזר במזומן בסך ‎–.300 ל"י על כל קנייה של אחד ממוצרי „מץ": טלוויזיות צבעוניות, טלוויזיות שחור לבן וניידות, תנורי בישול ואפייה, קולטי אדים, מקפיאונים (Deep freezer) ומערכות סטריאו.

מטוסי OLYMPIC יטיסו את הזוכים לתחרות הבינלאומית

בין כל הנרשמים לאליפות ישראל בשש־בש תוגרל טלוויזיה ניידת, מתנת חברת Metz

כיצד להשתתף באליפות

כל שחקן ושחקנית שש־בש מעל גיל 18 רשאים להשתתף באליפות. עליכם למלא ולגזור את התלוש שמשמאל, לצרף אליו המחאת־דואר או צ'ק על סך 280 ל"י לפקודת „אליפות ישראל בשש-בש" ולשלוח לת.ד. 31211 — תל־אביב. הסכום כולל מס ערך מוסף.

אירגון והפקה:
מירי זכרוני ✶ נחי לאור ✶ רפי זכרוני
משרדי הפקה: רח' גלבוע 4, ת"א, טל. 247428 — 230856

גזור ושלח:

רצ"ב צ'יק/המחאת־דואר על־סך 280 ל"י כדמי השתתפות באליפות ישראל בשש־בש 1978.

שם פרטי ....
שם משפחה ....
מס' תעודת זהות ....
כתובת ....
....
תאריך לידה ....

הורוס קופ

אל תתפסי לדאגה אם תחושי בחיוורון לא רגיל בפנייך ורגישות מוזרה לגבי כל הסובב אותך. נסי לשלוט בהרגשה זו, ואל תתני לאנשים לנצלה. הגיעה העת שתחליטו אחת ולתמיד אם ברצונכם להמשיך לחיות יחד או להיפרד. מריבות והתפייסויות חוזרות ונשנות אינן פיתרון. הפסק לנהוג באגרסיביות.

* * *

את נוטה השבוע להגזמות בגנדרנותך, סיגנון דיבורך ופזרנותך. על אף תכונות בלתי חיוביות אלו, תהיה החיבה אליך גדולה השבוע מתמיד. אתה מעסיק את עצמך בפעולות רומאנטיות שונות כאמצעי לברוח מהנערה המעסיקה את מוחך. הגזמה בעניין זה עלולה להזיק לך.

* * *

השבוע תגלה הבנה מיוחדת לאנשים שיפנו אליך לספר על צרותיהם. הבנה זו תועיל לך, בסופו של דבר, בצורת מתנה בלתי צפוייה וקידומך בסולם החברתי. אל תניחי למתחרה הסמויה שלך להפר את מנוחתך ושלוותך בת תאומים, את מייחסת לה חשיבות־יתר, הנוטה להיות היסטרית כמעט. הרגעי, הוא יהיה שלך. ידיד יעזור.

מצב בריאותך משתפר, אין מקום לדאגה. ההפסקה בחיי הלילה רק תועיל לך. הופעתך החיצונית השתנתה לטובה — החיזורים אחריך יתרבו בהתמדה. השתדל לחסוך כסף. אתה עלול למצוא עצמך בפני עיסקה שתדרוש ממון רב. פקח עיניים. ישנם כאלו שינסו להתנכל לך.

* * *

הגורל שלח לך השבוע בחורה זרה, כפרי בשלו? דע לנצל זאת עד תום. בת אריה: גם לך צפויה הפתעה הקשורה באנשים שלא היכרת. ויכוחים סוערים בינך לבין מעבידך ירתיחו אותך באמצע השבוע. הבלג. הבקשה ששלחת נמצאת בדיון. סיכוייה החיוביים — טובים. לחץ מיותר לתשובה מהירה עלול רק להזיק לך.

* * *

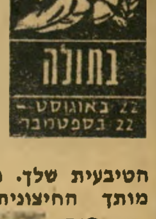

חוויכוחים שערכת לא יעזרו לך להפגת המתח הפנימי. מאמץ מייוחד מצידך למנוע מריבה רצינית — יצליח. נסיונותיך הנואשים להגיע להישגים של ממש לא ישאו פרי, אם לא תדע לנצל את הערמומיות הטיבעית שלך. רגישותך המופרזת לדמותך החיצונית היא רק פוגמת בה.

שבוע סוער מבחינה פיננסית ורומאנטית. היגררות להוצאות מופרזות תביא אותך לסף הייאוש. אך הצלה שתבוא בעיקבות קשר רומאנטי חדש, תהפוך את הגלגל. בשבוע זה רבים סיכוייך למצוא את בן הזוג האידיאלי. פחדך מצרה המרחפת על ראשך מוצדק ביסודו. בן מזל מאזניים התייעץ עם פסיכולוג טוב. קשריך החברתיים הענפים יסתעפו עוד ועוד. את עלולה השבוע למצוא את עצמך במרכזה של שערורייה חברתית.

* * *

העבודה בוערת והתוצאות מפתיעות לטובה. המשך — המאמץ כדאי. בסופו של חשבון העבודה הנוספת, הגוזלת את שעות הבילוי, תצדיק את עצמה. תבוא על שכרך בעין יפה. נסיעה לטיול בסוף השבוע תביא הפתעות רומנטיות משעשעות בחברת מישהו שזה זמן רב כבר חפצת בו. קמצנותך, שהיא נחלת רוב בני משפחתך, אינה מוסיפה לך כבוד רב. עליכם להשתחרר מתכונה זו — ומהר. במישחקי מזל אל תהמר.

* * *

האתגרים שנטלת על עצמך יהיו קשים לביצוע. רק כוח רצון חזק יעזור לך להתגבר עליהם — וגם זה לא בהצלחה מלאה כפי שציפית. אל תאשימי את ידידך על כי הוא קר ואדיש כלפייך. זה בגללך. היי סבלנית כלפיו ואל תדחקי את הקץ. צפי לגילוי חיבה מפתיע מצד הבוס שלך. גילוי זה צופן בחובו סכנה — הוא אדם ערמומי. היזהרי ממנו. דחי אותו בעדינות, כמובן.

* * *

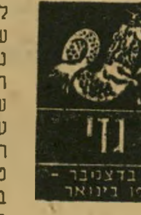

הרבה מזל מחכה לך לקראת סוף השבוע. מתנות, גילויי אהבה, כסף, והצלחה עם בני מזל עקרב. אך מכל אלו לא תצמח לך, בסופו של דבר, שום טובת הנאה לטווח ארוך. המזל הזה ייגמר כתום השבוע. גישה רצינית ועמוקה לבעיות הנפשיות המטרידות תועיל לך לטווח ארוך. זילזול בבעיות אלו יזיק לך בסופו של דבר בצורה רצינית. השבוע עליך להימנע מנסיעה חפוזה ובלתי־אחראית. האדום יהלום אותך.

* * *

מבט עיניך מסגיר אותך. משקפי־שמש יעזרו לך להסתיר דברים שאינך רוצה שיתגלו. הבית בו הינך מתגורר אינו נראה לך, ואתה מהרהר בהחלפת דירה. אל תדחה — עשה זאת השבוע. הבית הזה מעכיר את רוחך בצורה חמורה. סיכוייך רבים השבוע לעלות בסולם החברתי. נסה למצוא דבר שבו תהיה הצלחתך מובטחת. היענה לחזמנה שתקבל.

* * *

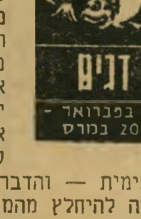

הרגשת אשמה על דברים שבעצם אינך אשם בהם, תטריד את מנוחתך במשך השבוע. השתדל לצאת לחופשה מיידית לבית־הבראה, אל תחסוך בכסף. נסיונו של אדם קרוב אליך לעזור לעזור לך עשוי להעשות בצורה אנונימית — והדבר יפתיעך מאוד, נסיונותיה להיחלץ מהמשברים הפוקדים אותך עלולים להסתיים בכי רע. שקול כל צעד פעמיים. לקראת סוף השבוע יתבהרו לך מספר דברים חשובים, שיעודדו אותך.

מילחמות חיטין השניה

(המשך מעמוד 58)

למשמעות שלובש הפירוז באזורים מיושבים, כגון יהודה ושומרון. כאשר אינך שולט עליהם שליטה צבאית מוחלטת, אינך יכול לדעת מה קורה שם — וגם אינך יכול למנוע כניסת 5000 משאיות צבאיות של האויב, בלילה אחד. אתה יכול ליהסכים למיליציה, כרע במיעוטו — אך אינך יכול למנוע את אימון אותה מיליציה, כצבא לכל דבר, ואת חימושה בנשק כבד (שאנשיה מאומנים בהפעלתו) 10 שעות קודם לפרוץ המילחמה.

התסריט מראה, כי מיליציה כזו, עם

„מילחמת חיטין השנייה" תהיה הראשונה שבה תתמצה העוצמה הערבית המוחלטת

תיגבור ואף בלעדיו, די בה והותר כדי לחסום ביעילות דרכים הרריות, למשך מספר שעות — או יותר — מול אותם כוחות קטנים, שישראל תוכל להכין ולהזניק קדימה, ממישור החוף אל ההר מיד עם קבלת האתרעה, כדי לנסות ולקדם את האויב בלב השטח המפורז. בשטחים הרריים, וגם בשטחים אחרים, תמיד יוכל האוייב, כשהוא היוזם — ונזכור כי השטחים המפורזים נתונים (לפי „שלום סאדאת") לריבונותו המלאה ולשליטתו הבלבדית — לשלוח קדימה, ברכב או במסוקים, את הכוחות הנחוצים, שיבטיחו כי נקודות־המפתח ייתפסו היטב בידיו עוד קודם שתוכל ישראל להתארגן לתגובה יעילה ולהגיע אל אותן הנקודות.

במצב המתואר, נקל מאד בידי הצד הערבי להפוך כל נסיון ישראלי להזניק את הכוחות הסדירים לתוך ההרים במזרח, לשחיקה חסרת־תכלית שמחירה כבד מכדי שנוכל אף לנסותה. בוודאי כך בצפון, כאשר הסורים, במלוא עוצמתם, כבר נמצאים על הרמה וכוחותיהו, שיהיו בהכרח נחותים ביותר כמותית, מנסים לחצות את הירדן ולעלות מולם על מתלול הרמה. די שישכילו הסורים לפוצץ את הגשרים — באמצעות חבלנים ממוסקים, או (טוב ובטוח יותר) חבלנים מוסווים כאזרחים שהוחדרו קודם לשטח (נמצא, כזכור, בשליטתם) — כדי שצה"ל יוותר מראש על כל נסיון לקדם אותם כוחות קטנים, שיעמדו לרשותו בתחילה, מעמק החולה לרמת הגולן.

בסיני, הבעייה שונה: ככל שנקדים ונשלח יותר כוחות, יותר מוקדם, יותר עמוק לתוך סיני, נרחיק אותם מן החזית המרכזית, הקובעת, בלא שנוכל לגרום כל נזק או שיבוש רציניים לצבא המצרי. להיפך, אם קו־ההתחלה של המצרים יהיה „קו המיצרים", — ובוודאי אם קו חסנה־נח"ל — וודאי הדבר שיעדיפו מאד מאד להילחם בעומק סיני.

היכולת הערבית לפתוח את המילחמה (כאשר ישראל בגבולות הישנים) בפגיעות כבדות וישירות בתשתית האיסטרטגית והלאומית — שהייתה קיימת בכח מ־49' עד 67' ורק נמנעו ממימושה — היא המאפשרת להם (בתסריטנו) לער־

היכולת הערבית לפתוח את המילחמה בפגיעות בתשתית תאפשר להם לשבש את כוחנו

ער ולשבש באורח מכריע, מן ההתחלה וללא תקוות התאוששות, את מכונת המילחמה של ישראל. באופן זה הם מבטיחים, שהיתרונות הישראליים האיכותיים, משענה הקבוע של העוצמה הצבאית הישראלית ומקור עדיפותה בכל המילחמות עד כה, ייהפכו חסרי ערך מלכתחילה, כיוון שהערעור והשיבוש ימנעו על הסף את עצם האפשרות, שישראל תצליח להתארגן, כדי להביא את היתרונות האלה לכדי ביטוי מעשי.

■ ■ ■

במציאות „מילחמת חיטין השנייה" שלפי תסריטנו — אשר ננטש בשלב הפתיחה — המשיכו אמיתויות אלו והתגשמו כך: שמש יום שני ראש־השנה (וראשון למלחמה) זרחה על סצינות של חורבן ומהומה. בסיסי האויר ומרכזי הבקרה הישראליים נוטרלו כולם כליל, גם אם לא הושמדו עדיין או לא נכבשו. אש הארטילריה והמטוסים הערביים הלכה והתפשטה וכיסתה את ריכוזי האוכלוסיה והמשק במישור החוף. כל צירי התנועה הראשיים נסתמו ויצאו מכלל שימוש, משום שנחסמו בפקקי ענק, או בגושי רכב העולים באש, בעיקר במבואות הערים ובצמתים העיקריים. לכל צורך מעשי שהוא, כבר היתה מדינת ישראל קרועה לשני חצאים וכמעט משותקת.

בצהרי היום הראשון — כ־18 שעות אחרי פתיחת המילחמה ומשקרב „שלב השיתוק" לסיומו המוצלח — החלו עוצבות הקרקע הערביות נעות להתקפה. בקלות יחסית, כמעט ללא התנגדות, התחברו הגיס המצרי ושתי האוגדות הסעודיות בציר ואדי פאראן, תוך קטימת חוד הנגב הדרומי.

מכת החסד גייסות ערבים מאסיביים נדחפים מההרים לים, בסיוע לחצים מדרום.

אילת היתה מנותקת ואבודה וכן כוח צה"ל שהגן עליה. הדיפת המצרים משם הצריכה הסחת כוחות גדולים מן המרכז הקריטי, כשהם פועלים כשגבם ללב המדינה ותוך התרחקות ממנו; וגם במחיר זה, ספק אם ניתן לנתק את הפרוזדור שנוצר בין סיני לערבה ושדרכו יכלו עתה המצרים להזרים אוגדות נוספות אל מרכז ירדן — ומשם, לתוך יהודה ושומרון.

בנסיבות אלו, נשאר צעד הגיוני יחיד פתוח בפני הממשלה והמטכ"ל: קיצור החזית, באמצעות נסיגה לקו סדום־המכתשים־חולות חלוצה, שהוא הנוח ביותר להגנה ועדיין מחפה על דימונה, באר־שבע, מפעלי סדום, עוד — ועל המבואות הדרומיים אל מישור החוף. כך, כמעט ללא מאמץ, אבד יותר מרבע שטח ישראל („הוסלו תוצאות התוקפנות של מבצע ,חורב' ו,עובדה' ממלחמת 48'," מסר הדובר המצרי לעיתונאים).

ניתוק הנגב הדרומי ב„מילחמת חיטין השנייה" וכן תוצאותיו הצפויות — לא הפתיעו: באיחור של 18 שנה בלבד ביצע הצבא המצרי מה שהוטל על „כוח שאזלי" לעשות ביוני '67 — והתכנון של 1985 לא היה אלא עדכון של התכניות הישנות.

(המשך הסידרה בגיליון הבא)

אתה יושב על אוצר...*

כדאי לך להפקיד אותו ב"כח ח"י כפליים"

אם נמצאות ברשותך אגרות מילווה קליטה ואגרות מילווה ברירה שונות העומדות לפדיון החל מה-1 באפריל, כדאי לך לסור לסניף הקרוב של בנק לאומי כדי להשקיע את תמורתן ב"כח ח"י כפליים".
בכ"ח ח"י כפליים" תוכל להפקיד עד 36,000 ל"י וליהנות מההטבות הבאות:
● 10% מענק מידי – עד 3,600 ל"י ● הצמדה מלאה של החסכון והמענק* ● ריבית מצטברת ● פטור ממס. פרטים נוספים בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד ובנק ערבי־ישראלי.

*אם תתמיד בחסכון למשך 6 שנים.

שלך בעצה טובה
בנק לאומי לישראל בע״מ

*אגרות מלווה קליטה ומלווה ברירה עומדות לפדיון החל מ-1 באפריל.

פעם היו מקררים...

היום יש

תדיראן וחצי

כשמדברים על מקררים כדאי לדעת להבחין:
יש מקררים ויש ,,תדיראן וחצי".

כשתראי את ,,תדיראן וחצי" תביני למה אנו מתכוונים.

,,תדיראן וחצי" הינו מושג חדש, המלה האחרונה בטכנולוגיות הקירור.
ל,,תדיראן וחצי"
* תא הקפאה גדול במיוחד ($18^\circ C^-$) בעל הקפאה עמוקה ומדפים מתכווננים.
* עיצוב חדשני ומיגוון צבעים.
* ניצול נפח מירבי ובידוד מיוחד של פוליאוריטן.
* צריכת חשמל נמוכה.
* מדפים מתכווננים גם בתא הקירור.
* דוושה לפתיחה ברגל.
* מפסק שבת.

לבחירתכם גם דגם ההצלחה - ,,תדיראן 400".

מאחורי כל מקרר תדיראן ניצבים הידע והמוניטין של תדיראן - קונצרן הענק הצועד בראש בייצור ציוד אלקטרוני מתוחכם.

למקררי תדיראן השרות האמין והמהימן של **תדיראן** שיווק ושרותים בע"מ

תדיראן וחצי הופך כל ביקור במטבח לחוויה

תדיראן וחצי
שיא המקררים

במדינה

(המשך מעמוד 50)

שיחשוב על כך. עד היום הוא עוד חושב.

לפני שנה הקלטתי ארך־נגן, שאת רוב השירים שבו כתבתי בעצמי. זה עלה לי יותר ממאה אלף לירות. הסתובבתי ב־רדיו ובטלוויזיה עם חבילת תקליטים, וחי־לקתי לכל מי שראיתי שם, עם הקדשה אישית. ביקשתי מרבקה מיכאלי לראיין אותי, כמו שהיא נוהגת ב/ זמרים אח־רים אחרי הוצאת תקליט. היא ענתה שאין שום סיבה לראיין אותי. ביקשתי מחנוך חסון שייתן לי לשיר לפחות שיר אחד באיזו תוכנית טלוויזיה. הוא אמר שאני לא מתאים לאף אחת מן התוכניות שהוא מפיק, והיפנה אותי לאהרונה דיין, לדליה גוטמן, לישראל וינר ולדן בירון. לא יצא מזה שום דבר.

דליה הלר הציגה שיר אחד שלי במיצ־עד הפיזמונים. השיר נכנס למקום האח־רון וכעבור שבוע עף החוצה. באתי לברר מה קרה, ודליה אמרה שהגיעו המון גלו־יות שדירגו אותי במקום גבוה במיצעד, אבל הן נראו לה מפוברקות והיא פסלה אותן והוציאה את השיר. אחר־כך היא לא הסכימה להכניס למיצעד אף שיר נוסף מהתקליט. אף אחד ברדיו לא התייחס אלי, פרט ליגאל בוטון, שאמר שהוא אוהב את הסיגנון שלי, והשמיע כמה שי־רים בתוכניות שהוא עורך.

פניתי לירון לונדון כדי שישתף אותי בעלי כותרת, והוא היפנה אותי למנהל המוסיקאלי של התוכנית, רוני וייס. רוני

לא אחד מהחבר'ה. מוטי נוטע נולד ברומניה לאב מוסיקאי, בעל תיזמורת. ולאם ששיחקה בתיאטרון אי־דיש. אחרי שעלו לארץ, בשנת 63', פנו הוריו למיסחר, וכיום הם בעלי חנות בקרית מוצקין.

מוטי שאף מתמיד להיות מלחין, ובת־קופת הצבא החליט שהוא יהיה גם זמר. אחרי שעף מקורס טיס, בשלבים הרא־שונים, ביקש העברה ללהקת חיל הים, והתקבל כמתופף רזרבי וכסבל תפאורות. משם עבר להיות מתופף בלהקת גולני ותחנתו האחרונה היתה להקת פיקוד ה־צפון, שם שימש כגיטאריסט. בלהקות היה תמיד יוצא־דופן, לדבריו, ולא הצליח להיות אחד מהחבר'ה. „אתה גלותי, לא משלנו," היו אומרים לו עמיתיו.

אחרי השיחרור ניגן ושר בחתונות, הו־פיע במשך חצי שנה על האוניה נילי ואחר־כך פתח מועדון משלו בתל־אביב, כשהוא מגיש, כמובן, את עיקר התוכנית האמנותית. כעבור חודשים אחדים סגרה המישטרה את המועדון, בגלל חוסר רי־שיון למכירת משקאות חריפים.

„כאן לא הולך לי, אבל באירופה אני מצליח," המשיך מוטי את סיפורו, „לפני חצי שנה הזמינו אותי להופיע במועדון בבריסל, תמורת 10,000 לירות לחודש, פלוס דירה, כלכלה והוצאות נסיעה. הו־פעתי כבר בכל בתי־המלון המפוארים ב־אירופה. פתחתי את הערב לג'ו דאסן וללואיג'י וקיבלתי ביקורות טובות. פעם

זמר נוטע עם אשתו ובנו
„מיליונים זורמים בכיוון שלי"

משך אותי בהבטחות במשך שנה שלמה, ולבסוף אמר שאני לא מתאים לתוכנית. למה הוא משמיע דברים רק לפי האינ־טרסים הפרטיים שלו? הוא צריך לתת לציבור להחליט אם אני טוב! אין שום סיבה שהקאריירה שלי תהיה תלויה בטעם של רוני.

גם יוסף בן־ישראל קיבל את התקליט. לפני שהוא שמע אותו הוא אמר 'אתה כתבת את השירים? אז זה בטח לא טוב. אם אתה רוצה שאני אטפל בך, אתה צריך לקחת טכסטים מתמלילנים מפורסמים, כמו אהוד מנור למשל.'

מאות מכרים שלי כתבו לרדיו וביקשו לשמוע אותי בתוכניות כבקשתך. גם הבן שלי כתב, והוא בכה כשאפילו לא שידרו את הברכה שלו, שלא לדבר על זה שהוא לא יכול לשמוע את אבא ברדיו. כתבתי לכלבוטק ושאלתי מה אני יכול לעשות כדי להופיע בטלוויזיה ולהיות משודר ב־רדיו. לא קיבלתי תשובה. כתבתי לגדעון לב־ארי, להנושא בטיפול, וענו לי שהם אינם מתערבים בנושאים מסוג זה.

למה זה לא מטפלים בי? אני לא בנאדם ואזרח ישראלי שמשלם מיסים? אני אכ־תוב לכולם ואבקש פגישות, אגיע אל כל הגורמים האפשריים, גם עד נשיא המדינה, אם אצטרך. אני רוצה להופיע, להיות מוכר, שאנשים יוכלו ליהנות מהשירים שלי ומהכישרונות שלי. פניתי לעשרה אמרגנים בבקשה לטפל בי, אבל הם לא הסכימו, למרות שהצעתי להם הרבה כסף. הם לא מאמינים בי.

עד כאן סיפורו של מוטי נוטע.

קרא לי הקהל להופיע שוב אחרי שג'ו דאסן סיים.

„הסניף הבלגי של חברת התקליטים אי־אם־איי האמריקאית החתים אותי על חוזה לחמש שנים, שערכו חמישה מיליון פרנק בלגיים. על־פי החוזה הם אמורים להפיק לי שני ארכי־נגן בשנה. ממכירת השניים הראשונים הרווחתי כבר יותר ממיליון לירות, וגם מההופעות אני מר־וויח טוב. שם יש לי אמרגן שמטפל בכל העניינים, כולל יחסי־ציבור.

„כאשר יש כסף בכיס מפסיקים לפחד, מקבלים ביטחון, ואפשר לעשות דברים. כמוני יש בארץ המון מתוסכלים שלא שלא זוכים לקבל צ'אנס להצליח. יש שחיתות ברשות השידור. אני לא יודע איפה בדיוק, אבל הדג הזה מסריח. אנ־שים יושבים שנים על הכסאות ודואגים רק לעצמם ולחברים שלהם.

„אולי עכשיו, כשהמיליונים זורמים ב־כיוון שלי, אשתי תסכים לחזור אלי. למ־רות שלטענתה הזנחתי את המישפחה בג־לל הקאריירה. אני אוהב אותה מאד. כאשר הסתלקה מדירתנו בבריסל היא השאירה לי פתק: 'נמאס לי מהחיים ה־אלה. אני לא רוצה לחכות לבד בבית בלילות, ועוד בארץ זרה שבה אין לי חברים.'

„כואב לי שאני צריך להתגלגל באר־צות אחרות. למה אני לא יכול לשיר בארץ? אני מוכן להופיע כאן אפילו בחינם, אם זה רק יועיל לפירסום שלי. שמונה שנים אני מתחנן להזדמנות. אני רק רוצה שיידעו שאני קיים."

תשבץ העולם הזה 2119

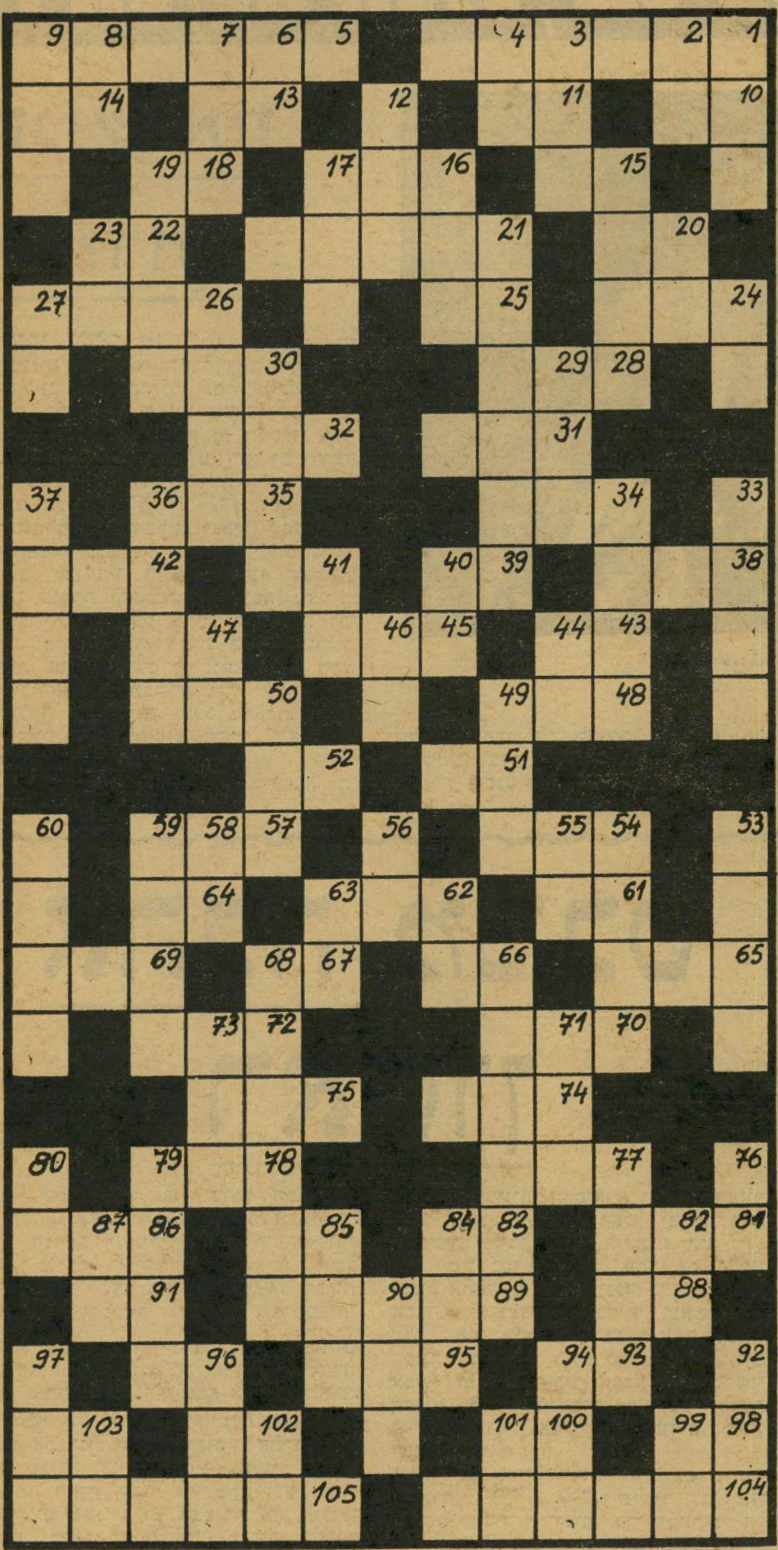

מאוזן:

1. טרוריסטים; 5. עושה רושם רב; 10. כלי־קיבול גדול; 11. מזון אבותינו במידבר; 13. בגלל ש־; 14. תרופה; 15. אולם; 16. שוטר־חרש; 18. מן ההו־רים; 20. תבואה; 21. תואר־אצולה אי־רופי; 22. ריקבון; 24. א־פרופו; 25. נישא; 26. סמוך; 28. נווד. 30. באזאר; 31. כיבשן; 32. נמוך־קומה; 34. המון של צופים; 35. בואו ונעשה; 38. משקה דבש; 41. נוזל החיים; 42. בוץ; 43. מונח בתורת החשמל; 45. הסתיר; 47. פקודה מפורשת; 48. אשד; 50. בד; 51. קידומת הולנדית; 52. מילת־שאלה לזי־הוי; 54. החי הגדול ביותר. 57. מטרופו־לין; 61. בוא מלמעלה למטה! 62. שיר־לכת צבאי; 64. ישן. 65. שדה ירוק; 66. מעדנות; 67. לא קר; 69. צמית; 70. נתיב; 72. מ־, מטעם; 74. כי־אז; 75. יפעה, הוד; 77. האזנה דרוכה; 78. מחול אצילי; 81. צלקת; 83. נהר באפ־ריקה; 85. מיניסטר; 86. מסימני הכתיב העיברי; 88. אות בא"ב האנגלי; 89. היד־הוד; 91. ודי בלי סוף; 93. מישש; 95. מישקל האריזה; 96. אילו; 98. מגופה; 100. רטוב במיקצת; 102. חי איטי; 103. אם הפנינה; 104. תמונה ציבעונית שקו־פה; 105. דגמים.

מאונך:

1. אליגוריה; 2. דין; 3. בהשאלה: עלוב־נפש; 4. מטבע יפאני; 6. לא קשה; 7. פיסגה; 8. מושת על כל אזרח; 9. הם (סיפרותית); 12. מגילגולי הארבה; 13. כלי־שיט קטן; 16. ואולם; 17. מיזמור; 19. מצחצח; 20. פרוסה; 21. סחורה; 23. הדרך הקצרה בין 2 נקודות; 24. הקלף הגבוה ביותר; 26. מושתל לעיתים בלב; 27. צאצאה; 29. חומר־ציפוי שקוף; 30. מאבני החושן; 33. מקום שלם בגוף; 34. ארכאי; 36. חלל; 37. פצע; 40. מכשף; 41. מן השבטים; 44. צאן־קדו־שים; 46. הכניס בברית אברהם; 47. אוייב; 49. מישכן התרנגולות; 50. כיצד; 53. הגעה; 54. קיבוץ בגליל התחתון; 55. מצב־זיכרון; 56. מידת־שטח; 58. מזמר; 59. מיספר; 60. בהשאלה: מטומ־טם; 62. מהלך בשחמת; 63. אומר; 66. תיסכולים; 68. אסם גדול; 71. מחלקי הגוף; 73. ברם; 76. מיכסה הבית; 77. חמסין; 79. מין סופה חמה; 80. מועך בעקבו; 82. כמו 40 מאונך; 84. חום גדול; 85. חלקת־אדמה; 87. משתחווה; 90. סופר צרפתי (ש"מ); 92. מילא עד גדותיו; 94. הוציא במהירות; 96. הלך לאיבוד; 97. עצם; 99. לא עבה; 101 שנשמה באפו; 102. כמו 47 מאוזן; 103.

רחל מרחלת על כל העולם

הנישואין שנידחו

מירי זמיר היא, כידוע, אחת הדוגמניות הידועות והמבוקשות ביותר בארץ. גם על המסלול וגם בסירטי פירסומת. זו הסיבה שהיא חזרה לעסוק בדוגמנות, אחרי שנעדרה מן המסלול בתקופה שהיתה נשואה. עתה היא גם גרושה וגם עסוקה עד־מעל־הראש.

עם חברה, אירי ליינר, היא מנהלת חיים הרמוניים להפליא, ואפילו עסק משותף פתחו השניים: בית־ספר לאופנה ולצילום. לכן היה זה רק טיבעי, שבמקום שבו שוררת האהבה, והפרנסה מצוייה, יחשבו השניים על ברית הנישואין. ובאמת, מחשבה כזו עלתה בלב בני־הזוג, שהיו ממש בדרכם לרבנות. ואז, ממש ברגע האחרון, התבשרה מירי שהיא עברה בהצלחה מיבחני־בד והיא מוזמנת לחו״ל בדחיפות ,כדי להופיע בסרט, שאת צילומיו מתחילים או—טו—טו.

ישבו שני האוהבים וחשבו וחשבו, עד שלבסוף החליטו: לדחות בינתיים את הנישואין, כדי לא להפריע למירי, ולאפשר לה לנסוע לחו״ל ולהשתתף בסרט.

מירי זמיר ואורי ליינר
בדרך אל הרבנות

סיפורה של מלכה

לאן נעלמה מלכת המים של השנה, **תלי ביינר**?

אין מקום לדאגה. הבלונדית התמירה לא ירדה מן הארץ. היא פשוט הסתגרה בביתה, כדי לשקוד על ההכנות לבחינות הבגרות, שמועדן הולך ומתקרב.

מלבד זאת היא משקיעה חלק ממרצה גם בטיפול בבית — היא מנקה, מבשלת, מקדישה תשומת־לב לא מעטה לאחיה בן ה־13 ולאביה, וסופרת את הימים עד לתאריך הגיוס.

בתחום הרומנטי אין בפי בשורות. לתלי אין חבר קבוע, היא מבלה מפעם לפעם עם ידידה, **איל גלעדי**, ועם חברים שלה מכפר־שמריהו. האביר־על־הסוס־הלבן שישבה את ליבה בסערה עדיין לא הופיע.

חוץ מזה היא לומדת כבר למעלה מחצי שנה נהיגה, אבל עדיין לא עברה את הטסט. לא שהיא לא יודעת לנהוג. ההיפך. לפעמים, כאשר אף אחד לא רואה, ואבא שלה ישן, היא עושה סיבוב על המכונית שלו, כדי לחזק את הביטחון העצמי שלה. אבל שיעורי הנהיגה שלה מתנהלים בעצלתיים, בגלל שהמורה לנהיגה מזלזל בשמירה על לוח זמנים. „זה בגלל שאני לומדת בחינם, כמתנה שקיבלתי בטכס ההכתרה," מסבירה תלי, „והמורה שלי נותן לי שיעורים כאשר מזדמן לו, לפעמים רק פעם בחודש, ולא יותר."

אם אתם סבורים, כמוני, שאין זה יאה להתייחס כך למלכה, נראה אותכם מתנדבים ללמדה נהיגה, לפחות פעם בשבוע?!

תלי ביינר
כאשר האבא ישן

אישיות כפולה

לשחקנית **שולי לב** יש חיים כפולים.

בבקרים היא מתרוצצת עם הצגת הילדים של **אורנה פורת**, בבתי־הספר ובמרכזים הקהילתיים, ובערבים היא שרה ורוקדת בהצגתו של **צביקה פיק**. ובאמת, מי שרואה אותה מתנועעת על הבמה בערב, מתקשה להאמין כי היא סולידית לגמרי בבוקר.

שולי נשואה מזה כארבע שנים **לבני קדישזון**, שהוא מתופף בלהקת פיאמנטה, כך שלפעמים קשה להם להיפגש בין מופע לבין הצגה.

„אומנם יש מיקרים שהוא מחכה לי בבית ויש מיקרים שאני מחכה לו," אומרת שולי, „אבל גם אם לא מתראים, בלחץ ההופעות, אנחנו ביחד כל הזמן, באותו הראש, גם כשהוא שם ואני פה. הוא נותן לי עידוד נפשי ובזכותו הגעתי לאן שהגעתי."

שולי הבלונדית ערה לעובדה, שבעולם הבידור יש הרבה דברים מכוערים, „אבל יש בו גם הרבה יופי," לדבריה, „ואני משתדלת לראות את הטוב והיפה ולהתעלם מן הרע והמכוער."

כשנשאלת שולי על תוכניות להרחיב את המישפחה, היא משיבה: „אני אוהבת ילדים, ממש מטורפת עליהם, אבל קאריירה וילדים לא הולכים כל כך ביחד. עתה אני נותנת לחיידק הקאריירה להשתולל קצת. כעבור זמן, כאשר הוא יתעייף, יגיע תור הילדים."

אהבה ממבט ראשון

מי שלא מכיר את שחקן הטלוויזיה הנודע, **מיכאל גלזר**, שמגלם את סטרסקי, הנחמד המתולתל מהסידרה המפורסמת כל־כך בארץ, סטרסקי והאץ', שיקום! אחרי שאף אחד לא קם, אני יכולה לספר לכם רכילות, ישר מארצות־הברית.

אז ככה: הבחור יבוא אלינו, ליום העצמאות השלושים. מה בדיוק הוא יעשה כאן, אפילו האמרגן שמביא אותו לא יודע.

מיכאל זה, שהוא יהודי מבית טוב, מביא איתו את הוריו לארץ הקודש. אחרי חלום של שנים, יזכו סוף־סוף הזקנים לגעת באדמת הארץ. אבל חוץ מהם הוא מביא איתו גם את חברתו הצמודה מזה שלוש שנים, מורה במיקצועה, צנועה ונאווה בשם **אליזבת מאייר**.

והרי לפניכם סיפור התחלתו של הרומן: ביום קיץ אחד, בשרב נוראי, נסע לו השחקן במכוניתו המפוארת ונעצר ברמזור באור אדום. כשסובב ראשו ימינה, ראה במכונית שלידו צעירה חייכנית. הוא נידלק, ממש כמו בסרטים, פתח את החלון ושאל אותה אם היא מוכנה לעצור בפינה הבאה. היא נענתה לו בחיוך, וכאשר התחלף האור ברמזור דהרו שניהם לכיוון הפינה. ומאז ועד היום לא נפרדו השניים אפילו לרגע. אליזבת הולכת עם סטרסקי הפרטי שלה לצילומים, וסטרסקי מחכה לאליזבת שלו, עם גמר הלימודים, מחוץ לבית־הספר.

יחד עם סטרסקי־גלזר יגיע גם שותפו לסידרה, **דייוויד סול**, שישיר לנו כאן ממיטב שיריו הידועים. כך שמעריצי הסידרה הטלוויזיונית יזכו להנאה כפולה — גם יוכלו לצפות בשניים המופיעים על פני המסך הקטן וגם יוכלו להזין עיניהם בגיבורים החיים, כשהם מטיילים בארץ.

מיכאל (סטרסקי) גלזר
לעצור בפינה הבאה

חיסכון באנרגיה

גיבור סיפורנו הפעם הוא **אלברט בן־מוחה**, החשמלאי של הבוהמה, זה שהתפרסם בזמנו, כאשר תיכנן את תאורת הגג המפוארת בביתם של **לאה ויצחק רבין**, בימי הזוהר שלהם, כשהוא היה ראש־הממשלה והיא היתה רעיית־ראש־הממשלה. אלברט גם תיכנן תאורות בהרבה מועדונים בתל־אביב, מן המפורסמים והנוצצים ביותר, ובכלל הוא ידוע גם בלי הסיפורים שלי.

ובכן, יום אחד, לפני זמן, הוזמן גיבורנו לדירתה של **שחקנית ידועה**, כדי להתקין תאורה שתמקד את מבטי האורחים בציורים האוריגינאלים שעל קיר הסאלון. אלברט בא, בחן את הדירה, ביצע את המדידות הדרושות וניגש לעבודה. ואילו בעלת הדירה, שהיא אשה נשואה, עמדה עליו לארחו.

אלא שעבודה בחשמל קשורה לעתים במתח גבוה, בעיקר כאשר החשמלאי הוא חתיך ובעלת־הבית רגילה לשחק את תפקיד האשה המפתה. ובאמת, אך סיים אלברט את עבודתו — שהרי הוא נוהג לפי הכלל „עסקים לפני תענוגות" — ניפנה אל מעבידתו.

ומאז לא נפרק המתח בין השניים ולא התהווה שום קצר. לדברי השחקנית, פוקד החשמלאי את ביתה לפחות פעמיים בשבוע, אולם הוא עושה זאת תמיד מבלי להפעיל את מערכת התאורה. סידור לא רע, וחסכוני מאד, בתקופה של משבר האנרגיה.

"להתכייף" בא לי בסנדלי גלי

ים, חופש, קיץ שובב, אני ו"הגלי שלי"
תמיד ביחד. סנדלי "גלי" האורירדיים והקלילים
עושים לי כיף בקיץ.
כל החברה יספרו לכם איזה
רומן ארוך יש להם עם גלי, לפני
ש"התלבשנו" על גלי ניסינו הרבה
אחרים אך ת'שמעו לנו... לגלי אין
תחליף.סנדלים שאוהבים את החברה.

ושלא יעבדו עליכם... גלי זה רק עם
סמל הצפרדע!

Gali-גלי®

הקיץ בא לי...בסנדלי "גלי"

פרסום מלניק | סטודיו M&M | רותם

חדש? לא. זה רק עבר כביסה בסופר וויט.

חדש? לאו דוקא.
אבל נקי ורך וריחני. כמו חדש. אחרי כל כביסה בסופר וויט. סופר וויט, אבקת הכביסה המחדשת של עץ הזית, אכן עושה סופר כביסה, סופר חולצות, סופר סדינים.

סופר וויט נמסה במכונת הכביסה במהירות (ללא גושים!) ועל כן מבטיחה ניקוי והלבנה יסודיים. אין היא פוגעת בסיבי הבד, אין בה מלח, אך יש לה ריח נעים — והיא שומרת את הבגד במצב חדש.

אם את בין אלה שעדיין לא הגיעו לסופר כביסה — כדאי שתנסי את סופר וויט ו...תתחדשי גם את. אחרי כל כביסה.

עץ הזית

סופר וויט עושה סופר כביסה.

רחל מרחלת על כל העולם

חיים משוגעים נוסח אמריקה

למה נוסע הבנדאם לחיות בחו"ל? או, אז יש כל מיני סיבות שונות ומשונות. אבל אם הייתם שואלים את **משה מטלון** למה הוא נוסע, אז הייתם שומעים ש־פשוט נמאס לו פה בארץ. הוא חיפש לו משהו גדול, וכאן אין דברים בסדר־גודל די גדול בשבילו. אז קם הבנאדם, שברוך השם לא חסר לו דבר בארץ, אמר שלום לאמו **יעל מטלון**, שיושבת במישרה הב־כירה של מנהלת מכון־היצוא הישראלי, אמר שלום לכל חבריו בפינתי שם היה מבלה את צהרי ימיו, מכר את האופנוע שלו והופ — הוא איננו.

נכון שכולם אמרו שלא יעברו ימים רבים והוא יחזור לפאר את דיזנגוף בנו־כחותו, אבל עקב הדליקה שם החליט משה שאין לו לאן לחזור, ולקח ברצינות את ארץ האפשרויות.

ולא עברו עליו ימים רבים בלחפש מה לעשות, תודות לקשרים של האמא הפר־

אורית קופר
אהבה — מייד

טית ושל מישפחת מטלון הידועה, הפרו־שים על־פני כל היבשות.

הוא התמקם לו בגוטקס סניף ניו־יורק, ועושה עסקים טובים להם ולעצמו. הוא גם לקח דירה יחד עם חבר ישראלי בשם **גדי**, והכל דפק שיגעון. רק הלב היה ריק מסיפור אהבה. אבל גם זה הסתדר בסוף כי משה הכיר את מי שהיתה מלכת היופי של ישראל לשנת 75, **אורית קו־פר**, שגם היא נסעה לארה"ב, אבל בגלל סיבה אחרת: ללמוד חינוך לטעוני טיפוח וקשי־חינוך.

מאז הכירו השניים הם לא נפרדים זה מזה אפילו לרגע קט, חוץ משעות העבו־דה. וממה ששמעתי הם נדלקו זה על זה מהרגע הראשון והבערה נמשכת עד עצם היום הזה.

הם כבר עושים תוכניות לביקור משותף בארץ, ואולי הוא מיועד להכיר את ההו־רים של שני הצדדים, מי יודע. בכל אופן, הבחור מסודר כיום טוב בארה"ב, בעבודה, באהבה ובחיים בכלל.

לפעמים זה עוד עובד, העניין הזה של אמריקה.

ספן בלי חוף

יהודית רביץ ואייבי נתן
ידידות — עכשיו!

אפילו בימים של שביתת הרדיו, כש־הפסיקו להשמיע לנו עשר ביום את השיר בראש אחד, של **דני ליטאני** ו**יהודית רביץ**, אין מי שלא זוכר את המילים של השיר הזה. הוא מספר איך שהיא ישבה יום אחד בסטייקיה של שמיל, וניגש אליה הבחור עם המשקפיים השחורים ושאל אם אפשר לשבת, ואיך שיצא מזה המופע המשותף של שניהם.

טוב, אז זה קרה ליהודית רביץ בפעם נוספת. הפעם התרחש הדבר בהפגנה ההמונית של שלום עכשיו, שנערכה לפני שבועיים בכיכר־מלכי־ישראל. ניגש אליה בחור שחרחר, ושאל אותה אם במיקרה יש לה ערב פנוי ביום החמישי בעוד שבוע. יהודית שיחזרה את רשימת המו־פעים שלה, ובמקרה היה לה יום חמישי אחד פנוי. "אז מה דעתך לבוא לסרט?" שאל האיש. "למה לא?", השיבה יהודית. האיש שהזמין אותה לסרט לא היה אלא ספן־השלום **אייבי נתן**.

מה שיהודית לא ידעה הוא שכדי לקחת אותה לסרט קנה אייבי את כל הקולנוע. זאת אומרת, הוא רכש את כל הכרטיסים להצגת־הבכורה של הסרט הישראלי החדש הלהקה, מסר אותם למכירה שהכנסותיה יוקדשו לתרומות לבתי־החולים צהלון ותל־השומר, ושמר לעצמו וליהודית מקום טוב באמצע.

אז לא צריך להתפלא אם הופעתם המ־שותפת של אייבי ויהודית הזקיפה את גבותיהם של כל המי־ומי שבאו להצגת־הבכורה. כי בדרך כלל, כשאייבי יוצא עם בחורה חדשה ועוד מופיע עימה בפומבי כשכל הזרקורים מופנים אליו, זה מסמן את תחילתו של רומן חדש. כך שאין פלא שהזיווג הפיתאומי בין הספן־שדרן לבין הזמרת, עורר גל של ליחשושים והיה כמעט לשיחת־הערב בהצגה המיוחדת.

לכל אלה שהשאלות בנושא זה עדיין מנקרות במוחם, יש לי תשובה מרגיעה: אין רומן. מה שיש כן, לטענת אייבי, היא סתם היכרות מעניינת. "אם מדובר ברומן, אז הוא עוד לא התחיל," אמר אייבי, "אולי עכשיו..."

האמת היא שכיום אין לאייבי ראש לרומן. הוא עסוק בבעייה יותר בוערת: למצוא דירה. חוזה השכירות שלו בדירת־הרווקים שבה התגורר עד כה תם, והוא אינו מצליח למצוא לעצמו דירה חדשה. המצב היה כל־כך נואש, עד שהחליט לשדר בתחנתו קריאת אס־או־אס, כדי ש־המאזינים יעזרו לו למצוא דירה. הוא קיבל המון תשובות. כולם היו מוכנים להזמין אותו להתגורר בבתיהם, אבל לאיש לא היתה דירה להשכיר. הסכנה היא שספן־השלום יישאר בקרוב בלי חוף לרדת אליו.

אז מי שמצפה לרומנים חדשים של אייבי, שידאג לו קודם לדירה. כי בלי דירה אי־אפשר — לפחות בגיל 51 שאותו חגג אייבי זה־עתה — לעשות רומנים.

הכי טוב - בבית

מי שהספיק לשכוח את האדריכלית ה־ירושלמית התוססת **מלי לנגוצקי**, אז שיסלח לי, זה סימן שהוא לא הכיר אותה טוב. כי מי שמכיר את מלי הנמרצת, בטוח שלא ישכח אותה כל־כך מהר, אפילו אם היא יושבת בניו־יורק כבר יותר משנה.

השבוע דווקא קיבלתי דרישת שלום ממנה, ואני שמחה לבשר לכל הדאגנים המיקצועיים שמלי, שמאז־ומתמיד הצליחה להסתדר לא רע, עושה זאת גם בניו־יורק — ובכל התחומים.

קודם כל היא מצאה לעצמה ג'וב בתור מנהלת תיכנון־פנים בחנות־הרהיטים היוקר־תית רוברט ולנסי, והיא מתכננת את הבית לכל מי שבא וקונה רהיטים בחנות. חוץ מזה היא תיכננה את חדר התצוגה לזהב ויהלומים המכובד ביותר בניו־יורק, של התכשיטנים הישראלים **יורם ויגור שיינמן**. חדר־התצוגה הזה עשה בעיר גלים כאלה, עד שהגיעו לשם במיוחד מן הירחון ארכיטקס דייג'סט לצלם את המ־קום ולראיין את מלי, על דרך עבודתה.

אבל זה עדיין לא כל מה שעובר עליה. במקביל לחוג־ידידיה הפורח מנהלת מלי

מלי לנגוצקי
רצינות — עדיין לא

רומן, ודווקא רציני מאד, עם מיליונר אמריקאי מקסים בן 50 פלוס אומנם, אבל עם רולס־רויס ועם כל הסידורים בחיים. שמו **מוריס**, וזה המכסימום שהיא מוכנה לגלות. הוא ממש מאוהב בה, ומוציא אותה ערב־ערב לכל מקומות־הפאר בניו־יורק.

אלא שמלי אומרת שהיתה מתחתנת איתו אילו היה צעיר בעשרים שנה. לי, מצידי, נדמה שצחוק בצד, אבל היא לוקחת את העניין די ברצינות. מה יש?

אבל אל תחשבו שמלי היא אחת כזאת שתופסת אמריקה וזהו זה. כי כמו ששמעתי, היא פשוט רוצה עוד קצת לראות, לספוג וליהנות, ואחרי זה היא טסה ישיר ארצה ומשתכנת קבע בירושלים. ואם מלי לא תגיע בקרוב, הרי לפחות תגיע בתה **דלית**, שהוזמנה להתגייס בקרוב לצה"ל.

אמא חדשה אמיצה

תאמינו או לא אבל יותר ויותר נשים תופסות טרמפ על האומץ, ומביאות את ילדיהן לאוויר העולם ללא מיסגרת נישו־אין, תוך התעלמות כמעט מוחלטת מן המוסכמות.

בכל אופן, על אמיצה נוספת בסידרה אני באה לספר הפעם. זוהי בחורה צעירה, יפה וחכמה שהגיעה לעמדה רמה בטל־וויזיה הישראלית בירושלים. **רינה הר־רית** שמה. בכאית בטלוויזיה ואשת־קאר־יירה בזכות עצמה. היא ילדה בשעה טובה, לפני כשבוע, בן לאחד הגברים הידועים ביותר ברשות השידור.

אני עצמי יודעת מי האב, ואני בטוחה שיש גם מביניכם היודעים, כי רינה לא מסתירה את זהותו. להיפך. שם הכל גלוי וידוע, וגם האב המאושר עצמו מדבר על השימחה בגלוי. אבל למען שלום הבית (שלו) לא אזכיר את שמו, כי **שדרן־הטלוויזיה** המוכר נשוי כבר שנים רבות, ומגדל גדוד של ילדים.

רינה, שהודיעה לו על הריונה אחרי רומן סוער בן כמה חודשים, אמרה לו חד־משמעית שאת ההריון הזה היא מת־כוונת לשמור לעצמה, כן חתונה לא חתו־נה. לה זה לא משנה כהוא זה. סוף־סוף מצאה את האבא הנכון לבן המיוחל שלה, ואם תשאלו אותי יש לבחורה טעם טוב. כששמע האיש את אשר היא עומדת לע־שות, הודיע לה חד־משמעית מצידו שאין בדעתו להתגרש מאשתו, אבל שהוא מוכן להכיר באבהותו. ומה צריך יותר מזה?

זה אומנם קשה, אבל תודו שהסיפור יפה.

לא כל יפה הוא גם שמיש

לא כולם יודעים על חייהם הקשים של האמרגנים למיניהם, ועל שלא הכל הולך אצלם חלק עד שהם רואים שקלים וזיזים. הם משמשים ממש בייבי־סיטרים מבוגרים לכל האמנים המיובאים והמיוחסים, ודו־אגים 24 שעות ביממה לנוחיות שלהם.

כנ"ל קרה גם לאמרגנים שהביאו את אליל הזמר הצרפתי **מיכאל ריטנר**. הם נדאגו מצורתו החיצונית המרשימה, ומייד שכרו שני שומרי־ראש צמודים כדי להרחיק ממנו את המעריצות, מפני שכמו שהם אמרו, הבחור נראה יפה להפ־ליא ועוד מתהדר בנוצותיו של האליל **מייק בראנט** המנוח.

אבל כאן נכונה להם הפתעה־רבה. מיכ־אל זה, שהצהיר על עצמו כעל ילדון בן 24, נתגלה כבן שלושים, ולא היה מצידו איום רציני על שום מעריצונת. הוא פשוט אוהב אותם מה שיותר גבריים.

וכיוון שהגיע מצרפת, שם זה מקובל בהחלט, הכניס את כולם ואת האמרגנים בפרט להלם, כשהסתובב לו כל הזמן מאו־פר לתיפארת, באיפור שלא היה מבייש אפילו את דיילות־היופי המיקצועיות ש־לומדות חודשים רצופים כדי להגיע לרמה כזאת.

מיכאל גם הביא איתו חבר צמוד, ומה יכול לשמש מפוות יותר נוח מאשר החבר מפאריס, אז השומרים בעלי־השרירים נש־ארו בלי עבודה, כי החבר הפאריסאי שמר ששום זכר ו/או נקבה יתקרבו לרכושו הפרטי, וחוץ מאשר ללכת לבקר אצל ההו־רים, שבאו מפאריס במיוחד לכבוד ההו־פעה בארץ, לא יצא הזמר המאופר מן המלון, לא חיפש בילויים ולא חברים.

אז רק לידיעה: לא כל מה שיפה הוא גם שמיש.

...' ניסן תשל"ח, 12.4.78 שנה 42 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2119

העולם הזה

10 שנים אחרי נישואיה, שהפתיעו את המדינה, נפרדה ריבקה מיכאלי מבעלה ומספרת:

מדוע אני מתגרשת